

KUNGL. MAJ:TS PROPOSITION
TILL RIKSDAGEN

ANGÅENDE

STATSVERKETS TILLSTÅND OCH
BEHOV UNDER BUDGETÅRET
1951/52

Jämlikt grundlagens bud avgiver Kungl. Maj:t härmed proposition angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1951/52.

Med åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet angående statsverkspropositionens justering vill Kungl. Maj:t föreslå riksdagen att godkänna i protokollet berörda förslag och alltså upptaga statsverkets inkomster och utgifter i enlighet med följande förslag till riksstat:

1 Bihang till riksdagens protokoll 1951. 1 saml. Nr 1.

Riksstat för bud-
Drift-

		Kronor
A. Egentliga statsinkomster:		
I. Skatter.....	4 942 300 000	
II. Uppbörd i statens verksamhet	87 311 000	
III. Folkpensionsavgifter	145 000 000	
IV. Diverse inkomster.....	141 500 000	
		5 316 111 000
B. Inkomster av statens kapitalfonder:		
I. Statens affärsverksfonder	190 000 000	
II. Riksbanksfonden	15 000 000	
III. Statens allmänna fastighetsfond.....	14 338 000	
IV. Försvarets fonder	22 100 000	
V. Statens utlåningsfonder	32 861 300	
VI. Fonden för låneunderstöd.....	20 075 000	
VII. Fonden för statens aktier.....	40 000 000	
VIII. Statens pensionsfonder	35 910 000	
IX. Diverse kapitalfonder	23 000 000	
		393 284 300
Säger för inkomster å driftbudgeten		5 709 395 300
Summa		5 709 395 300

getåret 1951/52.

budgeten.

		Kronor
<i>A. Egentliga statsutgifter:</i>		
I. Kungl. hov- och slottsstaterna	2 595 000	
II. Justitiedepartementet	41 247 100	
III. Utrikesdepartementet	32 832 000	
IV. Försvarsdepartementet.....	1 051 585 300	
V. Socialdepartementet	1 562 730 000	
VI. Kommunikationsdepartementet	410 673 600	
VII. Finansdepartementet.....	164 624 600	
VIII. Ecklesiastikdepartementet	608 632 100	
IX. Jordbruksdepartementet	280 509 000	
X. Handelsdepartementet	81 034 400	
XI. Inrikesdepartementet	342 689 700	
XII. Civildepartementet.....	272 781 200	
XIII. Oförutsedda utgifter.....	1 000 000	
XIV. Riksdagen och dess verk m. m.	10 989 100	4 863 923 100
<i>B. Utgifter för statens kapitalfonder:</i>		
I. Luftfartsfonden	6 400 000	
II. Riksgäldsfonden	335 000 000	
III. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar	147 063 400	
IV. Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsför- luster	15 000 000	503 463 400
Säger för utgifter å driftbudgeten		5 367 386 500
<i>Beräknat överskott å statsregleringen .....</i>		342 008 800
Summa		5 709 395 300

budgeten.

		Kronor
I. Statens affärsverksfonder:		
Postverkets fond	2 460 000	
Telegrafverkets fond	72 231 000	
Statens järnvägars fond	13 917 000	
Statens vattenfallsverks fond	99 000 000	
Domänverkets fond.....	218 000	187 826 000
II. Luftfartsfonden		— 34 000
III. Statens allmänna fastighetsfond		12 561 300
IV. Försvarets fonder:		
Försvarets fastighetsfond.....	8 829 500	
Försvarets fabriksfond.....	— 1 251 000	7 578 500
V. Statens utlåningsfonder.....		168 750 100
VI. Fonden för låneunderstöd		— 4 809 900
VII. Fonden för statens aktier		74 999 000
VIII. Fonden för förlag till statsverket		— 651 000
IX. Diverse kapitalfonder:		
Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond	26 699 000	
Statens reproduktionsanstalts fond	51 000	26 750 000
		Säger 472 970 000
Kapitalåterbetalning:		
Avsättning till fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster	— 15 000 000	
Övrig kapitalåterbetalning	— 42 199 000	— 57 199 000
	Summa	415 771 000

Stockholms slott den 3 januari 1951.

GUSTAF ADOLF.

Per Edvin Sköld.

Inkomster å driftbudgeten.

Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten för budgetåret 1951/52.

	Kronor	Kronor
A. Egentliga statsinkomster.		
I. Skatter:		
1. Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse:		
a. Skatt å inkomst och förmögenhet m. m., <i>bevillning</i>	2 600 000 000	
b. Kupongskatt, <i>bevillning</i>	3 500 000	
c. Utskiftningsskatt och ersättningskatt, <i>bevillning</i>	1 000 000	
d. Skogsvårdsavgifter, <i>bevillning</i> ..	4 600 000	
e. Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, <i>bevillning</i>	200 000	
f. Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt, <i>bevillning</i> .	55 000 000	
g. Lotterivinstskatt, <i>bevillning</i> . . .	29 000 000	
h. Omsättnings- och expeditiönsstämplor m. m., <i>bevillning</i>	48 000 000	
	2 741 300 000	
2. Automobilskattemedel:		
a. Fordonsskatt, <i>bevillning</i>	105 000 000	
b. Bensinskatt, <i>bevillning</i>	250 000 000	
		355 000 000
3. Tullar och acciser:		
a. Tullmedel, <i>bevillning</i>	300 000 000	
b. Varuskatt, <i>bevillning</i>	190 000 000	
c. Accis å margarin och vissa andra fettvaror, <i>bevillning</i>	20 000 000	
d. Skatt å kaffe, <i>bevillning</i>	15 000 000	
e. Tobaksskatt, <i>bevillning</i>	500 000 000	
f. Brännvinstillverkningsskatt, <i>bevillning</i>	20 000 000	
g. Rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag, <i>bevillning</i> . . .	18 000 000	
h. Rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag, <i>bevillning</i> ..	30 000 000	
i. Omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker, <i>bevillning</i> .	560 000 000	
j. Omsättnings- och utskänkningskatt å vin, <i>bevillning</i>	40 000 000	
k. Maltdrycksskatt, <i>bevillning</i>	73 000 000	
l. Skatt å läskedrycker, <i>bevillning</i>	35 000 000	
m. Statlig nöjesskatt, <i>bevillning</i> . . .	45 000 000	
	1 846 000 000	4 942 300 000

	Kronor	Kronor
II. Uppbörd i statens verksamhet:		
1. Vattendomstolsavgifter	50 000	
2. Inkomster vid fångvården	1 100 000	
3. Inkomster vid sjökarteverket.....	200 000	
4. Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet.....	5 200 000	
5. Bidrag till pensionsstyrelsen	125 000	
6. Inkomster vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården.....	325 000	
7. Inkomster vid statens geotekniska institut	325 000	
8. Förrättningsavgifter vid statens bilinspektion ..	1 500 000	
9. Inkomster vid väg- och vattenbyggnadsverket .	500 000	
10. Avgifter för registrering av motorfordon	2 300 000	
11. Inkomster vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	1 600 000	
12. Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet	25 000	
13. Inkomster vid länsarkitektorganisationen	850 000	
14. Avgifter för kontroll å handeln med skattefritt sprit m. m.	41 000	
15. Inkomst av myntning och justering.....	7 000 000	
16. Kontrollstämpelmedel	650 000	
17. Bidrag till bank- och fondinspektionen	250 000	
18. Bidrag till sparbanksinspektionen	200 000	
19. Bidrag för tillsyn över sparbankerna	275 000	
20. Inkomster vid tandläkarhögskolorna.....	20 000	
21. Avgifter för granskning av biografbilder	270 000	
22. Inkomster vid lantbruksnämnderna	1 000 000	
23. Inkomster vid statens veterinärmedicinska anstalt	525 000	
24. Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt	900 000	
25. Inkomster vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt	225 000	
26. Inkomster vid lantmäteriets distriktsorganisation	4 600 000	
27. Inkomster vid rikets allmänna kartverk	460 000	
28. Avgifter för statskontroll å krigsmaterieltillverkningen	20 000	
29. Inkomster vid statens provningsanstalt	1 300 000	
30. Inkomster vid flygtekniska försöksanstalten ...	1 350 000	
31. Fyr- och båkmedel	4 500 000	
32. Lotspenningar	5 000 000	
33. Inkomster vid statens skeppsprovningsanstalt ..	325 000	
34. Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	4 700 000	
35. Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register	275 000	
36. Bidrag till försäkringsinspektionen	425 000	
37. Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholanstalter	315 000	
38. Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium	1 375 000	

	Kronor	Kronor
39. Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	200 000	
40. Inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium	70 000	
41. Inkomster vid statens sinnessjukhus.....	23 000 000	
42. Inkomster vid statens skol- och yrkeshem på Salbohed och i Vänersborg.....	90 000	
43. Inkomster vid statens anstalt för fallandesjuka	275 000	
44. Inkomster vid statens institut för folkhälsan ..	275 000	
45. Inkomster vid karolinska sjukhuset	9 500 000	
46. Inkomster vid serafimerlasarettet	3 800 000	87 311 000
III. Folkpensionsavgifter		145 000 000
IV. Diverse inkomster:		
1. Bötesmedel	7 000 000	
2. Totalisatormedel	7 500 000	
3. Tipsmedel	43 000 000	
4. Lotterimedel	80 000 000	
5. Övriga diverse inkomster	4 000 000	141 500 000
		5 316 111 000
B. Inkomster av statens kapitalfonder.		
I. Statens affärsverksfonder:		
1. Postverket, <i>bevillning</i>	20 000 000	
2. Telegrafverket.....	50 000 000	
3. Statens järnvägar.....	35 000 000	
4. Statens vattenfallsverk	45 000 000	
5. Domänverket	40 000 000	190 000 000
II. Riksbanksfonden		15 000 000
III. Statens allmänna fastighetsfond:		
1. Slottsbyggnadernas delfond	1 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	345 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	445 000	
4. Byggnadsstyrelsens »	10 627 000	
5. Generaltullstyrelsens »	105 000	
6. Uppsala universitets »	190 000	
7. Lunds universitets »	310 000	
8. Lotsstyrelsens »	55 000	
9. Medicinalstyrelsens »	1 925 000	
10. Karolinska sjukhusets »	335 000	14 338 000
IV. Försvarets fonder:		
1. Försvarets fastighetsfond	20 350 000	
2. Försvarets fabriksfond	1 750 000	22 100 000
V. Statens ullaåningsfonder:		
1. Värnpliktslånefonden	100	
2. Statens bostadslånefond	45 000	
3. Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	10 000	

	Kronor	Kronor
4. Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer	7 700 000	
5. Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen	175 000	
6. Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden	1 100 000	
7. Lånefonden för bostadsbyggande	10 200 000	
8. Lånefonden för lantarbetarbostäder	1 000	
9. Statens bosättningslånefond	1 800 000	
10. Lånefonden för anskaffning av motorvagnar m. m. åt enskilda järnvägar	1 000	
11. Vattenkraftslånefonden	140 000	
12. Luftfartslånefonden	500 000	
13. Tullverkets båtlånefond	1 500	
14. Statens lånefond för universitetsstudier	25 000	
15. Allmänna studielånefonden	65 000	
16. Statens lånefond för hästavelns befrämjande ..	100	
17. Statens kaninavelslånefond	100	
18. Gödselvärdslånefonden	10 000	
19. Statens kalkbrukslånefond	5 000	
20. Statens fruktodlingslånefond	100	
21. Jordbrukets lagerhusfond	230 000	
22. Statens mejerilånefond	5 000	
23. Jordbrukets maskinlånefond	800 000	
24. Spannmålskreditfonden	100	
25. Statens sekundärlånefond för jordbrukare	400 000	
26. Statens slakterilånefond	3 000	
27. Kraftledningslånefonden	120 000	
28. Elektrifieringslånefonden	100	
29. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift	100	
30. Egnahemslånefonden	7 500 000	
31. Arrendelånefonden	100	
32. Arbetarsmåbrukslånefonden	100	
33. Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostadsförbättringslånefond	1 000	
34. Kolonisternas kreaturs- och redskapslånefond ..	100	
35. Kronotorparnas inventarielånefond	100	
36. Statens avdikningslånefond	1 400 000	
37. Täckdikningslånefonden	80 000	
38. Bevattningslånefonden	5 000	
39. Allmänna nyodlingsfonden	100	
40. Fiskerilånefonden	145 000	
41. Statens fiskredskapslånefond	100	
42. Kommunskogslånefonden	1 000	
43. Virkesmätningslånefonden	100	
44. Skogsväglånefonden	1 000	
45. Statens skogslånefond	100	
46. Lånefonden för insamling av skogsfrö	100	
47. Hemslöjdslånefonden	120 000	

	Kronor	Kronor
48. Industrilånefonden	15 000	
49. Statens hantverkslånefond	50 000	
50. Fonden för hantverks- och småindustrikredit..	15 000	
51. Rederilånefonden	100	
52. Statens lånefond för den mindre skeppsfarten	20 000	
53. Statens sekundärlånefond för rederinäringen ..	60 000	
54. Statens lånefond för anskaffande av gasgenera- torer för vissa fartyg	100	
55. Lotsverkets båtlånefond	110 000	32 861 300
VI. Fonden för låneunderstöd:		
1. Bostadsstyrelsens delfond	820 000	
2. Statskontorets delfond	17 400 000	
3. Lantbruksstyrelsens delfond	5 000	
4. Riksbankens delfond	585 000	
5. Riksgäldskontorets delfond	1 265 000	20 075 000
VII. Fonden för statens aktier		40 000 000
VIII. Statens pensionsfonder:		
1. Folkpensioneringsfonden	26 000 000	
2. Civila tjänstepensionsfonden	1 065 000	
3. Militära tjänstepensionsfonden	140 000	
4. Allmänna familjepensionsfonden	2 925 000	
5. Statens pensionsanstalts pensionsfond	5 760 000	
6. Pensionsfonden för vissa riksdagens verk	20 000	35 910 000
IX. Diverse kapitalfonder:		
1. Fonden för kreditgivning till utlandet	18 000 000	
2. Övriga diverse kapitalfonder	5 000 000	23 000 000
		393 284 300
Summa		5 709 395 300

*Bilaga 1 till Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten.***Förslag till stat för statens allmänna fastighets-
fond för budgetåret 1951/52.**

		Kronor
Inkomster.		
A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:		
1. Slottsbyggnadernas delfond.....	500 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	740 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	2 299 000	
4. Byggnadsstyrelsens »	20 773 000	
5. Generaltullstyrelsens »	150 000	
6. Uppsala universitets »	1 195 000	
7. Lunds universitets »	681 000	
8. Lotsstyrelsens »	326 000	
9. Medicinalstyrelsens »	5 492 000	
10. Karolinska sjukhusets »	1 096 000	
		33 252 000
B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden:		
1. Slottsbyggnadernas delfond.....	230 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	200 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	107 000	
4. Byggnadsstyrelsens »	1 300 000	
5. Generaltullstyrelsens »	80 000	
6. Uppsala universitets »	20 000	
7. Lunds universitets »	22 000	
8. Lotsstyrelsens »	63 000	
9. Medicinalstyrelsens »	843 000	
10. Karolinska sjukhusets »	260 000	
		3 125 000
C. Diverse inkomster:		
1. Slottsbyggnadernas delfond:		
a. Djurgårdsförvaltningens överskotts- medel	150 000	
b. Övriga diverse inkomster	44 000	
		194 000
2. Fångvårdsstyrelsens delfond.....	1 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	1 000	
4. Byggnadsstyrelsens »	56 000	
5. Generaltullstyrelsens »	1 000	
6. Uppsala universitets delfond:		
a. Bidrag från universitetets egendoms- och skogsförvaltning	250 000	

			Kronor
	b. Bidrag från Uppsala läns landsting ..	101 000	
	c. Övriga diverse inkomster	1 000	352 000
7.	Lunds universitets delfond:		
	a. Bidrag från universitetets egendomsför- valtning	50 800	
	b. Övriga diverse inkomster	200	51 000
8.	Lotsstyrelsens delfond		4 000
9.	Medicinalstyrelsens »		1 000
10.	Karolinska sjukhusets »		1 000
			662 000
		Summa	87 039 000
Utgifter.			
A. Reparations- och underhållskostnader m. m.:			
1.	Slottsbyggnadernas delfond:		
	a. Reparations- och underhållskostnader för de kungl. slotten med tillhörande bygg- nader	543 000	
	b. Reparations- och underhållskostnader för uthyrda lägenheter vid Drottning- holm, Ulriksdal och Haga	80 000	
	c. Reparations- och underhållskostnader för vissa historiska byggnader och bygg- nadsminnesmärken m. m.	235 000	
	d. Vissa iståndsättningsarbeten	65 000	923 000
2.	Fångvårdsstyrelsens delfond		424 000
3.	Beskickningsfastigheternas delfond:		
	a. Reparations- och underhållskostnader i allmänhet m. m.	615 000	
	b. Bränsle och lyse för kansliökaler och tjänstebostäder, <i>förslagsvis</i>	277 000	892 000
4.	Byggnadsstyrelsens delfond		4 595 000
5.	Generaltullstyrelsens »		60 000
6.	Uppsala universitets delfond:		
	a. Akademiska sjukhuset	271 000	
	b. Övriga fastigheter	470 000	741 000
7.	Lunds universitets delfond		277 000
8.	Lotsstyrelsens delfond		260 000
9.	Medicinalstyrelsens delfond		2 778 000
10.	Karolinska sjukhusets delfond:		
	a. Karolinska sjukhuset	220 000	
	b. Serafimerlasarettet	120 000	340 000
			11 290 000
B. Avsättning till värdeminskningskonto:			
2.	Fångvårdsstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>		132 000
3.	Beskickningsfastigheternas » , <i>förslagsvis</i>		112 000
4.	Byggnadsstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>		2 376 000
5.	Generaltullstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>		22 000

		Kronor
6. Uppsala universitets delfond:		
a. Akademiska sjukhuset, <i>förslagsvis</i>	282 000	
b. Övriga fastigheter, <i>förslagsvis</i>	334 000	616 000
7. Lunds universitets delfond, <i>förslagsvis</i>		111 000
8. Lotsstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>		42 000
9. Medicinalstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>	1 612 000	
10. Karolinska sjukhusets » , <i>förslagsvis</i>	607 000	5 630 000
C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:		
2. Fångvårdsstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>	40 000	
3. Beskickningsfastigheternas » , <i>förslagsvis</i>	958 000	
4. Byggnadsstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>	4 531 000	
5. Generaltullstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>	44 000	
6. Uppsala universitets » , <i>förslagsvis</i>	20 000	
7. Lunds universitets » , <i>förslagsvis</i>	56 000	
8. Lotsstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>	36 000	
9. Medicinalstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>	21 000	
10. Karolinska sjukhusets » , <i>förslagsvis</i>	75 000	5 781 000
Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:		
1. Slottsbyggnadernas delfond.....	1 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	345 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	445 000	
4. Byggnadsstyrelsens »	10 627 000	
5. Generaltullstyrelsens »	105 000	
6. Uppsala universitets »	190 000	
7. Lunds universitets »	310 000	
8. Lotsstyrelsens »	55 000	
9. Medicinalstyrelsens »	1 925 000	
10. Karolinska sjukhusets »	335 000	14 338 000
	Summa	37 039 000

Bilaga 2 till Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten.

Beräknat förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1951/52.

Inkomster.		Kronor
A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:		
1. Arméns delfond	21 000 000	
2. Marinens »	8 000 000	
3. Flygvapnets »	14 000 000	
4. Befästningars »	10 000 000	
		53 000 000
B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtta lokaler och markområden:		
1. Arméns delfond	2 000 000	
2. Marinens »	755 000	
3. Flygvapnets »	631 000	
4. Befästningars »	65 000	
		3 451 000
C. Inkomster av övnings- och skjutfält:		
1. Arméns delfond	1 200 000	
2. Marinens »	61 000	
3. Flygvapnets »	110 000	
		1 371 000
D. Diverse inkomster:		
1. Arméns delfond	67 000	
2. Marinens »	750 000	
3. Flygvapnets »	15 000	
4. Befästningars »	5 000	
		837 000
	Summa	58 659 000
Utgifter.		
A. Reparations- och underhållskostnader m. m.:		
1. Arméns delfond	12 357 000	
2. Marinens »	4 767 000	
3. Flygvapnets »	4 765 000	
4. Befästningars »	4 748 000	
		26 637 000
B. Avsättning till värdepapperskonto:		
1. Arméns delfond, förslagsvis	3 125 000	
2. Marinens » , förslagsvis	880 000	
3. Flygvapnets » , förslagsvis	3 585 000	
4. Befästningars » , förslagsvis	1 367 000	
		8 957 000
C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:		
1. Arméns delfond, förslagsvis	985 000	
2. Marinens » , förslagsvis	189 000	
3. Flygvapnets » , förslagsvis	356 000	
4. Befästningars » , förslagsvis	1 185 000	
		2 715 000

		Kronor
<i>Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:</i>		
1. Arméns	delfond	7 800 000
2. Marinens	»	3 730 000
3. Flygvapnets	»	6 050 000
4. Befästningars	»	2 770 000
	Summa	20 350 000
		58 659 000

Utgifter å driftbudgeten.**Egentliga statsutgifter.****I. Kungl. hov- och slottsstaterna.**

		Kronor	Kronor
A. Kungl. hovstaten.			
1	Kungl. Maj:ts hovhållning		1 200 000
2	Hennes Kungl. Höghet Hertiginnan av Västerbotten		100 000
3	Hans Kungl. Höghet Hertigen av Halland		75 000
4	Hans Kungl. Höghet Hertigen av Västergötland		26 000
5	Underhåll och vård av möbler samt andra staten tillhöriga inventarier i de kungl. slotten		125 800
			1 526 800
B. Kungl. slottsstaten.			
1	Polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet vid de kungl. slotten		640 200
2	Ved och kol för de kungl. slotten		428 000
			1 068 200
Summa			2 595 000

II. Justitiedepartementet.

		Kronor	Kronor
A. Justitiedepartementet m. m.			
1	Avlöningar till statsråden utan departement m. m., <i>förslagsanslag</i>		212 700
Justitiedepartementet:			
2	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	591 900	
3	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	114 000	
4	Svensk författningssamling, <i>förslagsanslag</i>	220 000	925 900
5	Lagberedningen, <i>reservationsanslag</i>		67 000
6	Ombuden för tillsyn av tryckta skrifter, <i>förslagsanslag</i>		17 000
			1 222 600
B. Justitiekanslersämbetet och riksåklagarämbetet.			
Justitiekanslersämbetet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	115 300	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	8 000	123 300
Riksåklagarämbetet:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	164 800	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	21 300	186 100
			309 400
C. Domstolarna.			
Högsta domstolen m. m.:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 719 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	130 000	1 849 000
Regeringsrätten:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	290 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	10 000	
5	Regeringsrättens årsbok, <i>förslagsanslag</i>	25 000	325 000
Hovrätterna:			
6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	4 211 000	
7	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	444 700	4 655 700
Häradsrätterna:			
8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	9 585 000	
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	652 000	
10	Reseersättningar till nämndemän, <i>förslagsanslag</i> ...	1 000 000	
11	Uppläggande av nya fastighetsböcker för landet, <i>reservationsanslag</i>	40 000	11 277 000
Vattendomstolarna:			
12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	859 800	
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	142 800	1 002 600
			19 109 300

		Kronor	Kronor
D. Rättegångsväsendet i allmänhet.			
1	Ersättning åt domare, vittnen och parter, <i>förslagsanslag</i>		2 000 000
2	Kostnader enligt lagen om fri rättegång, <i>förslagsanslag</i>		1 200 000
3	Understöd för utomprocessuell rättshjälp, <i>förslagsanslag</i>		200 000
4	Tornedalens rättshjälpsanstalt, <i>förslagsanslag</i>		35 900
5	Ersättning för vissa bötesandelar		500
6	Resestipendier åt domare m. fl., <i>reservationsanslag</i> ..		10 000
			3 446 400
E. Fångvården m. m.			
Fångvårdsstyrelsen:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	587 500	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	80 000	667 500
Fångvårdsanstalterna:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	8 383 300	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	4 005 000	
5	Engångsanskaffning av beklädnads- och sängutrustning, m. m., <i>reservationsanslag</i>	50 000	
6	Maskin- och verktygsutrustning m. m., <i>reservationsanslag</i>	43 000	
7	Montering och transport av baracker m. m., <i>reservationsanslag</i>	40 000	12 521 300
8	Ersättning för vård av fångar på anstalter, som ej tillhöra fångvården, m. m., <i>förslagsanslag</i>		166 000
9	Interneringsnämnden, <i>förslagsanslag</i>		56 000
10	Ungdomsfängelnsnämnden, <i>förslagsanslag</i>		23 000
11	Länsstyrelsernas kostnader för fångtransport, <i>förslagsanslag</i>		250 000
Skyddskonsulentorganisationen:			
12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	319 700	
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	86 500	406 200
14	Övervakning av villkorligt dömda, <i>förslagsanslag</i>		475 000
15	Tillsyn över villkorligt frigivna m. fl., <i>förslagsanslag</i> ..		75 000
16	Understöd åt verksamhet för frigivna fångar m. fl. . . .		140 000
17	Bidrag till Svenska skyddsförbundet		100 000
			14 880 000
F. Diverse.			
Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:			
1	Fångvårdsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	740 000	
2	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	727 000	1 467 000
3	Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark, <i>förslagsanslag</i>		40 800
4	Bidrag till utgivande av lagsamling, <i>reservationsanslag</i>		150 000
5	Bidrag till internationella byrån i Bern för skydd av litterära och konstnärliga verk, <i>förslagsanslag</i>		8 500

		Kronor	Kronor
6	Bidrag till den internationella penitentiära kommissionen, <i>förslagsanslag</i>		1 000
7	Bidrag till internationella institutet för unifiering av privaträtten, <i>förslagsanslag</i>		3 000
8	Bidrag till Nordisk Tidskrift for Kriminalvidenskab ..		3 000
9	Bidrag till Tidskrift för kriminalvård		1 000
10	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		550 000
11	Planering av allmänna arbeten, <i>reservationsanslag</i>		100
12	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		35 000
13	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		20 000
			2 279 400
Summa			41 247 100

III. Utrikesdepartementet.

		Kronor	Kronor
A. Utrikesdepartementet.			
Utrikesdepartementet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 525 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 346 000	
3	Inventarier för Arvfurstens palats m. m., <i>reservationsanslag</i>	330 000	4 201 000
			4 201 000
B. Sveriges representation i utlandet.			
Avlöningar vid beskickningar och konsulat:			
1	Diplomatisk och konsulär personal m. m., <i>förslagsanslag</i>	7 866 000	
2	Attachéer, <i>förslagsanslag</i>	1 045 000	
3	Pressattachéer, <i>förslagsanslag</i>	305 000	
4	Skrivbiträden, <i>reservationsanslag</i>	2 400 000	
5	Extra biträden och vaktbetjänte, <i>reservationsanslag</i>	2 400 000	14 016 000
6	Kontorskostnadsersättningar åt lönade tjänstemän, <i>reservationsanslag</i>		285 000
7	Ersättningar åt olönade konsulter, <i>förslagsanslag</i>		450 000
8	Rese- och flyttningersättningar, <i>förslagsanslag</i>		1 100 000
9	Skrivmaterialier och inventarier m. m. vid beskickningar och konsulat, <i>förslagsanslag</i>		1 100 000
10	Övriga omkostnader vid beskickningar och konsulat, <i>förslagsanslag</i>		600 000
			17 551 000
C. Internationella förhandlingar m. m.			
1	Särskilda förhandlingar med främmande makter, <i>förslagsanslag</i>		1 500 000
2	Tillfälliga representationskostnader, <i>reservationsanslag</i>		45 000
3	Permanenta skiljedomstolens internationella byrå i Haag, <i>förslagsanslag</i>		3 000
4	Förenta Nationerna, <i>förslagsanslag</i>		4 325 000
5	Organisationen för europeiskt ekonomiskt samarbete, <i>förslagsanslag</i>		1 000 000
6	Europarådet, <i>förslagsanslag</i>		150 000
			7 023 000
D. Diverse.			
Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:			
1	Beskickningsfastigheternas delfond, <i>förslagsanslag</i> ..	2 299 000	
2	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	168 000	2 467 000
3	Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska medborgare, <i>förslagsanslag</i>		200 000

		Kronor	Kronor
4	Förstärkning av avkastningen av understödsfonden för rysslandssvenskar		70 000
5	Upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige		972 000
6	Utländska pressbesök, <i>reservationsanslag</i>		25 000
7	Upplysningsarbete rörande mellanfolkligt samarbete och utrikespolitiska frågor		75 000
8	Restitutionsnämnden, <i>förslagsanslag</i>		22 000
9	Flyktkapitalbyrån, <i>förslagsanslag</i>		145 000
10	Ersättningar för viss från ockuperat land härrörande egendom, <i>förslagsanslag</i>		10 000
11	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		30 000
12	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		40 000
13	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		1 000
			4 057 000
Summa			82 832 000

IV. Försvarsdepartementet.

		Kronor	Kronor
A. Försvarsdepartementet.			
Försvarsdepartementet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	630 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	100 000	730 000
			730 000
B. Centrala förvaltningsmyndigheter.			
Försvarets civilförvaltning:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 398 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	445 000	2 843 000
Försvarets sjukvårdsstyrelse:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	450 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	70 000	520 000
Krigsmaterielverket:			
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 465 000	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	310 000	
7	Förrådsorganisationen m. m., <i>förslagsanslag</i>	1 160 000	
8	Årskostnader för industriell krigsberedskap, <i>förslagsanslag</i>	550 000	
9	Engångskostnader för industriell krigsberedskap, <i>reservationsanslag</i>	100	4 485 100
Fortifikationsförvaltningen:			
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*1 470 000	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	220 000	
12	Forskningsverksamhet m. m., <i>reservationsanslag</i>	500 000	
13	Byggnads- och reparationsberedskapens övningar m. m., <i>reservationsanslag</i>	25 000	
14	Byggnads- och reparationsberedskapens materiel, <i>reservationsanslag</i>	100	2 215 100
Arméförvaltningen:			
15	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 350 000	
16	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	510 000	1 860 000
Marinförvaltningen:			
17	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	600 000	
18	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	390 000	990 000
Flygförvaltningen:			
19	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	750 000	
20	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	440 000	1 190 000
			14 103 200

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
C. Försvarskrafterna.			
<i>Försvarsstaben.</i>			
Försvarsstaben:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	7 027 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 570 000	
3	Övningar, <i>reservationsanslag</i>	58 000	
4	Anskaffning av krigskartor, <i>reservationsanslag</i>	90 000	
5	Anskaffning och underhåll av materiel, <i>reservationsanslag</i>	288 000	9 033 000
			9 033 000
<i>Armén.</i>			
Avlöningar m. m. till fast anställd personal:			
6	Avlöningar till aktiv personal m. fl., <i>förslagsanslag</i>	*11 900 000	
7	Avlöningar till personal å övergångsstat, <i>förslagsanslag</i>	70 000	
8	Avlöningar till personal å reservstat, <i>förslagsanslag</i>	1 400 000	
9	Avlöningar till personal i arméns reserver, <i>förslagsanslag</i>	2 700 000	
10	Rekryteringskostnader, <i>förslagsanslag</i>	125 000	
11	Ekiperingsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	1 725 000	
12	Avlöningar till viss arbetarpersonal, <i>förslagsanslag</i> ..	11 000 000	136 020 000
Avlöningar m. m. till värnpliktiga:			
13	Avlöningar m. m. till värnpliktiga, <i>förslagsanslag</i> ...	23 600 000	
14	Familjebidrag, <i>förslagsanslag</i>	8 300 000	31 900 000
15	Sjukvård, <i>förslagsanslag</i>		1 125 000
16	Reseersättningar m. m., <i>förslagsanslag</i>		9 000 000
Expenser m. m.:			
17	Bränsle m. m., <i>förslagsanslag</i>	9 500 000	
18	Telefon m. m., <i>förslagsanslag</i>	800 000	
19	Övriga expenser m. m., <i>reservationsanslag</i>	500 000	10 800 000
Mathållning m. m.:			
20	Mathållning, <i>förslagsanslag</i>	25 700 000	
21	Furagering, <i>förslagsanslag</i>	3 500 000	29 200 000
Intendenturmateriel m. m.:			
22	Beklädnad m. m., <i>reservationsanslag</i>	15 000 000	
23	Inventarier m. m., <i>reservationsanslag</i>	2 300 000	
24	Tvätt, <i>förslagsanslag</i>	2 000 000	19 300 000
Övningar m. m.:			
25	Övningar m. m., <i>reservationsanslag</i>	22 500 000	
26	Drivmedelsförråd m. m., <i>förslagsanslag</i>	750 000	23 250 000
Anskaffning och vård av hästar m. m.:			
27	Remontering, <i>reservationsanslag</i>	600 000	
28	Uttagning av hästar och hästfordon m. m., <i>förslagsanslag</i>	100 000	
29	Veterinärvård, <i>reservationsanslag</i>	160 000	
30	Hundväsendet, <i>reservationsanslag</i>	50 000	910 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Tygmateriel m. m.:		
31	Anskaffning av tygmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i> ..	85 000 000	
32	Underhåll av tygmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i> ..	42 100 000	
33	Uttagning av motorfordon och motorredskap, <i>förslagsanslag</i>	100 000	127 200 000
	Fastigheter:		
	Ersättning till försvarets fastighetsfond:		
34	Arméns delfond, <i>förslagsanslag</i>	*21 000 000	
35	Ersättning till Norrtälje stad, <i>reservationsanslag</i>	62 500	21 062 500
	Hemvärnet:		
36	Hemvärnets avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	336 000	
37	Hemvärnets omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	475 000	
38	Hemvärnets intendenturmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	250 000	
39	Hemvärnets övningar, <i>reservationsanslag</i>	1 175 000	
40	Hemvärnets tygmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i> ..	2 500 000	4 736 000
	Bidrag och understöd:		
41	Frivilliga befälsutbildningsrörelsen m. m., <i>reservationsanslag</i>	2 000 000	
42	Frivilliga sjukvårdsväsendet i krig, <i>reservationsanslag</i>	40 000	
43	Frivilliga djursjukvården i krig, <i>reservationsanslag</i> ...	11 000	
44	Frivilliga skytteväsendets befrämjande, <i>reservationsanslag</i>	1 500 000	
45	Understöd åt vissa föreningar m. m.	22 000	
46	Bidrag till badinrättning i Boden, <i>reservationsanslag</i>	125 000	3 698 000
	<i>Marinen.</i>		418 201 500
	Avlöningar m. m. till fast anställd personal:		
47	Avlöningar till aktiv personal m. fl., <i>förslagsanslag</i> ..	*47 800 000	
48	Avlöningar till personal å övergångsstat, <i>förslagsanslag</i>	100 000	
49	Avlöningar till personal å reservstat, <i>förslagsanslag</i>	70 000	
50	Avlöningar till personal i marinens reserver, <i>förslagsanslag</i>	700 000	
51	Rekryteringskostnader, <i>förslagsanslag</i>	120 000	
52	Ekiperingsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	700 000	
53	Avlöningar till viss arbetarpersonal, <i>förslagsanslag</i> ..	1 515 000	51 005 000
	Avlöningar m. m. till värnpliktiga:		
54	Avlöningar m. m. till värnpliktiga, <i>förslagsanslag</i> ...	4 350 000	
55	Familjebidrag, <i>förslagsanslag</i>	1 200 000	5 550 000
56	Sjukvård, <i>förslagsanslag</i>		600 000
57	Reseersättningar m. m., <i>förslagsanslag</i>		2 000 000
	Expenser m. m.:		
58	Bränsle m. m., <i>förslagsanslag</i>	3 500 000	
59	Telefon m. m., <i>förslagsanslag</i>	460 000	
60	Övriga expenser m. m., <i>reservationsanslag</i>	210 000	4 170 000
61	Mathållning, <i>förslagsanslag</i>		8 800 000
	Intendenturmateriel m. m.:		
62	Beklädnad m. m., <i>reservationsanslag</i>	5 000 000	
63	Inventarier m. m., <i>reservationsanslag</i>	880 000	
64	Tvätt, <i>förslagsanslag</i>	650 000	6 530 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Övningar m. m.:		
65	Övningar m. m., <i>reservationsanslag</i>	16 500 000	
66	Drivmedelsförråd m. m., <i>förslagsanslag</i>	600 000	
67	Materialförråd m. m., <i>förslagsanslag</i>	375 000	
68	Hundbevakningstjänsten, <i>reservationsanslag</i>	7 000	17 482 000
	Flytande materiel, artillerimateriel m. m.:		
69	Fartygsbyggnader, <i>reservationsanslag</i>	60 000 000	
70	Anskaffning av artillerimateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	45 000 000	
71	Underhåll av fartyg m. m., <i>reservationsanslag</i>	27 300 000	
72	Anskaffning av lyftkran, <i>reservationsanslag</i>	415 000	
73	Anskaffning av vissa maskiner m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 000 000	133 715 000
	Fastigheter:		
	Ersättning till försvarets fastighetsfond:		
74	Marinens delfond, <i>förslagsanslag</i>		*8 000 000
	Bidrag och understöd:		
75	Bidrag till sjövärns kåren, <i>reservationsanslag</i>	255 000	
76	Bidrag till maritim ungdomsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	18 600	
77	Understöd åt föreningar m. m.	23 000	296 600
			238 148 600
	<i>Flygvapnet.</i>		
	Avlöningar m. m. till fast anställd personal:		
78	Avlöningar till aktiv personal m. fl., <i>förslagsanslag</i>	*50 000 000	
79	Avlöningar till personal å reservstat, <i>förslagsanslag</i> ..	18 000	
80	Avlöningar till personal i flygvapnets reserv, <i>förslagsanslag</i>	500 000	
81	Rekryteringskostnader, <i>förslagsanslag</i>	90 000	
82	Ekiperingsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	740 000	
83	Avlöningar till viss arbetarpersonal, <i>förslagsanslag</i> ..	200 000	51 548 000
	Avlöningar m. m. till värnpliktiga:		
84	Avlöningar m. m. till värnpliktiga, <i>förslagsanslag</i> ...	3 700 000	
85	Familjebidrag, <i>förslagsanslag</i>	1 100 000	4 800 000
86	Sjukvård, <i>förslagsanslag</i>		275 000
87	Reseersättningar m. m., <i>förslagsanslag</i>		1 500 000
	Expenser m. m.:		
88	Bränsle m. m., <i>förslagsanslag</i>	3 700 000	
89	Telefon m. m., <i>förslagsanslag</i>	1 100 000	
90	Övriga expenser m. m., <i>reservationsanslag</i>	120 000	4 920 000
91	Mathållning, <i>förslagsanslag</i>		4 300 000
	Intendenturmateriel m. m.:		
92	Beklädnad m. m., <i>reservationsanslag</i>	3 000 000	
93	Inventarier m. m., <i>reservationsanslag</i>	500 000	
94	Tvätt, <i>förslagsanslag</i>	450 000	3 950 000
	Övningar m. m.:		
95	Övningar m. m., <i>reservationsanslag</i>	3 500 000	
96	Hundbevakningstjänsten, <i>reservationsanslag</i>	18 000	3 518 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Flygmateriel m. m.:		
97	Anskaffning av flygmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	185 000 000	
98	Drift och underhåll av flygmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	48 000 000	
99	Drivmedelsförråd m. m., <i>förslagsanslag</i>	1 500 000	234 500 000
	Fastigheter:		
	Ersättning till försvarets fastighetsfond:		
100	Flygvapnets delfond, <i>förslagsanslag</i>		*14 000 000
	Bidrag och understöd:		
101	Understöd åt privatflyget, <i>reservationsanslag</i>		300 000
			323 611 000
			988 994 100
	D. Vissa för försvaret gemensamma ändamål.		
	Sjökarteverket:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	776 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	300 000	
3	Mättnings- och rekognosceringsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	620 000	
4	Bidrag till internationella hydrografiska byrån, <i>förslagsanslag</i>	15 000	1 711 000
	Krigsarkivet:		
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	153 000	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	25 000	
7	Samlingars konservering m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 900	179 900
	Armémuseum:		
8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	89 000	
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	20 000	
10	Samlingars konservering m. m., <i>reservationsanslag</i>	10 000	119 000
	Försvarets forskningsanstalt:		
11	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*1 310 000	
12	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*235 000	
13	Viss forskningsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	*5 900 000	
14	Engångsanskaffning av viss utrustning, <i>reservationsanslag</i>	*250 000	7 695 000
	Försvarets socialbyrå:		
15	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	169 000	
16	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	105 000	
17	Vissa civilanställningsåtgärder, <i>förslagsanslag</i>	425 000	699 000
	Försvarets läroverk:		
18	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	585 000	
19	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	67 000	652 000
	Försvarets brevskola:		
20	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	85 000	
21	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	27 000	112 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Sjukvårdsmateriel m. m.:		
22	Sjukvårdsmateriel, <i>reservationsanslag</i>	1 000 000	
23	Engångsanskaffning av sjukvårdsmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	2 700 000	3 700 000
	Försvarets sjukvårdsförråd:		
24	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	218 000	
25	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	50 000	268 000
	Garnisonssjukhusen:		
26	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	140 000	
27	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	300 000	
28	Karolinska sjukhusets garnisonsavdelningar, <i>förslags- anslag</i>	230 000	670 000
	Militärapoteket:		
29	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	249 000	
30	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	57 000	306 000
	Försvarets tandvård:		
31	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 030 000	
32	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	265 000	1 295 000
	Centrala värnpliktsbyrån:		
33	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	440 000	
34	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	90 000	
35	Adresseringsmaskiner m. m., <i>reservationsanslag</i>	133 000	663 000
	Inskrivningsväsendet:		
36	Inskrivningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	500 000	
37	Inskrivningsrådet	8 000	508 000
	Vissa övriga gemensamma ändamål:		
38	Vissa specialundersökningar m. m., <i>förslagsanslag</i> ...	250 000	
39	Personalvårdsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	125 000	
40	Försvarsupplysning, <i>reservationsanslag</i>	140 000	
41	Fritidsundervisning, <i>reservationsanslag</i>	170 000	
42	Försvarsfilm, <i>reservationsanslag</i>	420 000	
43	Publikations- och blankettryck, <i>förslagsanslag</i>	1 000 000	
44	Lottaorganisationen, <i>reservationsanslag</i>	600 000	
45	Vissa förrådskostnader, <i>reservationsanslag</i>	250 000	2 955 000
			21 532 800
	E. Diverse.		
	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
1	Slottsbyggnadernas delfond, <i>förslagsanslag</i>	50 000	
2	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	344 000	394 000
	Ersättning till försvarets fastighetsfond:		
3	Befästningars delfond, <i>förslagsanslag</i>		*10 000 000
4	Bestridande av beredskapskostnader vid försvarets fabriks- verk, <i>förslagsanslag</i>		400 000
5	Ersättning för automobils katt, <i>förslagsanslag</i>		1 300 000
6	Ersättning för rustning och rotering, <i>förslagsanslag</i>		40 000
7	Resestipendier, <i>reservationsanslag</i>		25 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
8	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		250 000
9	Planering av allmänna arbeten, <i>reservationsanslag</i>		100
10	Utredningar rörande tillämnade byggnadsföretag m. m., <i>reservationsanslag</i>		25 000
11	Vissa ersättningar i anledning av skador vid militär verksamhet m. m., <i>förslagsanslag</i>		500 000
12	Vissa ersättningar för inskränkningar i förfoganderätten till fast egendom, <i>förslagsanslag</i>		10 000
13	Ersättning för skada till följd av olycksfall, som förorsakats av krigsförhållandena under 1914—1919 års världskrig, <i>förslagsanslag</i>		26 000
14	Bidrag till ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, <i>förslagsanslag</i>		12 500 000
15	Omskolning av i militärtjänst skadade, <i>förslagsanslag</i> ..		130 000
16	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		400 000
17	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		225 000
			26 225 100
	Summa		1 051 585 300

V. Socialdepartementet.

		Kronor	Kronor
A. Socialdepartementet.			
Socialdepartementet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	469 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	60 000	529 000
			529 000
B. Socialstyrelsen med dithörande verksamhet samt arbetsdomstolen.			
Socialstyrelsen:			
1	Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>	1 631 000	
2	Avlöningar till viss personal för större statistiska specialundersökningar, <i>reservationsanslag</i>	29 000	
3	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	348 000	
4	Socialstyrelsens ordsombud	50 800	2 058 800
Statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter:			
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	208 500	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	82 000	290 500
Arbetsdomstolen:			
7	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	115 500	
8	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	27 000	142 500
Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.:			
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	140 000	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	30 000	170 000
Mödrahjälp m. m.:			
11	Mödrahjälp, <i>förslagsanslag</i>	11 000 000	
12	Mödrahjälpnämnderna, <i>förslagsanslag</i>	180 000	11 180 000
Social hemhjälp:			
13	Bidrag till avlöande av hemvårdarinnor, <i>förslagsanslag</i>	3 000 000	
14	Prov- och kompletteringskurser för hemvårdarinnor, <i>reservationsanslag</i>	116 000	3 116 000
Fattigvård och barnavård m. m.:			
15	Fattigvård i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>	3 200 000	
16	Barnavård i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>	300 000	
17	Fattigvård och barnavård enligt 1928 års nordiska fattigvårdskonvention m. m., <i>förslagsanslag</i>	100 000	
18	Fattigvård och barnavård för lappar, <i>förslagsanslag</i>	100 000	
19	Bidrag till svenska socialvårdsförbundet	25 000	
20	Stipendier för utbildning av ålderdomshemsföreståndarinnor, <i>reservationsanslag</i>	3 000	
21	Bidrag till driftkostnaderna vid arbetshem, <i>förslagsanslag</i>	35 000	

		Kronor	Kronor
22	Allmänna barnbidrag, <i>förslagsanslag</i>	480 000 000	
23	Ersättning till postverket för utbetalning av allmänna barnbidrag, <i>förslagsanslag</i>	1 180 000	
24	Ersättning till barnavårdsnämnderna för bidragsförskott, <i>förslagsanslag</i>	2 800 000	
25	Bidrag till barnavårdsnämnderna för vissa kostnader enligt barnavårdslagen m. m., <i>förslagsanslag</i>	160 000	
26	Bidrag till uppförande eller inrättande av barnhem, <i>reservationsanslag</i>	100	
27	Bidrag till driften av barnhem, <i>förslagsanslag</i>	2 300 000	
28	Bidrag till driften av anstalter för halvöppen barnavård, <i>reservationsanslag</i>	2 225 000	
29	Bidrag till utbildning av personal inom den halvöppna barnavården m. m., <i>reservationsanslag</i>	308 000	
30	Fria resor för barn, <i>förslagsanslag</i>	*2 700 000	
31	Fria resor för husmödrar, <i>förslagsanslag</i>	*1 400 000	
32	Bidrag till driften av semesterhem, <i>förslagsanslag</i>	*400 000	
33	Stipendier för underlättande av husmoderssemester, <i>reservationsanslag</i>	*800 000	
34	Bidrag till driften av barnkolonier m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 500 000	
Statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården:			
35	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 992 000	
36	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	2 567 000	
37	Byggnadsarbeten m. m., <i>reservationsanslag</i>	170 000	5 729 000
38	Bidrag till driften av icke statliga skolor tillhörande barna- och ungdomsvården, <i>reservationsanslag</i>	65 000	
39	Fortbildningskurs för befattningshavare vid skolor tillhörande barna- och ungdomsvården, <i>reservationsanslag</i>	16 000	
40	Bidrag till inrättande av inackorderingshem, <i>reservationsanslag</i>	2 000	
41	Ersättning till inackorderingshem för driftförluster, <i>reservationsanslag</i>	25 000	
42	Bidrag till frälsningsarméns flickhem	3 000	505 376 100
			522 333 900
C. Arbetsmarknadsstyrelsen med dithörande verksamhet.			
Arbetsmarknadsstyrelsen:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*2 781 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*632 000	
3	Krisorganisationen, <i>förslagsanslag</i>	*900 000	4 313 000
Den offentliga arbetsförmedlingen:			
4	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*12 897 000	
5	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*3 515 000	
6	Krisorganisationen, <i>förslagsanslag</i>	*2 500 000	18 912 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
7	Bidrag till erkända arbetslöshetskassor, <i>förslagsanslag</i>		17 000 000
8	Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m., <i>reservationsanslag</i>		*17 600 000
9	Kostnader för överflyttning av arbetskraft, <i>reservationsanslag</i>		*3 000 000
10	Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>		*100
11	Kostnader för främjande av företagsverksamhet m. m., <i>reservationsanslag</i>		*1 500 000
12	Planering av allmänna arbeten, <i>reservationsanslag</i>		100
			62 325 200
D. Förbättrande av bostadsförhållandena m. m.			
Bostadsstyrelsen:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*2 307 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*372 000	2 679 000
Länsbostadsnämnderna:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*1 561 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*585 000	2 146 000
5	Kapitalmedelsförluster och ränteeftergifter å vissa bostadsbyggnadslån, <i>förslagsanslag</i>		*10 000 000
6	Hysesrabatter för mindre bemedlade, barnrika familjer, <i>förslagsanslag</i>		*37 000 000
7	Särskilda bostadsrabatter, <i>reservationsanslag</i>		*1 650 000
8	Bidrag till främjande av bostadsbyggande på landsbygden, <i>reservationsanslag</i>		*7 500 000
9	Bidrag till inrättande av pensionärshem, <i>reservationsanslag</i>		*8 000 000
10	Statens nämnd för samlingslokaler, <i>förslagsanslag</i>		25 600
11	Bidrag till anordnande av allmänna samlingslokaler, <i>reservationsanslag</i>		100
Statens bosättningslån:			
12	Ersättning åt ortsombud, <i>förslagsanslag</i>	60 000	
13	Ersättning åt riksbanken, <i>förslagsanslag</i>	175 000	235 000
			69 235 700
E. Olycksfallsförsäkring och arbetarskydd.			
Försäkringsrådet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	569 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	24 400	593 400
Riksförsäkringsanstalten:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*4 985 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*433 000	
5	Riksförsäkringsanstaltens ortsombud m. m., <i>förslagsanslag</i>	285 000	5 703 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
6	Vissa tillägg å ersättningar i anledning av olycksfall i arbete m. m., <i>förslagsanslag</i>		3 150 000
7	Statsverket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete m. m., <i>förslagsanslag</i>		3 350 000
8	Bidrag till fiskares försäkring, <i>förslagsanslag</i>		100 000
Arbetskyddsstyrelsen:			
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	693 000	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	92 000	785 000
Yrkesinspektionen:			
11	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 565 000	
12	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	389 000	1 954 000
13	Undervisnings- och upplysningsverksamhet på arbetarskyddets område		80 000
14	Ersättningar för vissa läkarundersökningar enligt arbetarskyddslagen, <i>förslagsanslag</i>		10 000
			15 725 400
F. Folkpensionering m. m.			
Pensionsstyrelsen:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	3 927 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	975 000	
3	Pensionsstyrelsens ortsombud, <i>förslagsanslag</i>	370 000	5 272 000
4	Bidrag till folkpensioner m. m., <i>förslagsanslag</i>		741 000 000
5	Indextillägg å folkpensioner, <i>förslagsanslag</i>		68 000 000
6	Ersättning till postverket för pensionsutbetalningar, <i>förslagsanslag</i>		2 200 000
7	Åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet, <i>reservationsanslag</i>		9 375 000
8	Särskilda barnbidrag till änkors och invaliders barn m. m., <i>förslagsanslag</i>		7 200 000
9	Bidrag till sjukkassor, <i>förslagsanslag</i>		*53 900 000
10	Moderskapspenning, <i>förslagsanslag</i>		1 300 000
11	Driften av centraldepån för blindas arbeten, <i>förslagsanslag</i>		186 000
12	Bidrag till de blindas förening		105 000
			888 538 000
G. Diverse.			
Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:			
1	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>		1 271 000
2	Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark, <i>förslagsanslag</i>		5 800
Statens hyresråd:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	500 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	37 000	537 000
5	Ersättning för skador vållade av personer som avvikit från vissa anstalter, <i>förslagsanslag</i>		45 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
6	Internationellt socialpolitiskt samarbete, <i>förslagsanslag</i>		750 000
7	Understöd åt utlandssvenskar m. m., <i>förslagsanslag</i> ..		175 000
8	Bidrag till utlandssvenskarnas förening, <i>förslagsanslag</i>		148 000
9	Understöd åt flyktingar m. m., <i>förslagsanslag</i>		470 000
10	Social upplysningsfilm, <i>reservationsanslag</i>		30 000
11	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		550 000
12	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		50 000
13	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		11 000
			4 042 800
Summa			1562 730 000

VI. Kommunikationsdepartementet.

		Kronor	Kronor
A. Kommunikationsdepartementet.			
Kommunikationsdepartementet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	533 600	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	45 500	579 100
			579 100
B. Väg- och vattenbyggnadsväsendet.			
<i>Väg- och vattenbyggnadsverket.</i>			
Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> , därav 2 045 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.....	4 090 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> , därav 427 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	854 000	4 944 000
Vägförvaltningarna:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen.....	11 000 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen.....	2 631 000	13 631 000
5	De lokala vägnämnderna m. m., <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen		150 000
6	Reglering av vissa skador inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsens ämbetsområde, <i>förslagsanslag</i>		225 000
			18 950 000
<i>Vägunderhåll och vägbyggnader.</i>			
Väghållningen på landet samt i städer och stadsliggande samhällen, där kronan är väghållare:			
7	Vägunderhållet, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	160 000 000	
8	Projektering av vägar och broar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	1 000 000	
9	Nyanläggning av bygdevägar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	6 500 000	
10	Nyanläggning av ödebygdsvägar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	4 000 000	
11	Byggande av huvudvägar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	15 000 000	
12	Ombyggnad av bygdevägar och ödebygdsvägar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	13 000 000	
13	Vissa vägbyggnadsarbeten, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	100	
14	Förstärkning och förbättring av vägar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen ..	37 000 000	
15	Vägbeläggningar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	25 000 000	

		Kronor	Kronor
16	Byggande av broar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	21 000 000	
17	Byggande av bro vid Bergnäset, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen.....	3 700 000	
18	Byggande av bro vid Hjulsta, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	2 000 000	
19	Bidrag till städer och samhällen för tillhandahållande av mark m. m., <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	100 000	288 300 100
	Väghållningen i städer och stadslignande samhällen, som äro väghållare:		
20	Bidrag till underhåll av vägar och gator, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	15 800 000	
21	Bidrag till byggande av vägar och gator, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	17 500 000	33 300 000
	Enskild väghållning:		
22	Bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m., <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	6 800 000	
23	Bidrag till byggande av enskilda vägar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	4 000 000	10 800 000
	Diverse ändamål:		
24	Bidrag till säkerhetsanordningar vid järnvägs korsningar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen.....	350 000	
25	Bidrag till vissa forsknings- och undersökningsarbeten, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen.....	90 000	
26	Vissa kostnader i samband med internationella vägkongresser, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	80 000	
27	Väg- och vattenbyggnadsverkets civilförsvär m. m., <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	50 000	
28	Avsättning till statens automobilskattemedelsfond, <i>förslagsanslag</i>	100	570 100
	<i>Hamnar och farleder.</i>		332 970 200
29	Bidrag till handelshamnar och farleder, <i>reservationsanslag</i>		900 000
30	Statliga farledsarbeten <i>reservationsanslag</i>		100
31	Byggande av fiskehamnar, <i>reservationsanslag</i>		1 000 000
32	Underhåll och drift av statens fiskehamnar och farleder, <i>förslagsanslag</i>		50 000
33	Bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen		100
34	Reparation och ombyggnad av Falsterbokanalen, <i>reservationsanslag</i>		600 000
			2 550 200

		Kronor	Kronor
	<i>Vatten- och avloppsledningar.</i>		
35	Bidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp, <i>reservationsanslag</i>		12 000 000
			<u>366 470 400</u>
	C. Vägtrafikväsendet.		
	Statens bilinspektion:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	1 176 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	325 000	1 501 000
3	Registrering av motorfordon, <i>förslagsanslag</i>		1 000
4	Bidrag till vissa kommunikationsändamål, <i>reservationsanslag</i>		100
	Statens biltrafiknämnd:		
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	190 000	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	33 000	223 000
7	Undersökningar rörande vägtrafikolyckor m. m., att avräknas mot automobilskattemedlen		125 000
8	Bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande, att avräknas mot automobilskattemedlen		200 000
			<u>2 050 100</u>
	D. Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut.		
	Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut:		
	Verksamheten i allmänhet:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 530 000	
2	Undervisning	7 900	
3	Undersökningar inom hydrologiska byrån, <i>förslagsanslag</i>	271 000	
4	Observatörer	465 400	
5	Telegramkostnader m. m., <i>förslagsanslag</i>	457 500	
6	Underhåll av stationer m. m., <i>reservationsanslag</i>	39 800	
7	Övriga omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	106 500	2 878 100
	Särskilda undersökningar:		
8	Geofysiska undersökningar i Riksgränsen	5 000	
9	Väderlektjänst för luftfarten, <i>förslagsanslag</i>	628 500	
10	Aerologiska stationer, <i>förslagsanslag</i> ...	405 500	1 039 000
11	Bidrag till seismologiska och magnetiska iakttagelser i Abisko		8 000
12	Bidrag till väderleksstationer i Nordatlanten och på Grönland, <i>förslagsanslag</i>		870 000
			<u>4 795 100</u>

		Kronor	Kronor
E. Byggnadsväsendet.			
Byggnadsstyrelsen:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 565 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	171 100	1 736 100
Länsarkitektorganisationen:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 192 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	284 000	2 476 000
5	Bidrag till upprättande av byggnadsplaner m. m., <i>förslagsanslag</i>		50 000
6	Bidrag till upprättande av generalplaner och regionplaner, <i>reservationsanslag</i>		100
7	Utredningar rörande tillämnade byggnadsföretag m. m., <i>reservationsanslag</i>		100
			4 262 300
F. Tekniska institut.			
1	Statens väginstitut, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen.....		430 000
Statens geotekniska institut:			
2	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	437 800	
3	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	244 700	682 500
			1 112 500
G. Statens elektriska inspektion m. m.			
Statens elektriska inspektion:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	178 700	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	19 300	198 000
3	Statens prisregleringsnämnd för elektrisk ström, <i>förslagsanslag</i>		2 000
			200 000
H. Djurgårdsnämnden.			
Djurgårdsnämnden:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	97 300	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	11 500	108 800
			108 800
I. Diverse.			
Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:			
1	Slottsbyggnadernas delfond, <i>förslagsanslag</i>	421 000	
2	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	1 341 000	1 762 000
3	Ersättning till statens järnvägar för av Kungl. Maj:t medgivna lindringar i befodringsavgifterna för vissa resor, <i>förslagsanslag</i>		5 000
4	Ersättning till postverket för befordran av tjänsteförsändelser, <i>förslagsanslag</i>		25 600 000

		Kronor	Kronor
5	Ersättning till postverket för befordran av enskildas försändelser i ransoneringsärenden, <i>förslagsanslag</i> ...		200 000
6	Understöd åt skärgårdsrederier, <i>reservationsanslag</i> ...		900 000
7	Understöd åt inrikes lufttrafik, <i>reservationsanslag</i>		1 370 000
8	Bidrag till vissa internationella sammanslutningar m. m., <i>förslagsanslag</i>		50 000
9	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		250 000
10	Planering av allmänna arbeten, <i>reservationsanslag</i>		100
11	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		50 000
12	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		8 200
13	Viss beredskapsutrustning åt Aktiebolaget Radiotjänst, <i>reservationsanslag</i>		900 000
			31 095 300
Summa			410 673 600

VII. Finansdepartementet.

		Kronor	Kronor
A. Finansdepartementet.			
Finansdepartementet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	834 400	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	301 000	1 135 400
3	Vissa kostnader för nationalbudgetarbetet m. m., <i>reservationsanslag</i>		55 000
			1 190 400
B. Allmänna centrala ämbetsverk m. m.			
Kammarkollegiet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	559 100	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	36 400	595 500
Statskontoret:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	957 400	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	288 000	1 245 400
Kammarrätten:			
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 468 200	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	72 000	
7	Kammarrättens årsbok, <i>förslagsanslag</i>	8 000	1 548 200
Statistiska centralbyrån:			
8	Avlöningar till personal för verksamheten i all- mänhet, <i>förslagsanslag</i>	1 387 500	
9	Avlöningar till personal vid 1950 års folkräkning, <i>reservationsanslag</i>	984 000	
10	Avlöningar till personal vid 1951 års jordbruksräk- ning, <i>reservationsanslag</i>	160 000	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	705 900	
12	Bibliotekets underhåll, <i>reservationsanslag</i>	4 000	
13	Kostnader för hålkortsbearbetning av visst statis- tiskt material m. m., <i>förslagsanslag</i>	100	3 241 500
Folkbokföringen:			
14	Ersättningar till kyrkobokföringsinspektörer, <i>för- slagsanslag</i>	55 000	
15	Ersättning till Göteborgs stad för vissa kostnader för folkbokföringen, <i>förslagsanslag</i>	50 000	
16	Ersättning till Malmö stad för vissa kostnader för folkbokföringen, <i>förslagsanslag</i>	29 000	
17	Viss tillfällig personal vid länsstyrelserna m. m., <i>för- slagsanslag</i>	912 000	1 046 000
Riksräkenskapsverket:			
18	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 577 100	
19	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	217 000	1 794 100
Konjunkturinstitutet:			
20	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	192 200	
21	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	29 400	
22	Särskilda undersökningar, <i>reservationsanslag</i>	5 000	226 600

		Kronor	Kronor
	Statens sakrevision:		
23	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	375 000	
24	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	50 000	425 000
	Statens organisationsnämnd:		
25	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	694 300	
26	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	212 800	907 100
	Valutakontoret:		
27	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	970 000	
28	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	100 000	1 070 000
			12 099 400
	C. Skatte- och kontrollväsen.		
	Tullverket:		
1	Avlöningar till befattningshavare hos generaltullstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	1 511 000	
2	Avlöningar till befattningshavare å tullstaten, <i>förslagsanslag</i>	32 134 000	
3	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	4 644 000	
4	Anskaffning av viss materiel, <i>reservationsanslag</i> ..	325 000	38 614 000
	Kontrollstyrelsen:		
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	784 100	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	83 000	
7	Lokala skattekontrollen, <i>förslagsanslag</i>	603 300	
8	Systembolagsrevisionen, <i>förslagsanslag</i>	79 000	1 549 400
	Mynt- och justeringsverket:		
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	779 000	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	94 500	873 500
	Statens justerare:		
11	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	336 200	
12	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	115 000	451 200
	Riksskattenämnden:		
13	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*80 500	
14	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*30 200	110 700
15	Avsättning till bankinspektionens fond, <i>förslagsanslag</i> ..		150 000
16	Avsättning till fondinspektionens fond, <i>förslagsanslag</i> ..		40 000
17	Avsättning till jordbrukskassetillsynens fond		60 000
18	Avsättning till sparbanksinspektionens fond, <i>förslagsanslag</i>		200 000
19	Tillsyn över sparbankernas förvaltning, <i>förslagsanslag</i>		275 000
20	Stämpelomkostnader, <i>förslagsanslag</i>		570 000
21	Kostnader för årlig taxering, <i>förslagsanslag</i>		7 800 000
22	Kostnader för upprättande av nya jordregisterutdrag, <i>förslagsanslag</i>		50 000
23	Kostnader för allmänna fastighetstaxeringen år 1952, <i>förslagsanslag</i>		2 600 000
24	Vissa kostnader för uppördsväsendet, <i>förslagsanslag</i> ..		325 000
25	Ersättning till postverket m. fl. för bestyret med skatteuppbörd, <i>förslagsanslag</i>		6 500 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
26	Kostnader i anledning av avtal med främmande stat om handräckning i beskattningsärenden, <i>förslagsanslag</i>		1 000
27	Observations- och uppbördsprocenter m. m., <i>förslagsanslag</i>		12 000
			60 181 800
D. Ersättningar för särskilda förmåner och rättigheter m. m.			
1	Ersättning till städerna för mistad tolag, <i>förslagsanslag</i>		15 000 000
2	Städers friheter, <i>förslagsanslag</i>		35 000
3	Ersättning till landsting och städer, som ej deltaga i landsting, för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel		3 100 000
4	Vederlag för nedlagda utskänkningsrättigheter, <i>förslagsanslag</i>		2 000
5	Ersättning för skattefrälseräntor, <i>förslagsanslag</i>		5 000
6	Bidrag till skattetyngda kommuner, <i>förslagsanslag</i> ...		*5 000 000
7	Provisorisk skatteersättning till kommunerna, m. m., <i>förslagsanslag</i>		*61 000 000
			84 142 000
E. Diverse.			
Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:			
1	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	905 000	
2	Generaltullstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	150 000	1 055 000
3	Staten åliggande kommunala och andra utskylder, <i>förslagsanslag</i>		1 000
4	Bidrag till vissa internationella byråer, <i>förslagsanslag</i>		25 000
5	Bidrag till GATT-organisationen, <i>förslagsanslag</i>		50 000
6	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		425 000
7	Ränta å spärrkontomedel, <i>förslagsanslag</i>		5 350 000
8	Spärrkontonämnden		15 000
9	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		30 000
10	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		60 000
			7 011 000
Summa			164 624 600

* Beräknat belopp.

VIII. Ecklesiastikdepartementet.

		Kronor	Kronor
A. Ecklesiastikdepartementet.			
Ecklesiastikdepartementet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	673 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	90 000	763 000
			763 000
B. Arkiv, bibliotek och museer.			
Riksarkivet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	512 300	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	105 500	
3	Inköp av arkivalier och tryckta arbeten, <i>reservationsanslag</i>	8 000	625 800
Lands- och länsarkiven:			
4	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	414 100	
5	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	74 600	
6	Inköp av arkivalier och tryckta arbeten, <i>reservationsanslag</i>	3 000	
7	Bokbindning och konservering av arkivalier, <i>reservationsanslag</i>	9 400	501 100
Kungl. biblioteket:			
8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	532 300	
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	104 100	
10	Bokinköp och bokbindning, <i>reservationsanslag</i>	150 000	786 400
Stifts- och landsbiblioteken:			
11	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	87 700	
12	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	2 500	
13	Bokinköp och bokbindning m. m., <i>reservationsanslag</i>	20 000	110 200
Nationalmuseet:			
14	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	473 100	
15	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	85 900	
16	Underhåll och ökande av samlingarna, <i>reservationsanslag</i>	90 600	
17	Vandringstställningar, <i>reservationsanslag</i>	2 500	
18	Inköp av konst för deposition, <i>reservationsanslag</i> ...	30 000	682 100
Livrustkammaren:			
19	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	123 300	
20	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	17 100	140 400
Naturhistoriska riksmuseet:			
21	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	658 700	
22	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	93 000	
23	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	148 500	900 200
Statens etnografiska museum:			
24	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	100 400	
25	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	37 000	
26	Underhåll och ökande av samlingarna m. m., <i>reservationsanslag</i>	5 000	142 400

		Kronor	Kronor
27	Bidrag till nordiska museet.....		275 000
28	Bidrag till ombyggnads- och reparationsarbeten å nordiska museets byggnad, <i>reservationsanslag</i>		275 000
29	Bidrag till kulturhistoriska museet i Lund.....		49 800
30	Bidrag till egyptiska museet.....		24 800
31	Bidrag till museal vård av Cypernextpeditionens fyndmaterial.....		27 700
32	Bidrag till musikhistoriska museet.....		30 000
33	Bidrag till Drottningholms teatermuseum.....		8 800
34	Bidrag till stiftelsen Thielska galleriet.....		10 000
35	Bidrag till svenska skolmuseet.....		3 500
36	Bidrag till stiftelsen Carl och Olga Milles' Lidingöhem		15 000
			4 608 200
	C. Kyrkliga ändamål.		
	Domkapitlen och stiftsnämnderna:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	526 400	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	96 100	
3	Iordningställande av vissa lokaler för domkapitlet i Skara m. m., <i>reservationsanslag</i>	8 000	630 500
4	Kleresistaten, <i>förslagsanslag</i>		5 000
5	Vissa ersättningar till kyrkofonden.....		5 050 800
6	Kurser för utbildande av kyrkomusiker m. m., <i>förslagsanslag</i>		29 300
7	Stipendier för utbildande av präster, förtrogna med finska och lapska språken.....		4 800
8	Kyrkors underhåll, <i>reservationsanslag</i>		2 000
9	Vissa skyddsarbeten å Uppsala domkyrka, <i>reservationsanslag</i>		100 000
10	Bidrag till restaurering av Linköpings domkyrka, <i>reservationsanslag</i>		50 000
11	Uppgörande av underhålls- och restaureringsförslag för vissa Gotlandskyrkor, <i>reservationsanslag</i>		100
12	Ersättningar till kyrkor, <i>förslagsanslag</i>		65 000
13	Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med friköp av lägenheter å kyrklig jord, <i>förslagsanslag</i>		1 000
14	Bidrag till stipendier för utbildande av diakoner för kyrklig och social tjänst.....		10 000
			5 948 500
	D. Akademier m. m.		
1	Bidrag till svenska akademien.....		2 300
	Vetenskapsakademien:		
2	Bidrag till forskningsinstitutet för experimentell fysik, <i>förslagsanslag</i>	275 300	
3	Bidrag till naturvetenskaplig forskning i Övre Norrland.....	30 000	
4	Bidrag till vetenskaplig verksamhet i övrigt.....	22 000	327 300

		Kronor	Kronor
Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien:			
Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.:			
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	872 600	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	156 900	
7	Inredning och utrustning, <i>reservationsanslag</i>	65 000	
8	Bidrag till avlöning åt landsantikvarier, <i>förslagsanslag</i>	100 000	1 094 500
Statens historiska museum m. m.:			
9	Underhåll och ökande av samlingarna, <i>reservationsanslag</i>	35 000	
Riksantikvarieämbetet:			
10	Vård och underhåll av fornlämningar och byggnadsminnesmärken, <i>reservationsanslag</i> ..	80 000	
11	Fornminnesinventering, <i>reservationsanslag</i>	182 600	262 600
Ostasiatiska arkeologiska samlingarna:			
12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	32 500	
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	5 900	38 400
14	Förvärv av vissa byggnader m. m. vid S:t Olofs ruin i Visby		43 000
Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan:			
15	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	249 900	
16	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	54 200	
17	Undervisningsmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	39 000	
18	Stipendier m. m., <i>reservationsanslag</i>	14 500	
19	Installation av oljeeldning i akademiens byggnad Fredsgatan 12 i Stockholm.....	21 000	378 600
Musikaliska akademien med musikhögskolan:			
20	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	538 700	
21	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	31 900	
22	Inköp och bindning av böcker och musikaler samt underhåll och vård av instrument, <i>reservationsanslag</i>	23 000	
23	Stipendier m. m.	20 000	613 600
			2 895 300
E. Universiteten, den medicinska undervisningen m. m.			
Universitetskanslersämbetet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	90 400	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	6 600	97 000
Uppsala universitet:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*5 200 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	560 000	
5	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	*1 300 000	
6	Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket, <i>reservationsanslag</i>	270 000	
7	Utrustning för kemiska och biokemiska institutionerna m. m., <i>reservationsanslag</i>	147 000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
8	Utrustning för fysiska institutionen, <i>reservationsanslag</i>	200 000	
9	Engångsanslag för vissa vetenskapliga institutioner, <i>reservationsanslag</i>	240 000	7 917 000
	Lunds universitet:		
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*4 700 000	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	414 000	
12	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	*1 080 000	
13	Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket, <i>reservationsanslag</i>	260 000	
14	Engångsanslag till vissa vetenskapliga institutioner, <i>reservationsanslag</i>	110 000	
15	Inredning och utrustning av nya lokaler, <i>reservationsanslag</i>	408 000	6 972 000
	Karolinska mediko-kirurgiska institutet:		
16	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 130 000	
17	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	374 000	
18	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	750 000	
19	Bokinköp och bokbindning för biblioteket, <i>reservationsanslag</i>	40 000	
20	Engångsanslag för vissa institutioner, <i>reservationsanslag</i>	260 000	
21	Bidrag till fysiologisk-akustisk forskning, <i>reservationsanslag</i>	5 000	3 559 000
	Medicinska högskolan i Göteborg:		
22	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	560 000	
23	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	69 600	
24	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	164 000	
25	Bidrag till kostnaderna för uppförande av patologisk-anatomisk institution m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 000 000	
26	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	456 000	
27	Bokinköp och bokbindning, <i>reservationsanslag</i>	65 000	
28	Bidrag till Göteborgs stad för verksamheten vid högskolans bibliotek, <i>förslagsanslag</i>	47 000	
	Organisationskommittén:		
29	Förvaltningskostnader m. m., <i>förslagsanslag</i>	50 000	2 411 600
30	Bidrag till Stockholms högskola, <i>förslagsanslag</i>		2 607 300
31	Bidrag till anordnande av en internationell engelskspråkig kurs vid Stockholms högskola, <i>reservationsanslag</i>		60 000
32	Ersättning för vissa till Stockholms högskola upplåtta lokaler, <i>förslagsanslag</i>		25 000
33	Bidrag till Göteborgs högskola, <i>förslagsanslag</i>		405 900
	Tandläkarhögskolan i Stockholm:		
34	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 634 000	
35	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	432 000	
36	Nyanskaffning och underhåll av utrustning, <i>reservationsanslag</i>	100 000	
37	Inredning av vissa lokaler, <i>reservationsanslag</i>	50 000	2 216 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Tandläkarhögskolan i Malmö:		
38	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 557 000	
39	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	462 500	
40	Bokinköp och bokbindning m. m., <i>reservationsanslag</i>	10 000	
41	Nyanskaffning och underhåll av utrustning, <i>reservationsanslag</i>	50 000	2 079 500
	Tandläkarhögskolorna:		
42	Bidrag till elever för anskaffande av instrument, <i>förslagsanslag</i>	220 000	
43	Utbildning av vissa norska studerande, <i>förslagsanslag</i>	75 000	
44	Bidrag till driften av amanuenskliniker, <i>förslagsanslag</i>	40 000	335 000
45	Anordnande av utbildning för tandtekniker och tandsköterskor, <i>förslagsanslag</i>		150 000
46	Stipendier åt elever vid tandtekniker- och tandsköterskeskolor, <i>förslagsanslag</i>		75 000
	Gemensamma universitetsändamål:		
47	Ersättning åt överläkare vid vissa epidemisjukhus för klinisk undervisning i epidemiologi åt medicine kandidater.....	12 600	
48	Kurser i krigskirurgi m. m.	7 500	
49	Ersättning åt vissa opponenter vid disputationer, <i>förslagsanslag</i>	30 000	
50	Naturastipendier åt studerande vid universiteten och vissa högskolor, <i>reservationsanslag</i>	345 000	
51	Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar, <i>förslagsanslag</i>	340 000	
52	Stipendier för främjande av högre vetenskapliga studier, <i>reservationsanslag</i>	1 347 500	
53	Forskarstipendier för docenter vid universiteten i Uppsala och Lund samt karolinska mediko-kirurgiska institutet	114 800	
54	Resestipendier åt ordinarie lärare m. fl., <i>reservationsanslag</i>	70 000	
55	Gästföreläsningar, <i>reservationsanslag</i>	62 500	
56	Bidrag till tryckning av rättsvetenskapliga arbeten, <i>reservationsanslag</i>	15 000	
57	Bidrag till främjande av medicinsk forskning vid universiteten m. fl. läroanstalter, <i>reservationsanslag</i>	526 000	2 870 900
58	Bidrag till Stockholms högskolors rektorskonvents verksamhet, <i>reservationsanslag</i>		15 000
	Rasbiologiska institutet:		
59	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	69 400	
60	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	11 200	
61	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	31 100	111 700
	Farmaceutiska institutet:		
62	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	216 000	
63	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	26 900	
64	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	17 000	259 900

		Kronor	Kronor
	Ortnamnskommissionen:		
65	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	76 100	
66	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	12 600	
67	Insamling och bearbetning av vetenskapligt material, <i>reservationsanslag</i>	32 000	120 700
68	Bidrag till ortnamnsundersökningar vid institutet för ortnamns- och dialektforskning vid Göteborgs hög- skola		3 000
	Landsmålsarkiven:		
69	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	187 600	
70	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	15 500	
71	Insamling och bearbetning av vetenskapligt material, <i>reservationsanslag</i>	65 800	268 900
72	Bidrag till dialektforskningar vid institutet för ort- namns- och dialektforskning vid Göteborgs högskola		6 700
73	Bidrag till institutet för folkminnesforskning vid Göte- borgs högskola		15 700
74	Ersättning åt sakkunniga i befordringsärenden vid universiteten m. m., <i>förslagsanslag</i>		80 000
75	Bidrag till instituten för socialpolitisk och kommunal utbildning och forskning, <i>förslagsanslag</i>		474 900
76	Kurser för fortsatt utbildning av befattningshavare i kommunal och social tjänst, <i>reservationsanslag</i>		1 000
77	Fortsättnings- och repetitionskurser för läkare, <i>reser- vationsanslag</i>		12 000
78	Kostnader för statlig kreditgaranti för vissa studielån, <i>förslagsanslag</i>		50 000
79	Kostnader för avskrivning av studielån med statlig kreditgaranti till studenter m. fl., <i>förslagsanslag</i> ...		100
80	Bidrag till inventarier i studentbostadshus, <i>reservations- anslag</i>		300 000
81	Bidrag till Sveriges förenade studentkårer för redige- ring av ett register över vissa licentiat- och doktors- avhandlingar		2 000
82	Bidrag till anordnande av praktisk-pedagogiska ut- bildningskurser för blivande läroverkslärare m. m.		25 000
83	Kurser för utbildande av laboratoriebiträden		10 000
			33 537 800
	F. Tekniska högskolor.		
	Överstyrelsen för de tekniska högskolorna:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	46 300	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	13 000	59 300
	Tekniska högskolan i Stockholm:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*3 000 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*870 000	
5	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	*1 500 000	
6	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, <i>reservationsanslag</i>	55 000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
7	Stipendier	26 000	
8	Inredning och utrustning av nya lokaler, <i>reservationsanslag</i>	1 000 000	
9	Fortsättningskurs i stadsbyggnad, <i>reservationsanslag</i>	8 500	6 459 500
	Chalmers tekniska högskola:		
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*1 750 000	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*355 000	
12	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	*850 000	
13	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, <i>reservationsanslag</i>	50 000	
14	Stipendier	12 000	
15	Inredning och utrustning av nya lokaler, <i>reservationsanslag</i>	1 250 000	4 267 000
	Gemensamma ändamål vid de tekniska högskolorna:		
16	Stipendier för främjande av högre tekniska studier, <i>reservationsanslag</i>	60 000	
17	Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar, <i>förslagsanslag</i>	11 000	
18	Ersättning åt sakkunniga i befordringsärenden, <i>förslagsanslag</i>	40 000	
19	Resestipendier åt lärare m. fl., <i>reservationsanslag</i> ..	56 000	167 000
			10 952 800
	G. Skolöverstyrelsen.		
	Skolöverstyrelsen:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*1 980 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*445 000	
3	Försöksverksamhet m. m., <i>reservationsanslag</i>	*250 000	2 675 000
			2 675 000
	H. Allmänna läroverken m. m.		
	Allmänna läroverken:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	64 714 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	354 000	
3	Bokinköp och bokbindning, <i>reservationsanslag</i>	152 000	
4	Bidrag till ljus- och vedkassorna, <i>förslagsanslag</i>	2 200 000	
5	Ersättning för djäknepenningar m. m.	8 500	67 428 500
6	Arvoden åt deltagare i praktiska lärarkurser m. m., <i>förslagsanslag</i>		790 000
	Direktionen över Stockholms stads undervisningsverk:		
7	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	14 400	
8	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	7 100	21 500
	Kommunala läroverk:		
9	Understöd åt vissa kommunala gymnasier m. m. ..	595 000	
10	Bidrag till kommunala flickskolor, <i>förslagsanslag</i>	8 560 000	
11	Bidrag till kommunala mellanskolor, <i>förslagsanslag</i>	2 600 000	
12	Bidrag till praktiska mellanskolor, <i>förslagsanslag</i>	4 700 000	
13	Bidrag till hälsovården vid vissa högre kommunala skolor, <i>förslagsanslag</i>	75 000	16 530 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
Privatläroverk:			
14	Bidrag till vissa privatläroverk, <i>förslagsanslag</i>	*3 700 000	
15	Bidrag till Högländsskolan i Stockholm	60 000	
16	Bidrag till Franska skolan i Stockholm	50 000	
17	Bidrag till Lyceum för flickor i Stockholm för dess realgymnasium	15 400	
18	Bidrag till de statsunderstödda enskilda läroanstal- ternas vikariatskassa, <i>förslagsanslag</i>	1 000	
19	Ersättning åt vissa lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter, <i>förslagsanslag</i>	19 000	3 845 400
Statens skolköksseminarium och hushållsskola:			
20	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	164 500	
21	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	27 000	
22	Stipendier	3 000	194 500
23	Understöd åt vissa anstalter för utbildande av lära- rinnor i kvinnlig slöjd		*100 000
24	Bidrag till fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala . .		*325 000
25	Understöd till utbildningskurser för lärarinnor i hus- hållsgöromål		*55 000
26	Läroboksnämnden, <i>förslagsanslag</i>		31 000
27	Centralnämnden för skolungdomsutbytet med utlandet, <i>förslagsanslag</i>		15 000
28	Intagningsnämnder vid vissa allmänna läroverk m. fl. läroanstalter, <i>förslagsanslag</i>		10 500
29	Fortbildningskurser i hygien för lärare, skolläkare och skolsköterskor, <i>reservationsanslag</i>		25 000
30	Kurser för lärare vid de allmänna läroverken m. fl. läro- anstalter, <i>reservationsanslag</i>		16 500
31	Fortbildningskurser för folkskollärare och övnings- lärare, <i>reservationsanslag</i>		50 000
32	Språkassistentverksamhet vid högre läroanstalter, <i>re- servationsanslag</i>		62 000
33	Resestipendier åt lärare vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter, <i>reservationsanslag</i>		50 000
Psykologisk-pedagogiska institutet:			
34	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	33 500	
35	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	9 400	
36	Bokinköp och bokbindning vid pedagogiska biblio- teket, <i>reservationsanslag</i>	12 000	
37	Undersökningar och kurser, <i>reservationsanslag</i>	65 000	119 900
38	Vissa kostnader för student- och realexamina, <i>förslags- anslag</i>		460 000
39	Stipendier åt lärjungar vid högre läroanstalter, <i>för- slagsanslag</i>		12 200 000
40	Stipendier för studier genom korrespondens och vid en- skilda realskolor med kombinerad undervisning, <i>re- servationsanslag</i>		100
41	Bidrag till inrättande av skolhem för lärjungar vid högre läroanstalter, <i>reservationsanslag</i>		1 000
42	Bidrag till avlönande av föreståndare vid skolhem för lärjungar vid högre läroanstalter, <i>förslagsanslag</i>		45 000
			102 375 900

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
I. Folkundervisningen.			
<i>Anstalter för lärarutbildning m. m.</i>			
Folkskoleseminarierna:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	9 518 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 048 600	
3	Materiel, böcker m. m., <i>reservationsanslag</i>	299 000	
4	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	400 000	11 265 600
Småskoleseminarierna:			
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 828 000	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	321 800	
7	Materiel, böcker m. m., <i>reservationsanslag</i>	69 000	
8	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	50 000	3 268 800
9	Bidrag till August Abrahamsons stiftelse för slöjd- lärarutbildning		14 300
10	Fortbildningskurser för lärare vid egentliga folkskolor och småskolor, <i>reservationsanslag</i>		35 000
11	Resestipendier åt lärare vid vissa till folkundervisning- en hörande läroanstalter, <i>reservationsanslag</i>		25 000
12	Stipendier åt folkskollärare för vinnande av behörighet att undervisa i engelska, <i>förslagsanslag</i>		130 000
13	Bidrag till Ericastiftelsen		35 000
			14 773 700
<i>Folkskolinspektionen.</i>			
Folkskolinspektionen:			
14	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 118 000	
15	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	350 000	1 468 000
			1 468 000
<i>Skolmåltider.</i>			
16	Bidrag till anordnande av skolmåltider, <i>förslagsan- slag</i>		19 500 000
17	Bidrag till anskaffande av inventarier för skolmålti- der, <i>förslagsanslag</i>		1 000 000
18	Kurser för utbildande av personal för skolmåltider, <i>re- servationsanslag</i>		80 000
			20 580 000
<i>Folkskoleväsendet.</i>			
Folkskolor m. m.:			
19	Bidrag till avlöning åt lärare vid folkskolor, <i>för- slagsanslag</i>	257 000 000	
20	Bidrag till hälsovården vid folk- och småskolor, <i>för- slagsanslag</i>	945 000	
21	Resekostnadsersättningar åt skolläkare vid folk- och småskolor, <i>förslagsanslag</i>	65 000	
22	Bidrag till avlöning åt lärarinnor i hushållsgöromål vid särskilda anstalter, <i>förslagsanslag</i>	50 000	
23	Bidrag till avlöning åt lärare för vid statsunderstödda sjukvårdsanstalter och vid vissa barnhem intagna barn i skolåldern, <i>förslagsanslag</i>	440 000	

		Kronor	Kronor
24	Folkundervisningens befrämjande i rikets nordligaste gränsorter m. m., <i>förslagsanslag</i>	300 000	
25	Bidrag till avlöning åt föreståndarinnor och biträdande föreståndarinnor vid skolhem och arbetsstugor, <i>förslagsanslag</i>	750 000	
26	Understöd åt vissa lärarinnor, som på grund av folkskoleväsendets omorganisation föflorat sin anställning, <i>förslagsanslag</i>	800	
27	Bidrag till inackordering av skolbarn i skolhem, arbetsstugor eller enskilda hem, <i>förslagsanslag</i> ...	2 250 000	
28	Bidrag till anordnande av skolskjutsar för skolpliktiga barn, <i>förslagsanslag</i>	15 000 000	
29	Bidrag till kostnaderna för tillhandahållande av fria läroböcker m. m., <i>förslagsanslag</i>	6 650 000	
30	Bidrag till vissa byggnadsarbeten, <i>förslagsanslag</i> ..	34 000 000	
31	Bidrag till vissa fullbordade byggnadsarbeten, <i>förslagsanslag</i>	2 500 000	
32	Byggnadsbidrag för vissa äldre undervisningslokaler, <i>förslagsanslag</i>	600 000	
33	Hyresbidrag för undervisningslokaler m. m., <i>förslagsanslag</i>	850 000	
34	Bidrag till undervisningsmateriel, <i>förslagsanslag</i> ..	2 900 000	
35	Byggnadsbidrag till tjänstebostäder, <i>förslagsanslag</i> .	3 500 000	
36	Övergångsbidrag till tjänstebostäder, <i>förslagsanslag</i>	250 000	
37	Bidrag till Skytteanska skolan i Tärna, <i>förslagsanslag</i>	27 000	
38	Anordnande av kombinerad korrespondens- och radioundervisning, <i>reservationsanslag</i>	436 000	
39	Handledning vid kombinerad korrespondens- och radioundervisning, <i>förslagsanslag</i>	549 000	329 062 800
Nomadskolor:			
40	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	523 200	
41	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	257 200	
42	Fortsättningsskolundervisning för nomadbarn, <i>förslagsanslag</i>	38 900	819 300
Fortsättningsskolor:			
43	Bidrag till avlöning åt lärare, <i>förslagsanslag</i>	5 200 000	
44	Bidrag till centralisering av fortsättningsskolväsendet, <i>förslagsanslag</i>	600 000	
45	Utbildningskurser för lärare, <i>reservationsanslag</i>	25 500	5 825 500
			335 707 600
<i>Högre folkskolor och folkhögskolor.</i>			
Högre folkskolor:			
46	Understöd, <i>förslagsanslag</i>	1 040 000	
47	Bidrag till arvoden åt skolläkare m. m., <i>förslagsanslag</i>	5 000	1 045 000
Folkhögskolor:			
48	Understöd, <i>förslagsanslag</i>	*4 500 000	
49	Bidrag till arvoden åt skolläkare, <i>förslagsanslag</i> ...	15 000	
50	Förberedande samhällsvetenskapliga kurser, <i>reservationsanslag</i>	39 000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
51	Stipendier åt elever, <i>förslagsanslag</i>	2 200 000	
52	Understöd för utbildning av lärare, <i>reservationsanslag</i>	14 500	6 768 500
			7 813 500
	<i>Abnormundervisningen.</i>		
	Läroanstalter för blinda:		
53	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	651 000	
54	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	259 300	910 300
	Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte:		
55	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	415 000	
56	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	133 500	548 500
57	Skrivmaskiner åt avgående blindskolelever, <i>reservationsanslag</i>		16 400
58	Resor för blindskolelever jämte åtföljande vårdare, <i>förslagsanslag</i>		23 000
59	Arvoden åt blivande blindlärare, <i>förslagsanslag</i>		8 000
60	Tryckning av blindskrifter, <i>reservationsanslag</i>		13 000
	Dövstumskolorna:		
61	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 248 000	
62	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 059 000	
63	Engångsanskaffning av utrustning m. m., <i>reservationsanslag</i>	90 000	
64	Resor för dövstumskolelever jämte åtföljande vårdare, <i>förslagsanslag</i>	48 000	
65	Stipendier åt vissa fortsättningsskolpliktiga dövstumma m. fl.	8 000	
66	Arvoden åt blivande dövstummlärare, <i>förslagsanslag</i>	96 500	3 549 500
67	Bidrag till förskolor och skolhem för dövstumma barn, <i>förslagsanslag</i>		60 600
68	Bidrag till bildningsverksamhet bland dövstumma ..		7 000
	Dövstumpräster och dövstumkonsulenter:		
69	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	65 900	
70	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	24 300	90 200
71	Bidrag till tidning för dövstumma		1 000
72	Bidrag till Hörselfrämjandet för kursverksamhet		14 000
			5 241 500
			385 584 300
	J. Yrkesundervisningen.		
	Överstyrelsen för yrkesutbildning:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	784 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	113 000	
3	Yrkespedagogisk reformverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	50 000	947 000
	Högre tekniska läroverk:		
4	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	4 000 000	
5	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	455 000	
6	Materiel, böcker m. m., <i>reservationsanslag</i>	354 600	

		Kronor	Kronor
7	Stipendier	30 000	
8	Föreläsningar och fortbildningskurser, <i>reservationsanslag</i>	21 000	4 860 600
	Konstfackskolan:		
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	559 000	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	63 200	
11	Undervisningsmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i> ...	83 200	705 400
12	Understöd åt handelsgymnasier		698 100
13	Anordnande av handelsgymnasieexamen för lärjungar från enskild undervisning, <i>förslagsanslag</i>		12 000
	Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning:		
14	Understöd åt kommunala anstalter för yrkesundervisning, <i>förslagsanslag</i>	5 500 000	
15	Understöd åt enskilda anstalter för yrkesundervisning, <i>förslagsanslag</i>	930 000	
16	Bidrag till inrättande av centrala verkstadsskolor m. m., <i>förslagsanslag</i>	1 000 000	
17	Bidrag till driften av centrala verkstadsskolor, <i>förslagsanslag</i>	3 330 000	
18	Understöd åt verkstadsskolor för viss arbetslös ungdom, <i>förslagsanslag</i>	45 000	
19	Bidrag till driften av flygmekanikerskolan i Mölnadal, <i>förslagsanslag</i>	255 000	
20	Bidrag till inrättande av sjömansskolor, <i>förslagsanslag</i>	100	
21	Bidrag till driften av sjömansskolor, <i>förslagsanslag</i> .	100 000	
22	Bidrag till anordnande av kurser för utbildning av elektriska installatörer, <i>förslagsanslag</i>	60 000	
23	Stipendier åt elever, <i>förslagsanslag</i>	6 000 000	17 220 100
	Särskilda anstalter för yrkesundervisning:		
24	Bidrag till grafiska institutet.....	3 600	
25	Bidrag till bergsskolan i Filipstad m. m.	46 300	
26	Bidrag till textilinstitutet i Borås, <i>förslagsanslag</i> ..	62 500	
27	Bidrag till Lennings textiltkniska institut i Norrköping	33 000	145 400
28	Yrkesutbildningskurser för arbetslösa m. m., <i>förslagsanslag</i>		1 125 000
29	Befrämjande av praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare, <i>förslagsanslag</i>		250 000
30	Bidrag till kostnader för granskning av utförda gesällprov, <i>reservationsanslag</i>		15 000
31	Resestipendier för yrkesutbildning, <i>reservationsanslag</i> ..		40 000
32	Utbildning av lärare vid yrkesundervisningen, <i>reservationsanslag</i>		200 000
33	Resestipendier åt lärare vid yrkesundervisningen, <i>reservationsanslag</i>		10 000
34	Bidrag till vissa kurser i cement- och betongteknik, <i>reservationsanslag</i>		13 700
			26 242 300

		Kronor	Kronor
K. Folkbildningsåtgärder i övrigt m. m.			
1	Understöd åt folkbiblioteksväsendet, <i>förslagsanslag</i>		3 900 000
2	Bidrag till bildningsverksamhet bland sjömän.....		5 000
3	Understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar		510 000
4	Understöd för anordnande av folkbildningskurser m. m.		155 000
5	Resekostnadsersättning åt föreläsare, <i>förslagsanslag</i> ...		150 000
6	Understöd åt studiecirkelverksamhet, <i>förslagsanslag</i> ...		2 200 000
7	Understöd för anordnande av s. k. universitetscirklar, <i>reservationsanslag</i>		30 000
8	Utbildning av studieledare för folkbildningsarbetet m. m., <i>reservationsanslag</i>		61 500
9	Bidrag till studieförbund för organisations- och administrationskostnader		600 000
10	Bidrag till verksamheten vid hemgårdar		30 000
11	Bidrag till verksamheten vid studiehem		30 000
12	Bidrag till undervisnings- och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande		489 000
	Folkliga musikskolan i Arvika:		
13	Understöd	25 000	
14	Stipendier, <i>förslagsanslag</i>	12 000	37 000
	Statens studielån:		
15	Studielånenämnden, <i>förslagsanslag</i>	100 000	
16	Ersättning till postverket för dess bestyr med statens studielån, <i>förslagsanslag</i>	32 000	132 000
	Statens biografbyrå:		
17	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	86 800	
18	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	10 000	96 800
19	Bidrag till Samfundet för hembygdsvård		25 000
			8 451 300
L. Gymnastiska centralinstitutet m. m.			
	Gymnastiska centralinstitutet:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	260 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	85 200	
3	Materiel, böcker m. m., <i>reservationsanslag</i>	12 000	
4	Stipendier	3 000	
5	Särskild undervisning i idrott och gymnastik m. m.	7 500	
6	Engångsanslag för vissa ändamål, <i>reservationsanslag</i> .	11 000	378 700
7	Bidrag till Stockholms studenters idrottsförening till lokalhyra m. m.		5 500
8	Undervisning i idrott för högskolestudenter i Stockholm och Göteborg, <i>reservationsanslag</i>		21 400
9	Understöd åt svenska Dalcroze-institutet		10 000
			415 600

		Kronor	Kronor
M. Understöd åt vetenskap, vitterhet och konst m. m.			
1	Understöd för utgivande av tidskrifter, lärda verk och läroböcker, <i>reservationsanslag</i>		285 000
2	Bidrag till främjande av humanistisk forskning		600 000
Statens medicinska forskningsråd:			
3	Förvaltningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	93 000	
4	Främjande av medicinsk forskning, <i>reservationsanslag</i>	1 100 000	1 193 000
Statens naturvetenskapliga forskningsråd:			
5	Förvaltningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	60 000	
6	Främjande av naturvetenskaplig forskning, <i>reservationsanslag</i>	1 000 000	
7	Naturvetenskaplig publiceringsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	250 000	1 310 000
8	Bidrag till publicering av den svenska djuphavsexpeditionens resultat, <i>reservationsanslag</i>		50 000
Statens samhällsvetenskapliga forskningsråd:			
9	Förvaltningskostnader m. m., <i>förslagsanslag</i>	20 000	
10	Främjande av samhällsvetenskaplig forskning, <i>reservationsanslag</i>	300 000	320 000
11	Flyg- och navalmedicinsk forskning, <i>reservationsanslag</i>		295 000
12	Utrustning för centrifuganläggning vid karolinska mediko-kirurgiska institutets fysiologiska institution, <i>reservationsanslag</i>		157 500
13	Atomenergiforskning, <i>reservationsanslag</i>		1 900 000
Matematikmaskinnämnden:			
14	Förvaltningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	45 000	
15	Anskaffning av matematikmaskinutrustning, <i>reservationsanslag</i>	572 000	617 000
16	Bidrag till Konung Gustaf V:s forskningsinstitut ...		115 000
17	Bidrag till medicinska Nobelinstitutets avdelning för biokemi, <i>reservationsanslag</i>		65 000
18	Bidrag till oceanografiska institutet		64 700
19	Understöd åt inhemska skönlitterära författare av utmärkt förtjänst.....		75 000
20	Understöd åt skriftställaren E. H. Thörnberg		4 000
21	Statens konstråd		10 500
22	Konstnärlig utsmyckning av statliga byggnader, <i>reservationsanslag</i>		150 000
23	Bidrag till samfundet De nio		10 000
24	Bidrag till vetenskaplig expedition till Antarktis, <i>reservationsanslag</i>		98 000
			7 319 700
N. Diverse.			
Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:			
1	Slottsbyggnadernas delfond, <i>förslagsanslag</i>	29 000	
2	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	8 506 000	
3	Uppsala universitets delfond, <i>förslagsanslag</i>	726 000	
4	Lunds universitets delfond, <i>förslagsanslag</i>	681 000	9 942 000

		Kronor	Kronor
5	Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark, <i>förslagsanslag</i>		14 500
6	Planering av allmänna arbeten, <i>reservationsanslag</i> ...		100
7	Sveriges anslutning till vissa internationella vetenskapliga sammanslutningar, <i>förslagsanslag</i>		15 500
8	Bidrag till svenska institutet i Rom m. m.		77 100
9	Vissa iståndsättningsåtgärder å San Michele, <i>reservationsanslag</i>		90 000
10	Bidrag till driften av stiftelsen San Michele		10 000
11	Hyra för ett arbetsbord vid zoologiska stationen i Neapel		3 600
12	Skandinavisk bibliotekarie vid nordiska avdelningen av S:te Genevièvebiblioteket i Paris m. m.		4 600
13	Bidrag till avlöning av föreståndare för svenska studenthemmet i Paris.....		9 000
14	Främjande av internationellt-kulturellt samarbete, <i>reservationsanslag</i>	225 000	
15	Främjande av nordiskt-kulturellt samarbete, <i>reservationsanslag</i>	200 000	
16	Kostnader för Sveriges medlemskap i Unesco, <i>förslagsanslag</i>	990 000	
17	Bidrag till bestridande av kostnader för vissa internationella kongresser i Sverige, <i>reservationsanslag</i> ..	50 000	
18	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	750 000	
19	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	175 000	
20	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>	1 050 000	
21	Dyrtidstillägg åt lärare vid vissa statsunderstödda undervisnings- m. fl. anstalter, <i>förslagsanslag</i>	*50 000	
22	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>	100 000	
23	Barntillägg åt vissa lärare vid högre kommunala skolor, <i>förslagsanslag</i>	6 000	
24	Kristillägg, <i>förslagsanslag</i>	*1 800 000	
25	Provisoriskt lönetillägg, <i>förslagsanslag</i>	*1 300 000	
			16 862 400
Summa			608 632 100

* Beräknat belopp.

IX. Jordbruksdepartementet.

		Kronor	Kronor
A. Jordbruksdepartementet.			
Jordbruksdepartementet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	507 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	55 000	562 000
			562 000
B. Lantbruksstyrelsen m. m.			
Lantbruksstyrelsen:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 488 500	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	235 000	
3	Kostnader för utbetalande av producent- och kon- tantbidrag	55 000	1 778 500
Lantbruksnämnderna:			
4	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	6 188 000	
5	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 825 000	
6	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	40 000	
7	Ersättningar åt ortsombuden, <i>förslagsanslag</i>	200 000	
8	Kostnader för planeringskommittéer, <i>förslagsanslag</i>	250 000	8 503 000
Lantbruksattachéer:			
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	166 000	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	47 000	213 000
			10 494 500
C. Lantbruksakademien m. m.			
Lantbruksakademien:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	26 600	
2	Bidrag till museum, bibliotek m. m.	15 000	41 600
3	Bidrag till lantbruksakademien för bestridande av kost- naderna för jordbrukets forskningsråd m. m.		42 500
4	Främjande av forskning på jordbrukets område m. m., <i>reservationsanslag</i>		250 000
Statens växtskyddsanstalt:			
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	411 700	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	99 000	510 700
			844 800
D. Undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar m. m.			
Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 666 500	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	341 500	
3	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	428 500	
4	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, <i>reservationsanslag</i>	35 000	

		Kronor	Kronor
5	Stipendier, <i>reservationsanslag</i>	34 100	
6	Underhåll av byggnader m. m., <i>reservationsanslag</i> ..	57 000	
7	Inredning och utrustning, <i>reservationsanslag</i>	250 000	
8	Särskilda undersökningar, <i>reservationsanslag</i>	94 000	
9	Avkastningsbedömning rörande avelssvin	30 000	
10	Statens försöksgårdar, <i>förslagsanslag</i>	171 400	
11	Bidrag till lokal försöksverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	225 000	
12	Bidrag till fast försöksverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	43 000	* 4 376 000
	Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut:		
13	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	790 200	
14	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	315 500	
15	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	28 500	
16	Bokinköp och bokbindning för institutets bibliotek, <i>reservationsanslag</i>	7 000	
17	Stipendier m. m.	9 700	
18	Trädgårdsekonomisk byrå, <i>förslagsanslag</i>	8 500	
19	Inredning och utrustning, <i>reservationsanslag</i>	12 500	
20	Lokala trädgårdsförsök och fasta försöksfält, <i>reservationsanslag</i>	30 000	1 201 900
21	Specialgymnasiet för lantbruks-, mejeri- och skogsstuderande, <i>förslagsanslag</i>		82 700
22	Understöd åt lantushållningsseminariet å Rimforså, <i>förslagsanslag</i>		*94 300
	Lägre lantbruksundervisning m. m.:		
23	Kurser i hovbeslag och maskinreparation vid Alnarp, <i>förslagsanslag</i>	17 500	
24	Lägre mejeriskolor, <i>reservationsanslag</i>	15 400	
25	Lantbruksskolan vid Ultuna, <i>förslagsanslag</i>	*61 400	
	Understöd åt vissa lantbruksundervisningsanstalter:		
26	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*3 800 000	
27	Driftkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*1 291 000	
28	Bidrag till arvoden åt skolläkare, <i>förslagsanslag</i>	*10 000	
		5 101 000	
29	Bidrag till jordbrukets yrkesskolor, <i>förslagsanslag</i> ..	*233 200	
30	Bidrag till särskilda utbildningskurser, <i>reservationsanslag</i>	63 500	
31	Understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter m. m., <i>förslagsanslag</i>	1 140 000	
32	Bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter, <i>reservationsanslag</i>	1 500 000	
33	Bidrag till undervisningsmateriel för maskinundervisning, <i>reservationsanslag</i>	150 000	8 282 000
34	Bidrag till hushållningssällskapens undervisningsverksamhet m. m.		966 500
35	Bidrag till upplysnings- och undervisningsverksamhet rörande biodling		15 000
36	Reseunderstöd för studier på jordbrukets område, <i>reservationsanslag</i>		75 000
			15 093 400

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
E. Hästavel och boskapskötsel m. m.			
Statens hingstdepåer och stuteri:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	442 300	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	280 500	
3	Byggnadsarbeten, <i>reservationsanslag</i>	83 000	805 800
4	Hästavelns befrämjande, <i>reservationsanslag</i>		1 116 200
Nötboskapsavelns befrämjande:			
5	Befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln	367 500	
6	Understöd åt kontrollföreningsverksamhet	383 400	750 900
7	Diverse åtgärder på husdjursavelns område m. m.		100 000
			2 772 900
F. Veterinärväsendet m. m.			
Veterinärstyrelsen:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	406 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	62 900	468 900
Veterinärhögskolan:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 433 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	173 000	
5	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	179 500	
6	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, <i>reservationsanslag</i>	9 000	
7	Stipendier	31 000	
8	Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar, <i>förslagsanslag</i>	6 000	
9	Inredning och utrustning, <i>reservationsanslag</i>	240 500	2 072 000
Veterinärinrättningen i Skara:			
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	111 000	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	28 800	
12	Inredning och utrustning, <i>reservationsanslag</i>	12 000	151 800
Statens veterinärmedicinska anstalt:			
13	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 161 000	
14	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	559 500	1 720 500
Veterinärstaten:			
15	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 967 000	
16	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	71 200	3 038 200
Förekommande och hämmande av smittsamma husdjursjukdomar:			
17	Karantänsanstalten i Haparanda för husdjur	3 800	
18	Åtgärder mot tuberkulos hos nötkreaturen, <i>förslagsanslag</i>	1 430 000	
19	Bidrag till hushållningssällskapens veterinärbakteriologiska laboratorier	88 000	
20	Åtgärder mot smittsam kastning hos nötkreaturen, <i>förslagsanslag</i>	750 000	
21	Åtgärder mot hönstypus, <i>förslagsanslag</i>	30 000	
22	Statsbidrag vid försäkring, <i>förslagsanslag</i>	100	
23	Övriga utgifter, <i>förslagsanslag</i>	300 000	2 601 900

		Kronor	Kronor
24	Kontroll å uppvärmning av mjölk och grädde m. m., <i>förslagsanslag</i>		35 000
25	Lindring i mindre bemedlades kostnader för djursjuk- vård, <i>förslagsanslag</i>		700 000
			10 788 300
G. Lanthushållning i allmänhet.			
	Bidrag till hushållningssällskapen:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	3 422 000	
2	Omkostnader, <i>reservationsanslag</i>	3 100 000	6 522 000
3	Befrämjande i allmänhet av jordbruk och lantmanna- näringar, <i>reservationsanslag</i>		80 000
4	Bidrag till bokföringsverksamheten inom jordbruket, <i>reservationsanslag</i>		464 700
	Befrämjande av fröodlingen m. m.:		
	Statens centrala frökontrollanstalt:		
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 172 000	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	330 000	
		1 502 000	
7	Understöd åt lokala frökontrollanstalter	5 000	
8	Befordrande av inhemsk fröodling	30 000	
9	Stödjande av odlingen av vissa kulturväxter, <i>reser- vationsanslag</i>	18 000	
10	Bidrag till stödjande av priset å hamphalm och lin- halm, <i>reservationsanslag</i>	*1 665 000	
11	Bidrag till Sveriges utsädesförening	608 500	
12	Särskilt bidrag till Sveriges utsädesförening för kva- litetsundersökning av lin m. m.	60 000	
13	Understödjande av den praktiskt vetenskapliga verk- samheten å Weibullsholm	175 000	4 063 500
14	Odling av gummiförande växter, <i>reservationsanslag</i> ...		15 000
	Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt:		
15	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	188 600	
16	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	125 000	313 600
17	Understöd åt lokala lantbrukskemiska kontrollstationer		30 000
18	Ersättning till personal vid nedlagd kemisk station, <i>förslagsanslag</i>		4 000
19	Bidrag till plantskolekontroll		15 000
20	Bekämpande av växtsjukdomar, <i>förslagsanslag</i>		72 500
21	Bidrag till Sveriges pomologiska förening		10 000
22	Bidrag till Föreningen för växtförädling av fruktträd .		50 000
23	Bestridande med allmänna medel av vissa med betes- reglering förenade kostnader, <i>förslagsanslag</i>		100
24	Bidrag till markkartering och grundkalkning, <i>reserva- tionsanslag</i>		100 000
	Befrämjande av mejerihanteringen m. m.:		
25	Bidrag till Svenska smörprovningarna		14 700
	Statens jordbruksnämnd:		
26	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	928 000	
27	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	375 000	1 303 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
28	Statens kommission för krisuppgifter på livsmedelsområdet, <i>förslagsanslag</i>		770 000
29	Bidrag till kristidsnämndernas verksamhet, <i>förslagsanslag</i>		300 000
30	Prisreglerande åtgärder på jordbrukets område, <i>reservationsanslag</i>		*50 000 000
31	Producent- och kontantbidrag till vissa innehavare av mindre jordbruk, <i>förslagsanslag</i>		69 000 000
32	Kostnader i samband med Svenska spannmålsaktiebolagets verksamhet, <i>reservationsanslag</i>		*35 000 000
33	Statlig lagerhållning: Omkostnader för statlig inköps- och försäljningsverksamhet, <i>förslagsanslag</i>		*6 000 000
34	Jordbrukets kreditkassor: Förvaltningsbidrag till jordbrukskasserörelsen, <i>förslagsanslag</i>		63 000
35	Statens maskin- och redskapsprovninganstalter: Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	183 200	
36	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	46 400	229 600
37	Bidrag till jordbrukstekniska institutet		250 000
38	Befrämjande av landsbygdens elektrifiering, <i>reservationsanslag</i>		3 000 000
39	Bidrag till penningpremier vid lantbruksmöten		24 000
40	Bidrag till Jordbrukarungdomens förbund		175 000
41	Bidrag till uppförande av frukt- och potatislagerhus m. m., <i>reservationsanslag</i>		30 000
42	Bidrag till återbetalning av lån från jordbrukets maskinlänefond, <i>förslagsanslag</i>		675 000
43	Statens forskningskommitté för lantmannabyggnader, <i>reservationsanslag</i>		*143 000
44	Jordbrukets upplysningsnämnd, <i>förslagsanslag</i>		45 400
			178 763 100
H. Jordbrukets rationalisering m. m.			
1	Bidrag till jordbrukets rationalisering, <i>reservationsanslag</i>		9 500 000
2	Täckande av förluster på grund av statlig kreditgaranti, <i>förslagsanslag</i>		50 000
3	Ersättning åt riksbanken för förvaltningen av vissa lånefonder m. m., <i>förslagsanslag</i>		285 000
4	Bidrag till gäldande av ersättning vid förlängning av vissa servitut, <i>förslagsanslag</i>		10 000
5	Odlings- och byggnadshjälp åt innehavare av vissa kronolägenheter m. m., <i>förslagsanslag</i>		1 100 000
6	Betesförsök i Norrland, <i>reservationsanslag</i>		30 000
7	Grundförbättringar: Statens avdikningsanslag, <i>förslagsanslag</i>		4 000 000
8	Täckdikningsförsök m. m., <i>reservationsanslag</i>		125 000
9	Arrendenämnder, <i>förslagsanslag</i>		25 000
10	Arrenderådgivning åt vissa arrendatorer, <i>förslagsanslag</i>		100
			15 125 100

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
I. Fiskeriväsendet.			
Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	632 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	301 400	
3	Undersökningar inom sötvattenslaboratoriet, <i>reservationsanslag</i>	100	933 500
Fiskeriintendenten m. m.:			
4	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	122 200	
5	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	28 000	150 200
6	Fiskets befrämjande i de särskilda orterna, <i>reservationsanslag</i>		53 000
7	Befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen, <i>reservationsanslag</i>		*85 000
8	Avsättning till fonden för befrämjande av fiske på avlägsna fiskevatten		30 000
9	Bevakningsfartyg för sillfisket vid Island, <i>reservationsanslag</i>		57 000
10	Gottgörelse till fiskerinäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt, att avräknas mot automobilskatte- medlen		800 000
11	Ersättning till strandägare för mistad fiskerätt m. m., <i>förslagsanslag</i>		200 000
Fiskredskapsförsäkring:			
12	Bidrag vid försäkringsförluster, <i>förslagsanslag</i>	10 000	
13	Organisationsbidrag m. m., <i>förslagsanslag</i>	37 000	47 000
14	Isbrytarhjälp åt fiskarbefolkningen, <i>förslagsanslag</i>		10 000
15	Säkerhetsanordningar till ledning för fiskefartyg, <i>reservationsanslag</i>		57 700
16	Befrämjande av fiskefartygs förseende med radiotelegraf- eller radiotelefonstation, <i>reservationsanslag</i>		20 000
			2 443 400
J. Skogsväsendet.			
Skogsstyrelsen:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	309 400	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	74 800	384 200
Skogshögskolan:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	488 200	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	185 900	
5	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	40 000	
6	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, <i>reservationsanslag</i>	14 000	
7	Stipendier	24 500	
8	Inredning och utrustning, <i>reservationsanslag</i>	50 000	
9	Institutionernas upprustning, <i>reservationsanslag</i>	46 000	848 600
Statens skogsmästarskola:			
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	45 400	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	19 000	
12	Stipendier, <i>förslagsanslag</i>	11 000	
13	Byggnadsarbeten, <i>reservationsanslag</i>	2 800	78 200

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
Statens skogsforskningsinstitut:			
14	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	776 500	
15	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	201 000	
16	Särskilda undersökningar, <i>reservationsanslag</i>	154 000	
17	Riksskogstaxering och avverkningsstatistik, <i>reservationsanslag</i>	190 000	
18	Skogsproduktforskning, <i>reservationsanslag</i>	60 000	
19	Byggnadsarbeten å försöksfält vid Bogesund, <i>reservationsanslag</i>	150 000	1 531 500
20	Ersättning till statens domäners fond för utgifter för avlöningar vid statens skogsskolor m. m., <i>förslagsanslag</i>		187 600
21	Byggnads- och underhållsarbeten vid statens skogsskolor, <i>reservationsanslag</i>		175 000
22	Ersättning till statens domäners fond för utgifter för provisorisk skogsskolekurs		49 500
23	Ersättning till statens domäners fond för utgifter för avlöningar vid statens förberedande skogskurser m. m., <i>förslagsanslag</i>		72 500
24	Ersättning till statens domäners fond för utgifter för övertalig personal, <i>förslagsanslag</i>		327 000
Skogsvård m. m.:			
25	Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	6 013 000	
26	Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Omkostnader, <i>reservationsanslag</i>	4 562 000	
27	Statens skogsförbättringsanslag, <i>förslagsanslag</i>	1 000 000	
28	Väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo, <i>reservationsanslag</i>	1 700 000	
29	Åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 200 000	
30	Bidrag till vissa skogsbrukskurser m. m., <i>reservationsanslag</i>	265 000	14 740 000
31	Kostnader för virkesmätning, <i>förslagsanslag</i>		110 000
32	Belöningar för rovdjurs dödande, <i>förslagsanslag</i>		20 000
33	Ersättning för av rovdjur dödade tamdjur, <i>förslagsanslag</i>		75 000
			18 599 100
K. Lantmäteriväsendet.			
Lantmäteristyrelsen:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	710 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	99 000	
3	Kartlagningsarbeten, <i>reservationsanslag</i>	60 000	869 000
Lantmäterikontoren i länen:			
4	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 504 000	
5	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	450 000	2 954 000
Lantmäteriets distriktsorganisation:			
6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	9 485 000	
7	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	2 550 000	

		Kronor	Kronor
8	Ersättning för publik renovation, <i>förslagsanslag</i>	1 000	
9	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	100 000	12 136 000
	Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.:		
10	Bidrag till vissa förrättningskostnader m. m., <i>förslagsanslag</i>	250 000	
11	Bidrag till utflyttnings-, väganläggnings- och odlingskostnader i sammanhang med skiften, <i>förslagsanslag</i>	275 000	
12	Bidrag till kostnader vid ensittarförrättningar, <i>förslagsanslag</i>	100 000	
13	Bidrag till ersättning åt vissa förrättningsmän enligt lagen om enskilda vägar, <i>förslagsanslag</i>	50 000	675 000
14	Bidrag till städer och vissa andra samhällen för upprättande av fastighetsregister m. m., <i>förslagsanslag</i>		5 000
15	Vissa avstycknings- och mantalssättningsförrättningar, <i>förslagsanslag</i>		10 000
16	Tilläggsavvittring i Västerbottens läns lappmark, <i>förslagsanslag</i>		4 600
17	Ströängars indragande till kronan, <i>förslagsanslag</i>		7 200
18	Kostnader för provskiften i Kopparbergs län, <i>förslagsanslag</i>		20 000
			16 680 800
	L. Rikets allmänna kartverk.		
	Rikets allmänna kartverk:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 845 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	366 500	
3	Kartarbeten m. m., <i>reservationsanslag</i>	900 000	
4	Utrustning m. m., <i>reservationsanslag</i>	30 500	4 142 000
			4 142 000
	M. Lappväsendet.		
	Lappfogdarna m. fl.:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	226 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	109 000	335 000
			335 000
	N. Diverse.		
	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
1	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>		2 688 000
2	Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark, <i>förslagsanslag</i>		29 400
3	Bidrag till vetenskapsakademien för förvaltning av nationalparker och naturskyddsärenden		22 100
4	Bidrag till svenska naturskyddsföreningen		12 000
5	Bidrag till internationell hydrografisk-biologisk anstalt, <i>förslagsanslag</i>		12 000

	Kronor	Kronor
6	Bidrag till internationella frysinstitutet i Paris, <i>förslagsanslag</i>	3 000
7	Kostnader för Sveriges medlemskap i FAO, <i>förslagsanslag</i>	*470 000
8	Ersättningar för vissa besiktningar och syneförrättningar, <i>förslagsanslag</i>	5 000
9	Kontroll å standardisering av mjölk, <i>förslagsanslag</i> ..	18 000
10	Bidrag till nordiskt lantmätaremöte, <i>reservationsanslag</i>	25 000
11	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	450 000
12	Planering av allmänna arbeten, <i>reservationsanslag</i>	100
13	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	100 000
14	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>	30 000
		3 864 000
	Summa	280 509 000

* Beräknat belopp.

X. Handelsdepartementet.

		Kronor	Kronor
A. Handelsdepartementet.			
Handelsdepartementet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	487 700	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	64 000	
3	Utövande av statskontroll å krigsmaterieltillverkningen	20 000	571 700
			571 700
B. Kommerskollegium med underlydande myndigheter och kårer.			
Kommerskollegium:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 605 100	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	255 500	1 860 600
Bergsstaten:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	123 400	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	22 600	146 000
Sprängämnesinspektionen:			
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	73 600	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	15 000	88 600
Fartygsinspektionen:			
7	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	393 800	
8	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	80 000	473 800
Skeppsmättningsväsendet:			
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	33 600	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	12 000	45 600
Instruktör i hemslöjd:			
11	Avlöning	8 000	
12	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 500	9 500
Sjöbefälsskolorna:			
13	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	712 000	
14	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	42 200	
15	Stipendier	10 000	
16	Kompletteringskurs vid högre tekniskt läroverk	3 500	767 700
			3 391 800
C. Bergsbruk, industri, hantverk, teknisk forskning m. m.			
Sveriges geologiska undersökning:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	531 100	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	162 200	
3	Inredning och utrustning av nya lokaler, <i>reservationsanslag</i>	16 000	
4	Malmletning, <i>reservationsanslag</i>	522 000	

		Kronor	Kronor
5	Jordartskartering inom Norrbottens län, <i>reservationsanslag</i>	27 500	
6	Agrogeologiska kartor över sydvästra Skåne, <i>reservationsanslag</i>	100	1 258 900
7	Djupborrning efter salt och olja m. m. i Skåne, <i>reservationsanslag</i>		100
8	Vissa kostnader för statens gruvegendom, <i>förslagsanslag</i> Statens provningsanstalt:		40 000
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 102 500	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	214 500	
11	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	150 000	1 467 000
	Flygtekniska försöksanstalten:		
12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*1 586 000	
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*404 000	
14	Komplettering av maskiner och utrustning, <i>reservationsanslag</i>	*255 000	
15	Utrustning för vindtunnelanläggning m. m., <i>reservationsanslag</i>	*1 085 000	3 330 000
	Statens hantverksinstitut:		
16	Avlöningar till viss personal, <i>förslagsanslag</i>	279 700	
17	Vissa omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	32 000	
18	Bidrag till kursverksamheten m. m., <i>reservationsanslag</i>	145 000	
19	Utrustning och inredning, <i>reservationsanslag</i>	25 000	481 700
	Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien:		
20	Akademien	130 000	
21	Tekniskt-vetenskaplig och industriell representation i utlandet, <i>reservationsanslag</i>	57 600	187 600
22	Statens tekniska forskningsråd, <i>förslagsanslag</i>		58 000
23	Tekniskt-vetenskaplig forskning m. m., <i>reservationsanslag</i>		1 040 000
24	Statens kommitté för byggnadsforskning, <i>förslagsanslag</i>		49 500
25	Byggnadsforskning, <i>reservationsanslag</i>		300 000
26	Bidrag till Svenska träforskningsinstitutet, <i>förslagsanslag</i>		600 000
27	Bidrag till Svenska textilforskningsinstitutet, <i>förslagsanslag</i>		94 000
28	Bidrag till Metallografiska institutet, <i>förslagsanslag</i> ..		23 700
29	Bidrag till Institutet för konserveringsforskning, <i>förslagsanslag</i>		200 000
30	Bidrag till Hemmens forskningsinstitut, <i>reservationsanslag</i>		100 000
31	Bidrag till Aktiebolaget Ceaverken för vissa forskningsarbeten, <i>reservationsanslag</i>		40 000
32	Atomenergiforskning m. m. inom Aktiebolaget Atomenergi, <i>reservationsanslag</i>		4 000 000
33	Bidrag till Aktiebolaget Svensk torvförädling för torvforskning, <i>reservationsanslag</i>		150 000
34	Upplysnings- och organisationsverksamhet i fråga om hantverk och småindustri, <i>reservationsanslag</i>		340 000
35	Resestipendier till teoretiskt och praktiskt bildade tekniker, <i>reservationsanslag</i>		10 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
36	Befrämjande av hemslöjden, <i>reservationsanslag</i>		50 000
37	Bidrag till Svenska slöjdföreningen.....		50 000
38	Bidrag till standardiseringsverksamheten.....		475 000
39	Bidrag till Tekniska nomenklaturcentralen.....		15 000
			14 360 500
D. Sjöfart och handel.			
Lotsverket:			
1	Avlöningar till befattningshavare hos lotsstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	474 000	
2	Avlöningar till befattningshavare å lots- och fyrstaten, <i>förslagsanslag</i>	9 095 000	
3	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	2 986 500	
4	Säkerhetsanstalter för sjöfarten, <i>reservationsanslag</i> .	1 870 000	14 425 500
Handelsflottans pensionsanstalt:			
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	30 500	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	5 900	36 400
Statens skeppsprovninganstalt:			
7	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	269 100	
8	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	49 300	318 400
9	Statens isbrytarverksamhet, <i>förslagsanslag</i>		900 000
10	Anskaffande av ytterligare ett statens isbrytarfartyg, <i>reservationsanslag</i>		1 000 000
Statens sjöhistoriska museum:			
11	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	126 500	
12	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	23 200	
13	Underhåll och ökning av samlingarna, <i>reservationsanslag</i>	3 000	152 700
14	Bidrag till sjömanshusens förvaltningskostnader.....		256 000
15	Läkarundersökning av sjöfolk, <i>förslagsanslag</i>		80 000
16	Beredande av billigare biljettkostnader för sjöfolk vid resor till och från hemorten i vissa fall, <i>förslagsanslag</i>		60 000
17	Driftkostnader för mät- och avmagnetiseringsstationer, <i>förslagsanslag</i>		400 000
18	Kostnader för handelssjöfartens dirigering, <i>förslagsanslag</i>		25 000
19	Bidrag till handelshögskolan i Stockholm.....		100 000
20	Bidrag till handelshögskolan i Göteborg.....		90 000
21	Åtgärder för främjande av varuutbytet med främmande länder, <i>reservationsanslag</i>		500 000
22	Bidrag till svenska handelskamrar i utlandet.....		102 000
23	Avsättning till handelsflottans välfärdsfond, <i>förslagsanslag</i>		380 000
			18 826 000

		Kronor	Kronor
E. Patent- och registreringsväsendet m. m.			
Patent- och registreringsverket:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	3 511 800	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	590 000	4 101 800
3	Granskningsnämnden för vissa patentansökningar m. m., <i>förslagsanslag</i>		2 000
Svenska uppfinnarkontoret:			
4	Administrationskostnader	60 000	
5	Understödjande verksamhet, <i>reservationsanslag</i>	25 000	85 000
6	Särskilda kostnader för förenings- m. fl. register, <i>förslagsanslag</i>		275 000
7	Avsättning till försäkringsinspektionens fond, <i>förslagsanslag</i>		425 000
			4 888 800
F. Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap m. m.			
Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	634 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	150 000	784 000
3	Omkostnader för statlig lagerhållning m. m., <i>förslagsanslag</i>		10 600 000
4	Bidrag till uppförande av bombsäkra cisternanläggningar för flytande bränslen, <i>reservationsanslag</i> ...		500 000
			11 884 000
G. Krisförvaltningen.			
Statens handels- och industrikommission:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	4 200 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	700 000	4 900 000
Statens priskontrollnämnd:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 800 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	700 000	2 500 000
5	Slutförande av överrevisionens för krisförvaltningen granskningsverksamhet, <i>förslagsanslag</i>		15 000
			7 415 000
H. Diverse.			
Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:			
1	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	1 322 000	
2	Lotsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	326 000	1 648 000
3	Bidrag till internationell patrulleringstjänst i norra Atlanten, <i>förslagsanslag</i>		78 000
4	Bidrag till underhåll av en fyr å Kap Spartel, <i>förslagsanslag</i>		5 000

		Kronor	Kronor
5	Bidrag till vissa internationella byråer, <i>förslagsanslag</i> .		9 000
6	Bidrag till internationella valfångstkommissionen, <i>förslagsanslag</i>		2 500
7	Kostnader för Sveriges medlemskap i ITO, <i>förslagsanslag</i>		10 000
8	Administrationskostnader för nordiskt ekonomiskt samarbete, <i>förslagsanslag</i>		65 000
9	Bidrag till Svenska turisttrafikförbundet		325 000
10	Avsättning till fonden för idrottens främjande		5 500 000
11	Avsättning till fonden för friluftslivets främjande....		750 000
12	Avsättning till lotterimedelsfonden		9 500 000
13	Kostnader för företagsräkning, <i>reservationsanslag</i>		*1 150 000
14	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		540 000
15	Planering av allmänna arbeten, <i>reservationsanslag</i>		100
16	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		50 000
17	Bidrag till vissa studieresor, <i>reservationsanslag</i>		40 000
18	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		24 000
			19 696 600
Summa			81 034 400

* Beräknat belopp.

XI. Inrikesdepartementet.

		Kronor	Kronor
A. Inrikesdepartementet.			
Inrikesdepartementet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	508 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	58 000	566 000
			566 000
B. Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården.			
<i>Medicinalstyrelsen med dithörande stater.</i>			
Medicinalstyrelsen:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 640 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	252 000	
3	Beredskapsavdelning, <i>förslagsanslag</i>	70 000	1 962 000
Sjukvårdsberedskapsnämnden:			
4	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	113 600	
5	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	37 000	150 600
6	Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara, <i>reservationsanslag</i>		5 000 000
7	Utrustning för viss läkemedelstillverkning i bergrum, <i>reservationsanslag</i>		50 000
Sinnessjuknämnden:			
8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	42 600	
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	5 300	47 900
Statens bakteriologiska laboratorium:			
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 455 000	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 040 000	2 495 000
Statens rättskemiska laboratorium:			
12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	240 000	
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	55 000	295 000
Statens farmaceutiska laboratorium:			
14	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	304 000	
15	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	71 500	375 500
16	Inredning och utrustning av nybyggnad för statens rättskemiska och farmaceutiska laboratorier, <i>reservationsanslag</i>		*600 000
17	Svenska farmakopékommittén m. m., <i>förslagsanslag</i> ..		52 000
Statens rättsläkarstationer:			
18	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	152 000	
19	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	38 000	190 000
20	Medikolegala besiktningar, <i>förslagsanslag</i>		25 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
Provinsialläkarstaten:			
Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.:			
21	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	8 260 000	
22	Sjukvård m. m., <i>förslagsanslag</i>	25 000	
23	Reseersättningar, <i>förslagsanslag</i>	200 000	
24	Bidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden, <i>re- servationsanslag</i>	50 000	
		8 535 000	
25	Bidrag till extra provinsialläkares avlöande m. m., <i>förslagsanslag</i>	75 000	8 610 000
Sjukvårdsanstalterna.			19 853 000
Sinnessjukvårdsanstalter:			
Statens sinnessjukhus:			
26	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	53 840 000	
27	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	25 125 000	
28	Övervakning av vissa försöksutskrivna patienter, <i>förslagsanslag</i>	10 000	78 975 000
29	Utrustning av nya sinnessjukhus, <i>reservationsanslag</i>	*900 000	
30	Om- och tillbyggnad av psykiatriska kliniken i Lund, <i>reservationsanslag</i>	250 000	
31	Driftkostnadsersättning för psykiatriska klinikerna i Lund och Uppsala, <i>förslagsanslag</i>	1 800 000	
32	Bidrag till sinnessjukvården i Stockholm, Göteborg och Malmö, <i>förslagsanslag</i>	11 700 000	
33	Bidrag till uppförande eller inrättande av psykiatris- ka avdelningar vid lasarett, <i>reservationsanslag</i> ..	100	
34	Bidrag till driften av psykiatriska avdelningar vid lasarett, <i>förslagsanslag</i>	30 000	
35	Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av vård- hem för lättskötta sinnessjuka, <i>reservationsanslag</i> .	100	
36	Bidrag till driften av vårdhem för lättskötta sinnes- sjuka, <i>förslagsanslag</i>	1 400 000	
Statens skol- och yrkeshem på Salbohed:			
37	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	203 000	
38	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	153 000	356 000
Statens skol- och yrkeshem i Vänersborg:			
39	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	98 000	
40	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	56 300	154 300
41	Bidrag till anstalter för obildbara sinnesslöa, <i>för- slagsanslag</i>	1 800 000	
42	Bidrag till uppförande eller inrättande av anstalter för bildbara sinnesslöa, <i>reservationsanslag</i>	100	
43	Bidrag till driften av anstalter för bildbara sinnes- slöa, <i>förslagsanslag</i>	5 800 000	
Statens anstalt för fallandesjuka:			
44	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	710 000	
45	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	263 000	
46	Ferieresor för elever m. m., <i>förslagsanslag</i>	5 000	978 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
47	Bidrag till epileptikeranstalter, <i>förslagsanslag</i>	700 000	
48	Bidrag till driften av anstalter för psykopatiska och nervösa barn, <i>förslagsanslag</i>	*252 000	105 095 600
Universitetssjukhus:			
Karolinska sjukhuset:			
49	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	10 800 000	
50	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	4 982 000	
51	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	*486 000	16 268 000
Serafimerlasarettet:			
52	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	4 295 000	
53	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	2 193 000	6 488 000
54	Bidrag till akademiska sjukhuset i Uppsala, <i>förslagsanslag</i>	*1 880 000	
55	Bidrag till Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund, <i>förslagsanslag</i>	930 000	
56	Bidrag till vissa byggnadsarbeten vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund m. m., <i>reservationsanslag</i>	634 000	
57	Avlöning av vissa underordnade läkare vid Sabbatsbergs sjukhus, <i>förslagsanslag</i>	131 500	
58	Bidrag till vissa driftkostnader vid Sabbatsbergs sjukhus, <i>förslagsanslag</i>	206 000	
59	Bidrag till ny- och ombyggnad av Sabbatsbergs sjukhus, <i>reservationsanslag</i>	495 000	
60	Avlöning av vissa läkare vid Norrtulls barnsjukhus, <i>förslagsanslag</i>	*64 000	
61	Bidrag till vissa driftkostnader vid Norrtulls barnsjukhus, <i>förslagsanslag</i>	*60 000	
62	Bidrag till vissa driftkostnader vid Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn, <i>förslagsanslag</i>	*168 000	27 324 500
Övriga egentliga sjukvårdsanstalter:			
63	Vissa bidrag till lasarett m. m.	15 800	
64	Bidrag till uppförande eller inrättande av barnavdelningar vid lasarett m. m., <i>reservationsanslag</i> ..	100	
65	Bidrag till driften av barnavdelningar vid lasarett m. m., <i>förslagsanslag</i>	750 000	
66	Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter, <i>reservationsanslag</i>	100	
67	Bidrag till driften av anstalter för lungtuberkulos, <i>förslagsanslag</i>	4 800 000	
68	Bidrag till driften av anstalter för kirurgisk tuberkulos, <i>förslagsanslag</i>	3 000 000	
69	Bidrag till resor för vissa patienter vid kustsanatorierna m. m., <i>förslagsanslag</i>	60 000	
70	Bidrag till byggnadsarbeten vid folksanatorierna, <i>reservationsanslag</i>	228 000	
71	Bidrag till driften av folksanatorierna	697 000	
72	Bidrag till ambulatorisk behandling m. m. av vissa tuberkulospatienter, <i>förslagsanslag</i>	500 000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
73	Behandling av medellösa lupuspatienter från landsorten, <i>förslagsanslag</i>	75 000	
74	Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemivårdanstalter, <i>reservationsanslag</i>	100	
75	Bidrag till driften av epidemivårdanstalter, <i>förslagsanslag</i>	600 000	
76	Bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka, <i>reservationsanslag</i>	100	
77	Bidrag till driften av hem för kroniskt sjuka, <i>förslagsanslag</i>	2 700 000	
78	Bidrag till Lilla Hemmet	40 000	
79	Bidrag till driften av centralanstalter för radioterapi, <i>förslagsanslag</i>	600 000	
80	Bidrag till resor för patienter vid vissa anstalter för radiumbehandling m. m., <i>förslagsanslag</i>	300 000	
81	Bidrag till driften av en neurokirurgisk avdelning vid lasarettet i Lund, <i>förslagsanslag</i>	75 000	14 441 200
	Vanförestalter m. m.:		
82	Bidrag till vanförestalter m. m., <i>förslagsanslag</i> ..	8 100 000	
83	Vissa elektriska arbeten vid vanförestalten i Göteborg, <i>reservationsanslag</i>	83 000	
84	Modernisering m. m. av röntgenanläggningen vid vanförestalten i Göteborg, <i>reservationsanslag</i> ..	110 000	
85	Bidrag till resor för vanföra m. m., <i>förslagsanslag</i> ..	525 000	
86	Bidrag till kuratorsverksamhet vid vanförestalterna	36 000	
87	Bidrag till Eugeniahemmet, <i>förslagsanslag</i>	470 000	
88	Bidrag till stödjebandage och proteser vid ortopediska lasarettavdelningar m. m., <i>förslagsanslag</i>	400 000	
89	Bidrag till de vanföras riksorganisation	3 400	
90	Bidrag till anskaffande och drift av hörapparater ...	100 000	
91	Bidrag till hörselfrämjandet	75 000	9 902 400
	Förlossningsanstalter:		
92	Bidrag till uppförande eller inrättande av förlossningsanstalter, <i>reservationsanslag</i>	100	
93	Bidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m. m., <i>förslagsanslag</i>	2 500 000	
94	Viss ersättning till barnbördshuset i Lund	1 400	2 501 500
			159 265 200
	Hälsövård i allmänhet.		
	Statens institut för folkhälsan:		
95	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 493 000	
96	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	571 000	
97	Vissa undersökningar rörande små avloppsreningsanläggningar, <i>reservationsanslag</i>	35 000	
98	Undersökning rörande vissa ryggsador, <i>reservationsanslag</i>	40 000	
99	Undersökning rörande yrkeshudsjukdomar, <i>reservationsanslag</i>	27 000	2 166 000

		Kronor	Kronor
	Barnmorskeläroanstalterna:		
100	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	158 500	
101	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	198 400	356 900
	Statens sjuksköterskeskola:		
102	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	139 500	
103	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	64 000	203 500
104	Stipendier till elever vid godkända sjuksköterskeskolor, <i>reservationsanslag</i>		23 000
105	Bidrag till driften av godkända sjuksköterskeskolor, <i>förslagsanslag</i>		10 000
106	Bidrag till utbildningskurser för instruktionsköterskor och husmödrar vid sjukvårdsanstalter m. fl. . .		36 700
107	Specialutbildning av barnsjuksköterskor, <i>förslagsanslag</i>		41 400
108	Bidrag till avlöningar åt distriktssköterskor m. m., <i>förslagsanslag</i>		4 300 000
109	Bidrag till avlöningar åt distriktsbarnmorskor m. m., <i>förslagsanslag</i>		2 400 000
110	Bidrag till distriktsbarnmorskans resor i samband med hemförlossning och eftervård, <i>förslagsanslag</i>		150 000
111	Anskaffande av trilénapparater, <i>reservationsanslag</i> ...		60 000
112	Understödjande av dispensärverksamhet, <i>förslagsanslag</i>		1 370 000
	Allmän skärmbildsundersökning:		
113	Lokala undersökningar, <i>förslagsanslag</i>	525 000	
114	Medicinalstyrelsens skärmbildscentral, <i>förslagsanslag</i>	254 000	779 000
115	Bidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra- och barnavård, <i>förslagsanslag</i>		2 800 000
116	Bidrag till resor i förebyggande mödra- och barnavård, <i>förslagsanslag</i>		650 000
117	Läkemedel åt vissa kvinnor och barn, <i>förslagsanslag</i> ..		1 000 000
118	Bidrag till folkbildningsorganisationerna för anordnande av allmän sexualhygienisk upplysningsverksamhet. .		45 000
119	Abortförebyggande åtgärder, <i>förslagsanslag</i>		150 000
120	Stipendier för blivande distriktstandläkare m. fl., <i>förslagsanslag</i>		400 000
121	Bidrag till driften av folktandvården, <i>förslagsanslag</i> ..		5 000 000
122	Bidrag till utrustning av polikliniker för folktandvård, <i>reservationsanslag</i>		100 000
123	Odontologisk försöksverksamhet vid Vipeholms sjukhus i Lund, <i>reservationsanslag</i>		53 000
124	Viss försöksverksamhet på yrkesmedicinens område, <i>förslagsanslag</i>		147 700
125	Åtgärder mot utbredning av könssjukdomar, <i>förslagsanslag</i>		900 000
126	Skyddskoppympning, <i>förslagsanslag</i>		130 000
127	Skyddsypning mot difteri, <i>förslagsanslag</i>		40 000
128	Vissa kostnader för allmän hälso- och sjukvård, <i>förslagsanslag</i>		75 000
129	Lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader, <i>förslagsanslag</i>		200 000

		Kronor	Kronor
130	Förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden, <i>reservationsanslag</i>		100
131	Sjuktransporter med flygplan, <i>förslagsanslag</i>		50 000
	Centrala sjukvårdsberedningen:		
132	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	139 000	
133	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	19 000	
134	Arbetsstudieavdelning, <i>förslagsanslag</i>	52 500	210 500
135	Bidrag till psykisk barna- och ungdomsvård, <i>förslagsanslag</i>		150 000
136	Kostnader för sjukvård m. m. åt vissa utlänningar, <i>förslagsanslag</i>		1 225 000
137	Kostnader för överförande till Sverige av vissa utländska läkare, <i>förslagsanslag</i>		120 000
138	Anordnande av kurser i statsmedicin för utländska läkare, <i>reservationsanslag</i>		100
			25 342 900
			204 461 100
	C. Alkoholistvård m. m.		
	Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	533 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	405 400	938 400
	Statens inom fångvårdsorganisationen anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalt:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	32 300	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	7 900	40 200
	Statens inom sinnessjukvårdsorganisationen anordnade alkoholistanstalt:		
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	100 000	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	46 000	146 000
	Statens alkoholistanstalt å Venngarn:		
7	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	362 900	
8	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	271 300	
9	Vissa byggnadsarbeten, <i>reservationsanslag</i>	34 000	668 200
	Statens alkoholistanstalt å Haknäs:		
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	30 000	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	25 700	55 700
12	Bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter m. m., <i>reservationsanslag</i>		*100
13	Bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader m. m., <i>förslagsanslag</i>		*2 300 000
14	Tillfälligt omhändertagande av alkoholister m. m., <i>förslagsanslag</i>		240 000
15	Resor vid tvångsinternering av alkoholister, <i>förslagsanslag</i>		45 000
16	Interneringskostnader i vissa fall, <i>förslagsanslag</i>		10 000
	Länsnykterhetsnämnderna:		
17	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	265 700	
18	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	129 000	394 700

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
19	Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m.		382 000
20	Bidrag till övervakning enligt alkoholistlagen, <i>förslagsanslag</i>		25 000
21	Bidrag till Stockholms stadsmission för viss alkoholistvårdande verksamhet		10 000
			5 255 300
D. Överståthållarämbetet och landsstaten.			
Överståthållarämbetet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 935 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	315 000	3 250 000
Länsstyrelserna:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	22 600 000	
4	Sjukvård m. m., <i>förslagsanslag</i>	130 000	
5	Reseersättningar, <i>förslagsanslag</i>	600 000	
6	Expenser, <i>förslagsanslag</i>	3 950 000	
7	Publikationstryck, <i>förslagsanslag</i>	130 000	27 410 000
Landsfogdarna m. fl.:			
8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	950 000	
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	170 000	1 120 000
Häradsskrivarna m. fl.:			
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	8 100 000	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	924 000	9 024 000
Landsfiskalerna m. fl.:			
12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*11 825 000	
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*2 535 000	14 360 000
			55 164 000
E. Polisväsendet.			
Statspolisintendenten m. fl.:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>		173 600
Statspolisorganisationen:			
2	Inköp av motorfordon m. m., <i>reservationsanslag</i> , därav 208 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	222 500	
3	Underhålls-, drift- och expeditjonskostnader, <i>förslagsanslag</i> , därav 236 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	585 000	
4	Gottgörelse till polisdistrikten, <i>förslagsanslag</i> , därav 650 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	4 400 000	
5	Polisradioväsendet, <i>reservationsanslag</i>	82 600	5 290 100
Poliskåren i Boden:			
6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	318 700	
7	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	80 000	398 700
8	Bidrag till reservpolisorganisationen m. m., <i>förslagsanslag</i>		650 000
9	Bidrag till den lokala polisorganisationen å landsbygden m. m., <i>förslagsanslag</i>		6 000 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Statens polisskola:		
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	287 400	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	120 000	407 400
	Statens kriminaltekniska anstalt:		
12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	438 500	
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	318 000	756 500
14	Gottgörelse till vissa polisdistrikt för ombesörjande av särskilda anordningar för polisväsendet i dess helhet m. m., <i>förslagsanslag</i>		315 000
15	Anordnande av polisbevakning i annan än den i lagen om polisväsendet i riket stadgade ordning m. m., <i>förslagsanslag</i>		550 000
16	Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet, <i>förslagsanslag</i> , därav 200 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.		1 800 000
17	Poliskollegierna, <i>förslagsanslag</i>		2 000
18	Ersättning vid förhör i polisiära disciplinären, <i>förslagsanslag</i>		1 000
19	Ersättning vid biträde åt ordningsmakten m. m., <i>förslagsanslag</i>		3 000
20	Kostnader för särskild polisverksamhet för hindrande och uppdragande av spioneri m. m., <i>förslagsanslag</i> ..		3 816 000
21	Ersättningar åt befattningshavare på avgångsstat vid polis- och åklagarväsendet, <i>förslagsanslag</i>		100
			20 163 400
	F. Civilförsvaret.		
	Civilförsvarsstyrelsen:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	897 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	255 000	1 152 000
	Civilförsvarsområdenas administration:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 770 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	410 000	3 180 000
5	Utbildnings- och övningsverksamhet, <i>förslagsanslag</i> ..		*3 800 000
6	Bidrag till vissa frivilliga organisationer		285 000
7	Försöksverksamhet, <i>förslagsanslag</i>		115 000
8	Engångsanskaffning av materiel, <i>reservationsanslag</i> ...		16 315 000
9	Inköp av brandmateriel, <i>reservationsanslag</i>		2 680 000
10	Anskaffning av viss förbrukningsmateriel, <i>reservationsanslag</i>		140 000
11	Förvaring och underhåll av viss materiel m. m., <i>förslagsanslag</i>		1 632 000
12	Vissa löpande kostnader för civilförsvarets verksamhet inom civilförsvarsområdena, <i>förslagsanslag</i>		1 915 000
13	Kostnader för anordnande av allmänna skyddsrum m. m., <i>reservationsanslag</i>		*7 400 000
14	Bidrag till kommuner för anordnande av vissa trafik- och skolskyddsrum, <i>förslagsanslag</i>		*700 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
15	Kostnader för viss motorfordonsberedskap, <i>reservationsanslag</i>		2 000 000
16	Besiktning av motorfordon, <i>förslagsanslag</i>		50 000
			41 364 000
G. Brandväsendet.			
Statens brandsinspektion:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	106 800	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	53 500	160 300
Statens brandskola:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	94 500	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	56 600	151 100
5	Bidrag till svenska brandskyddsföreningen		2 000
6	Bidrag till svenska brandkårernas riksförbund		5 000
7	Bidrag till förebyggande och släckning av brand, <i>förslagsanslag</i>		700 000
8	Bidrag till kommuner för anläggande av branddammur, <i>reservationsanslag</i>		300 000
9	Bidrag till kommuner för uppförande av brandstationer, <i>reservationsanslag</i>		100 000
			1 418 400
H. Diverse.			
Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:			
1	Medicinalstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	5 492 000	
2	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	3 289 000	
3	Uppsala universitets delfond, <i>förslagsanslag</i>	469 000	
4	Karolinska sjukhusets delfond, <i>förslagsanslag</i>	1 096 000	10 346 000
5	Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark, <i>förslagsanslag</i>		10 500
Statens utlänningskommission:			
6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 078 000	
7	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	248 000	2 326 000
8	Bidrag till internationellt hälsovårdsarbete, <i>förslagsanslag</i>		630 000
9	Vissa kostnader i anledning av allmänna val, <i>förslagsanslag</i>		150 000
10	Kommunal upplysningsverksamhet, <i>förslagsanslag</i>		185 000
11	Resestipendier, <i>reservationsanslag</i>		10 000
12	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		500 000
13	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		75 000
14	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		65 000
			14 297 500
	Summa		342 689 700

XII. Civildepartementet.

		Kronor	Kronor
A. Civildepartementet.			
Civildepartementet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	335 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	35 000	370 000
			370 000
B. Vissa myndigheter.			
Statens lönenämnd:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	122 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	9 000	131 000
Statens avtalsnämnd:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	124 500	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	25 600	150 100
Statens pensionsanstalt:			
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	386 000	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	65 100	451 100
			732 200
C. Statliga pensionsväsendet.			
1	Pensioner åt f. d. befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		73 300 000
2	Pensioner åt personal i försvarsväsendets reserver, <i>förslagsanslag</i>		1 800 000
3	Pensioner enligt tjänstepensionsreglementet för arbetare m. m., <i>förslagsanslag</i>		6 300 000
4	Pensioner åt viss arbetarpersonal i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		325 000
5	Vadstena krigsmanshuskassa, <i>förslagsanslag</i>		900 000
6	Pensionering av viss flottans gemenskap, <i>förslagsanslag</i>		110 000
7	Pensioner åt efterlevande till befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		22 700 000
8	Pensioner åt efterlevande till arbetare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		1 300 000
9	Understöd i vissa fall åt f. d. anställningshavare vid lotsverket m. fl.		15 000
10	Diverse pensioner och understöd m. m., <i>förslagsanslag</i>		3 575 000
			110 325 000
D. Statsunderstödda pensionsväsendet.			
1	Bidrag till pensioneringskostnaderna för statens pensionsanstalt, <i>förslagsanslag</i>		57 800 000
2	Statens andel i kostnaden för pensionering av vissa överåriga extra provinsialläkare, <i>förslagsanslag</i>		8 000

		Kronor	Kronor
3	Bidrag till pensionering av den kvinnliga lärarpersonalen vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna, <i>förslagsanslag</i>		5 000
4	Tilläggs pensioner åt vissa lärarinnor vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna, <i>förslagsanslag</i>		1 000 000
5	Bidrag till pensioneringskostnaderna för handelsflottans pensionsanstalt, <i>förslagsanslag</i>		1 400 000
			60 213 000
E. Allmänna indragningsstaten.			
1	Avlöningar till personal å indragningsstat m. m., <i>förslagsanslag</i>		675 000
2	Ersättningar till f. d. befattningshavare vid av staten övertagna familjepensionskassor, <i>förslagsanslag</i>		10 000
			685 000
F. Diverse.			
Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:			
1	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>		95 000
2	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		350 000
3	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		10 000
4	Barn tillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		1 000
5	Täckning av beräknat överskridande av anslagsmedlen för rörliga löne- och pensionsförmåner, <i>förslagsanslag</i>		100 000 000
			100 456 000
Summa			272 781 200

XIII. Oförutsedda utgifter.

		Kronor	Kronor
1	Oförutsedda utgifter, <i>förslagsanslag</i>		1 000 000

XIV. Riksdagen och dess verk m. m.

		Kronor	Kronor
	Riksdagen:		
1	Arvoden till riksdagens ledamöter, <i>förslagsanslag</i> ..	3 185 000	
2	Reseersättningar till riksdagens ledamöter, <i>förslagsanslag</i>	1 000 000	
3	Avlöningar till personal, <i>förslagsanslag</i>	800 000	
4	Kostnader för riksdagstrycket, <i>förslagsanslag</i>	950 000	
5	Utgivande av särskilda publikationer, <i>förslagsanslag</i>	14 000	
6	Utgivande av otryckta ständsprotokoll, <i>reservationsanslag</i>	20 000	
7	Kostnader för riksdagens interparlamentariska grupp, <i>förslagsanslag</i>	38 500	
8	Kostnader för nordiska interparlamentariska delegerademötet i Stockholm år 1951, <i>förslagsanslag</i> ...	35 000	
9	Övriga omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	315 000	6 357 500
10	Allmänt kyrkomöte, <i>förslagsanslag</i>		200 000
	Riksgäldskontoret:		
11	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 207 000	
12	Kostnader vid emission av statslån m. m., <i>förslagsanslag</i>	740 000	
13	Övriga omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	190 000	2 137 000
	Riksdagens ekonomibyrå:		
14	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	410 000	
15	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	450 000	860 000
	Riksdagsbiblioteket:		
16	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	143 000	
17	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	20 000	
18	Bokinköp och bokbindning, <i>reservationsanslag</i>	60 000	223 000
	Justitieombudsmannen och hans expedition:		
19	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	101 000	
20	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	12 000	113 000
	Militieombudsmannen och hans expedition:		
21	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	114 000	
22	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	16 000	130 000
	Riksdagens revisorer och deras kansli:		
23	Arvoden till revisorerna, <i>förslagsanslag</i>	45 000	
24	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	100 000	
25	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	24 000	169 000
26	Pensioner åt f. d. riksdagsmän, <i>förslagsanslag</i>		250 000
27	Pensioner åt f. d. befattningshavare m. fl., <i>förslagsanslag</i>		224 000
28	Pensioner åt efterlevande till befattningshavare, <i>förslagsanslag</i>		52 000
	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
29	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>		117 000

		Kronor	Kronor
30	Vinstutlotning i samband med lönsparande, <i>förslagsanslag</i>		150 000
31	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>förslagsanslag</i>		5 000
32	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		1 600
	Summa		10 989 100

Utgifter för statens kapitalfonder.

I. Luftfartsfonden.

		Kronor	Kronor
1	Underskott å luftfartsfonden		6 400 000

II. Riksgäldsfonden.¹

		Kronor	Kronor
1	Underskott å riksgäldsfonden		335 000 000

¹ Stat för riksgäldsfonden se Bilaga till Utgifter för statens kapitalfonder, sid. 89.

III. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar.

		Kronor	Kronor
A. Statens affärsverksfonder.			
K o m m u n i k a t i o n s d e p a r t e m e n t e t :			
1	Försvarsberedskap vid telegrafverket (I: B: 10), <i>reservationsanslag</i>		2 000 000
2	Försvarsberedskap vid statens järnvägar (I: C: 17), <i>reservationsanslag</i>		2 500 000
			4 500 000
B. Statens allmänna fastighetsfond.			
J u s t i t i e d e p a r t e m e n t e t :			
1	Modernisering av vissa äldre fångvårdsanstalter (III: 1), <i>reservationsanslag</i>	125 000	
2	Pannanläggning vid ungdomsanstalten på Skenäs (III: 2), <i>reservationsanslag</i>	20 500	
3	Vattenanläggning för fångvårdsanstalterna på Hall och Håga (III: 3), <i>reservationsanslag</i>	*52 000	
4	Byggnadsarbeten vid egendomen Hildero (III: 4), <i>reservationsanslag</i>	*70 000	
5	Ny ungdomsanstalt (III: 5), <i>reservationsanslag</i>	*250 000	517 500
U t r i k e s d e p a r t e m e n t e t :			
6	Iståndsättande av beskickningsfastigheten i Köpen- hamn (III: 6), <i>reservationsanslag</i>		37 500
K o m m u n i k a t i o n s d e p a r t e m e n t e t :			
7	Om- och tillbyggnad av Arvfurstens palats (III: 7), <i>reservationsanslag</i>	86 300	
8	Ombyggnad av fastigheten Atomena nr 1 i Stock- holm (III: 8), <i>reservationsanslag</i>	125 000	
9	Ombyggnad av fastigheten Västertorn nr 2 i Stock- holm (III: 9), <i>reservationsanslag</i>	150 000	
10	Utredning rörande nybyggnad inom kvarteren Fält- väbelen och Fältöversten i Stockholm (III: 10), <i>reservationsanslag</i>	18 800	
11	Nybyggnad för länsstyrelsen i Blekinge län (III: 11), <i>reservationsanslag</i>	62 500	
12	Nybyggnad för länsstyrelsen i Västernorrlands län m. m. (III: 12), <i>reservationsanslag</i>	31 300	
13	Nybyggnad för länsstyrelsen i Västerbottens län m. m. (III: 13), <i>reservationsanslag</i>	18 800	
14	Nybyggnad för länsstyrelsen i Norrbottens län (III: 14), <i>reservationsanslag</i>	70 000	
15	Merkostnader för vissa byggnadsarbeten (III: 15), <i>reservationsanslag</i>	500 000	1 062 700
F i n a n s d e p a r t e m e n t e t :			
16	Vissa byggnadsarbeten vid tullverkets kust- och gränsbevakning m. m. (III: 16), <i>reservationsanslag</i>		125 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Ecklesiastikdepartementet:		
17	Nybyggnader för kemiska och biokemiska institutionerna vid universitetet i Uppsala m. m. (III: 17), <i>reservationsanslag</i>	600 000	
18	Om- och tillbyggnad av fysiska institutionen vid universitetet i Uppsala (III: 18), <i>reservationsanslag</i>	150 000	
19	Vissa byggnadsarbeten vid Lunds universitet (III: 19), <i>reservationsanslag</i>	150 000	
20	Ombyggnad av gamla geologiska institutionen vid universitetet i Lund (III: 20), <i>reservationsanslag</i> ..	50 000	
21	Ombyggnad av fysiologiska institutionen vid universitetet i Lund (III: 21), <i>reservationsanslag</i> ...	142 500	
22	Om- och tillbyggnad av universitetsbiblioteket i Lund (III: 22), <i>reservationsanslag</i>	30 000	
23	Nybyggnad för karolinska mediko-kirurgiska institutet (III: 23), <i>reservationsanslag</i>	260 000	
24	Kårhusbyggnad vid karolinska mediko-kirurgiska institutet (III: 24), <i>reservationsanslag</i>	*500 000	
25	Ombyggnad av tandläkarhögskolans i Stockholm lokaler m. m. (III: 25), <i>reservationsanslag</i>	450 000	
26	Utbyggnad av tekniska högskolan i Stockholm (III: 26), <i>reservationsanslag</i>	750 000	
27	Nybyggnader för Chalmers tekniska högskola (III: 27), <i>reservationsanslag</i>	500 000	
28	Vissa byggnadsarbeten vid folkskoleseminarierna (III: 28), <i>reservationsanslag</i>	95 000	
29	Om- och nybyggnadsarbeten vid dövstumskolorna (III: 29), <i>reservationsanslag</i>	*400 000	4 077 500
	Jordbruksdepartementet:		
30	Byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök (III: 30), <i>reservationsanslag</i> .	653 000	
31	Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut (III: 31), <i>reservationsanslag</i>	32 500	
32	Byggnadsarbeten å vissa staten tillhöriga byggnader vid Experimentalfältet (III: 32), <i>reservationsanslag</i>	35 000	
33	Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan (III: 33), <i>reservationsanslag</i>	441 500	
34	Byggnadsarbeten vid statens centrala frökontrollanstalt (III: 34), <i>reservationsanslag</i>	30 000	
35	Byggnadsarbeten vid skogshögskolan (III: 35), <i>reservationsanslag</i>	80 700	1 272 700
	Handelsdepartementet:		
36	Utbyggnad av flygtekniska försöksanstalten (III: 36), <i>reservationsanslag</i>	*2 170 000	
37	Ombyggnadsarbeten vid statens hantverksinstitut (III: 37), <i>reservationsanslag</i>	41 000	
38	Säkerhetsanstalter för sjöfarten (III: 38), <i>reservationsanslag</i>	355 000	2 566 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
Inrikesdepartementet:			
39	Nybyggnad för statens rättskemiska och farmaceutiska laboratorier (III: 39), <i>reservationsanslag</i> ...	900 000	
40	Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. (III: 40), <i>reservationsanslag</i>	*5 250 000	
41	Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens skol- och yrkeshem i Vänersborg (III: 41), <i>reservationsanslag</i>	37 000	
42	Utbyggande av karolinska sjukhuset (III: 42), <i>reservationsanslag</i>	*1 150 000	
43	Utbyggande av akademiska sjukhuset i Uppsala (III: 43), <i>reservationsanslag</i>	*450 000	
44	Vissa skyddsrumsanläggningar (III: 44), <i>reservationsanslag</i>	6 500 000	14 287 000
			23 945 900
C. Försvarets fonder.			
Försvarsdepartementet:			
Försvarets fastighetsfond:			
1	Arméns delfond (IV: A: 1—8, 10), <i>reservationsanslag</i>		3 412 500
2	Marinens delfond (IV: A: 12—20), <i>reservationsanslag</i>		1 245 000
3	Flygvapnets delfond (IV: A: 22—28), <i>reservationsanslag</i>		10 575 000
4	Befästningars delfond (IV: A: 30—41), <i>reservationsanslag</i>		37 585 000
			52 817 500
D. Statens utlåningsfonder.			
Försvarsdepartementet:			
1	Värnpliktslånefonden (V: 1), <i>reservationsanslag</i>		*150 000
Socialdepartementet:			
2	Lånefonden för bostadsbyggande (V: 2), <i>reservationsanslag</i>		*55 000 000
Ecklesiastikdepartementet:			
3	Statens lånefond för universitetsstudier (V: 4), <i>reservationsanslag</i>	2 500 000	
4	Allmänna studielånefonden (V: 5), <i>reservationsanslag</i>	3 500 000	6 000 000
Jordbruksdepartementet:			
5	Kronotorparnas inventarielånefond (V: 8), <i>reservationsanslag</i>	50 000	
6	Fiskerilånefonden (V: 9), <i>reservationsanslag</i>	250 000	300 000
			61 450 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
E. Fonden för låneunderstöd.			
Socialdepartementet:			
1	Lån till anordnande av kollektiva tvätterier (VI: 1), <i>reservationsanslag</i>	*375 000	
2	Lån till anordnande av allmänna samlingslokaler (VI: 2), <i>reservationsanslag</i>	2 275 000	2 650 000
Ecklesiastikdepartementet:			
3	Lån till tekniska högskolans i Stockholm studentkår (VI: 5), <i>reservationsanslag</i>	400 000	
4	Lån till akademiska föreningen i Lund (VI: 6), <i>reservationsanslag</i>	600 000	1 000 000
Inrikesdepartementet:			
5	Lån till svenska diakonsällskapet för anordnande av ett epileptikerhem m. m. (VI: 10), <i>reservations-</i> <i>anslag</i>		700 000
			4 350 000
Summa			147 063 400

* Beräknat belopp.

IV. Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster.

		Kronor	Kronor
1	Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster		15 000 000

Bilaga till Utgifter för statens kapitalfonder.

Förslag till stat för riksgäldsfonden för budgetåret 1951/52.

		Kronor
Utgifter.		
A. Räkntor å den fonderade statsskalden:		
Räntelöpande obligationslån:		
1.	Ränta å 1934 års 3 % lån	4 529 982
2.	» » 1937 » 3 % amorteringslån av den $\frac{1}{2}$	1 477 824
3.	» » 1937 » 3 % » » » $\frac{1}{3}$	984 936
4.	» » 1939 » $2\frac{3}{4}$ % lån	3 151 327
5.	» » 1941 » 4 % »	9 202 838
6.	» » 1941 » 3 % » med vinstutlotning..	1 500 000
7.	» » 1941 » $3\frac{1}{2}$ % »	11 249 487
8.	» » 1942 » $3\frac{1}{2}$ % »	15 005 512
9.	» » 1943 » $3\frac{1}{2}$ % » av den $\frac{15}{3}$	8 103 610
10.	» » 1943 » $3\frac{1}{2}$ % » » » $\frac{15}{4}$	12 490 678
11.	» » 1943 » $3\frac{1}{2}$ % » » » $\frac{1}{11}$	11 216 100
12.	» » 1944 » $3\frac{1}{2}$ % » » » $\frac{15}{3}$	7 492 888
13.	» » 1944 » $3\frac{1}{2}$ % » » » $\frac{15}{12}$	18 765 565
14.	» » 1945 » 3 % » » » $\frac{1}{7}$	13 998 180
15.	» » 1945 » 3 % » » » $\frac{1}{11}$	10 613 670
16.	» » 1946 » 3 % » » » $\frac{1}{2}$	17 817 300
17.	» » 1946 » 3 % » » » $\frac{15}{12}$, förslagsvis	6 860 790
18.	» » 1949 » $2\frac{1}{2}$ % »	6 250 000
19.	» » 1949 » $2\frac{3}{4}$ % »	4 125 000
20.	» » 1950 » 3 % » , förslagsvis	7 377 420
21.	» » 1950 » $3\frac{1}{4}$ % » , förslagsvis	3 250 000
22.	» » 1941—1945 års 3 % lån (för inlösen av enskilda järnvägar)	1 840 826
		177 303 933
Premieobligationslån:		
23.	Vinster å 1942 års premieobligationslån	9 872 000
24.	» » 1943 »	5 253 000
25.	» » 1944 »	5 991 500
26.	» » 1945 »	7 880 000
27.	» » 1946 »	3 700 000
28.	» » 1947 »	7 400 000
		40 096 500
Sparobligationer m. m.:		
29.	Ränta å sparobligationer, förslagsvis	4 000 000
30.	» » rikskonton, förslagsvis	800 000
31.	» » inlåning från sparbanker, förslagsvis	3 040 050
		7 840 050
Statsskuldförbindelser:		
32.	Ränta å statsskuldförbindelser, förslagsvis	11 500 000

	Kronor
Lån hos statsinstitutioner och fonder m. m.:	
33. Räkta å lån hos statsinstitutioner och fonder m. m., <i>förslagsvis</i>	27 000 000
Av staten övertagna lån:	
34. Räkta å av staten övertagna lån, <i>förslagsvis</i>	1 135 000
Övrig fonderad statsskuld:	
35. Årsanslaget till Hans Maj:t Konungen	300 000
36. Räkta å köpeskillingen för fastigheten nr 1 i kvar- teret Lejonet i Stockholm	90 000
37. Räkta å konung Carl XIII:s hemgiftskapital	7 500
38. » » Göta kanals reparationsfond	7 045
	404 545
	265 280 028
B. Räkta å den tillfälliga statsskulden:	
1. Räkta å skattkamarväxlar, <i>förslagsvis</i>	50 000 000
2. » » vissa till riksgäldskontorets förvaltning överlämnade medel, <i>förslagsvis</i>	9 000 000
	59 000 000
C. Räkta å beräknad ny upplåning:	
1. Räkta å beräknad ny upplåning, <i>förslagsvis</i>	14 990 172
D. Kapitalrabatter m. m.:	
1. Kapitalrabatter, <i>förslagsvis</i>	1 000 000
2. Inlösningsprovisioner m. m., <i>förslagsvis</i>	250 000
3. Kursförluster, <i>förslagsvis</i>	100
	1 250 100
	Summa 340 520 300
Inkomster.	
A. Räkta å:	
1. Räkta å uppköpta statsobligationer	170 000
2. » » utlånade medel m. m.	4 000 000
	4 170 000
B. Uppgåld och kursvinster:	
1. Uppgåld	100
2. Kursvinster	100
	200
C. Diverse inkomster:	
1. Preskriberade obligationer och kuponger m. m.	1 200 000
2. Depositionsavgifter för premieobligationslånen	50 000
3. Dragningslistor å premieobligationslånen	100 000
4. Övriga diverse inkomster	100
	1 350 100
Underskott att avföras å riksstatens driftbudget.....	335 000 000
	Summa 340 520 300

Kapitalbudgeten.

Inkomsterna å kapitalbudgeten.

		Kronor	Kronor
1	Lånemedel		415 771 000

Förslag till investeringsstater för budgetåret 1951/52.

I. Statens affärsverksfonder.

A. Postverkets fond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fon- den	2 200 000	Summa investeringsanslag .	5 000 000
Övriga kapitalmedel	340 000		
Investeringsbemyndigande..	2 460 000		
	5 000 000		
			5 000 000

B. Telegrafverkets fond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel från riks- staten	2 000 000	Summa investeringsanslag ..	171 531 000
Avskrivningsmedel inom fon- den	96 000 000		
Övriga kapitalmedel	1 300 000		
Investeringsbemyndigande..	72 231 000		
	171 531 000		171 531 000

C. Statens järnvägars fond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel från riks- staten	2 500 000	Summa investeringsanslag ..	139 420 000
Avskrivningsmedel inom fon- den ..	123 000 000		
Övriga kapitalmedel	3 000		
Investeringsbemyndigande..	13 917 000		
	139 420 000		139 420 000

D. Statens vattenfallsverks fond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fon- den	35 000 000	Summa investeringsanslag ..	134 100 000
Övriga kapitalmedel	100 000		
Investeringsbemyndigande..	99 000 000		
	134 100 000		134 100 000

E. Domänverkets fond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fon- den	300 000	Summa investeringsanslag ..	519 000
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande ..	218 000		
	519 000		
			519 000

II. Luftfartsfonden.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fon- den	435 000	Summa investeringsanslag ..	402 000
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande ..	- 34 000		
	402 000		
			402 000

III. Statens allmänna fastighetsfond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel från riks- staten	23 945 900	Summa investeringsanslag ..	42 138 200
Avskrivningsmedel inom fon- den	5 630 000		
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande ..	12 561 300		
	42 138 200		
			42 138 200

IV. Försvarets fonder.**A. Försvarets fastighetsfond.**

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel från riks- staten	52 817 500	Summa investeringsanslag ..	70 605 000
Avskrivningsmedel inom fon- den	8 957 000		
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande ..	8 829 500		
	70 605 000		
			70 605 000

B. Försvarets fabriksfond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fon- den	2 500 000	Summa investeringsanslag ..	1 250 000
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande ..	-1 251 000		
	1 250 000		
			1 250 000

V. Statens utlåningsfonder.

	Kronor		Kronor
Värnpliktslånefonden.			
Avskrivningsmedel från riks- staten	150 000	Investeringsanslag	150 000
Lånefonden för bostads- byggande.			
Avskrivningsmedel från riks- staten	55 000 000	Investeringsanslag	220 000 000
Investeringsbemyndigande ..	165 000 000		
	220 000 000		220 000 000
Statens bosättningslånefond.			
Investeringsbemyndigande ..	100	Investeringsanslag	100
Statens lånefond för univer- sitetstudier.			
Avskrivningsmedel från riks- staten	2 500 000	Investeringsanslag	2 500 000
Allmänna studielånefonden.			
Avskrivningsmedel från riks- staten	3 500 000	Investeringsanslag	3 500 000
Jordbrukets lagerhusfond.			
Investeringsbemyndigande ...	1 500 000	Investeringsanslag	1 500 000
Jordbrukets maskinlånefond.			
Investeringsbemyndigande ..	1 000 000	Investeringsanslag	1 000 000
Kronotorparnas inventarie- lånefond.			
Avskrivningsmedel från riks- staten	50 000	Investeringsanslag	50 000
Fiskerilånefonden.			
Avskrivningsmedel från riks- staten	250 000	Investeringsanslag	1 000 000
Investeringsbemyndigande ...	750 000		
	1 000 000		1 000 000

	Kronor		Kronor
Lotsverkets båtlånefond.			
Investeringsbemyndigande ..	500 000	Investeringsanslag	500 000
<i>Summa investeringsbemyndiganden för statens utlåningsfonder .....</i>	168 750 100		

VI. Fonden för låneunderstöd.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel från riksstaten	4 350 000	Summa investeringsanslag ..	16 000 100
Övriga kapitalmedel	16 460 000		
Investeringsbemyndigande ..	— 4 809 900		
	16 000 100		16 000 100

VII. Fonden för statens aktier.

	Kronor		Kronor
Övriga kapitalmedel	1 000	Summa investeringsanslag ..	75 000 000
Investeringsbemyndigande ..	74 999 000		
	75 000 000		75 000 000

VIII. Fonden för förlag till statsverket.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fonden	1 000 000	Summa investeringsanslag ..	350 000
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande ..	— 651 000		
	350 000		350 000

IX. Diverse kapitalfonder.**A. Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond.**

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fonden	5 400 000	Summa investeringsanslag ..	32 100 000
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande ..	26 699 000		
	32 100 000		32 100 000

B. Statens reproduktionsanstalts fond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fon- den	110 000	Investeringsanslag	162 000
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande .	51 000		
	162 000		
			162 000

Säger beträffande samtliga investeringsstater för:

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel från riks- staten	147 063 400	Summa investeringsanslag..	918 777 400
Avskrivningsmedel inom fon- den.....	280 532 000		
Övriga kapitalmedel	18 212 000		
Investeringsbemyndigande..	472 970 000		
	918 777 400		918 777 400

Kapitalinvestering.

I. Statens affärsverksfonder.

		/ Kronor	Kronor
A. Postverket.			
1	Posthus m. m.		2 000 000
2	Anskaffning av automobiler m. m.		400 000
	Postverkets diligenstrafik:		
3	Garagebyggnader m. m.	300 000	
4	Anskaffning av bilmateriel för diligenströrelsen	1 800 000	
5	Förvärv av billinjer	500 000	2 600 000
			5 000 000
B. Telegrafverket.			
1	Telefonstationsbyggnader m. m.		6 550 000
2	Förrådsbyggnader m. m.		225 000
3	Inköp av fastigheter		600 000
	Telefon- och telegrafanläggningar:		
4	Riks- och landskablar m. m.	48 000 000	
5	Telefon- och telegrafstationer	51 000 000	
6	Nya abonnentanläggningar, nätarbeten och blanka mellanortsledningar	56 000 000	155 000 000
	Radioanläggningar för telegrafverket:		
7	Rundradioanläggningar	2 600 000	
8	Radioanläggningar för kommersiell trafik	1 055 000	3 655 000
9	Radioanläggningar för luftfarten		1 000
10	Försvarsberedskap vid telegrafverket		2 000 000
11	Telegrafverkets dispositionsanslag		3 500 000
			171 531 000
C. Statens järnvägar.			
	Byggnader och anläggningar:		
1	Bangårdar	2 100 000	
2	Dubbelspårsbyggnader och linjeomläggningar	12 000 000	
3	Ombyggnad till normalspår av linjen Forshem—Lidköping—Håkantorp med Källby—Kinnekleva	2 000 000	
4	Fortlöpande förstärkning av spåröverbyggnaden ..	10 000 000	
5	Broar m. m.	1 000 000	
6	Husbyggnader	1 000 000	
7	Signalsäkerhetsanläggningar	4 500 000	
8	Vägskyddsanläggningar	1 600 000	
9	Telefonanläggningar m. m.	2 900 000	
10	Elektriska belysningsanläggningar	500 000	
11	Anläggningar för elektrisk tågdrift	2 700 000	
12	Fortsatt elektrifiering av statsbanenätet	10 000 000	
13	Lokstations- och driftverkstadsanläggningar	1 200 000	
14	Anläggningar vid huvudverkstäder	300 000	
15	Anläggningar vid förrådsavdelningen	200 000	
16	Färjelägen	100 000	52 100 000
17	Försvarsberedskap vid statens järnvägar		2 500 000

		Kronor	Kronor
	Rullande materiel:		
18	Anskaffning av lok och lokomotorer.....	16 000 000	
19	Anskaffning av motorvagnar och rälsbussar	8 900 000	
20	Anskaffning av person-, resgods- och postvagnar ..	15 470 000	
21	Anskaffning av godsvagnar	7 250 000	
22	Ombyggnad av rullande materiel	4 900 000	52 520 000
	Sjöfartsmateriel:		
23	Ombyggnad av sjöfartsmateriel		900 000
	Biltrafik:		
24	Garagebyggnader m. m.	200 000	
25	Anskaffning av bilmateriel	9 800 000	
26	Förvärv av billinjer	2 000 000	12 000 000
27	Inventarier m. m.		5 400 000
28	Statens järnvägars dispositionsanslag		14 000 000
			139 420 000
	D. Statens vattenfallsverk.		
	Kraftstationer m. m.:		
1	Kraftstation vid Jösseforsen	500 000	
2	Ny ångpanna i Västerås ångkraftstation	2 500 000	
3	Utbyggnad av Västerås ångkraftstation	2 300 000	
4	Kraftstation vid Hölleforsen	3 000 000	
5	Ett tredje maskinaggregat i Stadsforsens kraftstation	2 800 000	
6	Kraftstation vid Kilforsen	23 000 000	
7	Kraftstation vid Harsprånget	8 000 000	
8	Kraftstation vid Liggaforsen	16 000 000	58 100 000
	Regleringsföretag:		
9	Regleringsåtgärder i Indalsälvens flodområde	500 000	
10	Regleringsåtgärder i Ångermanälvens flodområde ..	8 500 000	
11	Åtgärder och ersättningar för flottning och fiske i Lule älv	1 000 000	10 000 000
12	Distributionsanläggningar och därmed sammanhängande arbeten vid statens kraftverk		62 000 000
13	Förvärv av enskilda företag för elektrisk distributionsverksamhet		1 000 000
14	Statens vattenfallsverks dispositionsanslag		3 000 000
			134 100 000
	E. Domänverket.		
1	Tjänstebostäder för domänverket		200 000
2	Byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar...		319 000
			519 000
	Summa		450 570 000

II. Luftfartsfonden.

		Kronor	Kronor
K o m m u n i k a t i o n s d e p a r t e m e n t e t :			
Luftfartens markorganisation:			
1	Teleutrustning m. m.	1 000	
2	Fordon, maskiner och redskap	1 000	
3	Luftfartsverkets dispositionsanslag	400 000	402 000
Summa			402 000

III. Statens allmänna fastighetsfond.

		Kronor	Kronor
	Justitiedepartementet:		
1	Modernisering av vissa äldre fångvårdsanstalter ...	125 000	
2	Pannanläggning vid ungdomsanstalten på Skenäs ..	41 000	
3	Vattenanläggning för fångvårdsanstalterna på Hall och Håga	* 104 000	
4	Byggnadsarbeten vid egendomen Hildero	* 70 000	
5	Ny ungdomsanstalt	* 500 000	840 000
	Utrikesdepartementet:		
6	Iståndsättande av beskickningsfastigheten i Köpen- hamn		150 000
	Kommunikationsdepartementet:		
7	Om- och tillbyggnad av Arvfurstens palats	345 000	
8	Ombyggnad av fastigheten Atomena nr 1 i Stock- holm	500 000	
9	Ombyggnad av fastigheten Västertorn nr 2 i Stock- holm	600 000	
10	Utredning rörande nybyggnad inom kvarteren Fält- väveln och Fältöversten i Stockholm	75 000	
11	Nybyggnad för länsstyrelsen i Blekinge län	250 000	
12	Nybyggnad för länsstyrelsen i Västernorrlands län m. m.	125 000	
13	Nybyggnad för länsstyrelsen i Västerbottens län m. m.	75 000	
14	Nybyggnad för länsstyrelsen i Norrbottens län ...	280 000	
15	Merkostnader för vissa byggnadsarbeten	1 000 000	3 250 000
	Finansdepartementet:		
16	Vissa byggnadsarbeten vid tullverkets kust- och gränsbevakning m. m.		500 000
	Ecklesiastikdepartementet:		
17	Nybyggnader för kemiska och biokemiska institu- tionerna vid universitetet i Uppsala m. m.	1 200 000	
18	Om- och tillbyggnad av fysiska institutionen vid universitetet i Uppsala	300 000	
19	Vissa byggnadsarbeten vid Lunds universitet	300 000	
20	Ombyggnad av gamla geologiska institutionen vid universitetet i Lund	100 000	
21	Ombyggnad av fysiologiska institutionen vid uni- versitetet i Lund	285 000	
22	Om- och tillbyggnad av universitetsbiblioteket i Lund	60 000	
23	Nybyggnad för karolinska mediko-kirurgiska insti- tutet	520 000	
24	Kårhusbyggnad vid karolinska mediko-kirurgiska institutet	* 1 000 000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
25	Ombyggnad av tandläkarhögskolans i Stockholm lokaler m. m.	900 000	
26	Utbyggnad av tekniska högskolan i Stockholm ...	1 500 000	
27	Nybyggnader för Chalmers tekniska högskola	1 000 000	
28	Vissa byggnadsarbeten vid folkskoleseminarierna ..	190 000	
29	Om- och nybyggnadsarbeten vid dövstumskolorna .	* 800 000	8 155 000
Jordbruksdepartementet:			
30	Byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök	1 280 500	
31	Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut	65 000	
32	Byggnadsarbeten å vissa staten tillhöriga byggnader vid Experimentalfältet	70 000	
33	Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan	784 000	
34	Byggnadsarbeten vid statens centrala frökontrollanstalt	30 000	
35	Byggnadsarbeten vid skogshögskolan	80 700	2 310 200
Handelsdepartementet:			
36	Utbyggnad av flygtekniska försöksanstalten	*4 340 000	
37	Ombyggnadsarbeten vid statens hantverksinstitut .	41 000	
38	Säkerhetsanstalter för sjöfarten	515 000	4 896 000
Inrikesdepartementet:			
39	Nybyggnad för statens rättskemiska och farmaceutiska laboratorier	1 800 000	
40	Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m.	*10 500 000	
41	Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens skol- och yrkeshem i Vänersborg	37 000	
42	Utbyggande av karolinska sjukhuset	*2 300 000	
43	Utbyggande av akademiska sjukhuset i Uppsala ..	* 900 000	
44	Vissa skyddsrumsanläggningar	6 500 000	22 037 000
	Summa		42 138 200

* Beräknat belopp.

IV. Försvarets fonder.

		Kronor	Kronor
A. Försvarets fastighetsfond.			
Arméns delfond:			
1	Smärre nybyggnads- och förändringsarbeten m. m.	600 000	
2	Prisstegringar å byggnadsarbeten m. m.	3 680 000	
3	Anordnande av provisoriska lokaler för försvarets forskningsanstalt	*600 000	
4	Byggnadsåtgärder, erforderliga för effektivisering av värnpliktsutbildningen	750 000	
5	Byggnadstekniska brandskyddsåtgärder	250 000	
6	Skyddsanordningar vid arméns anläggningar	100 000	
7	Uppförande av förråds- och garagebyggnader för arméns radarmateriel	500 000	
8	Tillbyggnad av vattenverk och avloppsreningsverk vid infanteriskjutskolan	245 000	
9	Ordnande av Stockholms luftvärnsregementes för- läggning	1 000 000	
10	Förläggingsbyggnad vid artilleriskjutskolan	100 000	
11	Vissa markförvärv	*800 000	8 625 000
Marinens delfond:			
12	Smärre nybyggnads- och förändringsarbeten m. m.	450 000	
13	Prisstegringar å byggnadsarbeten m. m.	115 000	
14	Byggnadsåtgärder, erforderliga för effektivisering av värnpliktsutbildningen	300 000	
15	Byggnadstekniska brandskyddsåtgärder	50 000	
16	Skyddsanordningar vid marinens anläggningar	50 000	
17	Avlöpningsbädd och kajanläggningar vid Karls- krona örlogsvarv	275 000	
18	Anordnande av vissa förråd och garage	275 000	
19	Modernisering av vissa anläggningar vid marinen ..	750 000	
20	Bostadsbyggnader vid marinen	225 000	
21	Vissa markförvärv	*30 000	2 520 000
Flygvapnets delfond:			
22	Smärre nybyggnads- och förändringsarbeten m. m.	300 000	
23	Prisstegringar å byggnadsarbeten m. m.	1 600 000	
24	Vissa flygfältsarbeten m. m.	15 900 000	
25	Byggnadsåtgärder i samband med ändring i flyg- vapnets organisation	2 500 000	
26	Byggnadstekniska brandskyddsåtgärder	100 000	
27	Skyddsanordningar vid flygvapnets anläggningar ..	100 000	
28	Flygfältsbelysning	650 000	
29	Vissa markförvärv	*725 000	21 875 000
Befästningars delfond:			
30	Anordnande av vissa fartygstunnlar	2 000 000	
31	Berghangarer	9 500 000	
32	Anordnande av vissa drivmedelsförråd	4 000 000	
33	Vissa ammunitionsförråd	3 500 000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
34	Anordnande av artilleriammunitions- och torpedförråd	185 000	
35	Uppställningsplatser för radarstationer	3 000 000	
36	Vissa fortifikatoriska anordningar för kustartilleribatterier	1 500 000	
37	Anordnande av vissa lokaler för luftbevakningen ..	1 700 000	
38	Tygmaterieförråd i berg	2 000 000	
39	Utvidgning av flygverkstad	600 000	
40	Fullträffsäkra uppehållsplatser	7 300 000	
41	Övriga befästningsarbeten	2 300 000	37 585 000
			70 605 000
B. Försvarets fabriksfond.			
42	Anskaffning av maskiner och utrustning m. m. för försvarets fabriksstyrelse		1 000 000
43	Försvarets fabriksverks dispositionsanslag		100 000
44	Diverse byggnadsarbeten		150 000
			1 250 000
Summa			71 855 000

V. Statens utlåningsfonder.

		Kronor	Kronor
Försvarsdepartementet:			
1	Värnpliktslånefonden		*150 000
Socialdepartementet:			
2	Lånefonden för bostadsbyggande	*220 000 000	
3	Statens bosättningslånefond	100	220 000 100
Ecklesiastikdepartementet:			
4	Statens lånefond för universitetsstudier	2 500 000	
5	Allmänna studielånefonden	3 500 000	6 000 000
Jordbruksdepartementet:			
6	Jordbrukets lagerhusfond	1 500 000	
7	Jordbrukets maskinlånefond	1 000 000	
8	Kronotorparnas inventariellånefond	50 000	
9	Fiskerilånefonden	1 000 000	3 550 000
Handelsdepartementet:			
10	Lotsverkets båtlånefond		500 000
Summa			230 200 100

* Beräknat belopp.

VI. Fonden för låneunderstöd.

		Kronor	Kronor
Socialdepartementet:			
1	Lån till anordnande av kollektiva tvätterier	*1 500 000	
2	Lån till anordnande av allmänna samlingslokaler .	3 500 000	5 000 000
Kommunikationsdepartementet:			
3	Garanti till Aktiebolaget Aerotransport för 1950/51	2 200 000	
4	Lån till Aktiebolaget Aerotransport	6 000 000	8 200 000
Ecklesiastikdepartementet:			
5	Lån till tekniska högskolans i Stockholm studentkår	400 000	
6	Lån till akademiska föreningen i Lund	600 000	1 000 000
Jordbruksdepartementet:			
7	Lån till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.		1 000 000
Inrikesdepartementet:			
8	Lån till utländska läkare för viss efterutbildning ..	100	
9	Lån till vissa utländska läkare	100 000	
10	Lån till svenska diakonsällskapet för anordnande av ett epileptikerhem m. m.	700 000	800 100
Summa			16 000 100

VII. Fonden för statens aktier.

		Kronor	Kronor
Handelsdepartementet:			
1	Aktieteckning i Norrbottens järnverk aktiebolag ..		*75 000 000
Summa			75 000 000

* Beräknat belopp.

VIII. Fonden för förlag till statsverket.

		Kronor	Kronor
	Kommunikationsdepartementet:		
1	Förskott till vissa plankostnader m. m.		200 000
	Ecklesiastikdepartementet:		
2	Unescos rörelsefond		150 000
	Summa		350 000

IX. Diverse kapitalfonder.

		Kronor	Kronor
	Kommunikationsdepartementet:		
	Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond:		
1	Garage- och förrådsbyggnader m. m.	2 000 000	
	Maskincentralförråd:		
2	Motorfordon 7 000 000		
3	Vägmaskiner m. m. 13 300 000		
4	Flytande materiel 1 300 000	21 600 000	
5	Effektförråd	3 000 000	
6	Väg- och vattenbyggnadsverkets dispositions- anslag	1 000 000	27 600 000
	Jordbruksdepartementet:		
	Statens reproduktionsanstalts fond:		
7	Utökad maskinell utrustning	157 000	
8	Ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten ..	5 000	162 000
	Handelsdepartementet:		
	Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond:		
9	Anordnande av en bombsäker oljelagringsanlägg- ning		4 500 000
	Summa		32 262 000

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 ja-
nuari 1951.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDEÉN, statsråden MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, ANDERSSON, LINGMAN.

Med åberopande av de beslut om förslag till riksdagen angående statsverkets inkomster och utgifter för budgetåret 1951/52, som Kungl. Maj:t på hemställan av vederbörande föredragande enligt statsrådsprotokollet för denna dag fattat, föredrager chefen för finansdepartementet, statsrådet Sköld, förslag till proposition angående statsverkets tillstånd och behov under nämnda budgetår av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar.

Departementschefen hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att godkänna sistnämnda förslag, vid vilket fogats specifikationer av inkomsterna och utgifterna å riksstaten, och alltså upptaga statsverkets inkomster och utgifter i enlighet med förslaget.

Med bifall till vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att proposition skall i enlighet med förslaget avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Lennart Eriksson.

INKOMSTER Å DRIFTBUDGETEN

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari 1951.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, ANDERSSON, LINGMAN.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sköld, anför.

Jag anhåller nu att få underställa Kungl. Maj:ts prövning finansplan och beräkning av inkomster å driftbudgeten för budgetåret 1951/52 jämte därmed sammanhängande frågor.

Härvid har jag att anmäla riksräkenskapsverkets skrivelse den 8 december 1950 med inkomstberäkning för nämnda budgetår (*bihang 1*).

Finansplanen.

Under åren efter kriget har utvecklingen i Sverige liksom i de flesta andra länder kännetecknats av svårigheter att upprätthålla samhällsekonomisk jämvikt. Benägenheten hos den totala monetära efterfrågan att stiga i hastigare tempo än de sammanlagda reala tillgångarna på varor och tjänster har alstrat tendenser till prisstegringar och försämrat penningvärde. Finansplanerna ha därför i all synnerhet under de senaste åren fått utarbetas med utgångspunkt från att i ett samhälle där den fulla sysselsättningen utgör målet för den ekonomiska politiken, budgeten och finanspolitiken i vidare bemärkelse tillhöra de verkningsfullaste instrumenten för strävanden att stabilisera penningvärdet. Detta måste i särskilt hög grad gälla i nuvarande läge sedan nya störningsmoment tillkommit, vilka hota att rubba den samhällsekonomiska balans som i stort sett kunnat upprätthållas allt-

sedan 1948. Prisstegringarna utomlands under det nu tilländalupna året medföra sålunda en pressning uppåt av den inhemska prisnivån med de risker för en kumulativ förstärkning av prisstegringarna som följa anpassningen till ett högre prisläge. Förstärkningen av försvaret och den härav föranledda ökningen av anspråken på de materiella resurserna medföra också påfrestningar för vår inre ekonomi. Vidare ter sig läget på kapitalmarknaden i år mera ansträngt än tidigare, vilket torde få tillskrivas förändringar både på efterfråge- och tillgångssidan av kreditmarknaden. Efter en ansvällning av bankernas utlåning ha nya skärpningar av kreditrestriktionerna vidtagits, samtidigt som såväl det enskilda näringslivet som det allmännas behov även av långfristiga lån undergått en ökning åtminstone delvis sammanhängande med en stegrad investeringsverksamhet. Tillgången på medel för långfristiga placeringar påverkas ju av förväntningarna rörande ränteläget och har av alla tecken att döma icke ökat i motsvarande grad. Så länge dessa förhållanden bestå måste man följaktligen räkna med svårigheter att lånevägen finansiera statens kapitalutgifter. Detta måste givetvis tagas i betraktande vid uppgörandet av budgetförslaget och medföra konsekvenser för förslagen om kapitalutgifter och den statliga upplåningen.

Vid sidan av nu nämnda förhållanden ha andra omständigheter bidragit till att i nuvarande läge öka budgetens betydelse som samhällsekonomisk balansfaktor. Överenskommelserna om inkomststabilisering upphörde att gälla med utgången av 1950 och en förlängning av dessa överenskommelser på oförändrade villkor är varken möjlig eller önskvärd. Härjämte begränsas fältet för stabiliseringspolitiska åtgärder av strävandena att så långt som möjligt frigiva utrikeshandeln och undan för undan avveckla detaljregleringarna på övriga områden av det ekonomiska livet. Sålunda framstår även med hänsyn härtill finanspolitiken i nuvarande läge såsom det kanske främsta medlet för den ekonomiska politiken. Innan jag närmare ingår härpå vill jag med utgångspunkt från vad som nu kan konstateras beträffande utfallet av nationalbudgeten för 1950 lämna en redogörelse för av nationalbudgetdelegationen verkställd översikt av konjunkturutsikterna och utvecklingstendenserna på det ekonomiska livets område under den närmaste framtiden.

Utvecklingen av det ekonomiska läget under 1950. I finansplanen till föregående års statsverksproposition redogjordes för de beräkningar som verkställdts beträffande de ekonomiska utsikterna under 1950 och som sammanfattats i nationalbudgeten för detta år. Enligt denna hade man att räkna med balans i samhällsekonomin under det framförliggande året. Kalkylerna pekade mot en ytterligare lättnad i det ekonomiska läget jämfört med 1949. Det hade sålunda varit möjligt att i planerna inrymma en icke obetydlig ökning av investeringarna och importen. Nationalbudgetkalkylen utmynnade i att de faktorer som verkade i riktning mot ett efterfrågeunderskott voro något starkare än de faktorer som verkade åt motsatt håll. Till-

gången på varor och tjänster beräknades sålunda öka med 1 200 miljoner kronor, under det att stegringen i den totala efterfrågan uppskattades till 1 050 miljoner kronor. Differensen, 150 miljoner kronor, betecknades emellertid som så ringa att den måste anses falla inom felmarginalen. Jag underströk i finansplanen att den förutsedda jämvikten i samhällsekonomin under året alltså förutsatte regleringar på viktiga områden av det ekonomiska livet samt alla samhällsgruppers fortsatta medverkan till en stabilisering av inkomsterna. Endast under dessa förutsättningar ansåg jag det möjligt att vidmakthålla den samhällsekonomiska balans som den ekonomiska politiken de senaste åren inriktats på.

Särskild återhållsamhet motiverades av ovissheten om den internationella konjunkturutvecklingen. Såsom en konsekvens av devalveringarna hösten 1949 kännetecknades läget vid årets början av en brytning mellan prisstegrings- och prisfallstendenser. Det kunde icke uteslutas att endera av dessa tendenser under året kunde komma att taga överhanden på de internationella marknaderna och spridas till vårt land samt förorsaka en snabb omkastning i det ekonomiska läget. Jag underströk därför att den framlagda nationalbudgetkalkylen måste få större villkorlighet än vanligt. Den analys av utvecklingstendenserna som fixerats i den uppställda kalkylen gav icke stöd för en fastlåsning av den ekonomiska politiken under året vid en oförändrad konjunkturuppfattning. Snarare var större uppmärksamhet än vanligt påkallad i fråga om lägets växlingar. Med hänsyn härtill hade nationalbudgetdelegationen förutskickat att händelseförloppet kunde komma att påkalla en revision av nationalbudgetberäkningarna. I anslutning härtill uttalade jag i finansplanen att det var nödvändigt att följa den ekonomiska utvecklingen med stor uppmärksamhet för att under årets lopp kunna vidtaga erforderliga justeringar i de åtgärder som voro avsedda att påverka den samhällsekonomiska balansen och budgeten.

I proposition nr 237 angående komplettering av riksstatsförslaget för budgetåret 1950/51, m. m. lämnade jag ånyo en redogörelse för det ekonomiska läget sådant det kunde bedömas sedan ett kvartal förflutit efter statsverkspropositionens avlämnande. Jag konstaterade då att situationen såväl i yttre som inre hänseenden i stort sett var lika svåröverskådlig som vid årets början. Den internationella konjunkturutvecklingen hade ännu icke givit något entydigt utslag. Varken någon allmän konjunkturuppgång eller något påtagligt tecken till konjunkturavmattning hade ditintills kunnat spåras utomlands. Ej heller i fråga om de interna balansfaktorerna förelågo några symptomatiska avvikelser från de ursprungliga beräkningarna. De riktlinjer för den ekonomiska politiken under 1950 som uppdragits i finansplanen borde därför kunna följas även i fortsättningen, såframt icke då oförutsägbara skiftningar i lägets karaktär senare framträdde och påkallade en omläggning av planerna.

Under sommaren och hösten 1950 undergick emellertid det ekonomiska läget en genomgripande förändring. Den utveckling mot fortskridande stabilisering av den samhällsekonomiska balansen som under den tidigare de-

len av året kännetecknade det ekonomiska livet inom landet avlöstes av ett läge med återuppflammande inflationistiska tendenser. Även om spekulationer kring den förutsedda övergången till fria lönerörelser och den därmed förknippade avvecklingen av importsubventionerna hade givit en viss näring åt de nya tendenserna framstod dock den internationella konjunkturutvecklingen som den främsta förklaringsgrunden till lägets omkastning. Sålunda hade under sommaren riskerna för en allmän prisstegring på världsmarknaderna börjat aktualiseras. I Förenta staterna övergick den ekonomiska återhämtning, som begynt på sensommaren 1949, i ett alltmera markerat konjunkturuppsving. Man fick där åter en överkonjunktur, vilken tenderade att sprida sig till andra länder och som förde med sig stegringar av priserna på åtskilliga stapelvaror. Det fanns dock anledning hoppas, att tillspetsningen av högkonjunkturen var av övergående art och i varje fall av relativt måttlig styrka. Sedermera framkallade emellertid krigsförhållandena i Ostasien en rustningskonjunktur i de flesta länder, varigenom de inflationistiska krafterna förstärktes, samtidigt som de kunde befaras ha erhållit ett mera varaktigt underlag.

I proposition nr 255 till föregående års riksdag, vari framlades förslag om vissa skatteskärpningar i syfte att täcka de ökade försvarsutgifter som syntes erforderliga med hänsyn till den inträdda skärpningen i det internationella politiska läget, uttalade jag att med det starka samband som råder mellan den svenska ekonomin och världshushållet de nya inflationistiska tendenserna utomlands icke kunde undgå att sätta spår i utvecklingen inom landet. Jag erinrade i korthet om huvuddragen av utvecklingen på olika områden av det ekonomiska livet och ansåg mig kunna konstatera att det dittillsvarande förloppet endast i mindre utsträckning avvikit från de ursprungliga nationalbudgetkalkylerna. Störst hade avvikelserna varit inom utrikeshandeln, men även där innebar nettoresultatet av importen och exporten ur försörjningssynpunkt ingen avgörande förändring av beräkningarna från årsskiftet. Om man bortsåg från de smärre variationer som man alltid måste räkna med beträffande de faktorer som påverkade den samhällsekonomiska balansen kunde man konstatera att det fortfarande rådde samhällsekonomisk jämvikt i den meningen att den totala efterfrågan inom landet hölls inom ramen för den totala tillgången på varor och tjänster. En omisskännlig förskjutning av det ekonomiska läget hade likväl inträffat. Denna yttrade sig dock ännu så länge huvudsakligen blott som av förväntningar och spekulationer styrda tendenser till störningar av jämvikten. Även om sålunda det ekonomiska läget var mindre stabilt än förut och balansproblemet ånyo ryckte i förgrunden, fick man hålla i minnet att ur ren försörjningssynpunkt någon påtaglig försämring icke inträtt. Produktionen uppvisade alltjämt en tillfredsställande utveckling och bytesrelationerna gentemot utlandet syntes vara i färd att förbättras.

I den översikt av det ekonomiska läget 1951 som nationalbudgetdelegationen nu framlagt och som torde få fogas som bihang till statsrådsprotokollet (*bihang 2*) har delegationen i samråd med konjunkturinstitutet verk-

ställt en preliminär jämförelse mellan den prognos som framlades i föregående års statsverksproposition och utfallet för 1950. I översikten erinras inledningsvis om de reservationer som måste knytas till undersökningen av utfallet av 1950 års nationalbudget. Eftersom de statistiska uppgifter som ingå i försörjningsbalansen i princip gälla helt år och sålunda få betraktas som genomsnitt, kunna de dölja stora variationer under året. Särskilt för år då konjunkturvändningar eller starka engångsbetonade förändringar i inflations- eller deflationstryck inträffa äro dylika genomsnittsberäkningar vanskliga. De nu framlagda beräkningarna säga därför mycket litet om verkningarna av den radikala förändring av det ekonomiska klimatet under 1950 som sammanhänger med Koreakrigets utbrott. Eftersom Koreakriget och de ekonomiska verkningarna därav icke kunde förutses när 1950 års nationalbudget gjordes upp, blir det ytterst svårt, för att inte säga omöjligt, att bedöma nationalbudgetutfallet realistiskt utöver de rent formella genomsnittsjämförelserna.

En jämförelse mellan prognosen för försörjningsbalansen för 1950 i fasta priser och det nu preliminärt beräknade utfallet har följande utseende. Beloppen äro angivna i miljoner kronor; plustecknen avse en ökning och minustecknen en minskning av resp. poster på tillgångs- och efterfrågesidan under 1950 i förhållande till 1949.

	Prognos	Utfall
Bruttonationalprodukt till marknadspris	+ 650	+ 1 500
Import	+ 500	+ 1 000
Summa tillgång	+ 1 150	+ 2 500
Bruttoinvestering	+ 350	+ 500
Lagerförändringar	+ 200	— 250
Export	+ 250	+ 950
Privat konsumtion	+ 250	+ 1 100
Offentlig konsumtion	+ 100	+ 200
Summa realiserad efterfrågan	+ 1 150	+ 2 500

Den i prognosen angivna ökningen av bruttonationalprodukten med 650 miljoner kronor betecknades i förra finansplanen såsom försiktig. Utfallet visar att produktionsstegringen under sistförflutna året väsentligt underskattats. Mot prognossiffran står en preliminärt beräknad ökning med 1 500 miljoner kronor, motsvarande en 5-procentig produktionsstegring. Eftersom den totala sysselsättningen inom landet i stort sett varit oförändrad, representerar ökningen en ren produktivitetsstegring. Detta innebär en påfallande snabb ökningstakt jämfört med utvecklingen under 1930-talet, då den genomsnittliga produktivitetsstegringen beräknades till icke fullt 2,5 procent. Den starka ökningen betingas dels av den betydande investeringsverksamheten under efterkrigstiden dels av den kraftigt vidgade utrikeshandeln under året. Av produktionsstegringen under 1950 svarar jordbru-

ket för omkring 100 miljoner kronor, den industriella sektorn för 500 miljoner kronor, byggnadsindustrien för 100 miljoner kronor och samtliga övriga produktionsgrenar för 800 miljoner kronor.

Investeringsvolymen har ökat något mer än beräknat. Stegringen utgjorde drygt 5 procent. För byggnads- och anläggningsverksamhet förutsågs en ökning med cirka 200 miljoner kronor, medan nu föreliggande beräkningar utvisa en något större stegring. För totalsumman av övriga investeringar är skillnaden mellan prognos och beräknat utfall förhållandevis mera betydande. Den förutsedda ökningen angavs i detta fall till cirka 150 miljoner kronor, under det att den faktiska investeringsvolymen torde ha uppgått till omkring 210 miljoner kronor.

Den offentliga konsumtionen har likaledes ökat mer än beräknat. Stegringen faller emellertid till övervägande delen på kommunerna.

Beträffande lagren är utvecklingen vanskelig att uppskatta på grund av bristfälligheter i det statistiska materialet. En nedskärning av lagren eller i varje fall en dämpning av stegringstakten angives dock såsom sannolik.

I fråga om utrikeshandeln har prognosen slagit fel i väsentlig grad. Både import och export ha stigit betydligt mer än väntat, nämligen med 1 000 resp. 950 miljoner kronor. Mätt i 1949 års priser försämrades bytesbalansens saldo sålunda endast med cirka 50 miljoner kronor. Enligt de preliminära beräkningarna har såväl import- som exportvolymen ökat med 23 procent under 1950 i förhållande till 1949. Importvolymen ligger därmed 20 procent över 1936/38 års nivå och exportvolymen 21 procent högre. Det volymmässiga överskottet i bytesbalansen uppgick till drygt 400 miljoner kronor. Genom att relationen mellan export- och importpriser, trots en viss förbättring under årets lopp, varit oförmånlig i förhållande till genomsnittet för 1949, har emellertid bytesförhållandet gentemot utlandet varit något sämre än året förut. Vi ha därför icke kunnat öka våra fordringar på utlandet med det angivna beloppet. Genom försämringen av »terms of trade» beräknas preliminärt drygt 400 miljoner kronor ha gått förlorade för landet. Denna förlust stämmer ganska väl med prognosen i nationalbudgeten. Det överskott i bytesbalansen som uppstod 1949 har sålunda försvunnit under 1950 och bytesbalansen under det sistförflutna året karakteriseras av praktiskt taget jämvikt mellan ingående och utgående betalningar. Bytesbalansens netto är i stort sett också ett uttryck för den totala belastningen på valutareserven, enär de transaktioner som äro att hänföra till den s. k. kapitalbalansen i det närmaste vägt upp varandra. I enlighet med detta skulle följaktligen landets valutareserv i stort sett icke ha förändrats till sitt totalbelopp mellan årets början och slut. En jämförelse mellan den balansmässiga beräkningen av belastningen på valutareserven med de faktiska förändringarna visar att den centrala valutareserven (riksbankens nettobehållning av guld och valutor, riksgäldskontorets innehav av pund och franska francs samt clearingskulden till utlandet) under år 1950 nedgått med 154 miljoner kronor. Härvid har då hänsyn tagits till avräkningarna med europeiska betalningsunionen.

	^{31/12} 1949	^{30/6} 1950	^{31/12} 1950
Riksbanken			
Guld	362	369	466
US-dollar	385	512	493
Engelska pund	508	316	212
Övriga valutor	61	120	215
Kronskulder	-126	-96	¹ -232
	1 190	1 221	1 154
Riksgäldskontoret			
Engelska pund	109		—
Pariserfrancs	45		—
	1 344	1 221	1 154
Clearing	-36	-35	¹ —
	Summa 1 308	1 186	1 154

Vid ingången av 1951 (31/12 1950) uppgår riksbankens valutareserv (med hänsyn tagen till mellanhavandena med betalningsunionen och med avdrag för riksbankens kronskulder till utländsk bank) till 1 154 miljoner kronor. Behållningen av guld och dollar uppgår till ungefär 959 miljoner kronor. Blott 212 miljoner kronor av valutareserven utgöres av pund.

Den privata konsumtionen har legat väsentligt högre än vad man räknade med i nationalbudgeten. Det är framför allt den ökade importen som skapat förutsättningar för denna konsumtionsökning. Nationalbudgetens siffra på 250 miljoner kronors ökning realiseras enligt de preliminära beräkningarna med 1 100 miljoner kronor, motsvarande en 6-procentig konsumtionsstegring. Ökningen hänför sig till stor del till livsmedel (sydfrukter o. d.) och inventarier (automobiler).

Utvecklingen under 1950 sammanfattas i översikten på följande sätt. En kraftig ökning av produktionen och möjligen en nedskärning av lagren eller av deras stegringstakt ha möjliggjort en betydande ökning av konsumtionen och investeringarna samt kompenserat försämrade bytesförhållanden med utlandet.

Nationalbudgetdelegationen gjorde förra året även upp en kalkyl, där för den ekonomiska utvecklingen relevanta faktorer grupperades i sådana som beräknades öka tillgången resp. efterfrågan. Såsom inledningsvis framhållits beräknades ett efterfrågeunderskott av 150 miljoner kronor uppkomma, vilket dock ansågs falla inom felmarginalen. Då nu flertalet poster varierat i förhållande till budgeten med mer än dessa 150 miljoner kronor, är det knappast möjligt eller ens av något större intresse att undersöka utfallet härav. Vissa poster i efterfrågekalkylen ha dock diskuterats något, då de äga visst samband med den konstaterade konsumtionsökningen. Sålunda har framhållits att den förutsatta inkomstökningen för 1950, som intimt hängde samman med uppskattningen av produktionsökningen, torde ha blivit

¹ I kronskulderna ingå fr. o. m. september månad clearingskulderna på Sovjet, Italien och Spanien med ett belopp av 34 miljoner kronor, som övertagits av riksbanken i samband med clearingnämndens upphörande.

något för låg. Den största felkällan i inkomst—konsumtionskalkylen synes dock ha varit sparandet. Det förutsatta sparandet belöpande på höjda inkomster (marginalsparandet) blev icke positivt (i kalkylen räknades med ett belopp av 50 miljoner kronor) utan negativt. Det understrykes emellertid att denna post i nuvarande läge måste betraktas som svåråtkomlig. Trots siffrornas osäkerhet måste man dock räkna med att en relativt kraftig nedgång av sparandet ägt rum under senare delen av 1950. Det är givet att den kraftiga konsumtionsstegringen icke kunnat underbyggas av inkomstökning under året.

I översikten har slutligen gjorts en beräkning rörande utfallet av en »korrigerad» efterfrågeunderskottskalkyl, d. v. s. förra årets prognos justerad med hänsyn till vad man nu vet om utvecklingen. Om man sålunda hade förutspått en produktionsökning på 1 500 miljoner kronor och i anslutning därtill även ökning av konsumenternas inkomster hade man fått ett efterfrågeunderskott på cirka 800 miljoner kronor. Den verkliga utvecklingen sådan den nu kan bedömas skulle då ha tolkats på följande sätt. Spänningen mellan tillgång och för liten efterfrågan har utjämnats vid full sysselsättning genom att en radikal förändring av sparviljan, som har berott på ändrat ekonomiskt klimat inom landet och på rikligare tillgång på importvaror att tillfredsställa ett latent behov, kommit till stånd. Utjämnningen har dessutom tagit sig uttryck i mindre uttömning av fordringarna på utlandet än planerat. Under dessa omständigheter ha lagren icke kunnat få avsedd påfyllning.

Nationalbudgeten för 1951. Den prognos för 1951 som nationalbudgetdelegationen utarbetat och som framlägges i »Översikt över det ekonomiska läget 1951» (bihang 2) får betecknas som preliminär. Flera skäl tala nämligen för att en ny kartläggning av det ekonomiska läget bör företagas under vårens lopp, då situationen i olika hänseenden bättre kan överblickas. Avsikten är därför att kalkylerna skola revideras sedan ett kvartal av innevarande år förflutit.

Prognosen för 1951 har av nationalbudgetdelegationen sammanfattats i en tablå med angivande av de faktorer som öka tillgången respektive efterfrågan under 1951 i förhållande till 1950. Denna sammanställning återges här.

Faktorer som öka tillgången.

Ökning av bruttonationalprodukten	Milj. kr. + 1 000
Ökning av importvolymen	+ 300
	<hr/>
	Summa + 1 300

Faktorer som öka efterfrågan.

Ökning av investeringarna (exkl. lager)	+ 300
Omkastning från lagerminskning till lagerökning	+ 200

		Milj. kr.
Ökning av den privata konsumtionen h ö g s t		+ 350
inkomstökning för fysiska personer	+ 2 600	
skatter	— 750	
sparande	± 0	
prisstegring m i n s t	— 1 500	
Ökning av den offentliga konsumtionen		+ 150
Ökning av exporten		+ 300
	Summa h ö g s t	+ 1 300

Beträffande beräkningen av ökningen i bruttonationalprodukten framhåller delegationen, att — mot bakgrunden av riskerna för att svårigheter kunna uppstå med avseende å materialförsörjning m. m. — försiktigheten torde bjuda att man åtminstone icke räknar med att bruttonationalprodukten under 1951 kommer att växa lika mycket som under 1950. Å andra sidan saknas anledning att för dagen utgå från att ökningstakten skulle reduceras så mycket att den skulle komma att ligga under 3 procent. I kalkylen har därför tillväxten i bruttonationalprodukt upptagits till 3 procent eller till ett avrundat belopp av 1 000 miljoner kronor. För jordbruksproduktionen räknas, med utgångspunkt från normalskörd, med en produktionsökning av 1 procent eller 25 miljoner kronor. För industriens del har produktionsstegringen uppskattats till omkring 450 miljoner kronor eller 4 procent. Inom byggnadsindustrien beräknas den till 2 procent, motsvarande ett belopp av 50 miljoner kronor. För övriga områden tillsammans räknas med en ökning av storleksordningen 500 miljoner kronor.

Beträffande den förutsedda ökningen av export- och importvolymen må nämnas följande. Prognosen för exportutvecklingen präglas av osäkerhet på grund av den labila marknadssituationen utomlands, särskilt i vad avser det framtida prisläget. Uppskattningarna av exportvolymen tyda på att denna skulle bli cirka 5 procent större än under 1950, motsvarande ett belopp av 280 miljoner kronor. Detta innebär en anmärkningsvärd neddämpning av ökningstakten i förhållande till fjolårets starka stegring. På grund av den förutsedda uppgången i exportpriserna beräknas exportens värde i löpande priser stiga med cirka 1 650 miljoner kronor eller med 29 procent. Detta motsvarar en genomsnittlig prisstegring med 23 procent. Importvolymen beräknas öka med cirka 5 procent, motsvarande ett belopp av cirka 300 miljoner kronor. På grundval av verkställda uppskattningar av prisutvecklingen för importvarorna räknas med en värdemässig höjning av importen med cirka 1 700 miljoner kronor eller med 27 procent. Detta betyder en genomsnittlig importprisstegring med 21 procent. Prisantagandena beträffande export och import innebära en förbättring av prisrelationerna i utrikeshandeln med cirka 2 procent, motsvarande en ökning av de inhemska försörjningsmöjligheterna med cirka 100 miljoner kronor. En sammanfattning av samtliga poster i bytesbalansen ger vid handen, att denna under 1951 skulle visa

jämvtikt. Transaktionerna på kapitalbalansen väntas i stort sett komma att utjämna varandra under året, varför en bedömning av belastningen på valutareserven kan grundas på storleken av bytesbalansens saldo.

Investeringsprognosen för 1951 pekar på en ökning av investeringsverksamheten med cirka 275 miljoner kronor, i nationalbudgetens totalkalkyl avrundad uppåt till 300 miljoner kronor. Av den uppskattade investeringsökningen hänföra sig cirka 115 miljoner kronor till byggnads- och anläggningsverksamhet och cirka 160 miljoner kronor till övrig investeringsverksamhet. I 1951 års tillståndsbudget för byggnads- och anläggningsverksamhet har det befunnits nödvändigt att minska tillståndsramen med cirka 130 miljoner kronor. Då emellertid den tillståndsberoende byggnadsverksamheten under 1950 icke hann upp i samma nivå som tillståndsgivningen under året utan torde ha hållit sig 150—200 miljoner kronor lägre, kan man trots den minskade tillståndsgivningen emotse en ökning i den tillståndsberoende byggnadsverksamheten från 1950 till 1951 med cirka 100 miljoner kronor.

Den beräknade ökningen av den privata konsumtionen med högst 350 miljoner kronor utgör, som framgår av tablån, nettoresultatet av å ena sidan en inkomstökning för fysiska personer, å andra sidan reduktioner därav genom skatter och prisstegring.

Beträffande ökningen av inkomsterna för fysiska personer har det ansetts skäligt att antaga, att den genomsnittliga förtjänstnivån höjes med 12—13 procent från 1950 till 1951, räknat på respektive års medelnivåer. Dessutom räknas med att den totala summan av inkomstskapande transfereringar, d. v. s. folkpensioner o. dyl., kommer att öka med omkring 5 procent. Sammanlagt skulle enligt de anförda beräkningarna fysiska personers köpkraft under 1951 bliva cirka 2 600 miljoner kronor större än föregående år.

Hur mycket av detta belopp som representerar en ökning av den reala konsumtionsefterfrågan i samhället avhänger av beskattningen, sparandet och prisutvecklingen.

I fråga om beskattningen räknas med en marginals katt av 25 procent på inkomstökningen, varjämte hänsyn tages till effekten av de nya källskatttabellerna från och med årsskiftet 1950/51. Den totala skatteökningen skulle med dessa utgångspunkter uppgå till 750 miljoner kronor.

Beträffande sparandet har delegationen ansett försiktigheten bjuda att räkna med att sparandet under 1951 kommer att ligga på en nivå, motsvarande genomsnittet under 1950. Detta innebär dock ett antagande av att sparandet under innevarande år kommer att vara större än under senare delen av 1950, då sparandenivån var onormalt låg.

Uppskattningarna av pridförskjutningarna på konsumtionsvaruområdet tyda på att konsumtionsprisnivån under 1951 i genomsnitt skulle komma att ligga omkring 10 procent högre än genomsnittsnivån för 1950. Härvidlag ha då inkalkylerats vissa uppskattningar av konsumtionsprisernas stegring till följd av ökade lönekostnader. I sina fortsatta beräkningar har emellertid delegationen ansett sig böra utgå från 8—9 procents prisstegring. Detta be-

tyder en reduktion av ökningen i den privata konsumtionsefterfrågan med 1 600—1 800 miljoner kronor. Som resultat erhålles då en uppgång i efterfrågan med (2 600 — 750 — 1 600, resp. 1 800 =) 50 resp. 250 miljoner kronor. Sammanställes detta med ökningen av det reala utrymmet för den privata konsumtionen, uppskattat till 350 miljoner kronor, uppkommer ett efterfrågeunderskott på 100—300 miljoner kronor. Denna differens, som motsvarar $\frac{1}{2}$ å $1\frac{1}{2}$ procent av det totala konsumtionsvärdet, synes kunna tyda på att det köpkraftsmässiga underlaget för den beräknade prishöjningen möjligen icke kan beräknas föreligga. Avsättningen av konsumtionsvaror vid det givna prisläget skulle med andra ord bli mindre än beräknat. Resultatet härav skulle kunna bli en större lagerökning eller mindre produktion eller mindre import av konsumtionsvaror än beräknat. Delegationen har emellertid ansett sig böra utgå ifrån att en sådan anpassning av priser och efterfrågan kommer till stånd att efterfrågeökningen når upp till det reala utrymmet för konsumtionsefterfrågan. I den reala nationalbudgetkalkylen har det därför ansetts lämpligt att under posten privat konsumtion införa en ökning med högst 350 miljoner kronor, d. v. s. icke fullt 2 procent.

Den totala offentliga konsumtionen beräknas öka med cirka 150 miljoner kronor eller med 4 procent, varav cirka $\frac{2}{3}$ hänföra sig till kommunernas utgifter. Slutligen må nämnas, att en omkastning från lagerminskning till lagerökning bedömes såsom sannolik, innebärande en ökad belastning på de inhemska försörjningsmöjligheterna med i runt tal 200 miljoner kronor.

Nationalbudgetkalkylen utmynnar i att stegringen av efterfrågan på sin höjd skulle bli lika stor som den samlade ökningen av tillgången. Det bör dock understrykas, att kalkylerna grundas på antagandet att de existerande spänningarna i samhällsekonomin motverkas genom en aktiv ekonomisk politik, som inriktas på att upprätthålla ekonomisk stabilitet och bemästra uppkommande inre eller yttre tendenser till jämviktsstörningar. Framför allt är det ett nödvändigt villkor för beräkningarnas giltighet, att den allmänna upplyftning av pris- och kostnadsnivån inom landet, som håller på att genomföras, blir av engångsnatur och icke ger upphov till en fortgående glidning av priser och löner. För att belysa vilken vikt antagandena om en aktiv ekonomisk politik ha för den faktiska utvecklingen har delegationen undersökt, hur läget skulle gestaltas vid en passiv ekonomisk politik under oförändrade förutsättningar i fråga om situationen på världsmarknaden. Resultatet av de tendenser, som i så fall skulle kunna väntas i det ekonomiska livet, skulle enligt det räkneexempel, som delegationen anger, bliva att mot en beräknad lika stor ökning av tillgången som i de ursprungliga beräkningarna, nämligen 1 300 miljoner kronor, skulle på efterfrågesidan stå en ökning med tillhoppa 3 700 miljoner kronor, innebärande ett efterfrågeöverskott av icke mindre än 2 400 miljoner kronor, som finge utjämnas genom prisstegring eller andra inflationsartade förändringar. Det anförda exemplet ger en viss föreställning om styrkan av de krafter, som det under vissa förutsättningar kan bli nödvändigt att bemästra, för att den samhällsekonomiska jämvikten inom landet skall kunna upprätthållas.

Konjunkturutsikterna 1951 och den ekonomiska politiken. Vid uppgörandet av förra årets finansplan kännetecknades såsom förut framhållits det ekonomiska läget av en betydande oklarhet så till vida att man hade anledning att räkna med såväl en inflationistisk som en deflationistisk utveckling som realistiska alternativ. Läget karakteriserades av en brytning mellan motstridiga tendenser efter valutadevalveringarna hösten 1949 och de slutliga konsekvenserna av devalveringen kunde icke överblickas. Till grund för den i samband med svenska kronans devalvering beslutade subventionspolitiken, genomförd i anslutning till överenskommelsen om fortsatt inkomststabilisering, låg även i någon mån förhoppningen att prisfallstendenser efter hand skulle komma att dominera den internationella ekonomiska utvecklingen.

Såsom av den föregående redogörelsen framgått har den ekonomiska utvecklingen utomlands under större delen av 1950 kommit att kännetecknas av inflationistiska tendenser. Det är emellertid av betydelse att konstatera att detta skett av en anledning, varmed man icke hade skäl att räkna vid uppgörandet av prognosen för ett år sedan utan är betingat av skärpningen i det utrikespolitiska läget. Uppenbart är att för närvarande råder och att vi för 1951 har att räkna med en internationell rustningskonjunktur med starka inflationistiska inslag. Konjunkturbilden är därför till sin art entydig på ett helt annat sätt än för ett år sedan. Det synes sålunda icke längre föreligga någon anledning att i en realistisk prognos räkna med deflationsalternativet såsom sannolikt. Den enda förutsättning under vilken detta skulle vara fallet vore en allmän och snabb internationell politisk avspänning, som kan tänkas leda till ett sammanbrott för den av rustningsvågen underbyggda inflationskonjunkturen. Det torde emellertid knappast finnas skäl att i nuvarande läge räkna med en sådan utveckling. I en realistisk prognos för det ekonomiska läget under 1951 bör man därför utgå från att fortsatta inflationistiska tendenser komma att råda utomlands, vilka tendera att skärpas med tilltagande politisk spänning. De alternativ som kunna uppställas i en prognos för 1951 gälla därför blott styrkan av de inflationistiska tendenserna. Att här söka bedöma vilket av olika alternativ som är mest realistiskt synes emellertid knappast möjligt då detta spörsmål intimt sammanhänger med den fortsatta politiska utvecklingen. Att redan en stabilisering av det politiska spänningstillståndet på nuvarande nivå innebär en successiv förstärkning för en tid framåt av de inflationistiska krafterna utomlands är dock uppenbart eftersom ännu icke den fulla effekten av rustningsprogrammen framträtt. Det synes också klart att den ekonomiska utvecklingen utomlands, med väsentligt ökade rustningar på bekostnad av civila behov, måste resultera i en standardsänkning eller en mindre standardstegring än som eljest varit möjlig för de berörda länderna.

Även om det sålunda icke är möjligt att nu bedöma graden av internationell inflation under 1951 synes läget ändock tillräckligt klart för att ge vägledning för den allmänna inriktningen av den ekonomiska politiken i vårt land. Med det starka samband som råder mellan den svenska ekonomien och

världshushållet kan vårt land icke undgå att beröras av den internationella ekonomiska utvecklingen. Prisstegringarna spridas till vårt land genom höjda import- och exportpriser. Den ändrade marknadssituationen i utlandet kan skapa inflationsförväntningar och spekulationer på hemmamarknaden. Materialförsörjningen för den svenska produktionen kan försvåras. De förändringar beträffande import- och exportvolymen som kunna inträffa påverka det inhemska försörjningsläget.

Även om dylika risker kunna föreligga är det av betydelse att konstatera att de allmänna produktions- och försörjningsbetingelserna i vårt land äro goda i rådande situation. Därom vittna utfallet av 1950 års nationalbudget och den likaså på det hela taget gynnsamma produktionsprognosen för det framförliggande året. Vad som emellertid i nuvarande läge fordrar särskild uppmärksamhet är penningvärdets utveckling.

Vid övergången mellan 1950 och 1951 stå vi inför en oundviklig anpassning uppåt av den svenska prisnivån. Denna förskjutning måste ses mot bakgrunden av det internationella prisläget. På frågan om det hade varit möjligt att undvika denna förskjutning av prisnivån måste svaret bli nekande. Alternativet till denna i och för sig beklagliga försämring av penningvärdet hade varit en fortsättning i huvudsak av den nuvarande stabiliseringspolitiken med ett via subventioner över statsbudgeten vidmakthållet prisstopp. Det torde emellertid icke råda några delade meningar om att de senaste årens avtalsprolongationer på arbetsmarknaden icke längre kunna upprätthållas utan att tidpunkten nu är inne att gå över till fria lönerörelser. Förutsättningar för en viss standardhöjning torde finnas, även om resultatet av avtalsförhandlingarna i huvudsak komma att bestå i en anpassning av lönerna till den förutsedda höjningen av levnadskostnaderna. I samband med denna anpassning måste åstadkommas en sanering av prisstrukturen från de subventionselement som där finnas, i första hand beträffande importsubventionerna men även i fråga om de inhemska jordbrukssubventionerna, i den utsträckning detta befinnes möjligt och lämpligt. Dessa subventioners införande eller bibehållande har ju just motiverats av lönestabiliseringen. Denna pris- och löneanpassning håller för närvarande på att äga rum. När det nya pris- och löneläget utbildats, måste emellertid problemet om stabiliseringen av penningvärdet på den nya nivån ånyo rycka i förgrunden. Det gäller att se till att den oundvikliga anpassningsprocessen på pris- och löneområdet ej kommer att utgöra inkörsporten till en kumulativ inflationistisk process med successiva pris- och lönestegringar.

Den ekonomiska politikens angelägnaste uppgift under det framförliggande året måste därför vara att skapa förutsättningar för att den anpassning av pris- och lönenivåerna som nu äger rum, får karaktären av engångsförskjutning. Utanför vår kontroll ligger emellertid vad som kan hända utomlands. Skulle inflationstendenserna utomlands ytterligare kraftigt förstärkas är det klart att vårt lands möjligheter att driva en penningvärdebevarande politik försvåras. I en dylik situation kunna nya ingripanden bli

erforderliga. Att redan nu taga ståndpunkt till spörsmål av denna natur torde vara omöjligt. För det närvarande får den ekonomiska politikens medel bedömas utifrån det nuvarande läget och de av detta påräkneliga konsekvenserna.

Omsorgen om penningvärdet måste vara den främsta angelägenheten för statsmakternas ekonomiska politik, icke minst därför att ett stabilt penningvärde är en väsentlig och i längden nödvändig förutsättning för det enskilda sparandet. En fortskridande inflationistisk utveckling skulle säkerligen komma att utöva ett menligt inflytande på detta. Att en viss nedgång i sparandet ägt rum under senare delen av 1950 torde vara uppenbart. Då den emellertid väsentligen torde ha föranletts av de väntade prisrörelserna vid årsskiftet 1950/51 kan tendensen bedömas vara av mera kort-siktig natur, givetvis under förutsättning att icke större förskjutningar inträda i det ekonomiska läget utomlands. I så fall synes man kunna räkna med en automatisk ökning av sparandet under 1951. Betingelsen för en ökning härutöver av sparandet är att medborgarna känna förtroende för statsmakternas allvarliga vilja och förmåga att hindra att förskjutningen av prisnivån blir något annat än en engångsföreteelse och utvecklas till en fortskridande inflation.

Det är av särskild vikt för den ekonomiska politikens möjligheter att nå detta mål att de förväntningar som baseras på möjligheten att inflationstendenserna komma att slå igenom kunna dämpas. Om förväntningarna inställas på en stabil utveckling efter genomförandet av pris- och löneanpassningen underlättas den ekonomiska politikens uppgift väsentligen.

För att uppnå det sålunda angivna målet för den ekonomiska politiken erfordras aktiva ingripanden från statsmakternas sida. Planerna för den ekonomiska politiken kunna emellertid icke endast taga sikte på det framförliggande året utan måste också kunna infogas i en långsiktig ekonomisk politik för bevarande av full sysselsättning och stabilt penningvärde. Jag återkommer till denna fråga längre fram.

Beträffande planerna för den ekonomiska politiken under 1951 bör såsom nyss antytts en allmän reservation göras för den internationella politiska utvecklingen. Vårt lands ekonomiska politik under det kommande året måste baseras på förutsättningen att nuvarande utrikespolitiska förhållanden bestå. Skulle en väpnad konflikt av större omfattning utbryta kommer detta självfallet att rubba dessa planer och ställa vårt land i ett läge med helt andra problem. Bortsett sålunda från det fall att vårt land måste inställa sig på en ekonomi under krig eller krigsförhållanden kunna riktlinjerna för den närmaste tidens ekonomiska politik angivas på följande sätt.

Investeringsverksamheten måste hållas inom ramen för tillgängliga resurser. De förhoppningar man tidigare närt om möjligheterna att avveckla byggnadsregleringen eller ersätta den med någon annan mera generell form av reglering, låta sig tyvärr icke infria i nuvarande läge. En ansvällning av den samlade byggnadsverksamheten får förhindras. Detta har kommit

till uttryck i den nyligen fastställda investeringsbudgeten för 1951, vilken tjänar som allmän riktlinje för handhavandet av regleringsverksamheten på detta område. Byggnadsregleringen måste emellertid kompletteras med ett fortsättande och eventuell skärpning av den restriktiva kreditpolitik som förts sedan sommaren 1950 i syfte att öva inflytande på de utanför byggnadsregleringen liggande investeringarna. Dessa kreditpolitiska åtgärder måste vidare utbyggas med åtgärder i syfte att påverka de självfinansierade investeringarna. För detta ändamål avser jag att föreslå införandet av en investeringsskatt. I samma riktning verkar steriliseringen av skogsindustriernas exportvinster, vilken åstadkommits genom överenskommelse om införande av pristjämningsavgifter.

Det måste vidare förutsättas att den ekonomiska politiken stödes av en fortsatt priskontroll. Tidpunkten för dennas definitiva avveckling måste därför förskjutas längre fram i tiden än vad man tidigare hoppats på. De i anslutning till stabiliseringspolitiken fastställda direktiven för priskontrollen upphörde med utgången av 1950. Nya direktiv äro för närvarande under övervägande och komma inom kort att fastställas. På priskontrollen komma att i det nya läget ställas stora krav på smidighet. Med den nya rörligheten i samhällsekonomin blir priskontrollens främsta uppgift att förhindra att sekundära prisförskjutningar uppkomma sedan anpassningen till den nya prisnivån genomförts och att se till att spekulativa moment i prisstrukturen ej ge anledning till självständiga prisrörelser. Priskontrollens uppgift blir sålunda att utöva kontroll över att initialkostnadsstegringarna icke fortplantas i prissystemet i större utsträckning än vad som är ofrånkomligt och icke med mera än sitt absoluta belopp. Priskontrollens verksamhet får därmed i viss mån en karaktär påminnande om den under de första krigsårens kostnadsökningsperiod. Detta får dock icke innebära att priskontrollen skulle frångå hittills tillämpade allmänna grunder för sin verksamhet utan bör på basis av lönsamhetsberäkningar på vanligt sätt söka begränsa prishöjningar till ett minimum och, där möjligheter därtill föreligga, främja prissänkningar. Det bör heller icke utesluta en fortsatt avveckling av priskontrollen på områden där några risker för prishöjningar uppenbarligen icke föreligga.

Det torde i detta sammanhang få erinras om att de förutnämnda pristjämningsavgifterna på de skogsindustriella exportvarorna även tjäna syftet att verka prisstabiliserande på hemmamarknaden.

Strävandena i den ekonomiska politiken ha gått ut på att efter hand söka komma bort från detaljregleringarna och att i stället anlita generella metoder. På den inslagna vägen bör man söka fortsätta. Som ett av de betydelsefullaste hjälpmedlen för strävandena att motverka penningvärdesförsämringen framstår därför finanspolitiken. Det kommer att i nuvarande läge mer än någonsin krävas en aktiv finanspolitik som komplement till de i det föregående angivna mera speciella åtgärderna för upprätthållande av samhällsekonomisk balans med bevarad full sysselsättning. Finanspolitiken bör utformas så att den verkar tillbakahållande på anspråken från

den offentliga sektorn på samhällets reala resurser genom att den yttersta sparsamhet iakttages i statens utgifter. Detta bör icke endast gälla löpande utgifter. Även de samhällseliga kapitalinvesteringarna torde i ett läge med full sysselsättning få bedömas utifrån samma utgångspunkter. Därvid bör bl. a. eftersträvas att upplåning i största möjliga utsträckning undvikas även för finansiering av statens kapitalutgifter, så länge inflationistiska spänningar föreligga inom samhällsekonomin. Även sistnämnda slag av statsutgifter bör därför täckas med verkliga statsinkomster. Att redan för nästkommande budgetår genomföra en budgetbalansering av denna natur, torde likväl icke vara möjligt. Men strävandena böra inriktas på att så långt det är möjligt uppnå detta syfte. Resultaten av de undersökningar, som nationalbudgetdelegationen verksämlt, synas giva vid handen att under de förutsättningar som gälla för nationalbudgetprognosen under 1951, en ekonomisk politik efter nu angivna riktlinjer bör kunna leda till bibehållen samhällsekonomisk balans.

Jag vill i detta sammanhang här erinra om att det senaste årets ökade investeringsverksamhet och stegrade import ha starkt påverkat utvecklingen på kapitalmarknaden. Kreditefterfrågan har sålunda undergått en avsevärd höjning, som bl. a. framträtt i en kraftigt stegrad utlåning från affärsbankerna. Att bakom kreditexpansionen även dölja sig spekulativa moment är ställt utom alla tvivel. Förväntningarna som inställts på det högre prisläge efter årsskiftet 1950/51, man länge kunnat räkna med, ha ökat benägenheten att företaga investeringar i form av anläggningsarbeten, reparationer, inredningar och maskinanskaffningar liksom också att anskaffa mera varaktiga konsumtionsartiklar. Härtill kommer att en betydande ökning inträffat av lånebehoven för statliga och andra allmänna ändamål. Det kan exempelvis i detta sammanhang nämnas att statens kapitalutgifter under en följd av år i avsevärd utsträckning kunnat finansieras med överskott av medel å driftbudgeten. För budgetåret 1949/50 uppgick emellertid lånemedelsbehovet för kapitalbudgeten och rörliga krediter till omkring 350 miljoner kronor och för budgetåret 1948/49 till cirka 460 miljoner kronor medan däremot för budgetåret dessförinnan ett förhållandevis obetydligt belopp lånemedel behövde tagas i anspråk.

Vad tillgångssidan beträffar har emellertid underlaget för kreditgivningen icke förändrats i samma grad som låneanspråken. De med stöd av lagen om skärpta kassareservbestämmelser vidtagna restriktionerna av kreditgivningen ha naturligtvis i enlighet med syftet minskat likviditeten på penningmarknaden och skärpt konkurrensen mellan olika placeringsobjekt. Tillgången på medel för långfristiga placeringar, styres, som jag inledningsvis framhållit, också i hög grad av förväntningarna rörande ränteläget. I den mån dessa inriktas på en höjd räntenivå, som i viss utsträckning synes ha varit fallet under det senaste halvåret, minskas viljan till långfristiga placeringar och mattas köpintresset i fråga om obligationer. Den ringa aktiviteten på obligationsmarknaden och nedgången i kurserna äro uttryck

härför. Uteslutet är inte heller att den höjning av riksbankens diskonto som vidtogs den 30 november för att skapa balans i räntestrukturen och möjliggöra fortsatt rörlighet på obligationsmarknaden, åtminstone tillfälligtvis givit upphov till spekulationer i en ytterligare ränteglidning. Inför det läge som sålunda utbildats på kapitalmarknaden måste frågan om formerna för de samlade statsutgifternas finansiering ägnas särskild uppmärksamhet i samband med finansplanens uppgörande inte minst med hänsyn till kravet på att lågräntepolitiken vidmakthålles.

Övervägandena rörande den ekonomiska politikens utformning under 1951 leda naturligt över till frågan om den ekonomiska politikens utformning på längre sikt. Den fulla sysselsättningen är den allmänt accepterade målsättningen för den ekonomiska politiken. Statsmakternas ekonomiska politik får icke drivas så att depressiva tendenser med arbetslöshet varaktigt uppkomma. I ett samhälle med full sysselsättning av tillgänglig arbetskraft ställes emellertid den ekonomiska politiken inför spörsmål av utomordentligt viktig natur. Riskerna för en fortskridande försämring av penningvärdet vid full sysselsättning genom en successiv sugning uppåt av löner och priser ha uppmärksammats i olika sammanhang och gjorts till föremål för studium både här hemma och utomlands under de senaste åren. Uppenbart är att det här är fråga om ett mycket allvarligt problem på längre sikt för samhällsekonomin. En mängd frågor vänta här på sin lösning. Är full sysselsättning nödvändigtvis förbunden med inflation? Äro kraven på full sysselsättning och stabilt penningvärde oförenliga? Vad måste krävas av den ekonomiska politiken för att förverkliga denna dubbla målsättning? Allt detta är spörsmål som jag här endast kan antyda innebörden av men som uppenbarligen äro djupt betydelsefulla för vårt samhälle. Om vi äro eniga om att icke acceptera arbetslöshet som ekonomiskt-politiskt remedium, bör det också vara möjligt att komma fram till en hög grad av samförstånd kring frågan om de ekonomiskt-politiska medel som kunna erfordras för förverkligandet av kravet på samhällsekonomisk balans och full sysselsättning. Jag vill erinra om att 1950 års långtidsutredning i viss mån torde få anledning att beröra dessa problem. Emellertid är denna utrednings huvudsakliga uppgift att verkställa en planering för utnyttjandet av våra produktiva resurser under den kommande 5-årsperioden. Det här antydda problemkomplexet är för övrigt av den omfattning att det skulle spränga ramen för ifrågavarande utredning. Jag vill vidare nämna, att 1949 års investeringsutredning enligt sina direktiv har att beakta vissa därmed sammanhängande problem i vad avser utformningen av investeringspolitiken. De problem jag här antytt äro emellertid av sådan omfattning att de fordra en särskild utredning, grundad på ett, icke minst ur teoretisk synpunkt djupgående studium av ämnet. Det är min avsikt att inom kort hemställa hos Kungl. Maj:t om bemyndigande att tillkalla sakkunniga för utredning av här antydda problem. Dessa problem äro av sådan räckvidd

att de ej utan vidare låta sig överblicka. Så mycket torde dock kunna sägas att deras lösning måste få bestämda konsekvenser för finanspolitiken. Utan att föregripa resultatet av en utredning synes emellertid såsom förut framhållits skäl föreligga att redan i nuvarande läge taga hänsyn härtill vid utformningen av budgetpolitiken. Detta ställningstagande innebär i viss mån ett avsteg från de principer för kapitalbudgetens finansiering som hittills tillämpats. En definitiv formell omläggning av riksstaten efter dessa principiella synpunkter torde emellertid böra föregås av den förut åsyftade utredningen med hänsyn till den rad av spörsmål som här inställa sig. I avvaktan på resultaten härav kunna måhända successiva reformer bl. a. beträffande avskrivningsprinciperna komma att aktualiseras och genomföras.

Budgetförslaget. Driftbudgeten för 1951/52, som slutar på en *utgiftssumma* av 5 367 miljoner kronor, har såsom framgår av vad jag tidigare anför, fått uppgöras under iakttagande av yttersta sparsamhet. Med utgångspunkt bl. a. från de förslag, som 1950 års besparingsutredning framlagt, och för vilka närmare redogöras i För flera huvudtitlar gemensamma frågor, ha myndigheternas anslagsäskanden underkastats en omsorgsfull granskning som resulterat i utgiftsbegränsningar, i vissa fall till priset av en beskuren verksamhet. Borttagandet av de subventioner, som infördes i samband med devalveringen och en nedsättning även i övrigt av jordbrukssubventionerna ha medfört en minskning av anslagsbehovet under IX och X huvudtitlarna. I förhållande till gällande riksstat utvisa likväl utgifterna å driftbudgeten för 1951/52 en nettoökning med icke mindre än 529 miljoner kronor. Om hänsyn toges till de anslagsäskanden som 1950 års riksdag bifallit vid fastställandet av tilläggsstat I för innevarande budgetår stannar ökningen vid (529 — 164 =) 365 miljoner kronor och är praktiskt taget helt av automatisk karaktär, sammanhängande med den redan beslutade ökningen av beredskapen inklusive civilförsvaret, ytterligare indextillägg på folkpensionerna, bostadssubventionerna, ökade avskrivningsmedel för lånefonderna för bostadsändamål, höjningen av barnbidraget och ersättning till kommuner för höjda ortsavdrag samt höjda kostnader för folkskoleväsendet. Att en ökning av anslagssumman under VI huvudtiteln redovisas sammanhänger med stegrade kostnader för vägväsendet, vilka emellertid alltjämt komma att hållas inom ramen för inkomsterna från automobilskattemedlen. Något överskott å dessa medel har dock icke beräknats uppkomma under nästa budgetår. Ökningen av anslagsäskandena under XII huvudtiteln slutligen sammanhänger med den provisoriska höjningen av det rörliga tillägget. De slutliga kostnaderna för förestående löneregleringar ha sålunda icke medräknats i de nu uppförda anslagsäskandena. För en utförligare redovisning av utgiftsutvecklingen torde jag få hänvisa till det följande

Det föreliggande riksstatsförslagets *inkomstsida* uppgår till ett sammanlagt belopp av 5 709 miljoner kronor, motsvarande en ökning i jämförelse med

det av riksräkenskapsverket beräknade utfallet av statsinkomsterna för innevarande budgetår med (5 709 — 5 372 =) 337 miljoner kronor. De beräknade statsintäkterna för 1951/52 skulle sålunda överstiga de i riksstatsförslaget upptagna utgifterna med (5 709 — 5 367 =) 342 miljoner kronor. Denna siffra kan emellertid icke anses representera ett budgetöverskott ens i formell bemärkelse, eftersom hänsyn ej kunnat tagas till de verkliga kostnaderna för förestående lönerogleringar eller till den ökade belastningen på förslagsvis beräknade omkostnadsanslag, vilka tvivelsutan komma att röna viss påverkan av kommande pris- och taxehöjningar. Jag får anledning att återkomma härtill i samband med det definitiva statsregleringsförslaget.

Det är vidare att märka att för den verkliga medelsförbrukningen måste man även beakta ianspråktagandet av på tidigare riksstater uppförda men ej utnyttjade reservationsanslag. Härtill torde jag få knyta vissa principiella resonemang om innebörden av de förskjutningar i behållningen av *reserverade riksstatsmedel*, av vilka det faktiska budgetutfallet är avhängigt.

Omfattningen av de statliga utgifterna under statsregleringsåret är i väsentliga stycken icke beroende av de i riksstaten för samma period anvisade anslagsbeloppen. I den mån statsutgifterna hänföra sig till äldre och fortlöpande reservationsanslag kunna utgifternas storlek under budgetåret, under förutsättning att man har att röra sig med förhållandevis stora reservationsmedelsanhopningar, i betydande grad avvika från medelsanvisningen enligt motsvarande riksstat. När det gäller att bedöma budgetens roll för försörjningsbalansen — d. v. s. anspråken från den statliga sektorn på samhällets reala resurser — måste utgångspunkten uppenbarligen vara den faktiska omfattningen av statens utgifter för löpande konsumtion och för investeringsändamål. Den formella uppdelningen av utgifterna på anslag hänförande sig till olika budgetårs riksstater kan därvidlag icke tillmätas utslagsgivande betydelse.

Även med avseende på de penningpolitiska verkningarna av den statliga finanspolitiken är ett hänsynstagande till statsutgifternas faktiska storlek till skillnad från den riksstatsmässigt fastställda medelsanvisningen av avgörande betydelse. Statens lånebehov betingas dels av förhållandet mellan utgifter och inkomster på driftbudgeten, dels av omfattningen av de statliga investeringarna till den del dessa icke finansieras med avskrivningsmedel och andra för investeringarnas genomförande till förfogande stående kapitalmedel. En bedömning av omfattningen av det statliga upplåningsbehovet och därav betingade verkningar på kreditmarknaden måste givetvis ske under hänsynstagande till de förskjutningar som uppstå i reservationsbehållningarna på driftbudgeten och kapitalbudgeten.

Det torde få erinras om att, med hänsyn till de olägenheter som ur olika synpunkter äro förbundna med betydande förskjutningar i reservationsbehållningen vid sidan av medelsförbrukningen enligt löpande riksstat, man på såväl drift- som kapitalbudgeten i vissa fall har övergått till ett bemyndigandesystem, varvid reservationerna antingen helt eller delvis kunna förbrukas för det med bemyndigandet avsedda ändamålet eller kunna annulleras genom

överföring till budgetutjämningsfonden samtidigt med att man övergått till att anvisa anslag på riksstaten med hänsyn till den beräknade medelsförbrukningen för det löpande budgetåret. Genom de fastställda ramarna för bemyndigandenas totala belopp ernås samtidigt en överblick av de betalningsåtaganden, för vilka statsmakterna bundit sig under kommande budgetår.

Av det sagda torde framgå angelägenheten av att vid uppgörandet av finansplanen beakta den utveckling av reservationsmedelsbehållningen, som kan väntas under budgetåret, för att därigenom erhålla säkrare underlag vid bedömningen av den faktiska storleken av statsutgifterna. Sedan ett antal år tillbaka ha också analyser av reservationsmedelsförbrukningen framlagts för riksdagen i statsverkspropositionen och andra budgetpropositioner.

Under krigsåren och i viss mån även under de första åren efter krigets upphörande skedde en betydande ackumulering av reserverade riksstatsmedel. Vid utgången av det sista budgetåret före krigsutbrottet, 1938/39, utgjorde den sammanlagda reservationsmedelsbehållningen 295 miljoner kronor, därav på driftbudgeten (exkl. avskrivningar på nya kapitalinvesteringar) 152 miljoner kronor och på kapitalbudgeten 144 miljoner kronor. Såsom framgår av efterföljande sammanställning över utvecklingen av behållningarna på riksstatsanslagen ökade de reserverade medlen under kriget så kraftigt att behållningen vid utgången av budgetåret 1944/45 uppgick till icke mindre än 3,4 miljarder kronor, därav 1,2 miljarder kronor på driftbudgeten.

	Reservationsbehållning vid utgången av budgetåret					
	1938/39	1939/40	1940/41	1941/42	1942/43	1943/44
Driftbudgeten exkl. avskrivningar						
av nya kapitalinvesteringar	0,15	0,39	0,57	1,23	1,13	1,11
Kapitalbudgeten	0,14	0,30	0,67	0,79	0,93	1,13
Tillhopa	0,29	0,69	1,24	2,02	2,06	2,24
	1944/45	1945/46	1946/47	1947/48	1948/49	1949/50
Driftbudgeten exkl. avskrivningar						
av nya kapitalinvesteringar	1,21	1,16	1,50	1,43	1,25	1,01
Kapitalbudgeten	2,15	2,10	2,38	2,59	2,29	1,29
Tillhopa	3,36	3,26	3,88	4,02	3,54	2,30

Vid utgången av budgetåret 1946/47 uppnådde reservationerna på driftbudgeten sitt maximum (exkl. avskrivningar) med ett belopp av 1,5 miljarder kronor. Beträffande kapitalbudgeten nåddes toppläget vid utgången av budgetåret 1947/48 med ett outnyttjat anslagsbelopp på 2,6 miljarder kronor. Sammanlagt representerade reservationerna på driftbudgeten och kapitalbudgeten vid utgången av nämnda budgetår ett belopp av 4,0 miljarder kronor.

Den primära orsaken till denna kraftiga reservationsmedelsökning låg däri att sådana anläggnings- och underhållsarbeten, materielanskaffningar

och dylika projekt, som planerats inom medelsförbrukningens ram, under krigs- och de första efterkrigsåren icke kunde fullföljas på grund av brist på arbetskraft och varor. Under krigsåren var driftbudgeten kraftigt underbalanserad. Det totala budgetunderskottet under de sex budgetåren 1939/40—1944/45 uppgick till i runt tal 6,5 miljarder kronor. De anslag, som under dessa år uppfördes på riksstaten men icke kunde tagas i anspråk utan måste reserveras, ha sålunda icke haft täckning i tidigare, vid medelsanvisningen influtna skattemedel. Ett omedelbart ianspråktagande av dessa anslag skulle endast ha inneburit ett ytterligare vidgat statligt lånebehov och en ökning av statsskulden. Under senare åren uppkomna reservationsbehållningar å driftbudgeten och delvis även outnyttjade belopp å kapitalbudgeten ha visserligen haft täckning i vid medelsanvisningen influtna löpande statsinkomster, men dessa ha i sin tur måst tagas i anspråk för täckande av utbetalningar från undereskottsåren uppkomna reservationsbehållningar. Det synes därför icke rimligt att hävda den ståndpunkten att man icke bör taga hänsyn till reservationsmedelsförbrukningen vid bestämmandet av den totala utgiftsram, som för det aktuella budgetåret bör täckas av löpande statsinkomster, därför att detta skulle innebära att skattemedel anvisades två gånger för täckandet av samma utgift. I nuvarande ekonomiska läge framstår angelägenheten av att med löpande inkomster kunna täcka förbrukningen av reserverade medel med särskild styrka, då en negativ påverkan på budgetbalansen genom en nettominskning av reservationsmedelsstocken medför betydande olägenheter ur penningpolitisk och allmän ekonomisk synpunkt. Det torde i detta sammanhang få erinras om att 1950 års besparingsutredning föreslagit att, i syfte att motverka en försämring av det reella budgetutfallet som under vissa betingelser kan följa av en väsentlig nedräkning av riksstatsanslagen med hänsyn till förbrukningen av utestående reservationer, en beräknad reservationsminskning balanseras av ett motvärde av löpande statsinkomster.

Den stora anhopningen av reservationer under krigsåren och de första efterkrigsåren efterträddes från och med budgetåret 1948/49 av en betydande minskning. Denna omsvängning medförde en ökning av statsutgifterna. Under budgetåret 1948/49 utgjorde minskningen nära en halv miljard kronor, därav på driftbudgeten (exkl. avskrivningar) 176 miljoner kronor och på kapitalbudgeten 295 miljoner kronor.

En sammanställning över anslagsreservationerna vid utgången av budgetåret 1949/50 torde i detta sammanhang få lämnas och fogas som bihang vid statsrådsprotokollet (*bihang 5*). Sammanställningen upptar totalsummor av reserverade medel om 1,0 miljard kronor (exkl. avskrivningar) på driftbudgeten och 1,3 miljarder kronor på kapitalbudgeten. Under budgetåret 1949/50 ha reservationerna på driftbudgeten minskat så kraftigt — med icke mindre än 325 miljoner kronor — att det för detta budgetår beräknade överskottet å driftbudgeten förbytts i ett underskott på 163 miljoner kronor. Budgetbalansen för det sistförflutna budgetåret har sålunda på ett avgöran-

de sätt rönt ogynnsam inverkan av en stegrad reservationsåtgång, vilken i motsvarande mån medverkat till en ökning av det statliga upplåningsbehovet.

Nedgången i reservationsbehållningen har varit störst under fjärde huvudtiteln och uppgick till 152 miljoner kronor. Härav falla inemot 100 miljoner kronor på äldre anslag. Minskningen på de fortlöpande anslagen hänför sig huvudsakligen till flygvapnets materielanslag. Av reservationsminskningen på fortlöpande anslag avse emellertid omkring 10 miljoner kronor ett belopp, som i samband med övergång till bemyndigandesystem på marinen anslag till anskaffning av artillerimateriel m. m. överförts till budgetutjämningsfonden. Reservationerna på väganlagen ha reducerats med 62 miljoner kronor. Slutligen har å anslagen till avskrivningar av nya kapitalinvesteringar skett en sänkning med 85 miljoner kronor.

Det torde i detta sammanhang vara av intresse att nämna, att av den totala reservationsmedelsbehållningen på driftbudgeten per den 30 juni 1950 på 1 242 miljoner kronor ett belopp av endast 30 miljoner kronor hänför sig till tiden före budgetåret 1945/46, jämfört med 97 miljoner kronor vid utgången av budgetåret 1948/49. De reservationsmedel som hänföra sig till krigsårens riksstater, d. v. s. till och med budgetåret 1944/45, ha således — bortsett från behållningar som överförts till löpande anslag — numera praktiskt taget helt tagits i anspråk, i den mån de icke som besparing överförts till budgetutjämningsfonden.

Vad beträffar innevarande budgetår torde man kunna uppskatta minskningen av driftbudgetens reservationer till omkring 200 miljoner kronor. Medelsförbrukningen avser huvudsakligen materielanskaffningsanslagen under fjärde huvudtiteln och betingas delvis av den beslutade forceringen av materielleveranserna.

Företagna undersökningar beträffande den sannolika reservationsmedelsförbrukningen under budgetåret 1951/52 utvisa följande. På driftbudgeten synes man få räkna med en ytterligare minskning av reservationsmedelsstocken med omkring 200 miljoner kronor exkl. avskrivningar. Härav hänför sig ungefär hälften till anslagen under försvarsdepartementets huvudtitel och ett belopp av cirka 50 miljoner kronor (varav 40 miljoner kronor å civilförsvarets anslag) till inrikesdepartementets huvudtitel. I övrigt torde medelsförbrukningen komma att i huvudsak fördela sig på femte och nionde huvudtitlarna. Den medelsförbrukning under fjärde huvudtiteln som kan beräknas för innevarande och nästa budgetår innebär, att reservationsmedelsbehållningen under denna huvudtitel, som per den 30 juni 1950 utgjorde i runt tal 450 miljoner kronor, skulle komma att nedgå till ett belopp av cirka 175 miljoner kronor vid utgången av nästa budgetår.

Den förutsedda minskningen av reservationsmedelsstocken på driftbudgeten under nästa budgetår sammanhänger i viss mån med att — liksom i tidigare riksstatsförslag — vid anslagsberäkningen hänsyn tagits till storleken av den odisponerade anslagsbehållning som kan beräknas kvarstå vid utgången av löpande budgetår.

Om sålunda statsutgifterna bedömas ej endast med ledning av de i riksstatsförslaget upptagna anslagsäskandena utan jämväl med beaktande av den emotsedda förbrukningen av medel å äldre reservationsanslag (exkl. avskrivningar) synes den faktiska medelsförbrukningen å driftbudgeten för 1951/52, under förutsättning att kostnaderna för löneregleringarna och den ökade belastningen å omkostnadsanslagen bli jämförelsevis måttliga, kunna hållas inom ramen för de beräknade statsintäkterna. Driftbudgeten för 1951/52 skulle därmed vara reellt balanserad. Jag vill i detta sammanhang understryka att, om man bortser från den effekt som erhålles genom de automatiska höjningarna av skatteintäkterna till följd av inkomststegringen och ökade källskatteuttag, budgetbalansen uppnåtts på i huvudsak tre olika vägar. För det första ha utgiftsbehoven granskats under iakttagande av en långt driven sparsamhet. För det andra har en stegring av statsinkomsterna utöver den med löneförbättringarna och de höjda källskatteuttagen sammanhängande automatiska ökningen kunnat beräknas till följd av de av 1950 års riksdag i anledning av proposition nr 255 beslutade höjningarna av skatterna å spritdrycker m. m. För det tredje slutligen har av skäl som jag redan angav i nyssnämnda proposition i det nu föreliggande riksstatsförslaget sådana höjningar av taxorna vid de statliga affärsverken beräknats, vilka erfordras bl. a. för täckning av affärsverkens andel av kostnaderna för stats-tjänstemännens lönereglering. Endast under här angivna tre förutsättningar har det visat sig möjligt att uppnå en med hänsynstagande till den faktiska medelsförbrukningen balanserad driftbudget för 1951/52.

Med hänsyn till det samhällsekonomiska läget skulle det såsom jag tidigare antytt ha varit i hög grad önskvärt att driftbudgeten för år 1951/52 lämnat ett sådant överskott, att det räckt för finansiering även av *utgifterna för investeringsändamål*. Även om budgetberäkningarna i år rymma osedvanligt stora osäkerhetsmoment och man därför icke helt bör utesluta möjligheten av att ett budgetöverskott kan uppkomma, är det likväl tydligt att någon nämnvärd grad av sannolikhet icke föreligger för att ett dylikt överskott skall bli av beaktansvärd storleksordning. Det finns därför icke skäl att räkna med att utfallet av driftbudgeten blir sådant att den statliga upplåningen av denna anledning skulle mera avsevärt kunna nedbringas. Under dessa omständigheter har det framstått som särskilt angeläget att söka åstadkomma en så stark begränsning av utgifterna å kapitalbudgeten som möjligt. I detta hänseende ha principerna för prövningen i år av kapitalutgifterna knappats skilt sig från dem som fått komma till uttryck vid driftbudgetens uppgörande. Stark återhållsamhet har iakttagits och många krav på kapitalutgifter för i och för sig synnerligen angelägna ändamål ha fått avvisas. Trots denna restriktivitet skulle av lånemedel 416 miljoner kronor behöva anvisas till täckande av de utgifter som uppförts på kapitalbudgeten för 1951/52. Även härvidlag torde emellertid för bedömande av det faktiska lånebehovet hänsyn böra tagas jämväl till den väntade förbrukningen av medel å anslag som tidigare anvisats men icke eller endast delvis tagits i anspråk.

Jag vill i detta sammanhang till en början erinra om att, såsom också framgår av den i det föregående gjorda sammanställningen över reservationsbehållningen, summan av de på kapitalbudgeten outnyttjade beloppen under budgetåret 1949/50 sjunkit med 1 003 miljoner kronor, varav 939 miljoner kronor hänföra sig till lånefonderna för bostadsbyggande och fonderna för kreditgivning till utlandet. Av sistnämnda belopp representerar emellertid 685 miljoner kronor besparing. Den faktiska medelsförbrukningen under nämnda fonder belöper sig sålunda till 254 miljoner kronor, varav 178 miljoner kronor falla på lånefonderna för bostadsbyggande och 76 miljoner kronor på utlandskrediterna. I övrigt uppgår medelsförbrukningen till ett 60-tal miljoner kronor, huvudsakligen hänförande sig till affärsverksfonderna och försvarets fonder. Å andra sidan redovisas under statens utlåningsfonder en ytterligare besparing med cirka 60 miljoner kronor.

Under budgetåret 1950/51 torde förbrukningen av outnyttjade medel å kapitalbudgeten belöpa sig till omkring 350 miljoner kronor, huvudsakligen hänförande sig till anslagen till den statliga bostadslåneverksamheten. Reservationsmedelsförbrukningen på nämnda anslag sammanhänger med de ändrade beräkningsgrunder för dessa anslag, som införts från och med budgetåret 1949/50. Därutöver torde ett belopp av omkring 175 miljoner kronor å anslaget till tertiärlån till viss bostadsbyggnadsverksamhet komma att per den 30 juni 1951 redovisas såsom besparing.

Den förutsebara medelsförbrukningen av tidigare anvisade anslag på kapitalbudgeten under nästa budgetår beräknas bliva endast omkring hälften så stor som under innevarande budgetår. Detta sammanhänger framför allt med att de outnyttjade beloppen på vissa anslag under lånefonderna för bostadsbyggande i stor utsträckning komma att förbrukas under innevarande budgetår och att nya anslag under dessa fonder därför måste uppföras i riksstaten för nästa budgetår. Reservationsmedelsförbrukningen på kapitalbudgeten synes sålunda kunna uppskattas till 150—175 miljoner kronor, varav i runt tal 100 miljoner kronor hänföra sig till lånefonderna för bostadsbyggande och ett 30-tal miljoner kronor till affärsverksfonderna och försvarets fonder.

Vid bedömningen av det reella lånemedelsbehovet för finansiering av utgifterna under kapitalbudgeten bör beaktas, att de investeringsanslag, som uppföras i riksstaten för budgetåret 1951/52, icke i sin helhet kunna komma att utnyttjas redan under nämnda budgetår. En summering av lånemedelsbehovet enligt riksstatsförslaget och för beräknat ianspråktagande av reserverade medel, vilket skulle giva som resultat ett tal av storleksordningen 550 till 600 miljoner kronor torde därför innebära en viss överskattning av det totala lånemedelsbehovet på kapitalbudgeten. En jämförelse med ett på motsvarande sätt och under förutsättning att något underskott å driftbudgeten ej uppstår, för innevarande budgetår framräknat belopp å 600 till 650 miljoner kronor, tyder trots den ringa skillnaden likväl på att statens behov av upplåning för nya ändamål såvitt nu kan bedömas i någon mån skulle komma att nedgå under budgetåret 1951/52.

Den i det föregående angivna målsättningen för den ekonomiska politiken kräver emellertid enligt min uppfattning ytterligare ansträngningar för att nedbringa den statliga upplåningen. Såsom jag redan tidigare framhållit har jag i investeringsbegränsande syfte för avsikt att inom kort föreslå Kungl. Maj:t att förelägga riksdagen förslag om införande av en särskild investeringsskatt. Vilken fiskal effekt en sådan anordning kan komma att få är i avsaknad av närmare erfarenheter ytterst svårt att på förhand bedöma. Så mycket torde man emellertid redan på nuvarande stadium kunna säga att inkomsterna av denna skatt och den därav föranledda ökningen av den ordinarie bolagsskatten, vilka medel i huvudsak synas komma att inflyta under budgetåret 1951/52, skulle öka statens skatteintäkter icke obetydligt utöver det belopp som upptagits i föreliggande riksstatsförslag. Hur stor ökningen skulle bli är dock som sagt knappast möjligt att angiva annat än gissningsvis. Ett belopp på omkring 200 miljoner kronor synes dock ligga inom gränserna för en rimlig uppskattning. I motsvarande grad skulle sålunda statens lånebehov minskas. I samma syfte kunna ytterligare åtgärder övervägas. Jag har därvid bl. a. i åtanke höjningar av taxorna vid telegrafverket och för postbefordran utöver de nu i riksstatsförslaget beräknade. I den mån så erfordras torde dessa frågor i vederbörlig ordning senare få anmälas för riksdagen. Att det statliga lånebehovet genom dylika och andra liknande åtgärder för att öka statsintäkterna — möjligheterna härav har jag för avsikt att närmare undersöka — skulle kunna nedbringas med ytterligare inemot 100 miljoner kronor förefaller icke uteslutet. Under dessa omständigheter anser jag det sannolikt att statens upplåning för nya ändamål under budgetåret 1951/52 kommer att kunna hållas inom en väsentligt snävare ram än under innevarande och föregående två budgetår och kanske t. o. m. stanna vid ett förhållandevis obetydligt belopp.

Riksstatsförslagets utgifter under de särskilda huvudtitlarna och kapitalbudgeten.

I fråga om *driftbudgetens utgifter* lämnas följande sammanfattning för de olika huvudtitlarna utöver den allmänna jämförelse, som i den föregående redogörelsen för finansplanen gjorts mellan utgiftsläget i riksstatsförslaget och gällande riksstat.

Andra huvudtiteln utvisar en ökning med 0,3 miljon kronor, som huvudsakligen betingas av en automatisk höjning av anslagen till ersättning åt domare, vittnen och parter samt till kostnader enligt lagen om fri rättegång.

Tredje huvudtiteln s slutsumma är i stort sett oförändrad. Därvid har räknats med en minskning under avlöningsanslagen med 0,6 miljon kronor och under andra anslag med 0,3 miljon kronor, medan å andra sidan ytterligare medelsanvisning ansetts påkallad för bl. a. anskaffande av inventarier till Arvfurstens palats med 0,3 miljon kronor. Ersättningsanslaget

avseende beskickningsfastigheternas delfond har vidare uppräknats med 0,2 miljon kronor och anslaget till rese- och flyttningssersättningar med 0,1 miljon kronor.

Fjärde huvudtitelns anslagssumma ökar med 209,6 miljoner kronor. Medelsbehovet under försvarsgrenarnas allmänna avlöningsanslag beräknas preliminärt öka med 5,6 miljoner kronor, under det att å andra sidan anslagen till avlöningar åt viss arbetarpersonal förutsättas kunna minskas med tillhoppa 2,9 miljoner kronor. Förskjutningen föranledes av förslaget om reglering av maskinistpersonalens anställnings- och avlöningsförhållanden. Nettoökningen under avlöningsanslagen betingas väsentligen av att vakanserna beräknats skola successivt minskas och att flygvapenorganisationen planenligt utbygges. Materielanskaffningsanslagen höjas med tillhoppa 170 miljoner kronor, därav till armén 55 miljoner kronor, till marinen 65 miljoner kronor och till flygvapnet 50 miljoner kronor. Ökningen betingas av behovet av betalningsmedel för likvidering av med stöd av bemyndiganden utlagda beställningar. Anordnandet av repetitionsövningar krigsförbandsvis i av arméchefen föreslagen omfattning föranleder uppräknings av vissa anslag med tillhoppa 11,2 miljoner kronor.

På grund av ökat antal värnpliktiga under första tjänstgöring räknas med en kostnadsökning om 1,5 miljoner kronor. Vidare höjas med anledning av förslag om förbättrade familjebidragsförmåner anslagen till familjebidrag med tillhoppa 1,0 miljon kronor. Av den återstående anslagsökningen hänföra sig 6,5 miljoner kronor till anslagen till ersättningar till försvarets fastighetsfond. Prisstegringar under andra anslag än materielanskaffningsanslag ha uppskattats till 5,0 miljoner kronor. Flygvapnets fortsatta utbyggnad föranleder en ökning av medelsbehovet under anslaget till drift och underhåll av flygmateriel m. m. med 4,0 miljoner kronor. Ett nytt anslag till anskaffning av maskiner m. m. för marinen ingår i anslagsökningarna med 1,0 miljon kronor. Med hänsyn till anslagsbelastningen under sistförflutna budgetår ha vissa förslagsanslag uppräknats med tillhoppa i runt tal 3 miljoner kronor. Å andra sidan redovisas ett flertal smärre minskningar på andra anslag.

Vid en utgiftsjämförelse mellan riksstatsförslaget och gällande riksstat jämte tilläggsstat I föreligger en ökning för fjärde huvudtiteln med 127,6 miljoner kronor. Av utgiftssumman för tilläggsstat I, 82 miljoner kronor, hänförde sig 72 miljoner kronor till en uppräknings av vissa materielanslag m. m. i samband med den förstärkta försvarsberedskapen och 10 miljoner kronor till kostnader för svenska fältsjukhuset i Korea.

För femte huvudtiteln förutses en ökning med 116,2 miljoner kronor. Ökningen beror praktiskt taget helt på automatiska anslagsstegringar. Sålunda ökas medelsbehovet för de allmänna barnbidragen med 33,0 miljoner kronor, varav 26,5 miljoner kronor på grund av beloppens höjning fr. o. m. 1952. Kostnaderna för bidrag till folkpensioner stiga med 16 miljoner kronor. För indextillägg å folkpensioner ha beräknats en ökning med 34,8 miljoner kronor, varvid räknats med två indextillägg mot ett inneva-

rande år. Anslagen till främjande av bostadsförsörjningen ha preliminärt beräknats stiga med 28,5 miljoner kronor. Anslaget till bidrag till erkända arbetslöshetskassor uppräknas med 4,0 miljoner kronor och anslaget till bidrag till sjukkassor preliminärt med 1,9 miljoner kronor. Å andra sidan nedräknas anslagen till mödrahjälp och till fria resor för barn med 1,0 resp. preliminärt 0,8 miljon kronor.

Sjätte huvudtiteln utvisar en ökning med 55,4 miljoner kronor. Anslagen till väg- och vattenbyggnadsväsendet öka med ca 49,3 miljoner kronor, anslagen till ersättning till postverket för befordran av tjänsteförsändelser m. m. med 4,2 miljoner kronor, anslaget till understöd åt skärgårdsrederier med 0,4 miljon kronor samt anslaget till understöd åt inrikes lufttrafik med 1,0 miljon kronor. Slutligen må nämnas att ett nytt anslag å 0,9 miljon kronor äskats till viss beredskapsutrustning åt Aktiebolaget Radiotjänst.

Sjunde huvudtiteln utvisar en ökning med 71,5 miljoner kronor. Ökningen betingas främst av ett nytt anslag till provisorisk skatteersättning till kommunerna, m. m., som preliminärt beräknats till 61 miljoner kronor. Anslaget till bidrag till skattetyngda kommuner har vidare preliminärt uppräknats med 2 miljoner kronor. Kostnaderna för allmänna fastighetstaxeringen år 1952 har angivits till 2,6 miljoner kronor. Anslagsökning, huvudsakligen av automatisk natur, beräknas till ersättning till städerna för mistad tolag med 5 miljoner kronor och till kostnader för årlig taxering med 0,5 miljon kronor. Av återstående större anslagshöjningar må nämnas anslagen till statistiska centralbyrån 1 miljon kronor och till tullverket 0,4 miljon kronor. Bland större utgiftsminskningar märkas sänkningar av anslagen till ränta å spärrkontomedel med 0,6 miljon kronor och till folkbokföringen med 0,2 miljon kronor.

Åttonde huvudtiteln utvisar en ökning med 33,7 miljoner kronor. Den största anslagsökningen faller på anslaget till bidrag till avlöning åt lärare vid folkskolor med 23 miljoner kronor. Å andra sidan bortfaller ett anslag å 4,6 miljoner kronor till bidrag till avlöning åt lärare i slöjd vid folkskolor, mindre folkskolor eller särskilda slöjdskolor, vilket överförts till bidragsanslaget till avlöning åt lärare vid folkskolor. Bland övriga anslagsökningar — huvudsakligen av automatisk natur — må nämnas en höjning av anslagen till anordnande av skolmåltider med 3,4 miljoner kronor, till kommunala läroverk med 2,6 miljoner kronor, till skolskjutsar med 2 miljoner kronor och till stipendier åt lärjungar vid högre läroanstalter med 1,2 miljoner kronor. Vidare föreslås en uppräknings av anslagen till universiteten, den medicinska forskningen m. m. med 1,9 miljoner kronor.

Nionde huvudtiteln utvisar en minskning med 158,4 miljoner kronor. Den största sänkningen redovisas för anslaget till prisreglerande åtgärder på jordbrukets område, vilket preliminärt nedräknas med 141 miljoner kronor, huvudsakligen på grund av subventionsavvecklingen. Vidare bortfaller anslaget å 24 miljoner kronor till prisclearing å kaffe. Av

större anslagsminskningar i övrigt falla 2 miljoner kronor på anslaget till bidrag till jordbrukets rationalisering samt ca 1,3 miljoner kronor på de båda anslagen till statens kommission för krisuppgifter på livsmedelsområdet resp. bidrag till kristidsnämndernas verksamhet. Å andra sidan föreligga vissa anslagsökningar, av vilka må nämnas en höjning av anslaget till kostnader i samband med Svenska spannmålsaktiebolagets verksamhet, vilket med hänsyn till väntade prisstegringar preliminärt uppräknats med 10 miljoner kronor.

Under tionde huvudtiteln har räknats med å ena sidan anslagsminskningar å tillhoppa 82,9 miljoner kronor och å andra sidan anslagsökningar å sammanlagt 14,2 miljoner kronor. Huvudtiteln visar således en nettominskning med 68,7 miljoner kronor. Till huvudsaklig del sammanhänger minskningen med att anslaget å 75 miljoner kronor till subventionering av införseln av vissa varor bortfaller. Vidare bortfalla anslaget till täckande av kostnader för Svenska skifferoljeaktiebolagets verksamhet och anslaget till upplysningsarbete avseende produktions- och exportfrågor. Dessa anslag äro i gällande riksstat uppförda med sammanlagt 4,0 miljoner kronor. För krisförvaltningen räknas med ett minskat medelsbehov av 2,3 miljoner kronor. Övriga anslagsminskningar uppgå till sammanlagt 1,7 miljoner kronor. Å andra sidan ha anslaget till omkostnader för statlig lagerhållning m. m. ökat med 6,1 miljoner kronor och anslagen till lotsverket med 1,4 miljoner kronor, varav 1,0 miljon kronor avse delkostnad för nytt tjänstefartyg. Avsättningsanslagen till fonden för idrottens främjande och lotterimedelsfonden ha höjts med 1,5 resp. 2,0 miljoner kronor. Slutligen ha anslagen till flygtekniska försöksanstalten och till kostnader för företagsräkning preliminärt uppräknats med 1,3 resp. 1,1 miljoner kronor.

Elfte huvudtiteln s slutsumma ökar med 44,8 miljoner kronor. Härav falla 25,6 miljoner kronor å anslagen till civilförsvaret, sammanhängande med förstärkningen av beredskapen på detta område. Anslagen till statens sinnessjukhus uppräknas med 2,8 miljoner kronor. Ett anslag å 5,0 miljoner kronor uppföres för utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara. Avlönings- och omkostnadsanslagen till karolinska sjukhuset uppräknas med tillhoppa 1,3 miljoner kronor, huvudsakligen beroende på tillkomsten av den nya barnkliniken. Bidragen till driften av vanförearstalter och av folktandvården öka med 1,6 resp. 2,8 miljoner kronor. Övriga anslag inom medicinalstaten samt hälso- och sjukvården utvisa en nettoökning med 2,2 miljoner kronor. Anslagen till överståthållarämbetet och landsstaten nedräknas med 0,9 miljon kronor. Anslagen till polisväsendet öka med 3,1 miljoner kronor, varav 1,1 miljoner kronor hänföra sig till kostnader för särskild polisverksamhet för hindrande och uppdagande av spioneri m. m. Slutligen höjas anslagen till brandväsendet med 0,2 miljon kronor.

Vid en jämförelse mellan riksstatsförslaget och gällande riksstat jämte tilläggsstat I ökar huvudtiteln endast med 1,3 miljoner kronor. Utgifterna

å tilläggsstaten uppgingo nämligen till ca 40 miljoner kronor för förstärkning av vissa anslag till civilförsvaret m. m. i samband med det skärpta beredskapsläget och till 3,5 miljoner kronor till ett anslag till kostnader för vissa hjälpåtgärder i anledning av Surtekatastrofen.

Tolfte huvudtiteln, som upptager anslagen till civildepartementet, ökar med 100,4 miljoner kronor. Detta sammanhänger med att under denna huvudtitel uppförts ett anslag å 100 miljoner kronor som en formell balanspost i budgeten för täckning av beräknat överskridande av anslagsmedlen för rörliga löne- och pensionsförmåner. Anslagsbelastningen, som blir beroende av resultatet av löneförhandlingarna, bör emellertid i regel falla på de särskilda avlönings- och pensionsanslagen under resp. huvudtitel och alltså icke på detta anslag. Ökningen i övrigt är väsentligen att hänföra till anslagen till pensioner åt efterlevande till befattningshavare resp. till arbetare i statens tjänst, som uppräknas med 200 000 resp. 250 000 kronor. Vid en utgiftsjämförelse mot gällande riksstat jämte tilläggsstat I föreligger en ökning av 81,4 miljoner kronor. Utgiftssumman å tilläggsstaten, 19 miljoner kronor, hänförde sig till tillfälliga tillägg å vissa löner och pensioner.

För luftfartsfonden beräknas en ökning av underskottet med 0,4 miljon kronor.

Riksgäldsfondens underskott upptages till 335 miljoner kronor mot 315 miljoner kronor i gällande riksstat.

Huvudtiteln Avskrivning av nya kapitalinvesteringar beräknas i förhållande till riksstaten för innevarande budgetår öka med sammanlagt 104 miljoner kronor.

Huvudtiteln Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster uppföres med oförändrat belopp, 15 miljoner kronor.

I riksstatsförslaget under *kapitalbudgeten* uppföras under rubriken låne-medel 416 miljoner kronor, vilket belopp utgör skillnaden mellan summan av de äskade investeringsanslagen 919 miljoner kronor och de belopp i avskrivningsmedel, inberäknat avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster, samt övriga kapitalmedel å tillhoppa 503 miljoner kronor, som stå till förfogande för investeringarnas genomförande. I riksstaten för innevarande budgetår upptagas lånemedlen med 262 miljoner kronor utgörande saldot mellan investeringsanslagen å sammanlagt 584 miljoner kronor och avskrivningsmedel och övriga likvida medel å tillhoppa 322 miljoner kronor. Riksstatsförslaget utvisar således en ökning av 154 miljoner kronor för lånemedelsbehovet å kapitalbudgeten jämfört med riksstaten för innevarande budgetår.

I följande sammanställning ha angivits den ökning och minskning av investeringarna i de statliga kapitalfonderna, som föreligga i riksstatsförslaget i förhållande till riksstaten för innevarande budgetår.

	Anslag 1950/51 milj. kr.	Förslag 1951/52 milj. kr.	Ökning Minskning milj. kr.
Statens affärsverksfonder	426,2	450,6	+ 24,4
Luftfartsfonden	2,0	0,4	- 1,6
Statens allmänna fastighetsfond	32,4	42,1	+ 9,7
Försvarets fonder.....	40,3	71,9	+ 31,6
Statens utlåningsfonder.....	14,7	230,2	+ 215,5
Fonden för låneunderstöd.....	17,2	16,0	- 1,2
Fonden för statens aktier	30,0	75,0	+ 45,0
Fonden för förlag till statsverket.....	0,8	0,3	- 0,5
Diverse kapitalfonder	20,0	32,3	+ 12,3
Summa	583,6	918,8	+ 335,2

Det torde böra erinras om att — såsom närmare framgår av den i det föregående lämnade redogörelsen för finansplanen (s. 23 ff) — den i förevarande sammanhang gjorda beräkningen av lånemedelsbehovet för kapitalutgifterna under nästa budgetår på grund av de nu gällande principerna för budgetens uppställning är av formell innebörd.

Riksstatsförslagets inkomstsida.

Översikt av riksräkenskapsverkets inkomstberäkning.

I samband med beräkningarna av inkomsterna för budgetåret 1951/52 har riksräkenskapsverket även beräknat utfallet av driftbudgetens inkomstsida för innevarande budgetår. Enligt denna beräkning skulle de å driftbudgeten uppförda inkomstitlarna kunna väntas lämna en inkomst av 5 372 miljoner kronor mot i riksstaten beräknade 4 998 miljoner kronor, innebärande en ökning av 374 miljoner kronor. Den sammanlagda merinkomsten å inkomstitlarna beräknas till drygt 395 miljoner kronor, varemot svara inkomstminskningar å 21 miljoner kronor. Inkomsterna å titeln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. beräknas utfalla med 100 miljoner kronor mer än i riksstaten beräknats, eller 2 300 miljoner kronor. Bland övriga inkomstitlar, som utvisa merinkomst, må nämnas bensinskatt, tullmedel, varuskatt, tobaksskatt samt omsättnings- och utskänknings-skatt å spritdrycker med merinkomster om respektive 40, 70, 20, 20 och 45 miljoner kronor. Även affärsverken — främst statens vattenfallsverk — samt statens aktier utvisa betydande merinkomster med respektive 30 och 10 miljoner kronor.

De totala statsintäkterna under budgetåret 1951/52 ha av riksräkenskapsverket uppskattats till 5 696 miljoner kronor, innebärande en ökning i förhållande till de å gällande riksstat uppförda inkomstbeloppen med 698 miljoner kronor samt i förhållande till det beräknade utfallet för löpande budgetår med 324 miljoner kronor. Skatteintäkterna be-

räknas i förhållande till gällande riksstat stiga från 4 313 miljoner kronor till 4 961 miljoner kronor, eller med 648 miljoner kronor, medan inkomsterna av uppörd i statens verksamhet beräknas öka med 8 miljoner kronor, posten diverse inkomster med 10 miljoner kronor samt inkomsterna av statens kapitalfonder med 32 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för nästa budgetår visar i övrigt följande mera framträdande förändringar i förhållande till gällande riksstat.

I fråga om skatterna beräknas skatt å inkomst och förmögenhet m. m. öka med 400 miljoner kronor, tullmedlen med 80 miljoner kronor, varuskatten med 40 miljoner kronor, tobaksskatten med 70 miljoner kronor samt omsättnings- och utskänkningsskatten å spritdrycker med 80 miljoner kronor. Å andra sidan beräknas automobilskattemedlen nedgå med netto 45 miljoner kronor.

Vad rör inkomsterna av statens kapitalfonder beräknas intäkterna av statens affärsverksfonder stiga med 27 miljoner kronor. Överskotten från postverket, telegrafverket, statens vattenfallsverk och domänverket väntas sålunda öka med respektive 5, 5, 15 och 27 miljoner kronor, medan för statens järnvägar räknas med en nedgång av 25 miljoner kronor. Inkomsterna av övriga kapitalfonder beräknas sammanlagt stiga med omkring 5 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverkets beräkning av de särskilda inkomsttitlarna.

Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse. Riksräkenskapsverket har beträffande inkomsttiteln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. verkställt beräkning av inkomsterna för såväl budgetåret 1950/51 som 1951/52.

Riksräkenskapsverket har därvid med utgångspunkt från taxeringsutfallet i fråga om verksamhetsåret 1949 och den beräknade inkomstutvecklingen under verksamhetsåret 1950 räknat med en icke obetydlig stegring av skatteunderlaget för verksamhetsåret 1951 och av den inflytande preliminärskatten under uppördsåret 1951/52. Även för uppördsåret 1952/53 har riksräkenskapsverket ansett sig böra räkna med en viss ökning. I fråga om skatteunderlagets utveckling har riksräkenskapsverket gjort följande antaganden. Vad först gäller fysiska personer har riksräkenskapsverket framhållit, att inkomsten av jordbruksfastighet — som för verksamhetsåret 1949 utvisade en stegring med inemot 7 procent i jämförelse med året närmast före — på grund av det relativt goda skördeutfallet även torde ha ökats under år 1950. Riksräkenskapsverket har därvid i huvudsak med ledning av de kalkyler, som legat till grund för överenskommelserna rörande prissättningen å jordbrukets produkter, räknat med något mindre ökning under detta senare år än under år 1949. Det jämförelsevis goda skördeutfallet år 1950 beräknas komma att påverka även 1951 års inkomst av jord-

bruksfastighet. Till följd av den allmänna höjningen av inkomstnivån torde med hänsyn till den tillämpade ordningen för prissättningen å jordbrukets produkter inkomsten av jordbruksfastighet sistnämnda år kunna antagas bli icke oväsentligt högre än under år 1950. Beträffande inkomsten av arbetsanställning, som under verksamhetsåret 1949 stigit med drygt 3 procent i jämförelse med närmast föregående år, har riksräkenskapsverket med ledning av föreliggande statistik över löneinkomsterna uppskattat den genomsnittliga stegringen för år 1950 till omkring 3 procent i jämförelse med år 1949. Vid bedömandet av inkomstutvecklingen för tiden efter 1951 års ingång har riksräkenskapsverket beaktat det ändrade läge, som inträder i samband med lönestoppets upphävande samt genom avvecklingen av subventionerna i fråga om vissa varor och stegringen av levnadskostnaderna. Vidare har riksräkenskapsverket även för nästa år ansett sig böra räkna med mycket god sysselsättning. På grund härav och med hänsyn till det rådande läget inför de förestående löneavtalsförhandlingarna torde man enligt ämbetsverket kunna räkna med en betydande ökning av inkomsten av arbetsanställning under år 1951. För tiden därefter räknar riksräkenskapsverket med ytterligare någon ökning. Inkomsten av rörelse utvisar för verksamhetsåret 1949 en ökning med icke fullt 2 procent i jämförelse med år 1948. En märkbar uppgång i detaljhandelsomsättningen inom vissa branscher i förening med den starkt stegrade utrikeshandeln och den utvidgade hyggnads- och anläggningsverksamheten tyder på en i stort sett gynnsam utveckling av inkomstläget för rörelse under år 1950. Riksräkenskapsverket uppskattar sålunda ökningen av rörelseinkomsten under sistnämnda år till omkring 10 procent. Även beträffande aktiebolagens inkomster torde nyssnämnda förhållanden få tillmätas stor betydelse. Likaså torde den fortsatta ökningen av produktionsvolymen och den betydande prisstegringen för vissa viktiga exportartiklar ha lett till en ökning av bolagsvinsterna. Riksräkenskapsverket räknar med att taxeringsresultatet för samtliga aktiebolag för verksamhetsåret 1950 kommer att utvisa en uppgång i de taxerade inkomsterna med omkring 15 procent. Ämbetsverket har därvid även beaktat verkningarna av såväl utdelningsstoppets hävande som de planerade åtgärderna för begränsning av självfinansierade investeringar. I fråga om fysiska personers rörelseinkomster och aktiebolagens inkomster under år 1951 har riksräkenskapsverket — med utgångspunkt från en fortsatt produktionsstegring i samma takt och i övrigt en i stort sett gynnsam utveckling — räknat med ytterligare någon inkomstökning.

Riksräkenskapsverket framhåller, att på grundval av 1949 års taxering ett belopp av ca 700 miljoner kronor påfördes de skattskyldiga såsom kvarstående skatt, medan ett belopp av omkring 260 miljoner kronor skulle återbetalas. Enligt av ämbetsverket från länsstyrelserna infordrade uppgifter uppgår såväl den kvarstående skatten som återbetalningarna på grund av 1950 års taxering till i runt tal samma belopp, d. v. s. 700 resp. 260 miljoner kronor. Vad beträffar storleken av den kvarstående skatt, som kan komma att påföras, och de återbetalningar av för mycket erlagd preliminär-

skatt, som kunna komma att verkställas på grundval av 1951 års taxering, finnes enligt ämbetsverket icke anledning att räkna med någon nämnvärd förändring.

Riksräkenskapsverket har erinrat om att kvarstående skatt enligt upp-
bördsförordningen skall erläggas under uppördsterminerna i mars och maj
efter taxeringsåret. Då något anstånds-förfarande avses icke vidare skola
ifrågakomma, komma tre terminer för betalning av kvarstående skatt att
infalla under budgetåret 1950/51.

Med utgångspunkt från de sålunda gjorda antagandena rörande inkomst-
utvecklingen har riksräkenskapsverket kommit till det resultatet, att brut-
toinkomsterna å förevarande riksstatstitel skulle komma att uppgå för
budgetåret 1950/51 till mellan 4 700 och 4 800 miljoner kronor och för bud-
getåret 1951/52 till omkring 5 000 miljoner kronor.

Då utgifterna å titeln för budgetåret 1950/51 beräknas till i runt tal 2 400
miljoner kronor, uppskattar riksräkenskapsverket utfallet av inkomstiteln
för innevarande budgetår till i runt tal 2 300 miljoner kronor.

Beträffande nästkommande budgetår har riksräkenskapsverket beräknat
utgifterna å inkomstiteln på följande sätt. Utbetalningen av kommunal-
skattemedlen — här inbegripet dels förskott å kommunal inkomstskatt un-
der kalenderåret 1951, dels fastighetsskatten, dels ock slutavräkning på det
under kalenderåret 1949 utbetalade förskottet å kommunal inkomstskatt
— torde under kalenderåret 1951 komma att uppgå till i runt tal 1 960 mil-
joner kronor, varav å första hälften av budgetåret 1951/52 skulle falla
omkring 980 miljoner kronor. På andra hälften av budgetåret beräknas mot-
svarande utbetalningar — med utgångspunkt från vad verket antagit be-
träffande inkomstutvecklingen samt med beaktande av verkningarna av de
höjda ortsavdragen vid kommunalbeskattningen — belöpa sig till drygt 900
miljoner kronor. Till kommunalskattemedlen, 1 880 miljoner kronor, skola
läggas dels återbetalningar av överskjutande skatt, beräknade till omkring 260
miljoner kronor, och dels omföringar av utskiftnings- och ersättnings-skatt,
pensionsavgifter, olycksfallsförsäkringsavgifter, skogsvårdsavgifter och an-
nuiteter med ca 170 miljoner kronor. Utgifterna å titeln skatt å inkomst och
förmögenhet m. m. under nästa budgetår antagas uppgå till mellan 2 300
och 2 400 miljoner kronor. Under framhållande av svårigheterna att beräk-
na förevarande inkomsttitel — bland annat på grund av att tillräcklig er-
farenhet ännu ej vunnits i fråga om verkningarna av dels det nya upp-
börds-systemet, dels det från och med år 1948 tillämpade skattesystemet — och
med understrykande av ovissheten i de gjorda antagandena om den kom-
mande inkomstutvecklingen förordar riksräkenskapsverket, att titeln i riks-
staten för budgetåret 1951/52 uppföres med 2 600 miljoner kronor.

Inkomsten av k u p o n g s k a t t som av överståthållarämbetet beräknats
till 3 miljoner kronor för nästa budgetår, har av riksräkenskapsverket upp-
tagits till 3,5 miljoner kronor, innebärande en minskning i förhållande till
gällande riksstat med 1,5 miljoner kronor.

Inkomsttiteln u t s k i f t n i n g s s k a t t o c h e r s ä t t n i n g s s k a t t

har ämbetsverket för budgetåret 1951/52 beräknat till oförändrat belopp, 1 miljon kronor.

Inkomsten å titeln *skogsvårdsavgifter* utgjorde under budgetåret 1949/50 4,6 miljoner kronor. Under förutsättning, att skogsvårdsavgiften för år 1951 fastställs att utgå efter samma promilletal som för år 1950, eller 1,5 promille, förordar riksräkenskapsverket, att inkomstiteln för nästa budgetår upptages med oförändrat 4,6 miljoner kronor.

Även inkomsterna å titeln *bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter* har riksräkenskapsverket för nästa budgetår beräknat till oförändrat belopp eller 200 000 kronor.

I enlighet med av generalpoststyrelsen gjorda beräkningar har riksräkenskapsverket för innevarande budgetår uppskattat inkomsterna av *arvs-lottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt* till 57 miljoner kronor. Häri ingår ett betydande belopp från ett enda dödsbo. Även för nästa budgetår har man att räkna med sådan större engångsuppbörd. Ämbetsverket har föreslagit, att inkomstiteln i riksstaten för budgetåret 1951/52 upptages till oförändrat 55 miljoner kronor.

Lotterivinstskatten, som för budgetåret 1949/50 uppgått till 28 miljoner kronor och för det löpande budgetåret beräknas inflyta med 29 miljoner kronor, har av riksräkenskapsverket för nästa budgetår beräknats till sistnämnda belopp, innebärande en höjning i förhållande till gällande riksstat med 1 miljon kronor.

Inkomsterna under titeln *omsättnings- och expeditionsstämpelar m. m.*, som i gällande riksstat uppförts med 43 miljoner kronor, beräknas av generalpoststyrelsen till 48 miljoner kronor för budgetåret 1950/51, vilken beräkning riksräkenskapsverket godtagit. Även för nästa budgetår föreslår ämbetsverket, att inkomstiteln upptages till sistnämnda belopp, 48 miljoner kronor.

Automobilskattemedel. I gällande riksstat ha intäkterna av *fordonsskatten* och *bensinskatten* upptagits till 100 resp. 300 miljoner kronor. Med ledning av från statistiska centralbyrån inhämtade uppgifter rörande motorfordonsbeståndet vid ingången av tredje kvartalet 1950 har riksräkenskapsverket beräknat fordonsskatten till 100 miljoner kronor för innevarande budgetår och till 105 miljoner kronor för budgetåret 1951/52. Statens handels- och industrikommission har lämnat uppgifter rörande den beräknade konsumtionen av motorbensin under tiden fram till utgången av budgetåret 1951/52. Skatten å importerad och inom riket tillverkad bensin har ansetts kunna beräknas i anslutning till av generaltullstyrelsen och kontrollstyrelsen verkställda kalkyler samt uppskattas till 290 miljoner kronor för budgetåret 1950/51 och till inemot 220 miljoner kronor för budgetåret 1951/52. Skatten å motorsprit har i enlighet med kontrollstyrelsens beräkningar uppskattats till 5 miljoner kronor för budgetåret 1950/51. Inkomsterna av skatt å brännolja beräknar riksräkenskapsverket med ledning av införskaffade uppgifter från länsstyrelserna till

omkring 40 miljoner kronor för budgetåret 1950/51 och till inemot 30 miljoner kronor för budgetåret 1951/52. I enlighet härmed har riksräkenskapsverket beräknat inkomstiteln bensinskatt för budgetåret 1950/51 till 340 miljoner kronor och för budgetåret 1951/52 till 250 miljoner kronor.

Tullar och acciser. Inkomstiteln tullmedel, som under budgetåret 1949/50 gav en behållen intäkt av 235 miljoner kronor, är i riksstaten för löpande budgetår uppförd med 220 miljoner kronor. Vid i november 1950 gjord uppskattning har generaltullstyrelsen beräknat nettouppböörden för innevarande budgetår till 290 miljoner kronor och för nästa budgetår till 300 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket, som godtagit generaltullstyrelsens beräkning i fråga om såväl löpande som nästkommande budgetår, upptar inkomsterna å titeln tullmedel till 290 miljoner kronor för budgetåret 1950/51 samt förordar, att titeln, under förutsättning av oförändrade tullsatser, för budgetåret 1951/52 uppföres med 300 miljoner kronor.

I riksstaten för innevarande budgetår är inkomstiteln varuskatt, varunder även redovisas intäkten av pålsvaruskatt samt den särskilda försäljningsskatten å mattor, guldsmedsvaror och grammofonvaror, upptagen till ett belopp av 150 miljoner kronor. I anslutning till beräkningar av kontrollstyrelsen, generaltullstyrelsen och länsstyrelserna om utfallet av inkomstiteln har riksräkenskapsverket, som erinrat om den av 1950 års riksdag beslutade höjningen av skattesatserna för choklad- och konfektyrvaror, beräknat inkomstiteln varuskatt till 170 miljoner kronor för budgetåret 1950/51 och till 190 miljoner kronor för budgetåret 1951/52.

Trafikskatten har i gällande riksstat upptagits till 35 miljoner kronor. Järnvägsstyrelsen har — med utgångspunkt från ett av styrelsen framlagt förslag, enligt vilket från statens järnvägar härflytande trafikskatt skulle få tillgodoräknas titeln statens järnvägar i samband med planerad taxehöjning och någon särskild trafikskatt icke skulle utgå efter den 31 mars 1951 — beräknat den behållna inkomsten av trafikskatten för budgetåret 1950/51 till 30 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har i avbidan på prövning av järnvägsstyrelsens förslag till omläggning ansett sig böra utgå från nu gällande ordning i fråga om uttagande av trafikskatt. I enlighet härmed har riksräkenskapsverket, med utgångspunkt från nuvarande taxor, beräknat inkomsten av trafikskatt för vart och ett av budgetåren 1950/51 och 1951/52 till 35 miljoner kronor.

I fråga om titeln accis å margarin och vissa andra fettvaror, som i gällande riksstat uppförts med 3,5 miljoner kronor, har riksräkenskapsverket med ledning av kontrollstyrelsens kalkyler beräknat inkomsterna för vart och ett av budgetåren 1950/51 och 1951/52 till oförändrat 3,5 miljoner kronor.

I nära överensstämmelse med av generaltullstyrelsen och statens jordbruksnämnd uppgjorda kalkyler beräknar riksräkenskapsverket — under förutsättning att några mera väsentliga ändringar i ransoneringen av kaffe icke genomföres under den tid, beräkningen avser — att skatt å kaffe

skall inflyta under löpande budgetår med 14 miljoner kronor och föreslår, att i riksstaten för nästa budgetår inkomstiteln upptages till 15 miljoner kronor.

I gällande riksstat har tobaksskatten upptagits till 430 miljoner kronor. Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet har beräknat tobaksskatten för innevarande budgetår till 440 miljoner kronor. Tobaksmonopolet har därvid räknat med ökade skatteintäkter i anledning av den prisförhöjning å tobaksvaror av inhemsk tillverkning, som är avsedd att genomföras den 1 januari 1951, men å andra sidan ansett sig böra räkna med en viss nedgång av konsumtionen på tobaksvaror. För nästkommande budgetår har tobaksmonopolet beräknat inkomsterna av tobaksskatt till 485 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket, som funnit sig icke böra räkna med någon nedgång i cigarrettkonsumtionen, uppskattar tobaksskattens avkastning för nu löpande budgetår till 450 miljoner kronor samt föreslår att inkomstiteln i riksstaten för budgetåret 1951/52 upptages till 500 miljoner kronor.

Brännvinstillverkningsskatten har i gällande riksstat upptagits till 20 miljoner kronor och beräknas för löpande budgetår inflyta med 19 miljoner kronor. För budgetåret 1951/52 har kontrollstyrelsen beräknat intäkten till 20 miljoner kronor. Mot denna uppskattning har riksräkenskapsverket icke haft något att erinra.

Riksräkenskapsverket föreslår, att inkomsterna av partihandelsbolag, vilka för innevarande budgetår upptagits med 20 miljoner kronor, för budgetåret 1951/52 beräknas till 18 miljoner kronor.

Inkomsterna av detaljhandelsbolag har i riksstaten för löpande budgetår upptagits med 30 miljoner kronor. I enlighet med av kontrollstyrelsen lämnade uppgifter uppskattar riksräkenskapsverket här avsedda inkomster för budgetåret 1950/51 till 33,5 miljoner kronor och för budgetåret 1951/52 till 30 miljoner kronor.

Omsättnings- och utskänkningskatten å spritdrycker har i riksstaten för löpande budgetår uppförts med 480 miljoner kronor. I enlighet med av kontrollstyrelsen lämnade uppgifter — varvid hänsyn tagits till beslutade skattehöjningar fr. o. m. den 1 december 1950 — uppskattar riksräkenskapsverket inkomsterna å förevarande titel till 525 miljoner kronor under budgetåret 1950/51 samt föreslår, att titeln för budgetåret 1951/52 beräknas till 560 miljoner kronor.

Omsättnings- och utskänkningskatt å vin har i riksstaten för löpande budgetår upptagits till 36 miljoner kronor. I överensstämmelse med av kontrollstyrelsen uppgjorda kalkyler beräknar riksräkenskapsverket inkomsterna under denna titel till 38 miljoner kronor för budgetåret 1950/51 samt föreslår, att ifrågavarande inkomstitel i riksstaten för budgetåret 1951/52 uppföres med ett belopp av 40 miljoner kronor.

Maltdrycksskatten, som i gällande riksstat upptagits till 67 miljoner kronor, beräknas av kontrollstyrelsen inflyta med 70 miljoner kronor. Styrelsen har därvid beaktat höjningen av skattesatserna för malt-drycker fr. o. m. den 1 december 1950, men å andra sidan räknat med en viss

nedgång i maltdryckskonsumtionen. För nästa budgetår har kontrollstyrelsen uppskattat inkomsterna under förevarande inkomsttitel till 73 miljoner kronor.

I enlighet med kontrollstyrelsens förslag beräknar riksräkenskapsverket inkomsterna av maltdrycksskatt till 70 miljoner kronor för budgetåret 1950/51 och till 73 miljoner kronor för budgetåret 1951/52.

I enlighet med av kontrollstyrelsen framlagt förslag beräknar riksräkenskapsverket inkomsterna av skatten å läskedrycker till 32 miljoner kronor för budgetåret 1950/51 och till 35 miljoner kronor för budgetåret 1951/52, varvid hänsyn tagits till beslutad skattehöjning ävensom till viss konsumtionsminskning.

Enligt från överståthållarämbetet och länsstyrelserna inhämtade uppgifter beräknas inkomsten å titeln statlig nöjesskatt, som i riksstaten för löpande budgetår upptagits till 45 miljoner kronor, komma att uppgå till 42,88 miljoner kronor under budgetåret 1950/51 och till något lägre belopp under budgetåret 1951/52. Riksräkenskapsverket, som utgår ifrån att de behållna totala inkomsterna av den statliga nöjesskatten på biografföreställningar icke skola under någotdera av budgetåren 1950/51 och 1951/52 komma att i mera nämnvärd grad understiga motsvarande inkomster under budgetåret 1949/50, beräknar uppbörden av nöjesskatt för innevarande budgetår till 45 miljoner kronor och föreslår, att inkomsttiteln nöjesskatt för budgetåret 1951/52 upptages till likaledes 45 miljoner kronor.

Uppbörd i statens verksamhet. Under denna rubrik ha i riksstaten för löpande budgetår upptagits 79,2 miljoner kronor och utfallet av inkomstsumman har av riksräkenskapsverket beräknats till 84,3 miljoner kronor. För nästa budgetår har ämbetsverket upptagit ett sammanlagt belopp av 87,3 miljoner kronor. Beträffande nedannämnda inkomsttitlar under förevarande rubrik har riksräkenskapsverket anfört i huvudsak följande.

Mynt- och justeringsverket har uppskattat inkomsterna av myntning och justering under budgetåret 1950/51 till 7,5 miljoner kronor mot 7 miljoner kronor i riksstaten men föreslagit, att sistnämnda belopp skall beräknas i riksstaten för budgetåret 1951/52. Riksräkenskapsverket har i anslutning till mynt- och justeringsverkets beräkning upptagit inkomsterna av myntning och justering för budgetåret 1951/52 till 7 miljoner kronor.

I överensstämmelse med generaltullstyrelsens förslag har riksräkenskapsverket upptagit inkomster av fyr- och båkmedel för budgetåret 1951/52 till 4,5 miljoner kronor mot 3,5 miljoner kronor i riksstaten för löpande budgetår.

Inkomsten av lotspenningar är för löpande budgetår upptagen till 4,5 miljoner kronor. Med hänsyn till inkomstillflödet under budgetåret 1949/50 samt första kvartalet av budgetåret 1950/51 beräknar riksräken-

skapsverket inkomsten av lotspenningar för sistnämnda budgetår till 5 miljoner kronor samt föreslår, att inkomsten av lotspenningar i riksstaten för budgetåret 1951/52 upptages till samma belopp, 5 miljoner kronor.

Inkomsttiteln patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter är för löpande budgetår upptagen till 3,7 miljoner kronor. Patent- och registreringsverket har beräknat inkomsterna under nämnda budgetår till 3,9 miljoner kronor. För budgetåret 1951/52 har patent- och registreringsverket, under förutsättning av bifall till en av ämbetsverket den 20 september 1950 gjord framställning om vissa avgiftshöjningar fr. o. m. den 1 juli 1951, ansett inkomsterna under förevarande titel böra uppskattas till 4,7 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket, som utgår ifrån att de av patent- och registreringsverket föreslagna avgiftshöjningarna komma att genomföras, uppskattar ifrågavarande inkomster till 4 miljoner kronor för budgetåret 1950/51 och till 4,7 miljoner kronor för budgetåret 1951/52.

Folkpensionsavgifter. Riksräkenskapsverket erinrar om att då i riksstaten vid sidan av inkomsttiteln för preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m. uppförts en särskild inkomsttitel för pensionsavgifter, förutsatts, att inflytande pensionsavgifter i länsstyrelsernas räkenskaper skola tillgodoföras den förstnämnda inkomsttiteln samt att sedan vid varje budgetårs utgång från denna titel till titeln för pensionsavgifter skola omföras till den senare titeln hänförliga medel.

Vid omföringen hör inkomsttiteln folkpensionsavgifter — i analogi med vad som tillämpas vid statsverkets avräkning med kommunerna beträffande kommunerna tillkommande utskylder — tillgodoföras ett belopp motsvarande summan av debiterade pensionsavgifter efter avdrag av verkställda avkortningar av pensionsavgifter, som debiterats enligt uppbördsförordningen.

Folkpensionsavgifterna ha i riksstaten för budgetåret 1950/51 beräknats till 145 miljoner kronor. Enligt uppgift från statistiska centralbyrån uppgår beloppet av under år 1950 påförda avgifter till i runt tal 138 miljoner kronor eller till ett belopp, som med omkring 4 miljoner kronor överstiger de i budgetredovisningen för budgetåret 1949/50 upptagna debiterade pensionsavgifterna, sedan avkortade pensionsavgifter fråndragits. Det belopp, som under budgetåret 1950/51 skall omföras från titeln för preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m. till inkomsttiteln folkpensionsavgifter, kan sålunda beräknas till 142 miljoner kronor.

På grund av det anförda har riksräkenskapsverket, som med hänsyn till tidigare lämna uppgifter rörande inkomstutvecklingen räknar med någon ökning av beloppet av påförda avgifter från år 1950 till år 1951, uppskattat inkomsterna av folkpensionsavgifter för budgetåret 1950/51 till 142 miljoner kronor och för budgetåret 1951/52 till 145 miljoner kronor.

Diverse inkomster. Inkomstitlarna bötesmedel, totalisatormedel, tipsmedel och lotterimedel, som i gällande riksstat äro upptagna med 6, 7,5, 33 och 75 miljoner kronor, ha av riksräkenskapsverket — på grundval av de uppgifter, som lämnats av vederbörande myndigheter resp. Aktiebolaget Tipstjänst samt Svenska penninglotteriet aktiebolag — för nästa budgetår beräknats till 7, 7,5, 40 och 76 miljoner kronor.

Inkomstposten övriga diverse inkomster, som från och med budgetåret 1948/49 tillgodoföres inflytande krigskonjunkturskatt och från och med innevarande budgetår inflytande pappersskatt samt belastas med restitutioner av dessa skatter, har i riksstaten för budgetåret 1950/51 uppförts med ett belopp av 3 miljoner kronor. Kvarstående uppbörd av pappersskatt beräknas tillföra titeln drygt en miljon kronor under det nu löpande budgetåret, och vidare beräknas titeln detta budgetår komma att från fonden för premielån till egnahemslåntagare samt fonden för krislån till jordbrukare tillgodoföras 8,5 miljoner resp. 0,5 miljon kronor. Med utgångspunkt härifrån och med stöd av från länsstyrelserna införskaffade uppgifter beräknar riksräkenskapsverket den behållna uppbörden å inkomstiteln övriga diverse inkomster för budgetåret 1950/51 till 13 miljoner kronor samt föreslår, att inkomstiteln i riksstaten för budgetåret 1951/52 uppföres med ett belopp av 4 miljoner kronor.

Statens affärsverksfonder. I riksstaten för löpande budgetår äro överskotten av statens affärsverksfonder upptagna till sammanlagt 138 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket beräknar att 168 miljoner kronor skola komma att inflyta under detta budgetår och 165 miljoner kronor under nästa budgetår.

Postverkets inlevererade överskott för budgetåret 1949/50 uppgick till drygt 27 miljoner kronor. I riksstaten för löpande budgetår är inkomstiteln uppförd med 15 miljoner kronor. Generalpoststyrelsen har beräknat överskottet för budgetåret 1950/51 till 22,0 miljoner kronor och för budgetåret 1951/52 till 20,2 miljoner kronor. Styrelsen har föreslagit, att inkomstiteln i riksstaten för sistnämnda budgetår upptages med 20 miljoner kronor.

Vid uppskattningen av inkomsterna har styrelsen emottett en nettoökning från budgetåret 1949/50 till budgetåret 1950/51 med 5,2 miljoner kronor till 254 miljoner kronor samt från sistnämnda budgetår till budgetåret 1951/52 med 2,9 miljoner kronor till 256,9 miljoner kronor. Huvuddelen av ökningen belöper sig å francoteckensuppbörden, som med hänsyn till en av styrelsen påräknad mindre ökning i trafikvolymen kalkylerats stiga från budgetåret 1949/50 till budgetåret 1950/51 med 4 miljoner kronor till 152 miljoner kronor samt från sistnämnda budgetår till budgetåret 1951/52 med ytterligare 4 miljoner kronor till 156 miljoner kronor. Även beträffande posterna inkomster av tidningsrörelsen och ersättning för postgirorörelsen räknar styrelsen med ökade intäkter under de närmaste åren, medan å andra sidan inkomsterna av tjänsteförsändelser beräknats minska med drygt 2,5 miljoner kronor från budgetåret 1949/50 till budget-

året 1950/51, men öka med 0,1 miljon kronor från sistnämnda budgetår till budgetåret 1951/52.

De mot inkomsterna svarande driftskostnaderna beräknas för innevarande budgetår uppgå till 232 miljoner kronor samt för nästa budgetår till 236,7 miljoner kronor. Därvid har antagits att den procentuella förhöjningen å avlöningarna kommer att utgå med 12 procent under hela budgetåret 1950/51 samt under budgetåret 1951/52. Hänsyn har ej heller tagits till de förändringar i nuvarande prisnivå, som förväntas vid årsskiftet 1950/51.

Riksräkenskapsverket har i avbidan på statsmakternas prövning av frågan om storleken av det rörliga tillägget för tiden efter 1950 års utgång beräknat inkomsterna av affärsverken med utgångspunkt från under år 1950 gällande grunder för det rörliga tillägget, dock att hänsyn tagits till den redan beslutade retroaktiva förhöjningen av tillägget. Vidare har riksräkenskapsverkets beräkning, vad angår inkomsterna av post- och telegrafverken samt statens järnvägar, baserats på nuvarande taxor.

I enlighet härmed har riksräkenskapsverket i anslutning till generalpoststyrelsens kalkyler upptagit inkomsterna av postverket för vart och ett av budgetåren 1950/51 och 1951/52 till 20 miljoner kronor.

Telegrafverkets inlevererade överskott för budgetåret 1949/50 uppgick till 47,7 miljoner kronor.

I gällande riksstat är inkomstiteln uppförd med 45 miljoner kronor. Telegrafstyrelsen beräknar vid tillämpning av oförändrade grunder för avsättningarna till värdeminskningsskonto och vid oförändrat löneläge överskottet å telegrafverkets rörelse till cirka 51 miljoner kronor för vart och ett av budgetåren 1950/51 och 1951/52. Vid bifall till en av telegrafstyrelsen hos Kungl. Maj:t gjord förnyad framställning om medgivande att få göra extra avsättningar till värdeminskningsskonto med så stort belopp, att den därefter återstående delen av överskottet motsvarar statens ränteutgifter för i telegrafverket investerade lånemedel, skulle överskottet bli cirka 30 miljoner kronor för budgetåret 1950/51 och cirka 32 miljoner kronor för budgetåret 1951/52.

Totalinkomsterna för budgetåren 1950/51 och 1951/52 ha av telegrafstyrelsen vid oförändrad lönenivå beräknats till 410,8 resp. 430,6 miljoner kronor, innebärande ökning jämfört med budgetåret 1949/50 av omkring 17 och 37 miljoner kronor. Vid beräkningen har förutsatts, att nuvarande inträdesavgifter bibehållas oförändrade, att abonnentökningen kommer att omfatta ca 90 000 apparater per år samt att trafiken kommer att utvecklas i ungefär samma takt som för närvarande.

Driftskostnaderna ha för budgetåret 1950/51 upptagits i enlighet med den av Kungl. Maj:t för detta budgetår fastställda driftskostnadsstaten. För budgetåret 1951/52 ha kostnaderna blivit beräknade till omkring 379 miljoner kronor, vilket innebär en ökning i förhållande till närmast föregående budgetår med 19 miljoner kronor. För båda budgetåren har beräkningen avsett driftskostnadernas storlek vid nuvarande lönenivå och vid nuvarande grunder för avsättningar till värdeminskningsskonto.

Riksräkenskapsverket har vid sin beräkning av telegrafverkets inkomster utgått från samma förutsättningar, såvitt gäller taxorna och det rörliga tillägget, som vid beräkningen av postverkets inkomster. I enlighet härmed har riksräkenskapsverket ansett inkomsterna av telegrafverket — med utgångspunkt från gällande avskrivningsnormer — böra upptagas till 48 miljoner kronor för budgetåret 1950/51 och till 50 miljoner kronor för budgetåret 1951/52.

Statens järnvägars överskott för budgetåret 1949/50 uppgick till något över 42 miljoner kronor. I riksstaten för innevarande budgetår är inkomstiteln uppförd med 35 miljoner kronor. Järnvägsstyrelsen, som icke räknat med några större förändringar i den nuvarande trafiknivån och därmed i trafikinkomsterna, så länge den nuvarande högkonjunkturen består, har under förutsättning av oförändrade taxor beräknat överskottet för budgetåret 1950/51 till 35 miljoner kronor och för budgetåret 1951/52 till 10 miljoner kronor.

Beträffande utgifterna har styrelsen i huvudsak utgått från den för innevarande år fastställda kostnadsstaten, varjämte hänsyn tagits till den utgiftsökning, som kan bli en följd av redan inträdd och förväntad prisstegring beträffande kol, sliprar och andra förbrukningsartiklar. Däremot har styrelsen i fråga om personalutgifterna icke räknat med det redan beslutade s. k. kompenstationstillägget och ej heller med den allmänna lönestegring, som är att förvänta men vars storlek ännu är en öppen fråga.

Styrelsen uppskattar inkomsterna och utgifterna för löpande budgetår till 840 resp. 805 miljoner kronor och för nästkommande budgetår till 840 resp. 830 miljoner kronor. Med hänsyn till den stegring av personalutgifterna som är att räkna med fr. o. m. den 1 januari 1951 har järnvägsstyrelsen undersökt möjligheterna att genom en taxehöjning åstadkomma balans i verkets ekonomi. Det förslag till taxereglering, som för närvarande är under beredning, är bl. a. grundat på förutsättningen att den del av statsverkets inkomster under rubriken trafikskatt, som härrör från statens järnvägars persontrafik, skall tillgodoföras riksstatstiteln statens järnvägar. Det är därför styrelsens avsikt att i särskild skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om trafikskattens avskaffande fr. o. m. taxehöjningens ikraftträdande. I övrigt har styrelsen tänkt sig avgiftsregleringen i princip avpassad så, att den skulle dels möjliggöra avskrivningar efter nuvärdesprincipen och dels medföra ett mot räntan å statskapitalet svarande överskott. I anslutning till vad som sålunda anförts har järnvägsstyrelsen föreslagit, att överskottet från statens järnvägar för innevarande budgetår beräknas till det i riksstaten upptagna beloppet 35 miljoner kronor samt att för budgetåret 1951/52 överskottet upptages med likaledes 35 miljoner kronor.

I överensstämmelse med vad som tidigare angivits har riksräkenskapsverket vid sin beräkning av inkomsterna från statens järnvägar utgått från samma förutsättningar, såvitt gäller taxorna och det rörliga tillägget, som vid beräkningen av postverkets och telegrafverkets inkomster. Vidare har

riksräkenskapsverket, såsom framhållits i det föregående, utgått från nu gällande ordning i fråga om uttagande av trafikskatt. I enlighet härmed och med utgångspunkt från gällande avskrivningsnormer har riksräkenskapsverket beräknat inkomsterna av statens järnvägar till 30 miljoner kronor för budgetåret 1950/51 och till 10 miljoner kronor för budgetåret 1951/52.

Inkomsterna från statens vattenfallsverk utgjorde för budgetåret 1949/50 drygt 38 miljoner kronor. Vattenfallsstyrelsen räknar med att för innevarande budgetår kunna inleverera ett inkomstöverskott av 50 miljoner kronor, vilket belopp med 20 miljoner kronor överstiger det i gällande riksstat upptagna beloppet. Ökningen sammanhänger med en tidigare icke bedömbär gynnsam utveckling av vattenförhållandena, vilket medfört ett betydligt minskat behov av bränslestrad och inköpt tillskottskraft. För budgetåret 1951/52 har inleveransen av inkomstöverskottet av styrelsen uppskattats till 45 miljoner kronor. Beträffande beräkningen för sistnämnda budgetår göres sedvanlig reservation i fråga om onormala vattenförhållanden, ändringar i bränslepriser, konjunkturförhållanden och dylikt.

Riksräkenskapsverket framhåller att av vattenfallsstyrelsen såsom rörelsemedel kvarhållna överskottsmedel under budgetåret 1948/49 ökade från 18,5 miljoner kronor till 33,4 miljoner kronor och under budgetåret 1949/50 med ytterligare 13 miljoner kronor till 46,4 miljoner kronor. Samtidigt fanns det vid utgången av sistnämnda budgetår ett utnyttjat belopp av den rörliga krediten hos riksgäldskontoret å 20 miljoner kronor samt en kontant behållning å 3,0 miljoner kronor. Det kan enligt riksräkenskapsverkets mening ifrågasättas, huruvida icke vattenfallsstyrelsen skulle under nu löpande budgetår såsom överskott från statens vattenfallsverk kunna utöver av styrelsen beräknade 50 miljoner kronor inleverera ytterligare 15 å 20 miljoner kronor till statsverket. Riksräkenskapsverket uppger, att vattenfallsstyrelsen under hand meddelat att en sådan höjning av inleveransen av överskottsmedel under innevarande budgetår icke i nuvarande läge är möjlig utan en höjning av styrelsens rörliga kredit hos riksgäldskontoret. I avbidan på ytterligare överväganden i ämnet har riksräkenskapsverket därför icke funnit sig böra räkna med någon inleverans av överskottsmedel utöver vad vattenfallsstyrelsen förutsatt. I enlighet härmed och med utgångspunkt från de förutsättningar som tidigare angivits för riksräkenskapsverkets beräkning av inkomsterna från affärsverken, i vad avser det rörliga tillägget, beräknar riksräkenskapsverket i anslutning till vattenfallsstyrelsens kalkyler inkomsterna av statens vattenfallsverk till 50 miljoner kronor för budgetåret 1950/51 och till 45 miljoner kronor för budgetåret 1951/52.

Domänverkets överskott för budgetåret 1949/50 uppgick till nära 30 miljoner kronor, varav ca 21 miljoner kronor inlevererades under budgetåret. Överskottet har i riksstaten för innevarande budgetår upptagits till 13 miljoner kronor. Domänverket framhåller svårigheterna att med större noggrannhet nu bedöma resultatet för år 1950, då den huvudsakliga delen av höstens försäljningar ännu ej avslutats. På grundval av hittills verk-

ställda eller preliminärt avslutade försäljningar av virke har styrelsen dock ansett sig kunna beräkna domänverkets överskott för år 1950 till 20 miljoner kronor. Storleken av det överskott som kan komma att uppstå å domänverkets rörelse under år 1951, har av domänstyrelsen ansetts än svårare att bedöma. Styrelsen har dock ansett sig böra räkna med avsevärt ökade inkomster. Med reservation för förändringar i det ekonomiska läget och med hänsyn till pågående avtalsförhandlingar har styrelsen ansett sig för närvarande böra uppskatta domänverkets överskott för år 1951 till 40 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har i avvaktan på säkrare hållpunkter för ett bedömande av resultatet av vinterns virkesförsäljningar godtagit domänstyrelsens beräkningar. I enlighet härmed och med utgångspunkt från de förutsättningar som tidigare angivits för riksräkenskapsverkets beräkning av inkomsterna från affärsverken, i vad avser det rörliga tillägget, upptar riksräkenskapsverket inkomsterna å förevarande titel under budgetåret 1950/51 till 20 miljoner kronor samt föreslår, att titeln i riksstatsförslaget för budgetåret 1951/52 uppföres med ett belopp av 40 miljoner kronor.

Riksbanksfonden. I skrivelse från riksbanken till riksräkenskapsverket har förevarande inkomstitel beräknats till 15 miljoner kronor för vart och ett av budgetåren 1950/51 och 1951/52.

Riksräkenskapsverket har i enlighet härmed upptagit inkomsterna från riksbanksfonden för budgetåret 1951/52 till 15 miljoner kronor.

Statens allmänna fastighetsfond. I enlighet med ett av riksräkenskapsverket avgivet utlåtande över de av de särskilda förvaltningsmyndigheterna avgivna förslagen till stater för de olika delfonderna av allmänna fastighetsfonden, beräknar ämbetsverket överskottet under förevarande inkomstitel till 14,3 miljoner kronor, innebärande en ökning med 0,3 miljon kronor jämfört med innevarande budgetår.

Försvarets fonder. Inkomsterna under denna rubrik, som i riksstaten för innevarande budgetår upptagits till 21,3 miljoner kronor, uppskattar ämbetsverket till sammanlagt 22,1 miljoner kronor för nästa budgetår, varav å försvarets fastighetsfond falla 20,4 miljoner kronor och å försvarets fabriksfond 1,7 miljoner kronor.

Statens utlåningsfonder. Med ledning av de fondförvaltande myndigheternas beräkningar uppskattar riksräkenskapsverket överskotten från ifrågasvarande fonder till sammanlagt 32,9 miljoner kronor, innebärande en ökning i förhållande till riksstaten för innevarande budgetår med 1 miljon kronor.

Fonden för låneunderstöd. Riksräkenskapsverket beräknar i anslutning till av bostadsstyrelsen, statskontoret, lantbruksstyrelsen, riksbanken och riks-

gäldskontoret gjorda beräkningar inkomsterna för nästa budgetår å delfonderna för nämnda myndigheter till sammanlagt något över 20 miljoner kronor eller 0,4 miljon kronor mer än för innevarande budgetår.

Fonden för statens aktier. Inkomstiteln är för innevarande budgetår uppförd med 30 miljoner kronor. För nästa budgetår har riksräkenskapsverket, med stöd av vissa lämnade upplysningar rörande det överskott som kan tänkas bli inlevererat till statsverket, beräknat inkomsterna under titeln till 40 miljoner kronor.

Statens pensionsfonder. För budgetåret 1950/51 är förevarande titel uppförd i riksstaten med 36,3 miljoner kronor. I anslutning till av pensionsstyrelsen, statskontoret, riksgäldskontoret och statens pensionsanstalt gjorda beräkningar har riksräkenskapsverket uppskattat inkomsterna från statens pensionsfonder för budgetåret 1951/52 till sammanlagt 35,9 miljoner kronor eller ca 0,4 miljon kronor mindre än för innevarande budgetår.

Diverse kapitalfonder. Även beträffande inkomsterna från dessa fonder räknar riksräkenskapsverket för nämnda budgetår med en minskning i förhållande till innevarande budgetår eller från 29,9 miljoner kronor till 23 miljoner kronor.

Beräkningen i riksstatsförslaget av de särskilda inkomstitlarna.

I avvaktan på den översyn av inkomstberäkningen, som är avsedd att företagas längre fram under riksdagen, förordar jag — med utgångspunkt från att den statliga inkomstskatten alltså uttages med 100 procent av grundbeloppet — att inkomstiteln **s k a t t å i n k o m s t o c h f ö r m ö g e n h e t m. m.** preliminärt upptages med det av riksräkenskapsverket beräknade beloppet, 2 600 miljoner kronor.

Jag gör i det följande hemställan om att skogsvårdsavgiften för år 1951, liksom för år 1950, fastställs till det i förordningen om skogsvårdsavgift angivna maximitalet 1,5 promille. I enlighet härmed beräknar jag titeln **s k o g s v å r d s a v g i f t e r** till av riksräkenskapsverket föreslaget belopp av 4,6 miljoner kronor.

I fråga om beräkningen av de olika inkomstitlarna i riksstatsförslaget ansluter jag mig jämväl i övrigt, där icke annat anges i det följande, till riksräkenskapsverkets förslag.

Riksräkenskapsverket har i sin beräkning uppfört den under tullar och acciser i gällande riksstat redovisade **t r a f i k s k a t t e n** med oförändrat belopp, 35 miljoner kronor, för nästa budgetår i avbidan på prövningen av en framställning från järnvägsstyrelsen om skattens upphörande. Såsom framgår av den av riksräkenskapsverket lämnade redogörelsen för järnvägsstyrelsens uppskattning av överskottet från statens järnvägars fond

har styrelsen utgått från att trafikskatten avskaffas i samband med de taxehöjningar, som styrelsen efter verkställd utredning ämnar föreslå Kungl. Maj:t skola genomföras. Styrelsen har också i skrivelse den 2 december 1950 hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen besluta att förordningen den 19 juni 1942 (nr 375) om trafikskatt upphör att gälla från och med tidpunkt, som Kungl. Maj:t bemyndigas att bestämma i samband med prövningen av det kommande taxehöjningsförslaget dock senast med utgången av budgetåret 1950/51. Jag ämnar i annat sammanhang hemställa om att i särskild proposition lägges fram förslag om nämnda skatts upphävande. I enlighet härmed uppföres icke inkomstiteln i riksstatsförslaget för nästa budgetår, vilket alltså föranleder en inkomstminskning med 35 miljoner kronor i förhållande till gällande riksstat. I efterskott eventuellt inflytande inkomster av denna skatt torde få redovisas å inkomstiteln övriga diverse inkomster.

Beträffande titeln *accis å margarin och vissa andra fettvareor* har riksräkenskapsverket beräknat inkomsterna till samma belopp som i gällande riksstat eller 3,5 miljoner kronor. Under sistförflutna budgetår inflöte å titeln 7,8 miljoner kronor. Härav utgjorde emellertid 4,5 miljoner kronor margarinaccis, beräknad efter 8 öre per kg, vilken upphörde att utgå med utgången av år 1949. Då emellertid margarinaccisen genom beslut den 29 december 1950 återinförts i samband med prishöjning för smör, torde inkomstiteln böra uppräknas med 16,5 miljoner kronor i förhållande till det i gällande riksstat för titeln upptagna beloppet.

I fråga om de under *uppbörd i statens verksamhet* uppförda inkomstitlarna föreslår jag ingen annan ändring i förhållande till riksräkenskapsverkets beräkningar än att inkomsterna vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt uppräknas med 50 000 kronor med hänsyn till den avveckling av vissa rabatter och den taxerevision, som äro avsedda att genomföras vid anstalten.

Såsom framgår av vad chefen för handelsdepartementet anför vid anmälan av anslagen till avsättning till fonden för idrottens främjande och till avsättning till lotterimedelsfonden under tionde huvudtiteln föreslås viss höjning av avgiften vid tippning och av priset å lottsedlar till penninglotteriet. Jag förordar med hänsyn härtill, att inkomstitlarna *tipsmedel* och *lotterimedel* i förhållande till riksräkenskapsverkets förslag uppräknas med 3 resp. 4 miljoner kronor eller till 43 resp. 80 miljoner kronor.

Vid beräkningen av *överskotten från statens affärsverksfonder* har riksräkenskapsverket utgått från nuvarande taxor och från nu gällande grunder för det rörliga tillägget å löner. Chefen för kommunikationsdepartementet kommer senare i annat sammanhang att framlägga förslag om viss revision av taxorna vid de kommunikationsdepartementet underställda affärsverken, vilket i vad avser postverket kommer att i vissa delar underställas riksdagens prövning. I avbidan härpå beräknar jag inkomstitlarna för statens affärsverksfonder till de i riksräkenskapsverkets förslag uppförda beloppen, dock med det undantaget att överskottet från statens

järnvägar upptages till det av järnvägsstyrelsen med utgångspunkt från en kommande taxehöjning föreslagna beloppet, 35 miljoner kronor, eller 25 miljoner kronor mer än det av riksräkenskapsverket för denna titel beräknade beloppet. Jag har räknat med att vid förslaget till taxerevision för vissa affärsverk hänsyn kommer att vid taxesättningarna tagas till de ökade driftutgifter, som följa av kommande löne- och prisstegringar samt ökade avskrivningskrav, baserade på en avsättning till värdeminskningsskonto enligt nuvärdesprincipen. Därutöver kan, såsom i samband med redogörelsen för finansplanen framhållits, en ytterligare taxehöjning visa sig önskvärd för att nedbringa det statliga lånemedelsbehovet. En ökning av vissa inkomstitlar under statens affärsverksfonder — utöver vad nu preliminärt kalkylerats med — torde i så fall vara att påräkna.

I annat sammanhang denna dag anmäler jag förslag till statens allmänna fastighetsfond. Härvid har fondens överskott upptagits till 14 338 000 kronor, vilket belopp i förhållande till riksräkenskapsverkets beräkningar innebär en ökning med 50 000 kronor. Vad beträffar försvarets fastighetsfond har riksräkenskapsverket beräknat överskottet av fonden till 20 350 000 kronor. I avbidan på närmare prövning av medelsbehovet under de olika posterna på fondens stat, vilken senare kommer att i särskild proposition anmälas på föredragning av chefen för försvarsdepartementet, torde överskottet av försvarets fastighetsfond böra upptagas till det av riksräkenskapsverket förordade beloppet.

Till statsrådsprotokollet i detta ärende torde — i enlighet med vad i det föregående nämnts — få fogas

Bihang 1: Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1951/52;

Bihang 2: Översikt över det ekonomiska läget 1951;

Bihang 3: Investeringsbudgeten 1951;

Bihang 4: PM angående den statsfinansiella utvecklingen;

Bihang 5: Sammanställning över behållningar å riksstatsanslag vid utgången av budgetåret 1949/50.

Under åberopande av det anförda och med hänvisning jämväl till riksräkenskapsverkets skrivelse med inkomstberäkning för nästa budgetår hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att, i avvaktan på slutlig översyn av inkomstberäkningen, beräkna inkomsterna å riksstaten för budgetåret 1951/52 enligt följande

Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten för budgetåret 1951/52.

	Kronor	Kronor
A. Egentliga statsinkomster.		
I. Skatter:		
1. Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse:		
a. Skatt å inkomst och förmögenhet m. m., <i>bevillning</i>	2 600 000 000	
b. Kupongskatt, <i>bevillning</i>	3 500 000	
c. Utskiftningsskatt och ersättningskatt, <i>bevillning</i>	1 000 000	
d. Skogsvårdsavgifter, <i>bevillning</i> ..	4 600 000	
e. Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, <i>bevillning</i>	200 000	
f. Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt, <i>bevillning</i> ..	55 000 000	
g. Lotterivinstskatt, <i>bevillning</i> ..	29 000 000	
h. Omsättnings- och expeditiionsstämplor m. m., <i>bevillning</i> ...	48 000 000	2 741 300 000
2. Automobilskattemedel:		
a. Fordonsskatt, <i>bevillning</i>	105 000 000	
b. Bensinskatt, <i>bevillning</i>	250 000 000	355 000 000
3. Tullar och acciser:		
a. Tullmedel, <i>bevillning</i>	300 000 000	
b. Varuskatt, <i>bevillning</i>	190 000 000	
c. Accis å margarin och vissa andra fettvaror, <i>bevillning</i>	20 000 000	
d. Skatt å kaffe, <i>bevillning</i>	15 000 000	
e. Tobaksskatt, <i>bevillning</i>	500 000 000	
f. Brännvinstillverkningskatt, <i>bevillning</i>	20 000 000	
g. Rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag, <i>bevillning</i> ..	18 000 000	
h. Rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag, <i>bevillning</i> ..	30 000 000	
i. Omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker, <i>bevillning</i> ..	560 000 000	
j. Omsättnings- och utskänkningskatt å vin, <i>bevillning</i>	40 000 000	
k. Maltdrycksskatt, <i>bevillning</i> ..	73 000 000	
l. Skatt å läskedrycker, <i>bevillning</i> ..	35 000 000	
m. Statlig nöjesskatt, <i>bevillning</i> ..	45 000 000	1 846 000 000
		4 942 300 000

	Kronor	Kronor
II. Uppbörd i statens verksamhet:		
1. Vattendomstolsavgifter	50 000	
2. Inkomster vid fångvården.....	1 100 000	
3. Inkomster vid sjökartverket.....	200 000	
4. Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet	5 200 000	
5. Bidrag till pensionsstyrelsen	125 000	
6. Inkomster vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården	325 000	
7. Inkomster vid statens geotekniska institut	325 000	
8. Förrättningsavgifter vid statens bilinspektion...	1 500 000	
9. Inkomster vid väg- och vattenbyggnadsverket .	500 000	
10. Avgifter för registrering av motorfordon	2 300 000	
11. Inkomster vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	1 600 000	
12. Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet	25 000	
13. Inkomster vid länsarkitektsorganisationen	850 000	
14. Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m.....	41 000	
15. Inkomst av myntning och justering	7 000 000	
16. Kontrollstämpelmedel	650 000	
17. Bidrag till bank- och fondinspektionen	250 000	
18. Bidrag till sparbanksinspektionen	200 000	
19. Bidrag för tillsyn över sparbankerna	275 000	
20. Inkomster vid tandläkarhögskolorna	20 000	
21. Avgifter för granskning av biografbilder	270 000	
22. Inkomster vid lantbruksnämnderna.....	1 000 000	
23. Inkomster vid statens veterinärmedicinska anstalt	525 000	
24. Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt	900 000	
25. Inkomster vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt	225 000	
26. Inkomster vid lantmåteriets distriktsorganisation	4 600 000	
27. Inkomster vid rikets allmänna kartverk	460 000	
28. Avgifter för statskontroll å krigsmaterieltillverkningen	20 000	
29. Inkomster vid statens provningsanstalt	1 300 000	
30. Inkomster vid flygtekniska försöksanstalten....	1 350 000	
31. Fyr- och båkmedel	4 500 000	
32. Lotspenningar	5 000 000	
33. Inkomster vid statens skeppsprovingsanstalt...	325 000	
34. Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	4 700 000	
35. Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register	275 000	
36. Bidrag till försäkringsinspektionen	425 000	
37. Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter	315 000	
38. Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium	1 375 000	

	Kronor	Kronor
39. Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	200 000	
40. Inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium	70 000	
41. Inkomster vid statens sinnessjukhus	23 000 000	
42. Inkomster vid statens skol- och yrkeshem på Salbohed och i Vänersborg	90 000	
43. Inkomster vid statens anstalt för fallandesjuka	275 000	
44. Inkomster vid statens institut för folkhälsan ..	275 000	
45. Inkomster vid karolinska sjukhuset	9 500 000	
46. Inkomster vid serafimerlasarettet	3 800 000	87 311 000
III. <i>Folkpensionsavgifter</i>		145 000 000
IV. <i>Diverse inkomster:</i>		
1. Bötesmedel	7 000 000	
2. Totalisatormedel	7 500 000	
3. Tipsmedel	43 000 000	
4. Lotterimedel	80 000 000	
5. Övriga diverse inkomster	4 000 000	141 500 000
		5 316 111 000
B. Inkomster av statens kapitalfonder.		
I. <i>Statens affärsverksfonder:</i>		
1. Postverket, <i>bevilning</i>	20 000 000	
2. Telegrafverket	50 000 000	
3. Statens järnvägar	35 000 000	
4. Statens vattenfallsverk	45 000 000	
5. Domänverket	40 000 000	190 000 000
II. <i>Riksbanksfonden</i>		15 000 000
III. <i>Statens allmänna fastighetsfond:</i>		
1. Slottsbyggnadernas delfond	1 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	345 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	445 000	
4. Byggnadsstyrelsens »	10 627 000	
5. Generaltullstyrelsens »	105 000	
6. Uppsala universitets »	190 000	
7. Lunds universitets »	310 000	
8. Lotsstyrelsens »	55 000	
9. Medicinalstyrelsens »	1 925 000	
10. Karolinska sjukhusets »	335 000	14 338 000
IV. <i>Försvarets fonder:</i>		
1. Försvarets fastighetsfond	20 350 000	
2. Försvarets fabriksfond	1 750 000	22 100 000
V. <i>Statens utlåningsfonder:</i>		
1. Värnpliktslånefonden	100	
2. Statens bostadslånefond	45 000	
3. Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	10 000	

	Kronor	Kronor
4. Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre be- medlade, barnrika familjer.....	7 700 000	
5. Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadslänkande samhällen	175 000	
6. Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden	1 100 000	
7. Lånefonden för bostadsbyggande.....	10 200 000	
8. Lånefonden för lantarbetarbstäder	1 000	
9. Statens bosättningslånefond	1 800 000	
10. Lånefonden för anskaffning av motorvagnar m. m. åt enskilda järnvägar	1 000	
11. Vattenkraftslånefonden	140 000	
12. Luftfartslånefonden	500 000	
13. Tullverkets båtlånefond	1 500	
14. Statens lånefond för universitetsstudier	25 000	
15. Allmänna studielånefonden	65 000	
16. Statens lånefond för hästavelns befrämjande ..	100	
17. Statens kaninavelslånefond.....	100	
18. Gödselvärdslånefonden	10 000	
19. Statens kalkbrukslånefond	5 000	
20. Statens fruktodlingslånefond.....	100	
21. Jordbrukets lagerhusfond	230 000	
22. Statens mejerilånefond	5 000	
23. Jordbrukets maskinlånefond.....	800 000	
24. Spannmålskreditfonden	100	
25. Statens sekundärlånefond för jordbrukare.	400 000	
26. Statens slakterilånefond	3 000	
27. Kraftledningslånefonden.....	120 000	
28. Elektrifieringslånefonden	100	
29. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för mo- tor drift	100	
30. Egnahemslånefonden	7 500 000	
31. Arrendelånefonden	100	
32. Arbetarsmåbrukslånefonden	100	
33. Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostadsförbättringslånefond	1 000	
34. Kolonisternas kreaturs- och redskapslånefond..	100	
35. Kronotorparnas inventarielånefond	100	
36. Statens avdikningslånefond.....	1 400 000	
37. Täckdikningslånefonden	80 000	
38. Bevattningslånefonden	5 000	
39. Allmänna nyodlingsfonden	100	
40. Fiskerilånefonden	145 000	
41. Statens fiskredskapslånefond.....	100	
42. Kommunskogslånefonden.....	1 000	
43. Virkesmätningslånefonden	100	
44. Skogsväglånefonden	1 000	
45. Statens skogslånefond	100	
46. Lånefonden för insamling av skogsfrö	100	
47. Hemslöjdslånefonden	120 000	

	Kronor	Kronor
48. Industrilånefonden	15 000	
49. Statens hantverkslånefond	50 000	
50. Fonden för hantverks- och småindustrikredit..	15 000	
51. Rederilånefonden	100	
52. Statens lånefond för den mindre skeppsfarten..	20 000	
53. Statens sekundärlånefond för rederinäringen...	60 000	
54. Statens lånefond för anskaffande av gasgenera- torer för vissa fartyg.....	100	
55. Lotsverkets båtlånefond	110 000	32 861 300
VI. Fonden för låneunderstöd:		
1. Bostadsstyrelsens delfond	820 000	
2. Statskontorets delfond.....	17 400 000	
3. Lantbruksstyrelsens delfond	5 000	
4. Riksbankens delfond	585 000	
5. Riksgäldskontorets delfond	1 265 000	20 075 000
VII. Fonden för statens aktier		40 000 000
VIII. Statens pensionsfonder:		
1. Folkpensioneringsfonden.....	26 000 000	
2. Civila tjänstepensionsfonden	1 065 000	
3. Militära tjänstepensionsfonden	140 000	
4. Allmänna familjepensionsfonden.....	2 925 000	
5. Statens pensionsanstalts pensionsfond	5 760 000	
6. Pensionsfonden för vissa riksdagens verk.....	20 000	35 910 000
IX. Diverse kapitalfonder:		
1. Fonden för kreditgivning till utlandet.....	18 000 000	
2. Övriga diverse kapitalfonder	5 000 000	23 000 000
		393 284 300
Summa		5 709 395 300

*Bilaga 1 till Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten.***Förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1951/52.**

Inkomster.		Kronor
A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:		
1. Slottsbyggnadernas delfond	500 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	740 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	2 299 000	
4. Byggnadsstyrelsens »	20 773 000	
5. Generaltullstyrelsens »	150 000	
6. Uppsala universitets »	1 195 000	
7. Lunds universitets »	681 000	
8. Lotsstyrelsens »	326 000	
9. Medicinalstyrelsens »	5 492 000	
10. Karolinska sjukhusets »	1 096 000	
		33 252 000
B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtta lokaler och markområden:		
1. Slottsbyggnadernas delfond	230 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	200 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	107 000	
4. Byggnadsstyrelsens »	1 300 000	
5. Generaltullstyrelsens »	80 000	
6. Uppsala universitets »	20 000	
7. Lunds universitets »	22 000	
8. Lotsstyrelsens »	63 000	
9. Medicinalstyrelsens »	843 000	
10. Karolinska sjukhusets »	260 000	
		3 125 000
C. Diverse inkomster:		
1. Slottsbyggnadernas delfond:		
a. Djurgårdsförvaltningens överskottsmedel.....	150 000	
b. Övriga diverse inkomster	44 000	
		194 000
2. Fångvårdsstyrelsens delfond	1 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	1 000	
4. Byggnadsstyrelsens »	56 000	
5. Generaltullstyrelsens »	1 000	
6. Uppsala universitets delfond:		
a. Bidrag från universitetets egendoms- och skogsförvaltning	250 000	

			Kronor
	b. Bidrag från Uppsala läns landsting ...	101 000	
	c. Övriga diverse inkomster	1 000	352 000
7.	Lunds universitets delfond:		
	a. Bidrag från universitetets egendoms- förvaltning	50 800	
	b. Övriga diverse inkomster	200	51 000
8.	Lotsstyrelsens delfond		4 000
9.	Medicinalstyrelsens »		1 000
10.	Karolinska sjukhusets »		1 000
			662 000
		Summa	37 039 000
Utgifter.			
A. Reparations- och underhållskostnader m. m.:			
1.	Slottsbyggnadernas delfond:		
	a. Reparations- och underhållskostnader för de kungl. slotten med tillhörande byggnader	543 000	
	b. Reparations- och underhållskostnader för uthyrda lägenheter vid Drott- ningholm, Ulriksdal och Haga	80 000	
	c. Reparations- och underhållskostnader för vissa historiska byggnader och byggnadsminnesmärken m. m.	235 000	
	d. Vissa iståndsättningsarbeten	65 000	923 000
2.	Fångvårdsstyrelsens delfond		424 000
3.	Beskickningsfastigheternas delfond:		
	a. Reparations- och underhållskostnader i allmänhet m. m.	615 000	
	b. Bränsle och lyse för kanslilokaler och tjänstebostäder, <i>förslagsvis</i>	277 000	892 000
4.	Byggnadsstyrelsens delfond		4 595 000
5.	Generaltullstyrelsens »		60 000
6.	Uppsala universitets delfond:		
	a. Akademiska sjukhuset	271 000	
	b. Övriga fastigheter	470 000	741 000
7.	Lunds universitets delfond		277 000
8.	Lotsstyrelsens delfond		260 000
9.	Medicinalstyrelsens delfond		2 778 000
10.	Karolinska sjukhusets delfond:		
	a. Karolinska sjukhuset	220 000	
	b. Serafimerlasarettet	120 000	340 000
			11 290 000
B. Avsättning till vårdemissionskonto:			
2.	Fångvårdsstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>		132 000
3.	Beskickningsfastigheternas » , <i>förslagsvis</i>		112 000
4.	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>		2 376 000
5.	Generaltullstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>		22 000

		Kronor
6. Uppsala universitets delfond:		
a. Akademiska sjukhuset, <i>förslagsvis</i> ...	282 000	
b. Övriga fastigheter, <i>förslagsvis</i>	334 000	616 000
7. Lunds universitets delfond, <i>förslagsvis</i>		111 000
8. Lotsstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>		42 000
9. Medicinalstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>		1 612 000
10. Karolinska sjukhusets » , <i>förslagsvis</i>		607 000
		5 630 000
C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:		
2. Fångvårdsstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>		40 000
3. Beskickningsfastigheternas » , <i>förslagsvis</i>		958 000
4. Byggnadsstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>	4 531 000	
5. Generaltullstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>		44 000
6. Uppsala universitets » , <i>förslagsvis</i>		20 000
7. Lunds universitets » , <i>förslagsvis</i>		56 000
8. Lotsstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>		36 000
9. Medicinalstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>		21 000
10. Karolinska sjukhusets » , <i>förslagsvis</i>		75 000
		5 781 000
Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:		
1. Slottsbyggnadernas delfond		1 000
2. Fångvårdsstyrelsens »		345 000
3. Beskickningsfastigheternas »		445 000
4. Byggnadsstyrelsens »	10 627 000	
5. Generaltullstyrelsens »		105 000
6. Uppsala universitets »		190 000
7. Lunds universitets »		310 000
8. Lotsstyrelsens »		55 000
9. Medicinalstyrelsens »		1 925 000
10. Karolinska sjukhusets »		335 000
		14 338 000
	Summa	37 039 000

Bilaga 2 till Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten.

Beräknat förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret
1951/52.

Inkomster.		Kronor
A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:		
1. Arméns delfond	21 000 000	
2. Marinens »	8 000 000	
3. Flygvapnets »	14 000 000	
4. Befästningars »	10 000 000	
	<hr/>	53 000 000
B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtta lokaler och markområden:		
1. Arméns delfond	2 000 000	
2. Marinens »	755 000	
3. Flygvapnets »	631 000	
4. Befästningars »	65 000	
	<hr/>	3 451 000
C. Inkomster av övnings- och skjutfält:		
1. Arméns delfond	1 200 000	
2. Marinens »	61 000	
3. Flygvapnets »	110 000	
	<hr/>	1 371 000
D. Diverse inkomster:		
1. Arméns delfond	67 000	
2. Marinens »	750 000	
3. Flygvapnets »	15 000	
4. Befästningars »	5 000	
	<hr/>	837 000
	Summa	<hr/> 58 659 000
Utgifter.		
A. Reparations- och underhållskostnader m. m.:		
1. Arméns delfond	12 357 000	
2. Marinens »	4 767 000	
3. Flygvapnets »	4 765 000	
4. Befästningars »	4 748 000	
	<hr/>	26 637 000
B. Avsättning till värdepapperskonto:		
1. Arméns delfond, förslagsvis	3 125 000	
2. Marinens » , förslagsvis	880 000	
3. Flygvapnets » , förslagsvis	3 585 000	
4. Befästningars » , förslagsvis	1 367 000	
	<hr/>	8 957 000
C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:		
1. Arméns delfond, förslagsvis	985 000	
2. Marinens » , förslagsvis	189 000	
3. Flygvapnets » , förslagsvis	356 000	
4. Befästningars » , förslagsvis	1 185 000	
	<hr/>	2 715 000

		Kronor
<i>Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:</i>		
1. Arméns delfond	7 800 000	
2. Marinens »	3 730 000	
3. Flygvapnets »	6 050 000	
4. Befästningars »	2 770 000	20 350 000
	Summa	58 659 000

Jag hemställer vidare, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att besluta, att skogsvårdsavgift enligt förordningen om skogsvårdsavgift skall för år 1951 utgå med en och en halv promille.

Vad departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt och föreslagit i avseende å beräkningen av statens i det föregående omförmälda inkomster och därmed sammanhängande ämnen behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:
Lennart Eriksson.

Bihang 1.

Till KONUNGEN.

Enligt den för riksräkenskapsverket gällande instruktionen åligger det ämbetsverket att varje år före den 10 december till Kungl. Maj:t avgiva förslag till beräkning av statsverkets inkomster vid nästföljande statsreg-

lering ävensom meddela upplysningar rörande förhållanden i övrigt av beskaffenhet att böra bringas till Kungl. Maj:ts kännedom i och för uppgörande av proposition till riksdagen angående statsverkets tillstånd och behov.

Riksräkenskapsverket inleder denna inkomstberäkning med en orienterande översikt av utfallet av driftbudgeten från och med budgetåret 1945/46. Uppgifterna, vilka sammanfattats i efterföljande tabell, avse de enligt budgetredovisningarna redovisade inkomsterna och utgifterna. Skillnaden mellan inkomster och utgifter betecknas i tabellen såsom utfallet av driftbudgeten. I tabellen angivas de förändringar i avseende å budgetutjämningsfondens behållning och beloppet av utestående reservationer, till vilka budgetutfallet givit upphov.

Driftbudgetens utfall under budgetåren 1945/46—1949/50.

Miljoner kronor.

Inkomst- och utgiftsgrupper m. m.	1945/46	1946/47	1947/48	1948/49	1949/50
<i>Inkomster.</i>					
Inkomst- och förmögenhetsskatter..	1 298	1 042	1 896	1 945	1 892
Övriga skatter	1 665	1 981	2 002	2 282	2 227
Uppbörd i statens verksamhet, folkpensionsavgifter och diverse inkomster	210	214	281	399	355
Inkomster av statens affärsverksfonder m. fl. kapitalfonder.....	355	369	259	328	365
Summa inkomster	3 528	3 606	4 438	4 954	4 839
<i>Utgifter.</i>					
Civila utgifter (även avskrivningar för civila ändamål)	2 108	1 996	2 738	3 290	3 553
Försvarsutgifter (fjärde huvudtiteln och avskrivningar för försvarsändamål)	857	736	776	878	973
Pensionskostnader för civila och militära ändamål	92	112	147	154	161
Räntor å statsskulden m. m.....	272	311	310	321	315
Summa utgifter	3 329	3 155	3 971	4 643	5 002
Utfallet av driftbudgeten.....	+ 199	+ 451	+ 467	+ 311	- 163
Förändring i budgetutjämningsfondens behållning	+ 235	+ 23	+ 464	+ 466	+ 163
Förändring i beloppet av utestående reservationer	- 36	+ 428	+ 3	- 155	- 326

Av tabellen framgår, att den under efterkrigsåren fortsatta ökningen av inkomsternas totalsumma avstannat under budgetåret 1949/50. För detta budgetår redovisas i stället en viss nedgång av statens inkomster. Betydande inkomststegringar ha emellertid ägt rum under budgetåren 1947/48 och 1948/49. Under budgetåret 1947/48 utvisade inkomst- och förmögenhetsskatterna en mycket stark stegring. Denna stegring, vilken liksom nedgång-

en av dessa skatter under budgetåret 1946/47 i viss mån sammanhänger med omläggningen av uppbördssystemet, motväges dock delvis av inträdd minskning av inkomsterna av statens affärsverk. Inkomststegringen under budgetåret 1948/49, vilken är något mindre än stegringen under det närmast föregående budgetåret, sammanhänger i främsta rummet med den av 1948 års riksdag beslutade skärpningen av den indirekta beskattningen, men även inkomsterna från statens affärsdrivande verk utvisa en avsevärd stegring på grund av vidtagna taxehöjningar vid post- och telegrafverken samt statens järnvägar. De sammanlagda utgifterna, som starkt minskades under det första budgetåret efter kriget och nedgingo ytterligare något under det därpå följande budgetåret, ha ökats avsevärt under vart och ett av de tre sistförflutna budgetåren. Den utgiftsstegring, som ägt rum under dessa tre budgetår, faller i huvudsak på utgifter för civila ändamål samt förklaras, vad angår budgetåren 1947/48 och 1948/49, främst av höjningen från och med 1948 års ingång av folkpensionerna samt tillkomsten vid samma tidpunkt av de allmänna barnbidragen. Utgiftsökningen under budgetåret 1949/50 är till en betydande del att återföra på kostnader för de subventionsåtgärder, som vidtagits i syfte att motverka av krondevalveringen framkallade prisstegringstendenser. Resultatet av inkomst- och utgiftsutvecklingen under efterkrigsåren har blivit, att driftbudgeten under de fyra första åren utfallit med överskott men budgetåret 1949/50 med underskott.

Till denna översikt av driftbudgetens utfall under budgetåren 1945/46—1949/50 torde riksräkenskapsverket få foga en analys av utfallet av statsregleringen för det sista i översikten ingående budgetåret. Närmare uppgifter härutinnan inhämtas i en härvid såsom bilaga A fogad sammanställning. I denna sammanställning angivas såväl i riksstaten (inklusive tilläggsstater) beräknade som i budgetredovisningen redovisade inkomst- och utgiftsbelopp å budgetens olika huvudtitlar ävensom i riksstaten beräknat och i budgetredovisningen redovisat överskott att tillföras budgetutjämningsfonden samt i budgetredovisningen redovisad minskning av utestående anslagsreservationer. Av tabellen framgår, att inkomsterna under nämnda budgetår ha belöpt sig till 4 839 miljoner kronor och utgifterna till 5 002 miljoner kronor. Budgeten har sålunda utfallit med ett reellt underskott av 163 miljoner kronor. Detta underskott utgör skillnaden mellan en minskning av beloppet av utestående reservationer med 326 miljoner kronor och en minskning av bristen å budgetutjämningsfonden med 163 miljoner kronor. I förhållande till beräkningen i riksstaten, vilken uppptar ett överskott å 422 miljoner kronor att tillföras statens budgetutjämningsfond, har budgetutfallet medfört en total försämring i budgetläget om 585 miljoner kronor. Bristen å budgetutjämningsfonden har nedbringats till 6 161 miljoner kronor.

De redovisade inkomsterna för allmänna budgeten understiga de beräknade med 244 miljoner kronor. Beträffande skatterna föreligger en brist av 300 miljoner kronor, vilken dock delvis uppvägs bland annat av redovisade merinkomster för statens affärsverksfonder, riksbanksfonden och fonden

för statens aktier samt diverse inkomster. I fråga om skattetitlarna uppvisar titeln preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m. den mest betydande bristen, vilket sammanhänger med att anstånd med erläggande av kvarstående skatt på grund av 1949 års taxering medfört överskjutning av inkomster till budgetåret 1950/51 i större utsträckning än som förutsattes vid beräkningen av det för titeln i riksstaten upptagna beloppet. Avsevärda brister redovisas även för titlarna omsättnings- och expeditionsstämplat m. m., varuskatt, pappersskatt, skatt å kaffe samt tobaksskatt, medan betydande överskott lämnats av tullmedel, rusdrycksmedel och statlig nöjes-skatt.

Den allmänna budgetens utgiftssida utvisar en nettomerutgift av 297 miljoner kronor. Betydande merutgifter redovisas för fjärde, femte och sjunde huvudtitlarna samt huvudtiteln för avskrivning av nya kapitalinvesteringar, medan väsentliga besparingar uppkommit på tolfte huvudtiteln.

Å specialbudgeternas inkomstitlar har uppstått en nettomerinkomst om 9 miljoner kronor, hänförlig till automobilskattemedlens specialbudget. Trots denna merinkomst har det i riksstaten till 215 miljoner kronor beräknade överskottet å specialbudgeten reducerats till 171 miljoner kronor genom merutgifter å specialbudgetens anslag. Beloppet av utestående reservationer av automobilskattemedel har minskats med 53 miljoner kronor, och statens budgetutjämningsfond har tillförts 224 miljoner kronor. Medan vid utgången av närmast föregående budgetår redovisades en brist å denna fond avseende automobilskattemedel, förelåg vid utgången av budgetåret 1949/50 en behållning å 106 miljoner kronor av medel, som tillförts budgetutjämningsfonden såsom överskott å automobilskattemedlens specialbudget.

Närmare uppgifter rörande avkastningen av de särskilda inkomstitlarna under budgetåret 1949/50 lämnas i tabellbilagan B, i vilken jämväl intagits motsvarande uppgifter om inkomstillflödet under budgetåren 1945/46—1948/49.

Beträffande inkomstutvecklingen under det löpande budgetåret föreligga ännu räkenskapsmässiga uppgifter allenast för tiden juli—oktober. Driftbudgetens inkomster ha under denna tidsperiod uppgått till 1 847 miljoner kronor mot 1 763 miljoner kronor under motsvarande tid nästföregående budgetår. Till inkomstökningen har bidrag lämnats främst av skatt å inkomst och förmögenhet m. m., bensinskatt och tullmedel.

I närslutna bilaga C har riksräkenskapsverket intagit en av ämbetsverket med ledning av från vederbörande myndigheter infordrade uppgifter upprättad sammanställning över det beräknade utfallet av driftbudgetens inkomstsida för innevarande budgetår. Enligt denna beräkning skulle de å driftbudgeten uppförda inkomstitlarna kunna väntas lämna en inkomst om 5 372 miljoner kronor mot beräknat 4 998 miljoner kronor, innebärande en merinkomst om 374 miljoner kronor.

Inkomsterna å titeln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. beräknas komma att med 100 miljoner kronor överstiga det i riksstaten upptagna beloppet, 2 200 miljoner kronor. Bland övriga titlar, som utvisa merinkomst, må nämnas titlarna bensinskatt, tullmedel, varuskatt, tobaksskatt samt omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker med merinkomster om respektive 40, 70, 20, 20 och 45 miljoner kronor. Även affärsverken och statens aktier utvisa betydande merinkomster med respektive 30 och 10 miljoner kronor.

Det viktigaste underlaget för statens finanser utgöres av de enskilda fysiska och juridiska personernas inkomster. Av väsentlig betydelse för bedömning av den framtida utvecklingen av statens inkomster är därför att analysera, hur de enskildas inkomster utvecklats sig under senare år. Riksräkenskapsverket torde fördenskull här få meddela en återblick på utvecklingen av de enskildas inkomster, sådana dessa komma till uttryck i det till statlig inkomstskatt (inkomst- och förmögenhetsskatt) taxerade beloppet. För sådant ändamål ha i efterföljande tabell till en början sammanställts uppgifter om det taxerade beloppet och dess förändringar för olika grupper av skattskyldiga under verksamhetsåren 1944—1949 (motsvarande taxeringsåren 1945—1950), vad angår verksamhetsåret 1949 (taxeringsåret 1950) enligt preliminära uppgifter från statistiska centralbyrån. Siffrorna för verksamhetsåren 1948 och 1949 (taxeringsåren 1949 och 1950) äro på grund av omläggningen av den direkta statsbeskattningen ej fullt jämförbara med siffrorna för de föregående åren.

Utvecklingen av taxerat belopp för olika grupper av skattskyldiga under verksamhetsåren 1944—1949 (taxeringsåren 1945—1950).

Verksamhetsår	Taxeringsår	Fysiska personer m. fl.		Svenska aktiebolag m. fl.		Övriga skattskyldiga		Tillsammans	
		Taxerat belopp milj. kr.	Index	Taxerat belopp milj. kr.	Index	Taxerat belopp milj. kr.	Index	Taxerat belopp milj. kr.	Index
1944	1945	10 513	100	978	100	93	100	11 584	100
1945	1946	11 423	109	1 203	123	99	106	12 725	110
1946	1947	13 391	127	2 052	210	117	126	15 560	134
1947	1948	15 041	143	1 505	154	113	122	16 659	144
1948	1949	15 764	150	1 307	134	104	112	17 175	148
1949	1950	16 219	154	1 358	139	103	111	17 680	153

Av tabellen framgår, att det totala taxerade beloppet sedan verksamhetsåret 1944 undergått en stegring med sammanlagt 53 procent. Denna stegring har fortgått hela tiden men varit mest markerad för år 1946, vilket i viss mån får ses mot bakgrunden av att skatten å detta års inkomster i samband med genomförandet av uppboordsreformen i huvudsak efterskänktes. Inkomstutvecklingen har emellertid varit väsentligt olikartad för fysiska personer (inklusive oskifta dödsbon och familjestiftelser), för svenska ak-

tiebolag m. fl. samt för övriga skattskyldiga. Den förstnämnda gruppen, som starkt överväger till sitt absoluta belopp, visar praktiskt taget samma utveckling som det taxerade beloppet i dess helhet. Medan det taxerade beloppet för fysiska personer successivt stigit med sammanlagt 54 procent, har stegringen för svenska aktiebolag m. fl. efter att år 1946 ha sprungit upp till 110 procent stannat vid 54 procent år 1947, 34 procent år 1948 och 39 procent år 1949. Utvecklingen av det taxerade beloppet för aktiebolagen bör även ses i belysning därav, att, sedan den fria avskrivningsrätten införlivats med skattesystemet, det taxerade beloppet i hög grad bestämmes av bolagens avskrivningspolitik och sålunda kan avvika från den verkliga inkomsten. För övriga skattskyldiga har stegringen av det taxerade beloppet varit svagare än för fysiska personer och aktiebolag och har efter att år 1946 ha uppnått 26 procent successivt gått ned till 11 procent.

För en mera ingående analys av utvecklingen under ifrågavarande tidsperiod av det vid taxeringen till statlig inkomstskatt (inkomst- och förmögenhetsskatt) uppnådda taxeringsresultatet erfordras uppgifter rörande dels vid taxeringen uppskattade inkomster av olika förvärvskällor och medgivna allmänna avdrag (samt redovisad sammanlagd förmögenhetsdel), dels antalet vid taxeringen upptagna inkomsttagare och för dessa redovisade nettoinkomster med fördelning efter näringsgrenar och inkomsttagarens ställning i näringen samt efter storleken av inkomsttagarens inkomst.

Statistiska centralbyrån utarbetar årligen en inkomst- och verksamhetsstatistik, avseende vid taxeringen till statlig inkomstskatt (inkomst- och förmögenhetsskatt) uppskattad sammanräknad nettoinkomst för i A-längden redovisade fysiska personer (inklusive oskifta dödsbon och familjestiftelser). För denna inkomststatistik uppdelas inkomsttagarna efter verksamhetens art (näringsgrenar) i åtta grupper, nämligen jordbruk med binärningar, industri och hantverk, samfärdsel, handel, allmän förvaltningstjänst, fria yrken, husligt arbete samt i övrigt. Inkomsttagarna fördelas vidare dels på yrkesverksamma och icke yrkesverksamma personer, dels ock, såvitt angår den förra kategorien, på företagare och anställda. Till de icke yrkesverksamma hänföres f. d. yrkesutövare, pensionärer m. fl. För statistikens genomförande har i inkomstlängden inlagts en kolumn, i vilken av taxeringsnämndens ordförande införts vederbörliga littera för angivande av inkomsttagarnas verksamhet och ställning. Vid littereringen skall visserligen ledning sökas i storleken av inkomsterna ur olika förvärvskällor, men inkomstens storlek får icke vara ensamt avgörande, utan vederbörandes huvudsakliga sysselsättning skall vara bestämmande. Vidare är att anteckna, att äkta makar, som samtaxerats, i föreliggande statistik behandlats som en inkomsttagare (vars inkomst utgör summan av de båda makarnas) och därvid hänförs till den yrkesgrupp, dit den av makarna hör, som haft den största inkomsten, under förutsättning att denna härrör från stadigvarande yrkesverksamhet (således icke räntor av kapital o. d.). Den sammanräknade nettoinkomsten, som gjorts till föremål för den statistiska bearbetningen,

utgör summan av enligt förordningen om statlig inkomstskatt (inkomst- och förmögenhetsskatt) uppskattade inkomster av olika förvärvskällor, sedan avdrag gjorts för eventuellt underskott å förvärvskälla. I statistiken ingå ej skattskyldiga, vilkas sammanräknade nettoinkomst understiger 600 kronor.

Resultaten av denna statistik sammanföras av statistiska centralbyrån i en i serien Sveriges officiella statistik ingående berättelse, benämnd »Skattetaxeringarna samt fördelningen av inkomst och förmögenhet inom yrkesgrupper». Denna berättelse innehåller även i utvidgad form den statistik rörande taxeringsutfallet, som tidigare av statistiska centralbyrån offentliggjorts i publikationen »Skattetaxeringarna». Av berättelsen ha hittills utkommit redogörelser för 1944—1949 års taxeringar (verksamhetsåren 1943—1948). Riksräkenskapsverket har vidare fått del av vissa preliminära resultat från den inom statistiska centralbyrån nu pågående bearbetningen av materialet för inkomst- och verksamhetsstatistiken avseende 1950 års taxering (verksamhetsåret 1949).

I det följande har riksräkenskapsverket sammanfattat huvudresultaten av centralbyråns ifrågavarande statistik. Vid utnyttjande av tabellernas siffror i lönestatistiskt syfte må uppmärksammas den felmarginal, som sammanhänger med reglerna för taxeringen och med brister i taxeringsförfarandet.

I den första tabellen (s. 8) redovisas för verksamhetsåren 1944—1949 antalet inkomsttagare och sammanräknad nettoinkomst för olika grupper av företagare och anställda samt för icke yrkesverksamma enligt A-längden. Av tabellen framgår till en början, att totala antalet inkomsttagare i hela riket stigit i runda tal från 3 004 000 år 1944 till 3 385 000 år 1949. Ökningen har utgjort 12,7 procent eller i genomsnitt 2,5 procent per år. Under år 1949 har dock ökningen stannat vid 0,5 procent. Antalet anställda, som oavbrutet ökats till och med år 1948, har under år 1949 gått tillbaka. En avsevärd ökning utvisar antalet icke yrkesverksamma inkomsttagare under de båda senaste åren, vilken ökning främst torde sammanhånga med höjningen av folkpensionerna. Inkomsttagarnas sammanlagda nettoinkomst har stigit från 11 420 miljoner kronor år 1944 till 18 480 miljoner kronor år 1949 eller med 61,8 procent eller i genomsnitt 12,4 procent per år. Under år 1949 utvisar nettoinkomsten en ökning med 3,5 procent i jämförelse med nästföregående år. För företagarna har stegringen under år 1949 varit 3,8 procent, medan den för anställda uppgått till 3,0 procent och för icke yrkesverksamma till 7,8 procent. Av det i tabellen redovisade sammanlagda antalet inkomsttagare voro år 1949 15,7 procent företagare, 73,0 procent anställda och 11,3 procent icke yrkesverksamma. Av den redovisade sammanlagda nettoinkomsten år 1949, 18 480 miljoner kronor, hänförde sig 17,8 procent till företagare, 75,4 procent till anställda och 6,8 procent till icke yrkesverksamma. De anställdas andel av den sammanlagda nettoinkomsten är obetydligt lägre än föregående redovisningsår, medan de icke yrkesverksammes andel är högre.

Antalet inkomsttagare och sammanräknad nettoinkomst för olika grupper av företagare och anställda samt för icke yrkesverksamma enligt A-längden under verksamhetsåren 1944—1949 (taxeringsåren 1945—1950).

	Antal inkomsttagare					
	1944	1945	1946	1947	1948	1949
<i>Företagare.</i>						
Jordbruk med binärningar...	332 079	331 512	331 438	327 649	323 179	324 504
Industri och hantverk	75 813	79 371	83 760	87 502	88 776	89 393
Samfärdsel	19 172	19 896	21 237	21 675	21 758	22 391
Handel	71 823	73 424	76 883	77 886	79 533	79 657
Fria yrken.....	11 608	12 106	12 423	12 696	12 832	13 239
I övrigt	5 849	4 935	4 587	3 780	3 444	2 983
Säger för företagare	516 344	521 244	530 328	531 188	529 522	532 167
<i>Anställda.</i>						
Jordbruk med binärningar...	392 352	386 100	357 278	345 174	335 465	323 203
Industri och hantverk	970 199	1 003 208	1 053 392	1 103 127	1 119 081	1 117 568
Samfärdsel	185 099	197 170	207 478	218 426	222 369	221 211
Handel	307 032	320 762	333 322	354 408	361 320	365 250
Allmän förvaltningstjänst...	263 599	262 751	262 328	278 473	288 782	297 677
Fria yrken.....	19 894	20 774	21 954	23 011	24 030	23 659
Husligt arbete	117 810	115 419	112 948	112 204	109 091	101 496
I övrigt	29 752	27 261	25 089	27 023	23 266	21 056
Säger för anställda	2 285 737	2 333 445	2 373 789	2 461 846	2 483 404	2 471 120
<i>Icke yrkesverksamma.....</i>	201 892	220 304	227 051	247 636	354 871	381 569
Summa	3 003 973	3 074 993	3 131 168	3 240 670	3 367 797	3 384 856
Nettoinkomst i miljoner kronor						
	1944	1945	1946	1947	1948	1949
<i>Företagare.</i>						
Jordbruk med binärningar...	1 130·2	1 183·5	1 413·2	1 405·2	1 489·0	1 571·6
Industri och hantverk	374·3	446·5	534·1	568·9	602·4	621·6
Samfärdsel	101·0	114·8	139·1	151·1	150·5	155·1
Handel	501·3	563·0	682·2	704·7	744·1	752·1
Fria yrken.....	134·0	149·8	170·7	165·5	171·1	179·6
I övrigt	22·2	18·6	20·3	15·2	16·8	14·7
Säger för företagare	2 263·0	2 476·2	2 959·6	3 010·6	3 173·9	3 294·6
<i>Anställda.</i>						
Jordbruk med binärningar ..	750·4	829·8	867·9	924·1	1 024·9	1 020·4
Industri och hantverk	3 890·8	4 194·7	5 023·2	5 780·7	6 421·6	6 668·5
Samfärdsel	809·8	896·1	1 058·5	1 234·9	1 333·3	1 398·4
Handel	1 294·0	1 435·7	1 686·0	1 886·1	2 074·3	2 144·5
Allmän förvaltningstjänst...	1 406·9	1 473·5	1 615·0	1 888·0	2 147·9	2 242·0
Fria yrken	106·2	113·7	134·2	147·0	165·9	168·7
Husligt arbete	163·5	171·1	179·9	194·3	213·6	205·9
I övrigt	96·9	96·4	90·9	101·7	96·0	91·1
Säger för anställda	8 518·5	9 211·0	10 655·6	12 156·8	13 527·5	13 939·5
<i>Icke yrkesverksamma.....</i>	638·2	682·1	739·2	821·7	1 156·0	1 246·3
Summa	11 419·7	12 369·3	14 354·4	15 989·1	17 857·4	18 480·4

Medelinkomst per inkomsttagare för olika grupper av företagare och anställda samt för icke yrkesverksamma enligt A-längden under verksamhetsåren 1944—1949 (taxeringsåren 1945—1950).

	Medelinkomst i kronor					
	1944	1945	1946	1947	1948	1949
<i>Företagare.</i>						
Jordbruk med binärningar	3 403	3 570	4 264	4 289	4 607	4 843
Industri och hantverk	4 938	5 626	6 377	6 502	6 785	6 954
Samfärdsel	5 271	5 769	6 551	6 973	6 917	6 926
Handel	6 979	7 668	8 874	9 048	9 356	9 442
Fria yrken	11 543	12 373	13 739	13 037	13 333	13 564
I övrigt	3 797	3 769	4 416	4 012	4 896	4 937
Samtliga företagare	4 383	4 751	5 581	5 668	5 994	6 191
<i>Anställda.</i>						
Jordbruk med binärningar	1 913	2 149	2 429	2 677	3 055	3 157
Industri och hantverk	4 010	4 181	4 769	5 240	5 738	5 967
Samfärdsel	4 375	4 545	5 102	5 653	6 221	6 322
Handel	4 215	4 476	5 058	5 322	5 741	5 871
Allmän förvaltningstjänst	5 337	5 608	6 156	6 780	7 438	7 531
Fria yrken	5 339	5 472	6 114	6 390	6 904	7 132
Husligt arbete	1 388	1 483	1 592	1 732	1 958	2 029
I övrigt	3 256	3 539	3 622	3 763	4 126	4 326
Samtliga anställda	3 727	3 947	4 489	4 938	5 447	5 641
<i>Icke yrkesverksamma</i>	3 161	3 096	3 256	3 318	3 257	3 266
Samtliga inkomsttagare	3 802	4 023	4 584	4 934	5 302	5 460

I den *andra* tabellen (s. 9) redovisas medelinkomsten per inkomsttagare för olika grupper av företagare och anställda samt för icke yrkesverksamma (enligt A-längden) åren 1944—1949. Medelinkomsten har fortsatt att stiga för såväl företagare som anställda. Stegningen under åren 1944—1949 utgjorde för företagare 41,3 procent och för anställda 51,4 procent; under år 1949 har emellertid medelinkomsten ökats endast 3,3 procent för företagare och 3,6 procent för anställda.

I den *tredje* tabellen (s. 10) redovisas för åren 1944—1949 antalet inkomsttagare enligt A-längden, fördelade på företagare, anställda och icke yrkesverksamma samt efter den sammanräknade nettoinkomstens storlek. Tabellens sifferuppgifter lämna en summarisk bild av företagarnas, de anställdas och de icke yrkesverksammans liksom samtliga inkomsttagares fördelning på olika inkomstlägen. Av en jämförelse mellan de sex årens siffror framgår, att en förskjutning av antalet inkomsttagare från lägre till högre inkomstklasser ägt rum.

Vad därefter angår aktiebolagens inkomster, kan en närmare analys av utvecklingen verkställas med ledning av ett inom riksräkenskapsverket upplagt register över ett antal svenska aktiebolags skatteförhållanden, avseende aktiebolag med ett aktiekapital av minst en miljon kronor. Registret, som omfattar omkring 1 100 aktiebolag samt är uppdelat efter arten av bolagens verksamhet, hålles ständigt aktuellt bland annat genom att varje höst

uppgifter om beskattningsbart belopp vid årets taxering införskaffas från länsstyrelserna. De ifrågavarande bolagens sammanlagda beskattningsbara belopp omfattar närmare 80 procent av hela det beskattningsbara beloppet för aktiebolagen. Återstoden representeras alltså av företag med ett aktiekapital å lägre belopp än en miljon kronor. En bearbetning av registret ger sålunda en fyllig bild av utvecklingen av bolagens skatteförhållanden inom skilda näringsgrenar.

Såsom framgår av uppgifterna i tabellen¹ å s. 12 och 13, har det taxerade beloppet för samtliga bolag successivt stegrats under verksamhetsåren 1945 och 1946 men sedan nedgått i betydande grad under åren 1947 och 1948 för att under år 1949 åter något ökas. Stegringen uppgick år 1945 till 23 procent och år 1946 till 71 procent i jämförelse med närmast föregående år. Försämringen av taxeringsresultaten uppgick från år 1946 till år 1947 för alla bolag tillsammans till 27 procent och från år 1947 till år 1948 till 13 procent. Från år 1948 till år 1949 ha taxeringsresultaten för samtliga bolag förbättrats med 4 procent; för storbolagen uppgår förbättringen till 8 procent, medan för övriga bolag en försämring med 7 procent föreligger. Beträffande de i riksräkenskapsverkets register upptagna storbolagen utvisar verksamhetsåret 1949 i jämförelse med närmast föregående år särskilt markant uppgång av den taxerade inkomsten för bland annat följande grupper av företag, nämligen bruksrörelse, bryggerier och vattenfabriker, gruvindustri, kemisk-teknisk industri, metall-, maskin- och verkstadsindustri, cementfabriker och kalkbruk samt hotell- och restaurangbolag. Den taxerade inkomsten har däremot nedgått för bland annat läder-, sko- och gummivaruindustri, pappersmassfabriker, pappersbruk och pappfabriker, ylleindustri samt skrädderier och konfektionsindustri.

Vid beräkningen av statens inkomster under nästkommande budgetår har riksräkenskapsverket i första hand att med utgångspunkt från de sålunda redovisade taxeringsresultaten för verksamhetsåret 1949 uppskatta de framtida förändringarna i skatteunderlaget för tiden fram till våren 1952. Skatteunderlagets utveckling är härvid närmast avgörande allenast för de direkta statsskatternas avkastning, vilken avkastning emellertid numera representerar inemot hälften av driftbudgetens hela inkomstsumma. Skatteunderlagets utveckling är därjämte i väsentlig mån bestämmande för de indirekta statsskatternas avkastning liksom för de statliga affärsverkens bruttoinkomster.

Vid uppskattningen av skatteunderlagets utveckling under innevarande och nästkommande år samt de första månaderna av år 1952 är nödvändigt att verkställa särskilda kalkyler för å ena sidan fysiska personer och med dem likställda skattskyldiga och å andra sidan aktiebolag. Vad först angår skatteunderlaget för fysiska personer bestämmes utvecklingen — såsom ock

¹ I tabellen ha med svenska aktiebolag sammanförts utländska juridiska personer och svenska försäkringsanstalter, som icke äro aktiebolag. Tabellens siffror ha emellertid så vitt här är fråga ansetts kunna betraktas såsom i sin helhet hänförliga till svenska aktiebolag.

Utfallet av taxeringarna till statlig inkomstskatt (inkomst- och förmögen-

(På grundval av taxerings-

	1944	1945	1946	1947	1948	1949	Procentuell förändring från				
	Miljoner kronor						1944 till 1945	1945 till 1946	1946 till 1947	1947 till 1948	1948 till 1949
Fysiska personer m. fl.											
Inkomst av											
jordbruksfastighet	975·9	1 016·8	1 274·3	1 251·6	1 276·4	1 360·7	+ 4·2	+25·3	- 1·8	+ 2·0	+ 6·6
annan fastighet	225·0	242·0	255·5	254·3	271·8	288·0	+ 7·6	+ 5·6	- 0·5	+ 6·9	+ 6·0
rörelse m. m.	962·7	1 139·0	1 367·5	1 436·7	1 503·9	1 533·0	+18·3	+20·1	+ 5·1	+ 4·7	+ 1·9
tjänst el. tillfällig för- värvsverksamhet	8 894·5	9 622·1	11 086·3	12 686·9	14 444·5	14 939·9	+ 8·2	+15·2	+14·4	+13·9	+ 3·4
kapital	430·3	430·9	441·8	464·8	471·0	478·3	+ 0·1	+ 2·5	+ 5·2	+ 1·3	+ 1·5
Summa	11 488·4	12 450·8	14 425·4	16 094·3	17 967·6	18 599·9	+ 8·4	+15·9	+11·6	+11·6	+ 3·5
Avdrag för underskott å förvärvskälla	54·9	61·4	63·2	82·0	102·6	108·6	+11·8	+ 2·9	+29·7	+25·1	+ 5·8
Sammanräknad nettoin- komst	11 433·5	12 389·4	14 362·2	16 012·3	17 865·0	18 491·3	+ 8·4	+15·9	+11·5	+11·6	+ 3·5
Allmänna avdrag, som icke avse underskott å för- värvskälla	1 136·0	1 219·6	1 235·7	1 243·5	2 085·8	2 264·2	+ 7·4	+ 1·3	+ 0·6	+67·7	+ 8·6
Återstående inkomst.....	10 297·5	11 169·8	13 126·5	14 768·8	15 779·2	16 227·1	+ 8·5	+17·5	+12·5	+ 6·8	+ 2·8
Förmögenhetsdel	215·9	252·9	265·0	271·8	—	—	+17·1	+ 4·8	+ 2·6	—	—
Avjämning	—	—	—	—	14·8	8·1	—	—	—	—	—
Taxerat belopp	10 513·4	11 422·7	13 391·5	15 040·6	15 764·4	16 219·0	+ 8·6	+17·2	+12·3	+ 4·8	+ 2·9
Utnyttjade ortsavdrag ...	4 899·8	5 105·0	5 305·1	5 553·0	6 694·5	6 780·3	+ 4·2	+ 3·9	+ 4·7	+20·6	+ 1·3
Beskattningsbart belopp..	5 613·6	6 317·7	8 086·4	9 487·6	9 069·9	9 438·7	+12·5	+28·0	+17·3	- 4·4	+ 4·1
Svenska aktiebolag m. fl.											
Inkomst av											
jordbruksfastighet	37·2	38·3	52·8	77·0	57·0	66·8	+ 3·0	+37·9	+45·8	-26·0	+17·2
annan fastighet	36·7	40·2	46·0	37·1	43·6	43·7	+ 9·5	+14·4	-19·3	+17·5	+ 0·2
rörelse m. m.	1 011·4	1 231·9	2 050·7	1 485·8	1 385·7	1 404·2	+21·8	+66·5	-27·5	- 6·7	+ 1·3
kapital	19·5	16·0	24·7	26·9	14·3	14·2	-17·9	+54·4	+ 8·9	-46·8	- 0·7
Summa	1 104·8	1 326·4	2 174·2	1 626·8	1 500·6	1 528·9	+20·1	+63·9	-25·2	- 7·8	+ 1·9
Avdrag för underskott å förvärvskälla	11·2	8·3	7·9	10·7	12·1	14·0	-25·9	- 4·8	+35·4	+13·1	+15·7
Sammanräknad nettoin- komst	1 093·6	1 318·1	2 166·3	1 616·1	1 488·5	1 514·9	+20·5	+64·4	-25·4	- 7·9	+ 1·8
Allmänna avdrag, som icke avse underskott å för- värvskälla	115·5	115·4	114·6	111·0	181·7	156·7	- 0·1	- 0·7	- 3·1	+63·7	-13·8
Återstående inkomst	978·1	1 202·7	2 051·7	1 505·1	1 306·8	1 358·2	+23·0	+70·6	-26·6	-13·2	+ 3·9
Förmögenhetsdel	0·1	0·1	0·1	0·2	—	—	—	—	—	—	—
Avjämning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Taxerat belopp	978·2	1 202·8	2 051·8	1 505·3	1 306·8	1 358·2	+23·0	+70·6	-26·6	-13·2	+ 3·9
Utnyttjade ortsavdrag ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Beskattningsbart belopp..	978·2	1 202·8	2 051·8	1 505·3	1 306·8	1 358·2	+23·0	+70·6	-26·6	-13·2	+ 3·9

hetsskatt) för verksamhetsåren 1944—1949 (taxeringsåren 1945—1950).

nämndernas beslut.)

	1944	1945	1946	1947	1948	1949	Procentuell förändring från				
	Miljoner kronor						1944 till 1945	1945 till 1946	1946 till 1947	1947 till 1948	1948 till 1949
Övriga skattskyldiga.											
Inkomst av											
jordbruksfastighet	7·5	7·7	13·5	11·7	13·0	11·6	+ 2·7	+ 75·3	- 13·3	+ 11·1	- 10·8
annan fastighet	20·1	22·4	25·3	22·2	24·2	25·2	+ 11·4	+ 12·9	- 12·3	+ 9·0	+ 4·1
rörelse m. m.	52·5	57·6	67·5	65·8	66·5	65·2	+ 9·7	+ 17·2	- 2·5	+ 1·1	- 2·0
kapital	19·7	17·9	17·1	18·1	19·1	20·5	- 9·1	- 4·5	+ 5·8	+ 5·5	+ 7·3
Summa	99·8	105·6	123·4	117·8	122·8	122·5	+ 5·8	+ 16·9	- 4·5	+ 4·2	- 0·2
Avdrag för underskott å förvärvskälla	1·0	1·2	1·3	1·3	1·1	1·3	+ 20·0	+ 8·3	—	- 15·4	+ 18·2
Sammanräknad nettointkomst	98·8	104·4	122·1	116·5	121·7	121·2	+ 5·7	+ 17·0	- 4·6	+ 4·5	- 0·4
Allmänna avdrag, som icke avse underskott å förvärvskälla	15·3	14·6	15·2	14·2	17·5	18·3	- 4·6	+ 4·1	- 6·6	+ 23·2	+ 4·6
Återstående inkomst....	83·5	89·8	106·9	102·3	104·2	102·9	+ 7·5	+ 19·0	- 4·3	+ 1·9	- 1·2
Förmögenhetsdel	9·3	9·7	9·9	10·3	—	—	+ 4·3	+ 2·1	+ 4·0	—	—
Avjämning	—	—	—	—	0·1	—	—	—	—	—	—
Taxerat belopp	92·8	99·5	116·8	112·6	104·1	102·9	+ 7·2	+ 17·4	- 3·6	- 7·5	- 1·2
Utnyttjade ortsavdrag ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Beskattningsbart belopp..	92·8	99·5	116·8	112·6	104·1	102·9	+ 7·2	+ 17·4	- 3·6	- 7·5	- 1·2
Samtliga skattskyldiga.											
Inkomst av											
jordbruksfastighet	1 020·6	1 062·8	1 340·6	1 340·3	1 346·4	1 439·1	+ 4·1	+ 26·1	- 0·0	+ 0·5	+ 6·9
annan fastighet	281·8	304·6	326·8	313·6	339·6	356·9	+ 8·1	+ 7·3	- 4·0	+ 8·3	+ 5·1
rörelse m. m.	2 026·6	2 428·5	3 485·7	2 988·3	2 956·1	3 002·4	+ 19·8	+ 43·5	- 14·3	- 1·1	+ 1·6
tjänst el. tillfällig förvärvsverksamhet	8 894·5	9 622·1	11 086·3	12 686·9	14 444·5	14 939·9	+ 8·2	+ 15·2	+ 14·4	+ 13·9	+ 3·4
kapital	469·5	464·8	483·6	509·8	504·4	513·0	- 1·0	+ 4·0	+ 5·4	- 1·1	+ 1·7
Summa	12 693·0	13 882·8	16 723·0	17 838·9	19 591·0	20 251·3	+ 9·4	+ 20·5	+ 6·7	+ 9·8	+ 3·4
Avdrag för underskott å förvärvskälla	67·1	70·9	72·4	94·0	115·8	123·9	+ 5·7	+ 2·1	+ 29·8	+ 23·2	+ 7·0
Sammanräknad nettointkomst	12 625·9	13 811·9	16 650·6	17 744·9	19 475·2	20 127·4	+ 9·4	+ 20·6	+ 6·6	+ 9·8	+ 3·3
Allmänna avdrag, som icke avse underskott å förvärvskälla	1 266·8	1 349·6	1 365·5	1 368·7	2 285·0	2 439·2	+ 6·5	+ 1·2	+ 0·2	+ 66·9	+ 6·7
Återstående inkomst....	11 359·1	12 462·3	15 285·1	16 376·2	17 190·2	17 688·2	+ 9·7	+ 22·7	+ 7·1	+ 5·0	+ 2·9
Förmögenhetsdel	225·3	262·7	275·0	282·3	—	—	+ 16·6	+ 4·7	+ 2·7	—	—
Avjämning	—	—	—	—	14·9	8·1	—	—	—	—	—
Taxerat belopp	11 584·4	12 725·0	15 560·1	16 658·5	17 175·3	17 680·1	+ 9·8	+ 22·3	+ 7·1	+ 3·1	+ 2·9
Utnyttjade ortsavdrag ...	4 899·8	5 105·0	5 305·1	5 553·0	6 694·5	6 780·3	+ 4·2	+ 3·9	+ 4·7	+ 20·6	+ 1·3
Beskattningsbart belopp..	6 684·6	7 620·0	10 255·0	11 105·5	10 480·8	10 899·8	+ 14·0	+ 34·6	+ 8·3	- 5·6	+ 4·0

närmare framgår av sammanställningen i tabellen å s. 12 och 13 — väsentligen av inträdda eller väntade förändringar i enskildas inkomst av jordbruksfastighet, rörelse och arbetsanställning. Inkomsten av jordbruksfastighet, som för verksamhetsåret 1949 utvisar en stegring med inemot 7 procent i jämförelse med året närmast före, torde på grund av det relativt goda skördeutfallet ha ökats även under år 1950. Riksräkenskapsverket har i huvudsak med ledning av de kalkyler, som ligga till grund för redan träffade uppgörelser mellan statsmakterna och jordbruksorganisationerna rörande prissättningen, räknat med något mindre ökning av inkomsten av jordbruksfastighet under år 1950 än under närmast föregående år. Inkomsten av rörelse utvisar för verksamhetsåret 1949 en ökning med icke fullt 2 procent i jämförelse med år 1948. En märkbar uppgång i detaljhandelsomsättningen inom vissa branscher tyder på att man måste räkna med en i stort sett gynnsam utveckling av rörelseinkomsten under år 1950. I samma riktning ha verkat den starkt stegrade utrikeshandeln samt den utvidgade byggnads- och anläggningsverksamheten. Ökningen av rörelseinkomsten under år 1950 torde kunna uppskattas till omkring 10 procent. Inkomsten av arbetsanställning slutligen, vilken förvärvskälla är den ojämförligt mest omfattande, har under verksamhetsåret 1949 stigit med över 3 procent i jämförelse med närmast föregående år. Även under år 1950 har en viss stegring ägt rum. Riksräkenskapsverket har med ledning av föreliggande statistik över löneinkomsterna uppskattat den genomsnittliga stegringen under år 1950 av inkomsten av arbetsanställning till omkring 3 procent i jämförelse med år 1949. Vad härefter beträffar aktiebolagen har den i det föregående konstaterade uppgången i deras taxerade inkomster mellan åren 1948 och 1949 utgjort nära 4 procent. Denna ökning synes åtminstone delvis ha sin förklaring i omständigheter av bokföringsteknisk art, i det att höjningen av bolagsbeskattningen från och med år 1948 sannolikt medfört en överskjutning av redovisningen av vinster från detta år till tiden före skattehöjningens inträdande. Under innevarande år torde den gynnsamma utveckling av företagsinkomsterna, som man har att räkna med såsom en följd av i det föregående angivna förhållanden, få tillmätas stor betydelse också för aktiebolagens inkomster. Även den fortsatta ökningen av produktionsvolymen samt den betydande prisstegringen för vissa viktiga exportartiklar, framför allt papper och pappersmassa, torde i allmänhet ha lett till ökning av bolagsvinsterna. Med utgångspunkt från vissa undersökningar rörande de för verksamhetsåret 1950 väntade taxeringsresultaten för de i riksräkenskapsverkets förenämnda register ingående bolagen och med ledning av vissa allmänna överväganden har riksräkenskapsverket kommit till den uppfattningen, att taxeringsresultatet för samtliga aktiebolag för verksamhetsåret 1950 kan antagas komma att utvisa en uppgång i de taxerade inkomsterna med omkring 15 procent. Härvid har även hänsyn tagits till verkningarna av utdelningsstoppets hävande och de planerade åtgärderna för begränsning av självfinansierade investeringar.

Vid bedömandet av inkomstutvecklingen för tiden efter 1951 års ingång har riksräkenskapsverket att utgå från det ändrade läge, som inträder i samband med lönestoppets upphävande samt genom avvecklingen av subventionerna i fråga om vissa varor och stegringen av levnadskostnaderna. Läget på arbetsmarknaden har under år 1950 undergått en förändring i riktning mot ett skärpt knapphetsläge. Även för nästa år anser sig riksräkenskapsverket böra räkna med mycket god sysselsättning. På grund härav och med hänsyn till det rådande läget inför de förestående löneavtalsförhandlingarna synes man kunna räkna med en betydande ökning av inkomsten av arbetsställning under år 1951. För tiden därefter räknar riksräkenskapsverket med ytterligare någon ökning.

Beträffande utvecklingen av inkomsterna från övriga förvärvskällor — vilken utveckling ej i samma grad påverkar statsinkomsterna för det budgetår beräkningen avser — må anföras följande.

Den jämförelsevis goda skörden under år 1950 påverkar även 1951 års inkomst av jordbruksfastighet. Till följd av den allmänna höjningen av inkomstnivån torde med hänsyn till den tillämpade ordningen för pris-sättningen å jordbrukets produkter inkomsten av jordbruksfastighet kunna antagas bli icke oväsentligt högre än under år 1950. För aktiebolagens inkomster och fysiska personers rörelseinkomster är utvecklingen givetvis svår att bedöma. Man torde dock kunna räkna med en fortsatt produktionsstegring i ungefär samma takt som under de senaste åren. Bland övriga faktorer, som här spela in, märkas framför allt utrikeshandelns omfattning samt utvecklingen av export- och importpriserna. Även i dessa avseenden torde man kunna förutse en i stort sett gynnsam utveckling. I betraktande härav räknar riksräkenskapsverket med en fortsatt ökning av bolagsinkomster och fysiska personers rörelseinkomster under år 1951.

Vad slutligen angår de affärsdrivande verkens avkastning, har riksräkenskapsverket i avbidan på statsmakternas prövning av frågan om storleken av det rörliga tillägget för tiden efter innevarande års utgång vid beräkningen utgått från nu gällande grunder för det rörliga tillägget samt vad angår inkomsterna av post- och telegrafverken samt statens järnvägar baserat beräkningen på nuvarande taxor.

Det må slutligen erinras, att de här gjorda beräkningarna äro grundade på förutsättningarna, att det allmänna utrikespolitiska läget förblir i stort sett detsamma som för närvarande samt att den ekonomiska utvecklingen icke störes genom mera omfattande arbetskonflikter.

Resultatet av riksräkenskapsverkets inkomstberäkning återgives i den härvid fogade tabellen (bilaga D) med specifikation av inkomsterna å driftbudgeten för budgetåret 1951/52. Beträffande de i denna tabell för de särskilda inkomsttitlarna beräknade beloppen får riksräkenskapsverket här efter anföra följande.

A. Egentliga statsinkomster.

I. Skatter.

1. Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse.

Skatt å inkomst och förmögenhet m. m.

Å inkomsttiteln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. redovisas å ena sidan uppbörderna av såväl statsskatter som kommunala skatter och å andra sidan utbetalningar av skattebelopp till kommunerna. Över inkomsttiteln i fråga redovisas jämväl uppbörderna av vissa medel såsom utskiftningsskatt och ersättningskatt, skogsvårdsavgifter, folkpensionsavgifter och annuiteter å förskott för avlösning av frälseräntor, vilka skola omföras till andra riksstatstitlar, ävensom olycksfallsförsäkringsavgifter och annuiteter å avdiktningsslån.

De statsskatter, vilka under budgetåret 1950/51 skola slutligt redovisas å förevarande inkomsttitel, utgöras fränsett inflytande restantier å äldre skatter av statlig inkomstskatt och statlig förmögenhetsskatt. De kommunala skatterna utgöras av allmän kommunalskatt, landstingsmedel och tingshusmedel, allt i form av dels fastighetsskatt och dels inkomstskatt. Den faktiska uppörd av olika slags skatter och avgifter m. m., som beräknas i första hand inflyta till statsverket å denna inkomsttitel, skall disponeras sålunda, att *dels* debiterade belopp av utskiftningsskatt och ersättningskatt, skogsvårdsavgifter och folkpensionsavgifter omföras till vederbörliga riksstatstitlar, varjämte beloppen av under budgetåret debiterade olycksfallsförsäkringsavgifter och annuiteter ävenledes skola i sin helhet avföras från inkomsttiteln, *dels ock* till kommunerna utbetalas dem tillkommande utskylder. Inkomsttiteln belastas slutligen av restitutioner. Skillnaden mellan den faktiska uppbörderna och de sammanlagda utgifterna kommer att utgöra den nettoinkomst för statsverket, som motsvarar den i riksstaten upptagna inkomsttiteln skatt å inkomst och förmögenhet m. m.

Statlig inkomstskatt utgår enligt förordning den 26 juli 1947 (nr 576). För fysiska personer utgår skatten efter progressiv skatteskala, dock med maximering enligt särskilda regler. Skattens grundbelopp stiger från 10 procent, när den beskattningsbara inkomsten icke överstiger 1 000 kronor, till 70 procent för den del av den beskattningsbara inkomsten, som överstiger 200 000 kronor. Statlig inkomstskatt för fysiska personer ingår i preliminär skatt med 100 procent av grundbeloppen under budgetåret 1950/51, liksom under föregående budgetår.

För svenska aktiebolag, svenska försäkringsanstalter, som icke äro aktiebolag, samt vissa utländska juridiska personer skall den statliga inkomstskatten utgöra 40 procent av den beskattningsbara inkomsten, i den mån försäkringsanstalterna icke driva livförsäkringsrörelse, i vilket fall skatten skall utgöra 25 procent — fr. o. m. 1951 10 procent — av den beskattningsbara inkomsten. För svenska ekonomiska föreningar, sparbanker, sparban-

kernas säkerhetskassa, Sveriges allmänna hypoteksbank, Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, hypoteksföreningar, svenska bostadskreditkassan och bostadskreditföreningar skall skatten utgöra 32 procent av den beskattningsbara inkomsten. För andra skattskyldiga juridiska personer skall skatten utgöra 15 procent av den beskattningsbara inkomsten.

Statlig förmögenhetsskatt, enligt förordning den 26 juli 1947 (nr 577), uttages av fysiska personer m. fl. efter en progressiv skatteskala, så beskaffad, att när den beskattningsbara förmögenheten icke överstiger 30 000 kronor, någon skatt icke utgår, och skatten sedan stiger från 6 promille till 18 promille, sistnämnda skattesats för den del av den beskattningsbara förmögenheten, som överstiger 300 000 kronor. För vissa juridiska personer utgår statlig förmögenhetsskatt med $1\frac{1}{2}$ promille av den del av den beskattningsbara förmögenheten, som överstiger 5 000 kronor.

För den kommunala fastighetsskatten och den kommunala inkomstskatten gälla bestämmelserna i 1928 års kommunalskattelag. Landstingsmedel utgå enligt lagen om landsting den 20 juni 1924 (nr 349). Tingshusmedel utdebiteras enligt förordningen den 31 december 1945 om utdebitering av tingshusmedel (nr 903). Ortsavdragen vid kommunalbeskattningen ha enligt lag den 2 juni 1950 (nr 252) höjts till en nivå, ungefärligen motsvarande två tredjedelar av de statliga Ortsavdragens. De höjda Ortsavdragen skola tillämpas fr. o. m. inkomståret 1952. Det skatteunderlagsbortfall för kommunerna, som höjningen orsakar, kommer till en del att kompenseras genom särskilda statsbidrag.

Skogsvårdsavgift skall erläggas enligt förordningen den 28 juni 1946 (nr 324) om skogsvårdsavgift. Folkpensionsavgifterna utgå enligt lagen den 29 juni 1946 (nr 431) om folkpensionering. Beträffande olycksfallsförsäkringsavgifter gäller förordningen den 31 mars 1922 (nr 130) angående uppbörd av avgifter för försäkringar i riksförsäkringsanstalten jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbete.

Enligt uppbördsförordningen den 31 december 1945 skall under det år inkomst förvärvas eller förmögenhet äges erläggas preliminär skatt så beräknad att den väsentligen motsvarar den slutliga skatt, som efter verkställd taxering påföres för inkomsten och förmögenheten.

Den preliminära skatten utgår dels i form av preliminär A-skatt, dels i form av preliminär B- respektive C-skatt. A-skatten utgår enligt skatttabeller eller efter viss procent av uppburen löneinkomst. Enligt beslut av årets riksdag ha, med tillämpning fr. o. m. inkomståret 1951, grunderna för skatttabellernas konstruktion i vissa delar ändrats, med resultat att A-skatteuppbörden under i övrigt oförändrade förhållanden kommer att öka icke obetydligt. B- och C-skatterna debiteras på grundval av preliminär taxering.

Debitering och uppbörd sker gemensamt av krono- och kommunalutskyllder inklusive de tidigare nämnda avgifterna. Preliminärskatten förfaller till betalning under mars, maj, juli, september, november och januari under uppbördsåret, vilket omfattar tiden från och med mars det ena året till

och med februari påföljande år. Sedan taxering blivit verkställd och den slutliga skatten uträknats, sker en avräkning, varvid den skattskyldige gottskrives i fråga om A-skatt det influtna beloppet jämte i förekommande fall s. k. särskilt uppdebiterat belopp samt i fråga om B- och C-skatt det debiterade beloppet. Understiger vid avräkningen den preliminära skatten motsvarande slutliga skatt, förfaller skillnaden med viss stadgad begränsning till betalning såsom kvarstående skatt. Överstiger däremot den preliminära skatten motsvarande slutliga skatt, återbetalas med vissa begränsningar det överskjutande beloppet till den skattskyldige. Fastighetsskatten, vilken icke uttages preliminärt, förfaller till betalning såsom slutlig skatt i september, november och januari. Under uppbördsåret förfaller vidare tillkommande skatt, varmed i huvudsak förstås skatt, som debiteras på grund av beslut, vilket fattats av prövningsnämnd senare än den 10 oktober taxeringsåret eller av kammarrätten eller Kungl. Maj:t eller som avser eftertaxering.

Arbetsgivarnas skyldighet att verkställa löneavdrag för skatt avser såväl preliminär skatt som kvarstående skatt, varvid gäller, att kvarstående skatt utgår i första hand.

I fall, då detta kan förväntas medföra att preliminärskattens slutbelopp bättre kommer att anpassas till den slutliga skatten, äga de lokala skattemyndigheterna att på framställning av den skattskyldige eller på eget initiativ under uppbördsåret vidtaga jämkning av den preliminärskatt, som eljest skulle utgå.

Slutligen bör erinras om att till kommunerna skall enligt särskilda regler utbetalas vad de beslutat utdebitera såsom skatt utan avdrag för restfört belopp. Uppkommande förlust å restantier stannar helt å statsverket.

Beräkningen av inkomsten å riksstatstiteln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. kommer i det följande att avse såväl budgetåret 1950/51 som budgetåret 1951/52.

Av den tidigare lämnade redogörelsen framgår, att nettoinkomsten för statsverket å förevarande riksstatstitel under ett budgetår utgöres av skillnaden mellan, å ena sidan, å titeln redovisade skatteintäkter och, å andra sidan, utbetalningar av kommunerna tillkommande skattemedel, återbetalningar av överskjutande preliminär skatt till de skattskyldiga samt omföringar till andra riksstatstitlar m. m.

Vid uppskattningen av bruttoinkomsten lämnar den inom riksräkenskapsverket förda uppbördsstatistiken vägledning. Denna statistik utvisar vid skatteuppbörden influtna belopp, som avse preliminär A-skatt respektive preliminär B- och C-skatt. Vägledning erhålles även av de uppgifter avseende totalt influten skatt under varje månad, vilka under hand överlämnas till riksräkenskapsverket från generalpoststyrelsen.

På grundval av nämnda material har riksräkenskapsverket kunnat beräkna uppbörden av preliminärskatt under innevarande uppbördsår.

Beträffande utvecklingen av den preliminära A-skatten kan man utgå från att denna skatt med hänsyn till sin karaktär av egentlig källskatt kommer att nära följa löneinkomstens förändringar. Motsvarande kan icke an-

tagas gälla beträffande B- och C-skatterna. Storleken av sistnämnda skatter bestämmes i princip efter preliminär taxering, vilken dock icke utföres av de vanliga taxeringsorganen och vid vilken man saknar de fasta hållpunkter, som dessa organ ha i de efter inkomstårets utgång avgivna självdeklarationerna, i regel grundade på verkställda bokslut. Visserligen ingår i preliminärskattsystemet, att preliminära självdeklarationer kunna och under vissa förutsättningar skola avgivas, men sådana deklarationer bygga likväl allenast på bedömanden i förhand. Som regel torde väl kunna antagas, att skattskyldiga, vilka erlägga preliminär B- och C-skatt, vid ett gynnsamt bedömande av inkomstutvecklingen äro benägna att låta den senast fastställda taxeringen utgöra underlag för preliminärbeskattningen, medan de i tider då anledning till ett mera pessimistiskt bedömande föreligger bliva än mera angelägna om en försiktig förhandsuppskattning. I detta senare sammanhang kan likviditetssynpunkten självfallet icke förbises.

Vid uppskattningen av den preliminärskatt, som kan förväntas inflyta under uppbördsåret 1951—1952 har riksräkenskapsverket i första hand utgått från taxeringsutfallet i fråga om verksamhetsåret 1949 (s. 12 och 13) och den beräknade inkomstutvecklingen under verksamhetsåret 1950 (s. 14). Vidare har till grund för beräkningarna lagts de tidigare berörda statistiska uppgifterna över preliminärskatteuppbörden. Med hjälp av dessa är det möjligt att med tämligen stor noggrannhet beräkna uppbörden av preliminärskatt för hela uppbördsåret 1950—1951.

Vad beträffar uppbörden av preliminärskatt under uppbördsåret 1951—1952 framgår av det ovan sagda, att resultatet kommer att starkt påverkas av löneinkomstens utveckling under verksamhetsåret 1951. Vad nu sagts gäller även de under budgetåret 1951/52 infallande två terminerna av nästföljande uppbördsår, beträffande vilket här förutsattes oförändrad uttagningsprocent i fråga om den statliga inkomstskatten. Med hänsyn till att det i dagens läge icke låter sig göra att närmare uppskatta den ökning av lönenivån, som kommer att inträda, måste beräkningen i denna del inrymma betydande ovisshetsmoment.

Såsom förut nämnts blir i samband med att ett visst års preliminärskatt avräknas från den slutliga skatten för samma år det belopp, som återstår att erlägga, påfört de skattskyldiga såsom kvarstående skatt, under det att vad som betalats för mycket i preliminärskatt skall återbetalas.

Den avräkning, som verkställdes på grundval av 1949 års taxering, resulterade i att ett belopp av i runt tal 700 miljoner kronor påfördes såsom kvarstående skatt, medan ett belopp av omkring 260 miljoner kronor skulle återbetalas till de skattskyldiga.

Enligt av riksräkenskapsverket från länsstyrelserna infordrade uppgifter uppgår även den kvarstående skatten på grund av 1950 års taxering till i runt tal 700 miljoner kronor, medan återbetalningarna likaledes kunna beräknas till omkring 260 miljoner kronor.

Vad beträffar storleken av den kvarstående skatt, som kan komma att påföras, och de återbetalningar av för mycket erlagd preliminärskatt, som komma att verkställas på grundval av 1951 års taxering, finnes icke anled-

ning att räkna med någon nämnvärd förändring. En kalkyl beträffande storleken av den slutliga skatten på 1950 års inkomst och förmögenhet, baserad på de tidigare redovisade antagandena om inkomstutvecklingen (jfr s. 14), tyder, om den sammanställs med föreliggande uppgifter om preliminärskatten under uppbördsåret 1950—1951, på det sannolika i en sådan bedömning.

Kvarstående skatt skall enligt uppbördsförordningen erläggas under uppbördsterminerna i mars och maj året efter taxeringsåret. Genom särskilda förordningar stadgades emellertid, att den kvarstående skatt på grund av 1948 och 1949 års taxeringar, som förföll till betalning under uppbördsterminen i mars, i stället skulle få erläggas under terminen i maj och att den kvarstående skatt, som förföll till betalning under majterminen i stället skulle få erläggas under uppbördsterminen i september; av den kvarstående skatt, som sålunda förföll till betalning först under uppbördsterminen i september 1950, erlades i runt tal 55 miljoner kronor redan under budgetåret 1949/50. Då något liknande anstånds-förfarande avses icke vidare skola komma i fråga, komma tre terminer för betalning av kvarstående skatt att infalla under budgetåret 1950/51.

Till de hittills berörda inkomsterna å titeln skall, förutom ett jämförelsevis mindre belopp, avseende tillkommande skatt, även läggas den kommunala fastighetsskatten och i samband med denna uppburna skogsvårdsavgifter och annuiter. Härtill kommer det beräknade beloppet av inflytande restantier.

Riksräkenskapsverket övergår härefter till att beräkna storleken av de inledningsvis omnämnda utbetalningar och omföringar från riksstatstiteln, vilka komma att belasta denna under budgetåren 1950/51 och 1951/52.

Den mest betydande posten på utgiftssidan utgöres av utbetalningarna av kommunalskattemedel. Kommunernas fordran på statsverket framräknas per den 1 januari varje kalenderår och utbetalas i fyra lika delar medio varje kvartal under samma kalenderår. Den bestämes i huvudsak av tre faktorer, nämligen förskottet på den kommunala inkomstskatten, den debiterade fastighetsskatten samt slutavräkningen på det två år tidigare uppburna förskottet å den kommunala inkomstskatten.

Beträffande utbetalningarna under budgetåret 1950/51 äro dessa kända för första hälften av budgetåret. För senare hälften av budgetåret 1950/51 bliva de beroende av storleken av kommunernas fordran för kalenderåret 1951. Vid beräkningen av denna har man att i första hand taga hänsyn till förskottet å kommunal inkomstskatt för 1951, vilket till storleken utgör produkten av det vid inkomsttaxeringen under 1950 framkomna skatteunderlaget och den under hösten samma år beslutade utdebiteringen. Med ledning av tillgängliga uppgifter om den beskattningsbara inkomstens storlek och inhämtade upplysningar om den kommunala utdebiteringen har riksräkenskapsverket beräknat utbetalningarna av förskott å kommunal inkomstskatt under kalenderåret 1951 till omkring 1 600 miljoner kronor. Utbetalningarna av fastighetsskatt ha för samma kalenderår beräknats till inemot 190 miljoner kronor. Slutavräkningen på det under kalenderåret 1949 utbetalade

förskottet å kommunal inkomstskatt, i runt tal 1 400 miljoner kronor, har med hänsyn till det kommunala inkomstskatteunderlagets ökning från 1948 års till 1950 års taxering beräknats till omkring 175 miljoner kronor. Sammanlagt skulle sålunda utbetalningarna under kalenderåret 1951 kunna beräknas till omkring 1 960 miljoner kronor. Hälften av detta belopp skall utbetalas under senare hälften av budgetåret 1950/51. Då utbetalningarna under första hälften av samma budgetår — vilka såsom tidigare nämnts äro kända — uppgå till omkring 960 miljoner kronor, kan riksstatstiteln beräknas komma att under budgetåret 1950/51 belastas med utbetalningar till kommunerna å i runt tal 1 940 miljoner kronor.

Motsvarande utbetalningar under budgetåret 1951/52 skulle enligt det föregående för budgetårets första hälft uppgå till omkring 980 miljoner kronor. För senare hälften av samma budgetår ha de med hänsyn till den tidigare antagna inkomstutvecklingen under år 1950 (s. 14) och med beaktande av verkningarna av de höjda ortsavdragen vid kommunalbeskattningen beräknats till drygt 900 miljoner kronor.

Från riksstatstiteln skola vidare utanordnas återbetalningar av överskjutande preliminärskatt. Dessa ha för budgetåret 1950/51 med ledning av de uppgifter, som riksräkenskapsverket erhållit, beräknats till omkring 260 miljoner kronor. För budgetåret 1951/52 beräknas de komma att uppgå till ungefär samma belopp. Härtill komma restitutioner på grund av nedsättning i taxering m. m.

Titeln skall vidare belastas med omföringar av utskiftnings- och ersättningskatt, pensionsavgifter, olycksfallsförsäkringsavgifter, skogsvårdsavgifter och annuiteter. Sammanlagt kunna de ifrågavarande omföringarna beräknas uppgå för vart och ett av budgetåren 1950/51 och 1951/52 till 170 miljoner kronor.

De beräkningar, för vilka ovan redogjorts, ha lett till det resultatet, att inkomsterna å riksstatstiteln skulle komma att uppgå för budgetåret 1950/51 till mellan 4 700 och 4 800 miljoner kronor och för budgetåret 1951/52 till omkring 5 000 miljoner kronor.

Utgifterna å titeln skulle för budgetåret 1950/51 komma att uppgå till i runt tal 2 400 miljoner kronor och för budgetåret 1951/52 till mellan 2 300 och 2 400 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket uppskattar utfallet av inkomsttiteln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. för budgetåret 1950/51 till i runt tal 2 300 000 000 kronor.

Under framhållande av att beräkningen av denna riksstatstitel alltjämt är förenad med vissa svårigheter, bland annat på grund av att tillräcklig erfarenhet ännu ej vunnits i fråga om verkningarna av dels det nya uppboordssystemet, dels det från och med år 1948 tillämpade skattesystemet, och med understrykande jämväl av ovissheten i de gjorda antagandena om den kommande inkomstutvecklingen förordar riksräkenskapsverket, att inkomsttiteln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. i riksstaten för budgetåret 1951/52 uppföres med 2 600 000 000 kronor.

Kupongskatt.

Enligt förordning den 12 februari 1943 (nr 44) om kupongskatt skola i utlandet bosatta och vissa med dem likställda aktieägare erlægga inkomstskatt i form av kupongskatt för utdelning å aktie i svenskt aktiebolag. Kupongskatten utgår i regel med 20 procent av utdelningen. Skatten innehålles vid utdelningens lyftande och inbetalas av bolagen till ett under överståhållarämbetet lydande organ, benämmt kupongskattekontoret.

Kupongskatten har under nedan angivna budgetår influtit med följande belopp:

Budgetår	Milj. kr.	Budgetår	Milj. kr.
1945/46	5·15	1948/49	5·09
1946/47	5·67	1949/50	3·33
1947/48	6·48		

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 3 november 1950 har överståhållarämbetet beräknat inkomsten av kupongskatt till 3,00 miljoner kronor för ett vart av budgetåren 1950/51 och 1951/52.

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsten av kupongskatt för vart och ett av budgetåren 1950/51 och 1951/52 till 3 500 000 kronor.

Utskiftningsskatt och ersättningsskatt.

Utskiftningsskatten utgår från och med år 1940 efter 30 procent. Enligt beslut av 1950 års riksdag skall denna skatt från och med den 1 januari 1951 utgå efter 40 procent. Under budgetåret 1949/50 ha inkomsterna å titeln utskiftningsskatt och ersättningsskatt utgjort 3,20 miljoner kronor. Vid 1950 års taxering har enligt uppgift från statistiska centralbyrån utskiftningsskatt debiterats med 7,3 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har upptagit utskiftningsskatt och ersättningsskatt för budgetåret 1951/52 till 1 000 000 kronor.

Skogsvårdsavgifter.

Enligt förordningen den 28 juni 1946 (nr 324) om skogsvårdsavgift skall sådan avgift erläggas för jordbruksfastighet, vilken vid fastighetstaxering åsatts särskilda värden för skogsmark och växande skog, dock med vissa undantag. Dessa taxeringsvärden ha av 1944 års skogsvårdsstyrelseutredning uppskattats till cirka 3 miljarder kronor. Avgiften utgår i förhållande till nämnda taxeringsvärden, dock med högst en och en halv promille. För varje år bestämmes, med vilket promilletal avgiften för det året skall utgå.

Skogsvårdsavgiften inflöt under budgetåren 1948/49 och 1949/50 med 4,64 respektive 4,56 miljoner kronor mot beräknade 4,50 respektive 5,00 miljoner kronor. I riksstaten för budgetåret 1950/51 är titeln upptagen till 4,60 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 10 oktober 1950 har skogsstyrelsen meddelat, att Kungl. Maj:t i överensstämmelse med riksdagens beslut

bestämt, att avgiften för år 1950 skall utgå efter en promillesats av en och en halv. Vid tillämpning av samma promilletal för år 1951 samt med utgångspunkt från skogsvårdsstyrelseutredningens uppskattning av det sammanlagda taxeringsvärdet kunde ifrågavarande inkomster för vart och ett av budgetåren 1950/51 och 1951/52 beräknas till 4,50 miljoner kronor. Skogsstyrelsen har, under erinran om att styrelsen tidigare beräknat skogsvårdsavgifterna till 4,60 miljoner kronor för innevarande budgetår, förklarat sig nu med hänsyn till det under sistförflutna budgetår minskade inkomstillflödet finna försiktigheten bjuda att uppskatta inkomsterna å titeln till 4,50 miljoner kronor för vart och ett av budgetåren 1950/51 och 1951/52.

Under förutsättning, att skogsvårdsavgiften för år 1951 fastställs att utgå efter oförändrat promilletal, förordar riksräkenskapsverket, att inkomstiteln skogsvårdsavgifter i riksstaten för budgetåret 1951/52 upptages till 4 600 000 kronor.

Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

De under denna titel redovisade inkomsterna uppgingo under budgetåret 1949/50 till 211 299 kronor. För de tolv månaderna oktober 1949—september 1950 har uppbörden utgjort 206 215 kronor.

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna å inkomstiteln bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter för budgetåret 1950/51 till 200 000 kronor samt förordar, att titeln i riksstaten för budgetåret 1951/52 upptages till likaledes 200 000 kronor.

Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt, lotterivinstskatt, omsättnings- och expeditiönsstämplar m. m.

I riksstaten för budgetåret 1947/48 blevo de inkomster, vilka tidigare redovisats under inkomstiteln stämpelmedel, uppdelade på de tre titlarna arvsskatt och gåvoskatt, lotterivinstskatt samt omsättnings- och expeditiönsstämplar m. m. Den förstnämnda titeln, vilken från och med budgetåret 1948/49 erhållit den ändrade benämningen arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt, avser även den från och med den 1 januari 1948 införda kvarlåtenskapsskatten. De beräknade och behållna inkomsterna av ifrågavarande medel under de senast förflutna fem budgetåren framgå av efterföljande sammanställning, i vilken under budgetåren 1947/48, 1948/49 och 1949/50 influten kvarlåtenskapsskatt, 0,25 miljon kronor, respektive 13,92 och 31,84 miljoner kronor, sammanförts med arvsskatt (miljoner kronor).

Det torde här få erinras om att den totala stämpelmedelsleveransen till statsverket från generalpoststyrelsen under ett budgetår motsvarar den verkliga uppbörden under tiden från och med juni månad det ena kalenderåret till och med maj månad påföljande år. Vidare må framhållas, att kvarlåtenskapsskatt normalt skolat börja inflyta först under juli månad och inlevereras till statsverket under augusti månad år 1948 ävensom att den vid Stockholms rådhusrätt under tiden februari—augusti år 1948 rå-

Budgetår	Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt				Summa arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt	Lotterivinstskatt	Omsättnings- och expeditionsstämplarn m. m.	Summa inkomst	Beräkning inkomst
	Stämpel å bouppteckningar	Stämpel å gåvobrev	Uppbörd genom länsstyrelserna	Restititioner					
1945/46	29·46	16·40	0·59	0·90	45·55	20·81	43·77	110·13	80·00
1946/47	33·27	25·74	0·59	1·59	58·01	23·95	50·14	132·10	100·00
1947/48	27·62	42·79	0·75	0·87	70·29	26·25	58·02	154·56	125·00
1948/49	46·04	7·93	0·99	0·66	54·30	27·15	45·69	127·14	160·00
1949/50	64·11	2·49	2·95	2·78	66·77	27·99	43·72	138·48	146·00

dande arbetskonflikten medfört dels en betydande ytterligare eftersläpning i fråga om kvarlåtenskapsskattens erläggande, dels en avsevärd överskjutning av inkomster av arvsskatt från budgetåret 1947/48 till de båda närmast följande budgetåren.

Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt.

Denna inkomstitel är i riksstaten för budgetåret 1950/51 upptagen till 55 miljoner kronor.

Generalpoststyrelsen, som i skrivelse till riksräkenskapsverket den 17 november 1950 lämnat beräkning av inkomsterna av stämpelmedel för såväl löpande som nästkommande budgetår, har till stöd för denna beräkning åberopat en vid skrivelsen fogad promemoria, i vilken i fråga om beräkningen av inkomsterna av arvsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt anförts bland annat följande:

»Arvsskatteuppbördens storlek under vart och ett av budgetåren 1945/46—1949/50 framgår av nedanstående tablå.

Budgetår	Belopp milj. kr.
1945/46.....	28·6
1946/47.....	33·1
1947/48.....	27·4
1948/49.....	32·1
1949/50.....	32·3

Uppbörden av såväl arvsskatt som kvarlåtenskapsskatt under budgetåret 1949/50 torde i viss mån ha påverkats av att Stockholms rådhusrätt under de första månaderna av år 1950 arbetat med en extra rotel för bouppteckningsärenden. Enligt vad som upplysts, torde det icke vara uteslutet, att förstärkning i ungefär samma omfattning kommer att anlitas även under första halvåret 1951. Med hänsyn härtill och då den normala uppbörden av arvsskatten företer jämförelsevis ringa avvikelser år från år, synes man därför vid beräkningen av denna skatt för innevarande budgetår kunna utgå från uppbörden under den hittills förflutna delen av innevarande kalenderår.

Den normala uppbörden har under tiden januari—oktober 1950 uppgått till 20,2 miljoner kronor (mot 19,1 miljoner kronor under samma tid föregående år). I medeltal per månad har denna sålunda utgjort omkring 2,0 miljoner kronor. Den tillfälliga uppbörden, varmed förstås uppbörd av större skattebelopp, som var för sig överstiga 100 000 kronor, har under motsva-

rande tid uppgått till 2,4 miljoner kronor (mot 6,4 miljoner kronor under samma tid föregående år). I sistnämnda summa ingår emellertid ett enda skattebelopp å 2,3 miljoner kronor. Under de återstående månaderna av innevarande budgetår torde den tillfälliga uppboriden böra uppskattas till i genomsnitt 0,4 miljon kronor per månad. Härvid har hänsyn icke tagits till ett större arvsskattebelopp, som inom den närmaste tiden kommer att inbetalas av ett enda dödsbo, men väl till en del större belopp, som väntas inflyta från Stockholms rådhusrätt.

Under återopande av vad här ovan anförts, skulle nettouppbörden av arvsskatt exkl. det belopp, som förväntas inflyta från ovannämnda dödsbo, för innevarande budgetår kunna beräknas enligt följande:

Verklig uppörd under tiden juni—oktober 1950	11·0 milj. kr.
Beräknad normal uppörd under tiden november 1950—maj 1951 ..	14·0 » »
Beräknad tillfällig uppörd under tiden november 1950—maj 1951 ..	2·8 » »
	Summa 27·8 milj. kr.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 3 mars 1950 har generalpoststyrelsen beräknat inkomsten av arvsskatt till omkring 31 miljoner kronor för innevarande budgetår.

Beträffande uppboriden av gåvoskatt har generalpoststyrelsen i samma skrivelse anført, att inkomsterna härav torde komma att uppgå till omkring 2,5 miljoner kronor under budgetåret 1950/51.

Uppboriden av gåvoskatt har under de sistförflutna budgetåren undergått mycket stora variationer, vilket torde framgå av nedanstående sammanställning avseende budgetåren 1943/44—1949/50.

Budgetår	Belopp milj. kr.
1943/44	2·6
1944/45	5·0
1945/46	16·4
1946/47	25·7
1947/48	42·8
1948/49	7·9
1949/50	2·5

Att stegringen av inkomsterna av gåvoskatt under budgetåren 1945/46—1947/48 varit så onormalt stor, torde, såsom berörts i generalpoststyrelsens tidigare beräkningar över stämpelmedelsinkomsterna, i främsta rummet ha föranletts av en strävan hos vederbörande gåvogivare att genom kapitalöverflyttningar medelst gåvor i möjligaste mån undvika följderna av de skärpningar i statsbeskattningen, vilka trädde i kraft fr. o. m. den 1 januari 1948.

Under den hittills förflutna delen av innevarande budgetår har ca 0,99 miljon kronor influtit. Medeluppboriden per månad under tiden januari—oktober 1950 har uppgått till 0,2 miljon kronor. Under återstoden av innevarande budgetår synes man kunna räkna med i stort sett samma medeluppörd eller ca 0,2 miljon kronor per månad.

I enlighet härmed skulle sålunda uppboriden av gåvoskatt för budgetåret 1950/51 kunna beräknas till ca 2,4 miljoner kronor.

För innevarande budgetår har avkastningen av kvarlåtenskapsskatten av generalpoststyrelsen tidigare beräknats till 20,5 miljoner kronor.

Under den hittills förflutna delen av innevarande budgetår ha ca 6,2 miljoner kronor influtit.

Vid beräkningen av kvarlåtenskapsskatten för den återstående delen av innevarande budgetår synes man i analogi med de tidigare beräkningarna av arvsskatten kunna utgå från uppbörden under tiden januari—oktober 1950. Den normala uppbörden under ifrågakvarande tidsperiod har uppgått till omkring 12,7 miljoner kronor (mot 10 miljoner kronor under samma tid föregående år), vilket motsvarar en medeluppbörd per månad av 1,3 miljoner kronor. Den tillfälliga uppbörden har under samma tid uppgått till 2,3 resp. 0,2 miljon kronor. Med hänsyn till en del väntade större inbetalningar från Stockholms rådhusrätt, synes man emellertid kunna räkna med en något högre medeltalssiffra för den tillfälliga uppbörden eller förslagsvis 0,4 miljon kronor per månad.

I enlighet härmed skulle avkastningen av kvarlåtenskapsskatten — frånsett onormalt stora engångsbelopp — under innevarande budgetår kunna beräknas på följande sätt:

Verklig uppbörd under tiden juni—oktober 1950	6·2 milj. kr.
Beräknad normal uppbörd under tiden november 1950—maj 1951..	9·1 » »
Beräknad tillfällig uppbörd under tiden november 1950—maj 1951..	2·8 » »
	Summa 18·1 milj. kr.

Enligt förestående beräkningar skulle den sammanlagda uppbörden genom postverket å titeln arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt för budgetåret 1950/51 sålunda komma att uppgå till i runt tal 48 miljoner kronor. Hårtill kommer dels ett belopp av omkring 8 miljoner kronor, som under budgetåret förväntas inflyta i arvs- och kvarlåtenskapsskatt från ett enda dödsbo, dels ock ett belopp av högst 1 miljon kronor, som plägar inflyta genom länsstyrelserna. De totala inkomsterna å titeln i fråga skulle sålunda komma att uppgå till i runt tal 57 miljoner kronor.

Vid uppskattningen av det belopp, vartill inkomsterna av arvsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt kan antagas komma att uppgå under budgetåret 1951/52, torde man åtminstone med en viss grad av tillförlitlighet kunna utgå från den beräknade uppbörden för det löpande budgetåret. Hänsyn bör emellertid tagas till ovannämnda, onormalt höga engångsbelopp å 8 miljoner kronor. I enlighet härmed synes de totala inkomsterna under titeln i fråga för budgetåret 1951/52 kunna beräknas till högst (32 + 2 + 20 =) 54 miljoner kronor, vartill kommer uppbörden genom länsstyrelserna (1 miljon kronor). Härvid har räknats med en viss marginal för större engångsbelopp, bl. a. för den arvsskatt, som under budgetåret torde komma att erläggas av dödsboet efter Hans Maj:t Konung Gustaf V.»

Inkomsterna av arvsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt torde i enlighet med generalpoststyrelsens beräkning kunna under budgetåret 1950/51 antagas komma att uppgå till 57 000 000 kronor. Häri ingår ett betydande belopp från ett enda dödsbo. Även för nästa budgetår har man att räkna med sådan större engångsuppbörd. Riksräkenskapsverket föreslår, att inkomsterna av arvsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt i riksstaten för budgetåret 1951/52 upptagas till 55 000 000 kronor.

Lotterivinstskatt.

Härom har i den förut berörda promemorian från generalpoststyrelsen anförts följande:

»Statsverkets inkomst å titeln lotterivinstskatt är i riksstaten för innevarande budgetår upptagen till 28 miljoner kronor. Bruttoinkomsten av lotterivinstskatt under budgetåret 1949/50 har utgjort 28 306 157 kronor. Motsvarande belopp under närmast föregående budgetår utgjorde 27 500 524 kronor. Vinstskattens uppdelning på olika inkomstkällor framgår av efterföljande tablå:

	B u d g e t å r	
	1948/49	1949/50
Premieobligationslånen.....	7 726 690	7 707 430
Penninglotteriet.....	13 994 400	14 260 600
Tipstjänst	4 904 602	5 237 318
Övriga lotterier.....	874 832	1 100 809
Summa kronor	27 500 524	28 306 157

Under budgetåret 1948/49 restituerades genom postverkets huvudkassa vinstskatt till ett belopp av ca 348 000 kronor, utgörande skatt för vinster, vilka antingen ej blivit av vinnare avhämtade inom föreskriven tid eller utfallit å icke försåld lottsedel. För budgetåret 1949/50 utgjorde motsvarande belopp ca 313 800 kronor. Nettouppböörden under budgetåren 1948/49 och 1949/50 uppgick sålunda till i runt tal 27,2 resp. 28,0 miljoner kronor.

Vinstskatten genom premieobligationslånen kommer under budgetåret 1950/51 att uppgå till ca 7,87 miljoner kronor. Härvid har räknats med att de olika beloppen av riksgäldskontoret inlevereras vid samma tidpunkter som tidigare.

Från Svenska Penninglotteriet AB och AB Tipstjänst har under tiden juni—oktober 1950 i vinstskatt inlevererats 6,0 resp. 2,0 miljoner kronor. Under återstående del av innevarande budgetår beräknas ytterligare 8,4 resp. 3,2 miljoner kronor inflyta från dessa inkomstkällor.

Övriga lotterier beräknas komma att under löpande budgetår lämna i stort sett samma vinstskatt som under det närmast föregående eller ca 1,1 miljoner kronor.

Bruttouppböörden av lotterivinstskatt under budgetåret 1950/51 skulle sålunda kunna beräknas på följande sätt.

Premieobligationslånen	7·9 milj. kr.
Penninglotteriet	14·4 » »
Tipstjänst	5·2 » »
Övriga lotterier	1·1 » »
Summa	28·6 milj. kr.

Under budgetåret 1950/51 torde vinstskattemedel komma att restitueras i ungefär samma utsträckning, som under närmast föregående budgetår. Statsverkets nettoinkomst under titeln lotterivinstskatt torde sålunda för innevarande budgetår kunna beräknas till 28,3 eller i runt tal 28 miljoner kronor.

För budgetåret 1951/52 beräknar Svenska Penninglotteriet AB vinstskatten till omkring 13,7 miljoner kronor. Med hänsyn till att den verkliga uppböörden under de båda sistförflutna åren varit något högre, torde man emellertid böra räkna med att minst 14,0 miljoner kronor kommer att inflyta under nästa budgetår. AB Tipstjänst förutser en i stort sett likartad vinstfördelning som under innevarande budgetår, vilket skulle innebära, att vinstskatten å tippningsvinster bleve av ungefär samma storleksordning som under budgetåret 1950/51. Det förtjänar emellertid framhållas, att vinst-

skatten å tippningsvinster kan förete starka fluktuationer, om vinstfördelningen ändras.

Vinstskatten från premieobligationslånen kan för nästa budgetår beräknas till 7,77 miljoner kronor under förutsättning, att intet nytt lån kommer att utgivas.

Under förutsättning att vinstskatten från övriga lotterier blir i det närmaste densamma, skulle sålunda uppbörden under ifrågavarande titel för budgetåret 1951/52 kunna beräknas till ungefär samma belopp som för budgetåret 1950/51 eller till i runt tal 28 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna av lotterivinstskatt för vart och ett av budgetåren 1950/51 och 1951/52 till 29 000 000 kronor.

Omsättnings- och expeditionsstämplor m. m.

Denna inkomsttitel är i riksstaten för budgetåret 1950/51 upptagen till 43 miljoner kronor.

Till ledning för beräkningen av ifrågavarande inkomster har i förenämnda inom generalpoststyrelsen upprättade promemoria anförts bland annat följande:

»Under månaderna januari—oktober 1950 ha i stämpelavgifter för lagfarter och in-teckningar influtit sammanlagt 13,8 resp. 7,0 miljoner kronor (mot 12,7 resp. 5,7 miljoner kronor under samma tid föregående år), vilket motsvarar en genomsnittsuppbörd per månad av omkring 1,4 resp. 0,7 miljoner kronor. Stämpelavgifterna för lagfarter torde under den närmaste tiden icke undergå några större förändringar. Försiktigheten synes emellertid bjuda, att man under återstoden av innevarande budgetår beträffande detta slag av stämpelavgifter icke räknar med en högre medeluppbörd per månad än 1,3 miljoner kronor. Stämpelavgifterna för in-teckningar för samma tid torde kunna beräknas med utgångspunkt från ovan angivna medeluppbörd för månaderna januari—oktober 1950.

Inkomsterna av stämpelavgifter för lagfarter och in-teckningar ha under budgetåren 1945/46—1949/50 uppgått till följande belopp:

Budgetår	Belopp milj. kr.	
	lagfarter	in-teckningar
1945/46	19·9	7·1
1946/47	20·4	7·3
1947/48	21·4	7·1
1948/49	16·3	6·4
1949/50	15·9	7·8

Inkomsten av försäljningen genom stämpelförsäljare av helarksstämplor, enkla beläggningsstämplor m. m. har under tiden januari—oktober 1950 uppgått till ca 9,0 miljoner kronor (mot 7,0 miljoner kronor under samma tid föregående år), vilket motsvarar en medeluppbörd per månad av 0,9 miljon kronor. Medeluppbörden per månad under sistförflutna budgetåret har utgjort 0,85 miljon kronor. Under den återstående delen av nu löpande budgetår torde man kunna räkna med i stort sett samma genomsnittsuppbörd som under den hittills förflutna delen av kalenderåret 1950 eller 0,9 miljon kronor per månad.

Uppbörderna av vid postanstalterna försålda enkla beläggningsstämplar, överlåtelsestämplar samt kortkonvolut för spelkort uppgick under kalender-åren 1947—1949 till i nedanstående sammanställning angivna belopp:

	1947	1948	1949
Enkla beläggningsstämplar	2 873 730	2 407 773	2 348 317
Överlåtelsestämplar	3 056 134	2 307 200	2 030 918
Kortkonvolut	768 247	734 415	867 347
Summa kronor	6 698 111	5 449 388	5 246 582

Under tiden januari—oktober 1950 ha stämpelinkomsterna från postkontoren utgjort sammanlagt 5 720 035 kronor (mot 4 414 191 kronor under samma tid föregående år), vilket motsvarar en medeluppbörd av 0,57 miljon kronor per månad. Siffran för medeluppbörden har emellertid i hög grad påverkats av en onormalt hög uppbörd under juni månad (902 058 kronor). Under den återstående delen av innevarande budgetår torde man därför icke böra räkna med en högre genomsnittlig uppbörd än 0,53 miljon kronor.

Stämpelavgifterna för aktie- och obligationsemissioner ha under budget-åren 1945/46—1949/50 uppgått till nedan angivna belopp:

Budgetår	Belopp milj. kr.
1945/46.....	4·3
1946/47.....	4·3
1947/48.....	7·6
1948/49.....	5·4
1949/50.....	3·8

Under tiden januari—oktober 1950 ha inkomsterna av dessa stämpelinkomster utgjort ca 3,9 miljoner kronor (mot 3,5 miljoner kronor under samma tid föregående år). Efter frånräknande av uppbörden av mera tillfällig natur (stämpelavgift över 100 000 kronor för en och samma aktie- eller obligationsemission) uppgår den normala uppbörden till 2,19 miljoner eller i genomsnitt 0,22 miljon kronor per månad. I den tillfälliga uppbörden ingå två engångsbelopp om tillhopa 710 000 kronor, vilka inbetalats under sistlidne juli månad. Under de återstående månaderna torde man icke böra räkna med en högre normal uppbörd än i genomsnitt 0,2 och en tillfällig uppbörd av 0,1 miljon kronor per månad.

Uppbörderna av stämpelavgifter för lottsedlar har under budgetåren 1948/49 och 1949/50 uppgått till 701 000 resp. 748 000 kronor. Under den hittills förflutna delen av innevarande budgetår har sammanlagt 472 667 kronor influtit. För återstoden av innevarande budgetår torde man emellertid icke böra räkna med en högre sammanlagd uppbörd än 300 000 kronor.

Med hänsyn till vad här ovan anförts, skulle inkomsterna under titeln »Omsättnings- och expeditionsstämplarna m. m.» för budgetåret 1950/51 kunna beräknas på följande sätt (miljoner kronor): (Se tabell s. 30).

De sammanlagda inkomsterna å titeln i fråga skulle sålunda för budgetåret 1950/51 kunna beräknas till ca 48 miljoner kronor.

Vid uppskattningen av den uppbörd, som kan förväntas inflyta från omsättnings- och expeditionsstämplarna under budgetåret 1951/52, synes man kunna utgå från den beräknade medeluppbörden under den återstående delen av innevarande budgetår. Den totala uppbörden skulle i enlighet härmed kunna beräknas till 45,6 eller avrundat 46 miljoner kronor.»

	Lag- farter	Inteck- ningar	Uppbörd genom stämpelförsäljarna av avgifter för helarksstämplor, enkla beläggnings- stämplor m. m.	Post- kon- toren	Emis- sions- stämplor för aktier o. obliga- tioner	Lott- sedels- stämplor	S:a
Verklig uppbörd under tiden juni-oktober 1950	6·7	3·5	5·3	3·0	2·5	0·5	21·5
Beräknad normal uppbörd under tiden november 1950—maj 1951	9·1	4·9	6·3	3·7	1·4	0·3	25·7
Tillfällig uppbörd (större belopp för en och samma aktie- eller obliga- tionsemission)	—	—	—	—	0·7	—	0·7
Summa	15·8	8·4	11·6	6·7	4·6	0·8	47·9

Av den i det föregående återgivna tabellen inhämtas en översiktlig framställning av sammansättningen av den uppbörd, som kan beräknas av omsättnings- och expeditionsstämplor m. m. Tabellen utvisar, att denna stämpelintäkt till stor del härrör från stämplor för lagfarter och inteckningar samt från avgifter för enkla beläggningsstämplor, helarksstämplor m. m. ävensom från emissionsstämplor för aktier och obligationer. Avkastningen av stämpelavgifterna under ifrågavarande titel har under det sistförflutna budgetåret utgjort 43,72 miljoner kronor samt beräknas av generalpoststyrelsen för budgetåret 1950/51 till 48 000 000 kronor, vilken beräkning riksräkenskapsverket anser sig böra godtaga. Riksräkenskapsverket föreslår, att inkomstiteln omsättnings- och expeditionsstämplor m. m. för budgetåret 1951/52 upptages till samma belopp, 48 000 000 kronor.

2. Automobilskattemedel.

Fordonsskatt.

Denna inkomstitel är i riksstaten för budgetåret 1950/51 upptagen till 100 miljoner kronor. De beräknade och behållna inkomsterna å titeln under de senast förflutna fem budgetåren framgå av efterföljande sammanställning.

	Netto- inkomst Miljoner kronor	Beräknad inkomst Miljoner kronor		Netto- inkomst Miljoner kronor	Beräknad inkomst Miljoner kronor
Budgetåret 1945/46 ..	54·85	35·00	Budgetåret 1948/49 ..	84·29	80·00
» 1946/47 ..	70·85	60·00	» 1949/50 ..	92·02	85·00
» 1947/48 ..	77·98	85·00			

Enligt förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobilskatt skall för automobil eller släpvagn, som, efter vad särskilt är stadgat, blivit här i riket registrerad, årligen erläggas skatt enligt i förordningen meddelade bestämmelser. För personautomobil utgår skatten — för år räknat — dels med en grundavgift av 70 kronor och dels därutöver med 20 kronor för var-

je påbörjat tal av 100 kilogram av automobilens tjänstevikt minskad med 900 kilogram. För omnibus och lastautomobil utgör grundavgiften också 70 kronor; härutöver utgår för varje påbörjat tal av 100 kilogram av tjänstevikten minskad med 900 kilogram 22 kronor för omnibus och 25 kronor för lastautomobil. Skatten för motoreykel utan bivagn utgör 21 kronor, då motoreykelns tjänstevikt icke överstiger 75 kilogram, men eljest 28 kronor. För motoreykel med bivagn utgår skatt med 42 kronor. För automobil med ringar av annat ämne än mjuk kautschuk utgår skatten med 70 kronor för varje påbörjat tal av 100 kilogram av automobilens tjänstevikt. Nu berörda skattesatser ha tillämpats sedan den 1 januari 1946. Dessförinnan gällande skattesatser fastställdes genom förordning den 29 april 1938, nr 136.

I en till riksräkenskapsverket den 3 november 1950 avlåten skrivelse har v ä g - o c h v a t t e n b y g g n a d s s t y r e l s e n beräknat den under budgetåret 1950/51 inflytande fordonsskatten till 100 miljoner kronor. För budgetåret 1951/52 har styrelsen beräknat inkomsten av fordonsskatten till 105 miljoner kronor. Beträffande sistnämnda beräkning har styrelsen i sina riksdagspetita för budgetåret 1951/52 anfört följande:

»Senast tillgängliga officiella siffror rörande motorfordonsbeståndet avse tidpunkten den 31 mars 1950. I centrala automobilregistret voro då upptagna 200 731 personbilar, 6 988 bussar, 78 692 lastbilar och 177 415 motorcyklar. En mycket kraftig stegring har ägt rum under de senast förflutna åren, och det finns anledning förmoda, att denna stegring skall fortsätta, särskilt med hänsyn till de lättnader för import av europeiska bilar, som medgivits under senare tid. Styrelsen uppskattar därför motorfordonsbeståndet den 1 januari 1952 till 240 000 personbilar, 85 000 lastbilar, 7 500 bussar och 210 000 motorcyklar. Den vid debiteringen i februari 1952 inflytande fordonsskatten kan med ledning av nämnda siffror beräknas utgöra

för personbilar:	240 000	st	à	165	kronor/st	=	39·6	milj. kr
» lastbilar:	85 000	»	»	550	»	=	46·8	»
» bussar:	7 500	»	»	1 000	»	=	7·5	»
» motorcyklar:	210 000	»	»	25	»	=	5·3	»
» släpvagnar:							1	»
» mil. fordon:							1	»

Summa 101·2 milj. kr.

Skatt, som inflyter för fordon, vilka registreras under sista halvåret 1951 och under första halvåret 1952 efter huvuddebiteringen i februari, skall adderas till ovanstående summa. Den totala fordonsskatten kan förutses komma att uppgå till (101,2 + 3,8) 105 miljoner kronor.»

Enligt uppgifter, som inhämtats från statistiska centralbyrån uppgick motorfordonsbeståndet vid innevarande budgetårs ingång till 213 041 personbilar, 80 100 lastbilar, 7 132 bussar och 191 699 motorcyklar.

Riksräkenskapsverket beräknar fordonsskatten till 100 000 000 kronor för budgetåret 1950/51 och till 105 000 000 kronor för budgetåret 1951/52.

Bensinskatt.

I riksstaten för budgetåret 1950/51 är denna inkomsttitel upptagen till 300 miljoner kronor. De beräknade och behållna inkomsterna å titeln under de senast förflutna fem budgetåren framgå av efterföljande sammanställning.

	Netto- inkomst Miljoner	Beräknad inkomst kronor		Netto- inkomst Miljoner	Beräknad inkomst kronor
Budgetåret 1945/46	28·35	20·00	Budgetåret 1948/49	351·70	390·00
» 1946/47	131·98	120·00	» 1949/50	351·93	350·00
» 1947/48	185·40	160·00			

Genom förordning den 23 maj 1924, nr 126, infördes en särskild skatt å bensin och motorsprit. Gällande bestämmelser återfinnas i förordning den 3 maj 1929, nr 62. Bensinskatten, som ursprungligen utgick med 6 öre för liter, har därefter successivt höjts, och den har sedan den 1 januari 1946 utgjort 18 öre för liter. Den år 1924 införda beskattningen av motorsprit avsågs ursprungligen icke skola träda i tillämpning förrän den 1 juli 1929, och därefter har successivt medgivits skattefrihet för motorsprit till den 1 juli 1948. Från och med sistnämnda dag utgår skatt å motorsprit med 6 öre för liter. Enligt beslut av 1948 års riksdag har införts dels genom förordning den 5 mars 1948, nr 81, tilläggsskatt å bensin med 27 öre för liter från och med den 1 april 1948, dels genom förordning den 26 juni 1948, nr 369, tilläggsskatt å motorsprit med 9 öre för liter från och med den 1 juli 1948. Den totala skatten kom härefter att utgöra för bensin 45 öre för liter och för motorsprit 15 öre för liter. Genom förordning den 2 juni 1950, nr 414, har emellertid bensinskatten höjts till 25 öre för liter från och med den 1 januari 1951, och samtidigt skall tilläggsskatt å bensin upphöra att utgå. Vidare har i proposition nr 261 till 1950 års riksdag föreslagits, att beskattningen av motorsprit icke skall träda i tillämpning under tiden 1 januari 1951—30 juni 1952 samt att förordningen om tilläggsskatt å motorsprit skall upphöra att gälla med utgången av år 1950. — Genom förordning den 3 maj 1935, nr 142, lades skatt även å sådan petroleumprodukt (brännolja), som användes för drivande av automobil och för vilken icke utgår skatt enligt 1929 års förordning om skatt å bensin och motorsprit, och till denna skatt, som sedan den 1 januari 1946 utgjort 14 öre per liter, har genom förordning den 5 mars 1948, nr 83, från och med den 1 april 1948 lagts en tilläggsskatt å 20 öre för liter. Den förstnämnda av dessa båda skatter har genom förordning den 2 juni 1950, nr 415, höjts till 20 öre för liter från och med den 1 januari 1951, och samtidigt skall tilläggsskatten upphöra att utgå.

I samband med den senast beslutade skärpningen av bensinbeskattningen uttogs en särskild lagerskatt. Denna skatt, vilken fastställdes till samma belopp för liter som tilläggsskatten för bensin, skulle utgå å bensin, som fanns i riket den 1 april 1948 samt erläggas under juli månad år 1948.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 3 november 1950 beräknat inkomsterna å förevarande titel till 350 miljoner kronor för budgetåret 1950/51 och till 250 miljoner kronor för budgetåret 1951/52.

Generaltullstyrelsen har i skrivelse den 7 november 1950 rörande beräkningen av skatt å bensin, som införes till riket, anfört följande:

»Bensinskattemedlen, som för tiden intill utgången av år 1950 utgöras av bensinskatt om 18 öre för liter och bensintillägsskatt om 27 öre för liter men för tiden därefter bestå av enbart bensinskatt om 25 öre för liter, hava under andra halvåret 1949 och första halvåret 1950 belöpt å förtullade volymer av i runda tal respektive 370 000 och 320 000 m³ bensin, eller sammanlagt nära 700 000 m³. För andra halvåret 1950 torde förtullningsvolymen kunna beräknas till ca 355 000 m³, och för första halvåret 1951 — då den nedgång i förtullningen av bensin, som normalt inträder under vintermånaderna, kan i viss mån motverkas av prisnedgång i anledning av bensintillägsskattens bortfallande — till ca 345 000 m³. Förtullningsvolymen av bensin skulle sålunda komma att även för budgetåret 1950/51 nå omkring 700 000 m³. För budgetåret 1951/52 torde en något större volym, eller ca 750 000 m³, kunna beräknas. I enlighet härmed och med beaktande av ovan nämnda ändringar i grunderna för bensinskattemedlens uttagande har styrelsen ansett sig böra beräkna bruttouppbörden dels för budgetåret 1950/51 av bensinskatt och bensintillägsskatt till respektive 135 och 95 miljoner kronor, eller sammanlagt 250 miljoner kronor, dels ock för budgetåret 1951/52 av bensinskatt till 190 miljoner kronor. De på tullverket ankommande restitutionerna av bensinskattemedel påverkas av skatteändringar med i regel ett kvartals förskjutning. Dessa restitutioner utgjorde för budgetåret 1949/50 sammanlagt omkring 37 miljoner kronor och för sexmånadersperioden april—september 1950 sammanlagt omkring 24 miljoner kronor samt motsvarade sålunda för sistnämnda sex månader en restitutionsberättigad volym av sammanlagt något mer än 50 000 m³ bensin. Med hänsyn härtill har styrelsen räknat med att restitutionerna skola för budgetåret 1950/51 komma att utgöra inemot 20 miljoner kronor bensinskatt och ungefärligen samma belopp bensintillägsskatt, eller sammanlagt omkring 40 miljoner kronor, samt för budgetåret 1951/52 närmare 25 miljoner kronor bensinskatt. Nettouppbörden av bensinskattemedlen skulle följaktligen kunna här angivas till

för budgetåret 1950/51:

bensinskatt	135 miljoner kronor
bensintillägsskatt	75 » »

eller sammanlagt 210 miljoner kronor;

för budgetåret 1951/52:

bensinskatt	165 miljoner kronor.»
-------------------	-----------------------

Beträffande beräkningen av skatt å bensin, som tillverkas inom riket, samt skatt å motorsprit har kontrollstyrelsen i skrivelse den 13 november 1950 anfört:

»Skatten för den under varje kalenderkvartal utlämnade myckenheten inhemsk bensin erlägges under månaden näst efter kvartalets utgång. På grund

härav hänför sig inkomsten under budgetåret 1950/51 till utlämningen under tiden 1 april 1950—31 mars 1951. Skattesatsen är intill den 1 januari 1951 oförändrat 45 öre för liter men från och med nämnda tidpunkt 25 öre för liter. Enligt inhämtade uppgifter beräknas utlämningen av bensin under tiden 1 april 1950—31 mars 1951 komma att uppgå till omkring 200 miljoner liter, för vilken kvantitet bensinskatt kan väntas inflyta med 80 miljoner kronor.

Skatt på motorsprit torde icke komma att uttagas efter den 31 december 1950. Med hänsyn härtill beräknas skatteintäkterna av motorsprit under budgetåret 1950/51 till cirka 5 miljoner kronor.

Kontrollstyrelsens uppbörd av skatt på bensin och motorsprit under budgetåret 1950/51 skulle således uppgå till (80 + 5 =) 85 miljoner kronor.

Utlämningen av inhemsk bensin under tiden 1 april 1951—31 mars 1952 kan enligt inhämtade upplysningar antagas komma att omfatta 210 miljoner liter. Skattebeloppet härför utgör 52 miljoner kronor.

Kontrollstyrelsens uppbörd av skatt på bensin under budgetåret 1951/52 skulle således uppgå till 52 miljoner kronor.»

Statens handels- och industrikommission har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 6 november 1950 beräknat konsumtionen av motorbensin till 950 000 m³ under budgetåret 1950/51 och till 1 050 000 m³ under budgetåret 1951/52.

Enligt generaltullstyrelsens och kontrollstyrelsens beräkningar torde skatten å importerad och inom riket tillverkad bensin böra uppskattas till 290 miljoner kronor under budgetåret 1950/51 och till inemot 220 miljoner kronor under budgetåret 1951/52. Skatten å motorsprit torde enligt kontrollstyrelsens kalkyler böra beräknas till 5 miljoner kronor för nu löpande budgetår. Inkomsterna av skatt å brännolja beräknar riksräkenskapsverket med ledning av införskaffade uppgifter från länsstyrelserna till omkring 40 miljoner kronor för budgetåret 1950/51 och till inemot 30 miljoner kronor för budgetåret 1951/52. Å andra sidan belastas denna inkomstitel utöver de restitutioner, som utbetalas av generaltullstyrelsen, med viss skatte-restitution till jordbrukare.

I enlighet härmed beräknar riksräkenskapsverket inkomsterna å titeln bensinskatt till 340 000 000 kronor för budgetåret 1950/51 och föreslår, att inkomstiteln i riksstaten för budgetåret 1951/52 upptages till 250 000 000 kronor.

3. Tullar och acciser.

Tullmedel.

Förändringarna i de beräknade och behållna inkomsterna av tullmedel under de senast förflutna fem budgetåren framgå av efterföljande sammanställning.

	Debiterad uppbörd	Influten brutto- inkomst	Utbetalade restitu- tioner	Netto- inkomst	Beräknad inkomst
M i l j o n e r k r o n o r					
Budgetåret 1945/46	136·71	130·84	2·98	127·86	70·00
» 1946/47	284·17	275·95	4·67	271·28	170·00
» 1947/48	324·84	323·39	9·16	314·23	220·00
» 1948/49	243·90	244·58	14·27	230·31	240·00
» 1949/50	264·87	260·81	125·07	235·74	225·00

Tullmedlen ha i riksstaten för innevarande budgetår upptagits med 220 miljoner kronor.

Debiterad tulluppbörd för olika varugrupper.

Miljoner kronor.

V a r u s l a g	1945/ 1946	1946/ 1947	1947/ 1948	1948/ 1949	1949/1950					1950 juli— sept.	
					juli— sept.	okt.— dec.	jan.— mars	april —juni	Sum- ma		
Fruktar och bär, ätbara:											
färska	5·4	10·0	5·7	3·5	0·5	2·2	1·2	0·8	4·7	1·4	
torkade	2·8	4·4	1·9	1·7	0·4	1·2	2·2	1·0	4·8	0·5	
Kaffe	18·1	21·9	18·4	15·3	4·1	3·9	2·9	3·4	14·3	4·9	
Spannmål, omalen	2·9	1·8	6·4	3·0	0·0	0·0	0·2	1·3	1·5	1·1	
Sockar	0·1	1·1	3·8	6·6	1·5	0·5	0·4	1·4	3·8	6·3	
Konserver	1·6	4·2	1·9	0·8	0·3	0·2	0·9	1·5	2·9	1·5	
Vin	6·4	7·1	7·6	7·1	1·6	1·8	1·6	1·8	6·8	1·6	
Spritdrycker	2·1	4·9	5·8	5·4	1·4	1·1	1·0	1·5	5·0	0·9	
Kemiska preparat	1·9	2·4	4·5	2·9	0·5	0·5	1·0	0·8	2·8	0·7	
Bil- och motorelydelar av kautschuk	1·6	7·8	6·7	5·8	1·0	0·8	0·5	0·5	2·8	0·7	
Silke	10·1	17·0	20·1	22·0	4·8	4·2	3·6	2·7	15·3	1·7	
Linoleummattor	0·2	1·0	1·8	1·9	0·3	0·4	0·5	0·5	1·7	0·4	
Vävnader, innehållande silke ..	14·6	12·1	13·2	11·9	2·1	2·4	2·4	1·8	8·7	1·8	
» , av ull	2·5	8·9	10·1	6·6	1·5	1·4	2·1	2·0	7·0	3·3	
» , av bomull	1·9	8·4	10·5	6·2	2·1	1·5	1·7	1·7	7·0	1·7	
Strumpstolsarbeten, inneh. silke	2·0	7·8	4·2	0·8	0·5	0·7	0·7	1·2	3·1	1·0	
» , andra	0·3	3·1	3·9	2·8	0·4	0·4	0·2	0·3	1·3	0·2	
Kläder och sömnadsarbeten ..	1·1	5·6	2·3	2·1	0·3	0·4	0·5	0·4	1·6	0·8	
Hattar	1·3	2·1	1·3	1·0	0·4	0·4	0·4	0·4	1·6	0·5	
Varmvalsat järn	3·1	5·3	8·4	6·8	2·2	1·6	1·3	1·6	6·7	1·8	
Järnplåtar, varmvalsade	2·7	5·6	6·4	5·4	2·4	2·9	1·7	2·2	9·2	1·4	
Förbränningsmotorer m. m.	0·2	1·7	2·6	2·0	0·4	0·9	0·7	1·0	3·0	0·8	
Metallbearbetningsmaskiner ..	2·3	5·5	6·9	4·6	1·2	1·5	1·5	1·0	5·2	1·3	
Traktorer	1·0	1·5	3·0	4·5	0·5	0·8	1·0	1·2	3·5	1·3	
Transmissioner, skruvväxl. o. d.	0·4	1·2	2·3	2·4	0·5	0·6	0·6	0·7	2·4	0·6	
Maskiner och apparater ej sär- skilt nämnda	3·7	8·2	15·3	14·8	3·4	4·7	5·0	5·0	18·1	5·7	
Elektriska maskiner ej särskilt nämnda	0·3	1·6	4·2	3·0	0·7	0·7	0·9	0·9	3·2	0·8	
Apparater för trådlös telegrafi och telefoni m. m.	1·1	2·5	4·3	2·9	0·9	0·8	0·7	0·7	3·1	0·6	
Bilar och motorcyklar	3·1	14·8	19·3	8·9	2·3	2·5	4·6	12·1	21·5	12·2	
För tillverkning av bilar avsed- da delar	1·1	5·2	13·4	4·9	0·8	1·5	1·1	1·7	5·1	2·5	
Instrument ej särskilt nämnda	1·1	1·6	2·3	2·3	0·5	0·7	0·7	1·0	2·9	1·1	
Säger	96·5	185·8	217·5	169·4	39·5	43·2	43·8	54·1	180·6	60·6	
Övrig uppbörd av tullmedel	40·2	98·4	107·3	74·5	17·1	19·6	23·6	24·2	84·5	23·3	
Summa	136·7	284·2	324·8	243·9	56·6	62·8	67·4	78·3	265·1	83·9	

¹ Härav avser 8·96 miljoner kronor överföring till clearingkassan för kaffe.

I tabellen s. 35 lämnas i sammandrag av generaltullstyrelsen utarbetad översikt av den debiterade tulluppbörden under budgetåren 1945/46—1949/50 samt 3:e kvartalet 1950, med särskilt angivande av vissa varuslag.

Enligt av generaltullstyrelsen likaledes meddelade uppgifter har den debiterade tulluppbörden för varje månad under budgetåren 1945/46—1949/50 samt det löpande budgetårets fyra första månader uppgått till följande belopp:

Debiterad tulluppbörd månadsvis.

Miljoner kronor.

År	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Summa
1945/46	2.4	4.0	7.6	9.7	10.3	9.5	11.6	12.2	14.2	18.6	19.1	17.5	136.7
1946/47	18.6	19.6	19.9	22.9	24.5	23.0	25.5	23.9	21.0	24.9	29.6	30.8	284.2
1947/48	32.2	30.5	34.3	32.9	28.8	26.3	24.9	21.9	21.9	26.0	21.4	23.7	324.8
1948/49	22.3	22.0	22.2	22.7	21.4	23.0	20.6	16.6	19.3	16.4	20.1	17.3	243.9
1949/50	17.6	18.4	20.6	19.6	21.2	22.0	20.8	19.2	27.4	24.4	26.6	27.1	264.9
1950/51	29.6	28.3	26.0	30.4									

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 7 november 1950 har generaltullstyrelsen beträffande beräkningen för innevarande och nästkommande budgetår av tullmedelsinkomsterna samt vissa andra av tullverket redovisade statsinkomster framhållit följande:

»Efter de i början av år 1950 genomförda lättnaderna för utrikeshandeln steg den svenska importen, vilken under år 1949 haft ett genomsnittligt värde för månad av omkring 360 miljoner kronor, successivt till ett värde för mars månad av omkring 500 miljoner kronor. Trots prishöjningar ökade importen även kvantitativt, så att dess volym kom att ligga något högre än genomsnittsvolymer för år 1948, vilken i sin tur var något högre än genomsnittet för åren omedelbart före det andra världskriget. Ökningen berörde i synnerhet de färdiga konsumtionsvarorna, vilka drabbats särskilt hårt av de närmast föregående årens importrestriktioner men vilkas andel i totalimporten nu synes hava blivit till och med något större än under förkrigsåren. Sedan det sålunda inträdda läget varit i huvudsak oförändrat till och med augusti månad, visade importen en ytterligare stegring, som under september månad höjde dess värde till ett belopp av 540 miljoner kronor och, att döma av tulluppbördens storlek under oktober månad, alljämt fortgår. Värdestegringen, som torde hava delvis föranletts av prishöjningar på världsmarknaden, kan antagas även sammanhänga med sådan hemtagning av varor till riket, som normalt skulle hava ägt rum vid en senare tidpunkt men som det med hänsyn till rådande internationella läge funnits påkallat att verkställa redan nu.

För budgetåret 1951/52 anser styrelsen sig böra räkna med att importen får ungefärligen samma genomsnittsvolym och sammansättning som under sexmånadersperioden mars—augusti 1950. Styrelsen utgår därvid från att nuvarande möjligheter för den internationella handeln förbli i stort sett bestående under den ifrågavarande tiden. Vidare förutsätter styrelsen, att sådana ökade kostnader för importen, som må föranledas av väntade stegringar i världsmarknadspriserna, komma att balanseras av ökad omfattning av och höjda priser för varuexporten.

Vid den efterföljande beräkningen har styrelsen bortsett från sådana ändringar i tull- eller skattesatser, som må bliva framdeles bestämda för den tid, beräkningarna avse, dock med undantag för de i proposition till årets riksdag den 13 oktober 1950 (nr 255) föreslagna ändringarna beträffande vissa choklad- och konfityrvaror m. m. Icke heller till sådan ytterligare liberalisering av handeln, som må komma att genomföras, har styrelsen vid beräkningarna tagit hänsyn.»

I anslutning härtill har generaltullstyrelsen rörande beräkningen av tullmedelsuppbörden under budgetåren 1950/51 och 1951/52 anfört följande:

»Den debiterade uppbörden av tullmedel uppgick under sexmånadersperioden mars—augusti 1950 till sammanlagt något mer än 160 miljoner kronor. Av uppbörden synes numera något mera än en tredjedel belöpa å varor, som äro belagda med värdetull och för vilka således tullinkomsterna komma att stiga i den mån importpriserna höjas. Styrelsen, som enligt vad ovan nämnts funnit sig böra i fortsättningen räkna med en import av i stort sett enahanda genomsnittsvolym och sammansättning som under nyssnämnda sexmånadersperiod, har på grund härav och med hänsyn till väntade prisstegringar på världsmarknaden ansett sig kunna för vartdera budgetåret 1950/51 och 1951/52 upptaga tullmedelsuppbörden till brutto 325 miljoner kronor. Restitutionerna av tullmedel, som för budgetåren 1948/49 och 1949/50 utgjort respektive 14,3 och 16,1 miljoner kronor, hava med hänsyn till väntad ökning i exporten av restitutionsberättigade varor beräknats komma att för vartdera av budgetåren 1950/51 och 1951/52 närma sig 25 miljoner kronor. För budgetåret 1950/51 tillkomma omkring 10 miljoner kronor, utgörande restitutioner av silkeaccis, vilka restitutioner enligt särskilt Kungl. Maj:ts beslut skolat avföras under tullmedelstiteln. Nettouppbörden av tullmedel kan således beräknas till

för budgetåret 1950/51	.....	290 miljoner kronor		
»	»	1951/52	.....	300 » » .»

Riksräkenskapsverket, som funnit generaltullstyrelsens beräkning böra godtagas i fråga om såväl löpande som nästkommande budgetår, upptar inkomsterna å titeln tullmedel till 290 000 000 kronor för budgetåret 1950/51 samt förordar, att titeln, under förutsättning av oförändrade tullsatser, för budgetåret 1951/52 uppföres med 300 000 000 kronor.

Varuskatt.

Den genom förordning den 13 december 1940, nr 1000, från och med den 1 januari 1941 införda allmänna omsättningsskatten, vilken regelmässigt skulle utgå med fem procent av den skattepliktiga omsättningen, kompletterades bland annat av sociala skäl med en strängare beskattning av mera umbärliga eller lyxbetonade varor. Denna skärpta beskattning anordnades dels såsom en skärpt omsättningsskatt beträffande vissa varor, som företrädesvis försäljas i specialaffärer, och dels beträffande vissa andra varor såsom en hos tillverkaren utgående varuskatt. Enligt förordning den 25 maj 1941, nr 252, skulle sålunda beträffande bland annat mattor, vissa slag av skodon, guld- och silverarbeten, pärlor, radiogrammofoner, kikare, vissa fotografikameror, fickur och urboetter, grammofoner och grammofonskivor

ävensom väskor och koffertar av läder eller skinn omsättningsskatt utgå med 20 procent å omsättningen; skärpt omsättningsskatt utgick ursprungligen även för beredda, lösa pälsverk och arbeten av pälsverk men ersattes av kontrolltekniska skäl genom förordning den 30 juni 1943, nr 477, med en särskild pälsvaruskatt, som skulle utgå dels i form av en styckeskatt på inom riket yrkesmässigt beredda, lösa pälsskinn, varierande från 5 öre till 300 kronor för skinn, och dels i form av en värdeskatt å femton procent för vissa till riket införda pälsvaror m. m. Varuskatten skulle enligt förordning den 25 maj 1941, nr 251, med visst procenttal — lägst 20 och högst 75 — av varans beskattningsvärde utgöras för choklad och konfektyrer, putsmedel för läderarbeten och skodon, essenser och extrakter för beredning av alkoholhaltiga drycker ävensom för vissa tekniska preparat, nämligen tandpulver och tandpasta, puder och smink samt lukt- och toalettvatten, munvatten, parfymer och vissa kosmetiska preparat.

Den allmänna omsättningsskatten avvecklades i huvudsak från och med den 1 januari 1947; efter detta års ingång skulle endast den skärpta omsättningsskatten samt den femprocentiga omsättningsskatten å personautomobiler och motorcyklar utgå. Den slutliga avvecklingen av omsättningsskatten har sedan enligt beslut av 1948 års riksdag genomförts från och med den 1 juli 1948. I samband härmed har emellertid den skärpta omsättningsskatten i fråga om tre särskilda varugrupper, nämligen mattor, guldsmedsvaror och grammofonvaror, ersatts av en särskild försäljningsskatt. Denna skatt, vilken uppbäres av kontrollstyrelsen vid försäljning inom riket och av generaltullstyrelsen vid införsel till riket, utgår som regel med 20 procent av försäljningsvärdet, dock att skatten skall för grammofonskivor erläggas med 1 krona för grammofonskiva och för importerade mattor utgå med visst belopp — lägst 40 och högst 100 kronor — för kilogram. Vid 1948 års riksdag har dessutom beslut fattats om vissa skärpningar av varuskatten och den särskilda pälsvaruskatten från och med den 1 mars 1948. Genom förordning den 27 februari 1948 (nr 66) angående ändring i förordningen om varuskatt ha sålunda skattesatserna höjts från 40 till 60 procent för choklad och konfektyrer, från 75 till 100 procent för essenser och extrakter samt, vad angår tekniska preparat, från 20 till 75 procent för preparat för nagelbehandling och preparat för behandling av ögonhår och ögonbryn och från 20 till 40 procent för parfymer, hårvatten och därmed jämförliga preparat; samtidigt har varuskatten å putsmedel för läderarbeten och skodon borttagits. Genom förordning den 27 februari 1948 (nr 68) angående ändring i förordningen om skatt å vissa pälsvaror har värdeskatten å importerade skinn höjts från 15 till 20 procent, medan nedsättning av styckeskatten å vissa pälsskinn ägt rum. Även varuskatten och den särskilda pälsvaruskatten skola uppbäras av kontrollstyrelsen vid försäljning inom riket och av generaltullstyrelsen vid införsel till riket.

Vid 1950 års riksdag har beslut fattats om vissa ytterligare skärpningar av varuskatten från och med den 1 december 1950. Genom förordning den 17 november 1950 (nr 574) angående ändring i förordningen om varuskatt

ha sålunda skattesatserna höjts i fråga om choklad- och konfityrvaror (med undantag av glass) från 60 till 80 procent av beskattningsvärdet och i fråga om essenser och extrakter från 100 till 120 procent.

Å inkomsttiteln varuskatt har under budgetåret 1949/50 redovisats en behållen inkomst av 150,42 miljoner kronor, varav influtit 6,18 miljoner kronor genom tullverket, 142,45 miljoner kronor genom kontrollstyrelsen och 1,79 miljoner kronor, utgörande kvarstående uppbörd av allmän omsättningsskatt, genom länsstyrelserna. I riksstaten för budgetåret 1950/51 har titeln beräknats till 150 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 13 november 1950 har kontrollstyrelsen beräknat de till förevarande titel hänförliga inkomster, som uppbäras av styrelsen, till 160 miljoner kronor för budgetåret 1950/51 och till 180 miljoner kronor för budgetåret 1951/52 och härvid anført:

»I riksstaten för budgetåret 1950/51 är varuskatten upptagen med 150 miljoner kronor, vilket belopp innefattar förutom kontrollstyrelsens och tullverkets uppbörd av varuskatt på choklad- och konfityrvaror samt tekniska preparat jämväl dessa myndigheters uppbörd av pälsvaruskatt och försäljningsskatt samt överståthållarämbetets och länsstyrelsernas uppbörd av ännu kvarstående omsättningsskattebelopp.

Vad angår kontrollstyrelsens uppbörd av nu ifrågavarande skatter under innevarande budgetår beräknades densamma av styrelsen till cirka 140 miljoner kronor, varav

för choklad- och konfityrvaror	106	miljoner kronor,
» tekniska preparat	18	» » ,
» vissa pälsvaror (pälsvaruskatt)	2	» » samt
» guldsmedsarbeten, knutna mattor och gramfonvaror (försäljningsskatt)	15	» » .

Under den gångna delen av budgetåret (1 juli—31 oktober) har till kontrollstyrelsen erlagts varuskatt, pälsvaruskatt och försäljningsskatt

för choklad- och konfityrvaror med	33,4	miljoner kronor,
» tekniska preparat »	6,0	» » ,
» vissa pälsvaror »	0,6	» » samt
» guldsmedsarbeten m. m. »	4,6	» » .

Varuskatten erlägges i regel månadsvis, och de skattskyldiga åtnjuta därvid i allmänhet 45 dagars anstånd med erläggande av den under varje kalendermånad upplöpande skatten. Skatteinkomsten för återstoden av innevarande budgetår är på grund härav närmast hänförlig till leveranser av skattepliktiga varor under tiden 1 september 1950—30 april 1951.

Varuskatten på choklad- och konfityrvaror har såsom ovan anförts under tiden 1 juli—31 oktober 1950 influtit med 33,4 miljoner kronor eller med omkring 1,5 miljon kronor lägre belopp än under samma tid föregående år. Denna minskning i skatteintäkten torde främst vara beroende på att skatten på mandelmassa och liknande massa borttagits från och med den 1 oktober 1949 och att prissänkning på choklad- och konfityrvaror med omkring 10 procent genomfördes den 1 november samma år. Verkan av denna prissänkning minskades dock något till följd av en den 17 januari 1950 genomförd prishöjning med omkring 4 procent. Skatteinkomsten för återstående del av budgetåret (1 november 1950—30 juni 1951) är hänförlig till leveran-

serna av skattepliktiga varor under tiden 1 september 1950—30 april 1951. Med hänsyn tagen till verkan av ovannämnda prisförändringar m. m. och även därtill att prishöjning med i genomsnitt något över 10 procent vidtagits från och med den 1 september 1950 skulle skatteintäkten för hela budgetåret 1950/51 vid oförändrad skattesats — 60 procent av beskattningsvärdet — kunna angivas till omkring 110 miljoner kronor. Därest, såsom i Kungl. Maj:ts proposition nr 255 till 1950 års riksdag förordats, skattesatsen för choklad- och konfityrvaror från och med den 1 december 1950 höjes från 60 till 80 procent, bör skatteintäkten för återstående del av budgetåret angivas till högre belopp än nyss sagts. Enär ifrågavarande proposition offentliggjorts redan i mitten av oktober månad, ha återförsäljarna såvitt inhämtats ökat sina inköp. På grund av bland annat viss brist på arbetskraft inom sötsaksindustrien torde dock försäljningsökningen fram till dagen för skattehöjningen bli relativt måttlig. Det torde emellertid till följd av nyssberörda försäljningsökning vara att räkna med viss försäljningsminskning under tiden därefter. Under antagande att denna minskning kommer att uppgå till omkring 10 procent under återstående del av budgetåret och att priserna till detaljhandlare (beskattningsvärdena) i likhet med vad nu är fallet bli omkring 10 procent högre än under samma tid föregående budgetår skulle skatteintäkten för återstående del av budgetåret kunna beräknas på följande sätt.

Skatteinkomsten under november månad 1950 synes såvitt hittills inhämtade upplysningar giva vid handen kunna angivas till 10 miljoner kronor. Under december 1950 och januari 1951 torde skatteinkomsten på grund av beräknad försäljningsökning under oktober och november 1950 uppgå tillhoppa till 25 miljoner kronor, därvid ökning på grund av efterfrågeförskjutning beräknats uppkomma med 5 miljoner kronor. Härigenom skulle skatteintäkten för tiden 1 juli 1950—31 januari 1951 kunna angivas till 68 miljoner kronor. Skatteintäkten under tiden 1 februari—30 juni 1951 blir hänförlig till leveranserna av skattepliktiga varor under tiden från och med föreslagen skattehöjning, den 1 december 1950, till och med den 30 april 1951. För motsvarande tid under föregående budgetår inflöt 42,5 miljoner kronor. Med beaktande av prislehöjningarna om 4 procent den 17 januari 1950 och 10 procent den 31 oktober 1950 ävensom omsättningsminskningen med hänsyn till skatteskärpningen bör ifrågavarande belopp vid beräkning av skatteintäkten för löpande budgetår uppräknas till 43 miljoner kronor. Efter avdrag av 5 miljoner kronor, avseende efterfrågeminskning efter skattehöjningen, återstår 38 miljoner kronor, vilket belopp omräknat efter en skattesats av 80 procent skulle motsvara en skatteintäkt av drygt 50 miljoner kronor. Enär skatteintäkten under tiden 1 juli 1950—31 januari 1951 enligt ovan angivits till 68 miljoner kronor, skulle skatteinkomsten för choklad- och konfityrvaror för hela budgetåret 1950/51 enligt denna beräkning kunna angivas till $(68 + 50 =)$ 118 miljoner kronor eller avrundat 120 miljoner kronor.

Varuskatten på tekniska preparat har såsom ovan angivits under tiden 1 juli—31 oktober 1950 influtit med 6 miljoner kronor. Skatteinkomsten under återstående del av budgetåret är hänförlig till leveranser av skattepliktiga varor under tiden 1 september 1950—30 april 1951. För skattepliktiga leveranser under motsvarande tid föregående budgetår erlades skatt med 13,2 miljoner kronor. Då skatteintäkterna under sistförflutna månader på grund av höjda leveransvärden uppvisat en ökning med omkring 5 procent och de högre priserna torde bibehållas under den närmaste tiden, finnes anledning antaga, att varuskatten på tekniska preparat under tiden 1 november 1950—

30 juni 1951 skall inflyta med $\left(\frac{105 \cdot 13,2}{100} =\right)$ 13,9 miljoner kronor. Härigenom skulle skatteintäkten för hela budgetåret 1950/51 vid oförändrade skattesatser kunna angivas till $(6,0 + 13,9 =)$ 19,9 miljoner kronor. Därest såsom i Kungl. Maj:ts proposition nr 255 till 1950 års riksdag förordats skattesatsen för essenser och extrakter, avsedda för beredning av alkoholhaltiga drycker, höjes från 100 till 120 procent, synes nyssnämnda skatteintäkt böra höjas med omkring 0,2 miljon kronor. Skatteintäkten för budgetåret 1950/51 skulle enligt denna beräkning kunna angivas till $(19,9 + 0,2 =)$ 20,1 miljoner kronor eller avrundat 20 miljoner kronor.

Kontrollstyrelsens uppbörd av pälsvaruskatt avser skatt på skinn, som utlämnas från skinnberederierna. Under den gångna delen av budgetåret har till styrelsen erlagts pälsvaruskatt med 0,6 miljon kronor. Under november och december 1950 torde, av insända månadsammandrag avseende tredje kvartalet 1950 att döma, ytterligare komma att erläggas omkring 0,1 miljon kronor. Enär pälsvaruskatten av de skattskyldiga i regel inbetalas kvartalsvis inom en månad efter varje kalenderkvartals utgång, är skatteintäkten för återstående delen av budgetåret hänförlig till utlämningen av beredda pälsskinn under fjärde kvartalet 1950 och första kvartalet 1951. Skatteinkomsten för andra och tredje kvartalen 1950 jämförd med inkomsten för motsvarande kvartal föregående budgetår har minskat med cirka 20 procent (från 0,9 till 0,7 miljon kronor). För fjärde kvartalet 1949 och första kvartalet 1950 erlades pälsvaruskatt med tillhoppa 1 miljon kronor. Under antagande av i stort sett samma nedgång för motsvarande kvartal innevarande budgetår torde skatteintäkten för denna tid kunna angivas till 0,8 miljon kronor. På grund härav beräknar styrelsen uppbörden av pälsvaruskatt under budgetåret 1950/51 till $(0,6 + 0,1 + 0,8 =)$ 1,5 miljon kronor.

Statsverkets intäkt av försäljningsskatten under tiden 1 juli—31 oktober 1950 har som ovan anförts uppgått till 4,6 miljoner kronor, vilket belopp fördelar sig på de skattepliktiga varuslagen på följande sätt:

guldsmedsarbeten	3·2 miljoner kronor,		
grammofonvaror	1·1	»	» och
knutna mattor	0·3	»	» .

Enligt meddelade föreskrifter angående den tid, inom vilken upplöpande försäljningsskatt skall erläggas, hänföra sig de ovan angivna skatteintäkterna i fråga om guldsmedsarbeten och grammofonvaror huvudsakligen till försäljning under månaderna juni—september 1950 och i fråga om knutna mattor till försäljning under månaderna april—juni 1950. I anslutning härtill torde intäkterna under återstående delen av budgetåret få anses komma att hänföra sig huvudsakligen till försäljningen under månaderna oktober 1950—maj 1951 respektive juli 1950—mars 1951.

Under förutsättning av oförändrat marknadsläge skulle med beaktande av förekommande säsongvariationer intäkterna av försäljningsskatten under återstående delen av budgetåret kunna beräknas uppgå

för guldsmedsarbeten	till 7·7 miljoner kronor,
» grammofonvaror	» 3·7 » » och
» knutna mattor m. m.	» 1·3 » »

eller till sammanlagt 12·7 miljoner kronor.

Då — såvitt nu kan bedömas — anledning saknas att i fråga om hithörande varuslag räkna med någon mera väsentlig förändring i rådande marknadsläge inom de närmaste åtta månaderna, synes statsverkets inkomst av

försäljningsskatten för hela budgetåret 1950/51 böra angivas till (4,6 + 12,7 =) 17,3 miljoner kronor eller avrundat 17 miljoner kronor.

Kontrollstyrelsens uppbörd under budgetåret 1950/51 av de under riksstatstiteln varuskatt redovisade skatterna torde sålunda i sin helhet kunna angivas till (120 + 20 + 1,5 + 17 =) 158,5 miljoner kronor eller avrundat 160 miljoner kronor.

Vad angår storleken av kontrollstyrelsens uppbörd av varuskatt under budgetåret 1951/52 saknas säkra hållpunkter för ett närmare bedömande. Varuskatten på choklad- och konfityrvaror synes, därest skattesatsen för dylika varor med undantag för glass fastställs till 80 procent i stället för nu gällande 60 procent av beskattningsvärdet, komma att inflyta med väsentligt högre belopp än under innevarande budgetår. Under antagande av oförändrade pris- och efterfrågeförhållanden i jämförelse med förhållandena under tiden omedelbart efter skattehöjningen skulle skatteinkomsten för choklad- och konfityrvaror utom glass under budgetåret 1951/52 kunna angivas till omkring 135 miljoner kronor. Då skatteintäkten för glass torde kunna angivas till något över 4 miljoner kronor, skulle enligt denna beräkning skatteinkomsten för dessa varuslag för budgetåret 1951/52 kunna angivas till 140 miljoner kronor.

Vad beträffar inkomsterna under budgetåret 1951/52 för övriga under riksstatstiteln varuskatt redovisade skatter finnes anledning antaga, att desamma skola inflyta med minst samma belopp som under innevarande budgetår. På grund härav synes kontrollstyrelsens uppbörd av varuskatt under budgetåret 1951/52 i sin helhet böra angivas till (140 + 20 + 1,5 + 17 =) 178,5 miljoner kronor eller avrundat 180 miljoner kronor.»

Generaltullstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 7 november 1950 beträffande beräkningen av de inkomster, som upp bäras av tullverket, anfört följande:

»I fråga om de till varuskattemedlen hänförliga avgifterna varuskatt, pälsvaruskatt och försäljningsskatt har den genom tullverket redovisade uppbörden för sexmånadersperioden maj—oktober 1950 utgjort respektive 3,1 miljoner, 0,5 miljoner och 0,15 miljoner kronor. Den skatteökning med 20 procent å värdet, som beträffande vissa varor ifrågasatts i förenämnda proposition nr 255 till årets riksdag, torde komma att medföra en höjning av den på importvaror belöpande varuskattens belopp med något över 1 miljon kronor för helt år. På grund härav har styrelsen — som förutsätter, att importen av de varor, å vilka varuskattemedlen belöpa, kommer att bli va i huvudsak oförändrad under den tid, beräkningen avser, och utgår från att nämnda höjning av varuskatten kommer att träda i kraft den 1 december 1950 — upptagit den under ifrågavarande titlar inflytande uppbörden, vilken kan anses såsom nettouppbörd till

för budgetåret 1950/51:

varuskatt	7,5 miljoner kronor
pälsvaruskatt	1 miljon »
försäljningsskatt	0,3 miljoner »

eller sammanlagt i runt tal 8,5 miljoner kronor;

för budgetåret 1951/52:

varuskatt	8 miljoner kronor
pälsvaruskatt	1 miljon »
försäljningsskatt	0,3 miljoner »

eller sammanlagt i runt tal 9 miljoner kronor.

I ovan angivna belopp för varuskatt ingår den genom skattehöjningen inflytande meruppbörden för budgetåren 1950/51 och 1951/52 med respektive 0,5 och 1 miljon kronor.»

Enligt från länsstyrelserna inhämtade uppgifter kan den kvarstående uppbörden av allmän omsättningsskatt beräknas till drygt en halv miljon kronor under budgetåret 1950/51 och till något lägre belopp under budgetåret 1951/52.

I anslutning till förestående beräkningar har riksräkenskapsverket upptagit inkomstiteln varuskatt till 170 000 000 kronor för budgetåret 1950/51 och till 190 000 000 kronor för budgetåret 1951/52.

Trafikskatt.

Vid 1942 års riksdag infördes en ny skatt, benämnd trafikskatt, i syfte att tillgodose behovet av en ökning av statsinkomsterna. Skatten utgår enligt de grunder, som angivas i förordningen den 19 juni 1942 (nr 375) om trafikskatt.

Under budgetåren 1945/46—1949/50 har i trafikskatt influtit respektive 28,⁸⁹, 28,⁰⁶, 30,⁷⁵, 35,²⁰ och 35,¹⁹ miljoner kronor. Ökningen av trafikskattens avkastning förklaras av vissa från och med den 1 januari 1948 vidtagna taxehöjningar.

I riksstaten för budgetåret 1950/51 är trafikskatten upptagen med 35 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 2 december 1950 har järnvägsstyrelsen meddelat, att styrelsen räknat med att från statens järnvägar härflytande trafikskatt skulle få tillgodoräknas titeln statens järnvägar i samband med planerad taxehöjning och att någon särskild trafikskatt icke skulle utgå efter den 31 mars 1951. Under denna förutsättning har järnvägsstyrelsen, med beaktande av att trafikskatten inlevereras till statsverket två månader i efterhand, beräknat den behållna inkomsten av trafikskatten för budgetåret 1950/51 till 30 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har i avbidan på prövning av järnvägsstyrelsens förslag till omläggning ansett sig böra i sin inkomstberäkning utgå från nu gällande ordning i fråga om uttagande av trafikskatt. I enlighet härmed har riksräkenskapsverket, med utgångspunkt från nuvarande taxor, beräknat inkomsten av trafikskatt för vart och ett av budgetåren 1950/51 och 1951/52 till 35 000 000 kronor.

Accis å margarin och vissa andra fettvaror.

Nu gällande bestämmelser rörande dessa skatter ha meddelats i förordningarna den 7 juni 1935, nr 259, och den 30 juni 1943, nr 481, samt i kungörelserna den 30 juni 1943, nr 482, och den 1 april 1949, nr 102.

För de accispliktiga fettvaror, som för närvarande i nämnvärd omfattning för försäljning tillverkas inom riket, utgår accisen med följande belopp för varje kilogram av varans nettovikt, nämligen för matolja med 60 öre

jämte tilläggsaccis å 40 öre och för fettemulsion, beroende på varans fetthalt, förpackning o. s. v., med antingen 50 öre eller 60 öre, i sistnämnda fall jämte tilläggsaccis 65 öre. För konstister, kokosfett och vissa andra ersättningsprodukter för smör eller flott skall enligt bestämmelserna för varje kilogram av varans nettovikt erläggas accis med 60 öre jämte tilläggsaccis, beroende på varans beskaffenhet med antingen 10 eller 98 öre.

Under budgetåret 1949/50 har i accis å margarin och vissa andra fettvaror influtit 7,8 miljoner kronor. Härav utgjorde emellertid 4,5 miljoner kronor margarinaccis, vilken upphörde att utgå med utgången av år 1949. I riksstaten för budgetåret 1950/51 har inkomstiteln beräknats till 3,5 miljoner kronor.

I enlighet med kontrollstyrelsens kalkyler beräknar riksräkenskapsverket inkomsterna å förevarande titel till 3 500 000 kronor för vart och ett av budgetåren 1950/51 och 1951/52.

Skatt å kaffe.

Skatten å kaffe har införts genom beslut av 1939 års urtima riksdag och utgår enligt förordning den 22 december 1939, nr 877, som trätt i kraft den 27 december 1939. En sänkning av skatten å orostat kaffe från 65 öre till 35 öre för kilogram och för rostat kaffe samt kaffesurrogat med tillsats av kaffe från 80 till 45 öre för kilogram har skett från och med den 23 november 1946 enligt författningar den 22 november 1946, nr 698 och 699.

Avkastningen av skatten å kaffe utgjorde för budgetåret 1948/49 12,4 miljoner kronor. Under budgetåret 1949/50 sjönko de behållna inkomsterna av skatten till 4,89 miljoner kronor, sedan 6,97 miljoner kronor överförts till clearingkassan för kaffe. I riksstaten för nu löpande budgetår har inkomsten av skatt å kaffe beräknats till 10 miljoner kronor.

General tullstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 7 november 1950 rörande beräkningen av avkastningen av skatten å kaffe meddelat, att av kaffeskattemedel under sexmånadersperioden mars—augusti 1950 influtit omkring 6 miljoner kronor och under de båda närmast följande månaderna sammanlagt 2,9 miljoner kronor. Under förutsättning att några mera väsentliga ändringar i ransoneringen av kaffe icke genomföras under den tid, beräkningen avser, uppskattar styrelsen uppbörden av kaffeskattemedel till 14 miljoner kronor för vart och ett av budgetåren 1950/51 och 1951/52, vilket belopp jämväl angivits såsom nettouppbörd.

Vidare har statens jordbruksnämnd i skrivelse till riksräkenskapsverket den 7 november 1950 anfört följande:

»I skrivelse till Eder den 9 mars 1950 uppskattade statens livsmedelskommission inkomsten av kaffeskatten under året 1950/51 till cirka 10 miljoner kronor. Uppskattningen innebar, jämfört med tidigare beräkning (11,4 miljoner kronor), en sänkning, motiverad av den inskränkning av importen, som på grund av kraftiga prisstegringar i exportländerna vidtog i början av 1950. Enär betalningsläget i förhållande till Brasilien senare under året avsevärt förbättrats, har en successiv ökning av kaffeimporten kunnat medgivas, så att ransonen efter den 19 juli 1950 uppnått samma storlek som un-

der 1949. Härjämte har en viss import av icke ransonerat Minaskaffe kunnat medgivnas. Den ökade konsumtionen och den därav betingade lagerpåfyllningen ha, särskilt under den första tiden, ökat förtullningen, som under de första tre månaderna av innevarande budgetår (juli—september) uppgått till 10 950 ton orostat kaffe. Under hela året 1950/51 beräknas importen av kaffe komma att uppgå till cirka 40 000 ton, efter oförändrad skattesats motsvarande en skatteinkomst av cirka 14 miljoner kronor.

Beträffande budgetåret 1951/52 är det i avsaknad av säkra grunder för bedömningen av kaffeimportens storlek vanskligt att beräkna hur mycket som kan väntas inflyta i kaffeskatt. En ökning av importen i sådan omfattning att ransoneringsöverenskommelse med Brasilien en fortsatt betydande utvidgning av den svenska exporten till detta land eller avsevärt reducerade kaffepreiser. Om förhållandena skulle medge ett frigivande av handeln med kaffe, torde detta förutsätta en import av 50 000 å 55 000 ton, vilket med oförändrad skattesats motsvarar en skatteinkomst av 17 å 19 miljoner kronor. Försiktigheten bjuder emellertid att alternativt räkna med möjligheten av fortsatt ransonerings under budgetåret 1951/52 och med en total import av ungefär samma storlek som under innevarande budgetår eller sålunda cirka 40 000 ton, motsvarande en skatteinkomst av cirka 14 miljoner kronor.»

Under förutsättning att några mera väsentliga ändringar i ransonerings av kaffe icke genomförs under den tid, beräkningen avser, beräknar riksräkenskapsverket, att skatt å kaffe skall inflyta under budgetåret 1950/51 med 14 000 000 kronor samt föreslår, att i riksstaten för budgetåret 1951/52 inkomsttiteln skatt å kaffe upptages till ett belopp av 15 000 000 kronor.

Tobaksskatt.

De beräknade och behållna inkomsterna av tobaksskatt under de senast förflutna fem budgetåren framgå av efterföljande sammanställning.

	Netto- inkomst	Beräknad inkomst		Netto- inkomst	Beräknad inkomst
	Miljoner kronor			Miljoner kronor	
Budgetåret 1945/46...	318·68	290·00	Budgetåret 1948/49...	442·45	420·00
» 1946/47...	354·12	320·00	» 1949/50...	424·22	435·00
» 1947/48...	397·10	370·00			

I riksstaten för budgetåret 1950/51 har tobaksskatten beräknats till 430 miljoner kronor.

Enligt 16 § lagen den 11 juni 1943 (nr 346) angående statsmonopol å tillverkning och import av tobaksvaror utgår tobaksskatten dels med viss procent av varans priskurantpris, dels ock med visst efter varans myckenhet bestämt belopp. Genom lag den 30 januari 1948 (nr 17) har, med tillämpning från och med den 1 februari 1948, genomförts viss skärpning av de i 1943 års lag föreskrivna skattesatserna i vad avser den s. k. myckenhetsskatten. Den under kriget införda ransonerings av tobaksvaror upphörde den 21 september 1945.

Närmare uppgifter rörande kvantitet och värde av totalförsäljningen av tobaksvaror under kalenderåren 1945—1949 ävensom den på respektive år belöpande tobaksskatten lämnas i efterföljande tabell.

Totalförsäljningen av tobaksvaror (värde och kvantitet) samt därpå belöpande tobaksskatt.

År	Skatt Milj. kr.	Värde Milj. kr.	Kvan- titet Ton	Kvantitativ fördelning på olika varuslag					
				Cigar- rer %	Cigar- cigar- retter %	Cigar- retter %	Rök- tobak %	Tugg- tobak %	Snus %
1945	301·9	410·3	8 850	2·0	4·4	31·8	21·9	0·6	39·3
1946	344·2	464·7	9 544	2·0	4·1	38·8	17·8	0·5	36·8
1947	367·6	493·5	9 889	1·7	3·7	43·8	15·6	0·4	34·8
1948	437·5	571·4	10 045	1·6	3·5	44·8	16·4	0·5	33·2
1949	427·6	560·2	9 945	1·4	3·3	46·9	15·6	0·4	32·4

Av sammanställningen framgår, att storleken av de totala omsatta varukvantiteterna under åren 1946—1948 undergått en fortskridande stegring, som sammanlagt uppgår till 13,5 procent. Under år 1949 däremot har omsättningen nedgått med 1,0 procent i jämförelse med närmast föregående år. En anmärkningsvärt stor förskjutning har ägt rum även i fråga om förbrukningen av de olika varuslagen. Särskilt framträdande är ökningen av cigarettförbrukningens andel av den totala konsumtionen från 31,8 procent år 1945 till 46,9 procent år 1949. Mot denna ökning av cigarettförbrukningen svarar emellertid en minskning av konsumtionen av röktoak och snus. Röktoakskonsumtionens andel av den totala förbrukningen har sålunda nedgått från 21,9 procent år 1945 till 15,6 procent år 1949. Snusförbrukningens andel av den totala konsumtionen av tobaksvaror åter har nedgått från 39,3 procent år 1945 till 32,4 procent år 1949. Den fortgående förskjutningen mellan de olika varuslagen har verksamt bidragit till ökningen av såväl den totala tobaksförsäljningens värde som skatteavkastningens storlek. Försäljningsvärdet exklusive skatt, vilket år 1945 uppgick till 108,4 miljoner kronor, har stigit till 133,9 miljoner kronor år 1948 men under år 1949 nedgått till 132,6 miljoner kronor; ökningen för hela perioden utgör 22,3 procent.

De månatliga inleveranserna till statsverket av tobaksskatt, efter avdrag av utgiven gottgörelse för inköpt svensk tobak, från och med budgetåret 1945/46 till och med oktober månad år 1950 framgå av tabellen s. 47.

Vid studiet av de i denna tabell meddelade uppgifterna bör beaktas, att den förskotts betalning, som äger rum var tionde dag, höjdes från och med januari 1946 från 7 till 8 miljoner kronor, från och med juli 1946 till 8,5 miljoner kronor, från och med juli 1947 till 9,5 miljoner kronor samt från och med mars 1948 till 11 miljoner kronor.

Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 30 oktober 1950 uppskattat inkomsterna av tobaksskatt till 440 miljoner kronor för budgetåret 1950/51 och till 485 miljoner kronor för budgetåret 1951/52 samt härvid anfört följande:

»Redan svenska kronans devalvering gentemot dollarn under hösten 1949 ökade Tobaksmonopolets inköpskostnader för råtoak i så hög grad, att tillverkningen av tobaksvaror blev förlustbringande. Under innevarande år ha priserna på råtoak både i Amerika och i de flesta andra råtoaksprodu-

Tobaksskatt.

Miljoner kronor.

	1945/46	1946/47	1947/48	1948/49	1949/50	1950/51
Juli	25·81	32·12	31·63	35·74	37·48	39·97
Augusti.....	25·41	33·24	34·78	43·40	42·53	38·16
September	24·08	32·63	31·76	38·92	37·37	40·59
Oktober	25·92	27·66	31·55	37·67	34·93	37·33
November	26·31	27·15	31·48	33·00	35·31	
December.....	26·49	27·86	30·39	48·97	33·04	
Januari.....	31·66	31·17	36·42	34·83	36·66	
Februari	27·24	27·94	33·86	30·26	32·75	
Mars	23·76	24·47	35·80	29·36	29·79	
April.....	25·95	32·16	33·31	36·73	22·00	
Maj	27·96	28·32	33·00	35·50	45·44	
Juni	28·59	29·40	33·12	38·07	36·92	
Summa	318·68	354·12	397·10	442·45	424·22	

cerande länder ytterligare stegrats. På grund av statsmakternas direktiv har Tobaksmonopolet under detta år icke höjt de svensktillverkade tobaksvarornas utförsäljningspriser. Då nu denna art av subventionering, som Tobaksmonopolet i anslutning härtill upprätthållit, upphör med utgången av detta år, har bolagets styrelse fattat beslut om en allmän prisförhöjning av de svensktillverkade tobaksvarorna, vilken prisförhöjning avses träda i kraft fr. o. m. ingången av januari månad 1951. De förhöjda priserna på de svensktillverkade tobaksvarorna beräknas bringa upp totalomsättningen under ett år till cirka 646 miljoner kronor och tobaksskattebeloppet — vid oförändrade skattesatser — till cirka 486 miljoner kronor. Vid beräkningarna ha vi kalkylerat med en viss av prisförhöjningen framkallad minskning i den kvantitativa konsumtionen av tobaksvaror i förhållande till den för år 1950 beräknade totala försäljningen av såväl svensktillverkade som importerade tobaksvaror. För cigarrer har sålunda konsumtionsminskningen uppskattats till cirka 18 % och för cigarreigarretter cirka 16 %. För cigarretter ha vi räknat med, icke blott att den sedvanliga konsumtionsökningen uteblir utan även att försäljningen i stället kommer att minska med cirka 100 miljoner st. eller omkring 2½ %. För rökto bak förutsätta vi samma kvantitet som för år 1950 samt för tuggtobak och snus endast den sedvanliga konsumtionsminskningen. Att vi icke med hänsyn till den betydande prisförhöjningen kalkylerat med en ännu större konsumtionsminskning sammanhänger med den omständigheten, att prisförhöjningen inträder samtidigt med att en stor del av den tobakskonsumerande allmänheten kan antagas komma att erhålla ökade löneinkomster.

I skrivelse den 29 oktober 1949 meddelade vi riksräkenskapsverket, att Tobaksmonopolet då beräknade tobaksskattebeloppet för budgetåret 1950/51 till 420 miljoner kronor. Eftersom den beslutade prisförhöjningen på tobaksvaror av inhemsk tillverkning är avsedd att genomföras per den 1 januari 1951, kommer emellertid ifrågasvarande tobaksskattebelopp att påverkas av de förhöjda tobaksvarupriserna. Alldenstund den slutliga avräkningen av tobaksskatten för tobaksvaruomsättningen under en viss kalendermånad äger rum närmast påföljande månad, blir det likväl — beträffande slutreglerad tobaksskatt — för innevarande budgetår endast 5 månader, under vilka tobaksskatten kommer att utgå på ett av prisförhöjningen betingat högre omsättningsbelopp. Ökningen av tobaksskatten skulle sålunda kunna beräknas till ⅓-delar av 66 miljoner kronor eller 27,5 miljoner kronor. I

själva verket ligger emellertid denna beräkning något för högt, emedan medeltalet av inlevererad tobaksskatt under månaderna februari—juni erfarenhetsmässigt är lägre än medeltalet, räknat på ett kalenderårs samtliga månader. Därtill kommer en annan faktor, vilken man bör taga hänsyn till. Tobaksmonopolets försäljningssiffror för de senaste veckorna synas tyda på att allmänhetens inköp av tobaksvaror något överstiger det omedelbara behovet. Blir samma tendens rådande jämväl under återstående del av innevarande år, kan man med visshet förutse, att efterfrågan på tobaksvaror minskas i ungefär samma mån under de första månaderna av år 1951. Vid sådant förhållande synes den ovan angivna tobaksskatteökningen på 27,5 miljoner kronor böra reduceras till i runt tal 15 miljoner kronor. Å andra sidan räknar Tobaksmonopolet med att under första halvåret 1951 inleverera 4,5 miljoner kronor mera i tobaksskatt genom höjning av delbetalningarna var 10:e dag från 11 till 12,5 miljoner kronor. Under beaktande härav uppskatta vi ökningen i tobaksskattebeloppet under innevarande budgetår till sammanlagt 20 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket, som funnit sig icke böra räkna med någon nedgång i cigarrettkonsumtionen, uppskattar tobaksskattens avkastning för nu löpande budgetår till 450 000 000 kronor samt föreslår, att inkomstiteln tobaksskatt i riksstaten för budgetåret 1951/52 upptages till 500 000 000 kronor.

Brännvinstillverkningskatt.

Avkastningen av brännvinstillverkningskatten utgjorde för budgetåret 1948/49 34,16 miljoner kronor och för budgetåret 1949/50 20,39 miljoner kronor. I riksstaten för nu löpande budgetår har inkomsten av denna skatt beräknats till 20 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 13 november 1950 har kontrollstyrelsen beräknat statsverkets inkomst av brännvinstillverkningskatt till 19 miljoner kronor för budgetåret 1950/51 och till 20 miljoner kronor för budgetåret 1951/52.

Mot kontrollstyrelsens kalkyl har riksräkenskapsverket intet att erinra och beräknar alltså brännvinstillverkningskatten för budgetåret 1951/52 till 20 000 000 kronor.

Rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag.

Inkomsterna från partihandelsbolag hänföra sig i första hand till aktiebolaget Vin- & spritcentralen jämte vissa agentbolag. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 13 november 1950 har kontrollstyrelsen beräknat förevarande inkomstittel till 21 miljoner kronor för budgetåret 1950/51 och till 18 miljoner kronor för budgetåret 1951/52. Kontrollstyrelsen har härvid åberopat en från aktiebolaget Vin- & spritcentralen inkommen skrivelse, vari anförts följande:

»Inleveransen från Spritcentralen, som för budgetåret 1950/51 i riksstaten beräknats till 20 miljoner kronor, torde uppgå till åtminstone 21 miljoner kronor. Det är icke osannolikt, att beloppet kan komma att närma sig 22 miljoner kronor. Härigenom skulle sålunda inleveransen komma att bli 1 à 2 miljoner kronor högre än beräknat. Detta beror på att försäljningar-

na under året något ökat och på prisutvecklingen för importvarorna. Vidare har bolaget tagit hänsyn till den ökade omsättning, som väntas under tiden närmast före ikraftträdandet av beslutet om den skattehöjning på spritdrycker, som föreslagits äga rum den 1 december 1950.

Bolagets vinst under budgetåret 1951/52 blir i första hand beroende av dels försäljningarnas storlek och sammansättning och dels i vad mån den dyrare potatisspriten i stället för sulfitsprit kommer att användas i bolagets tillverkning. Hur omsättningen kommer att utveckla sig under 1951 är svårt att bedöma icke minst på grund av den föreslagna skattehöjningen på spritdrycker. Kontrollstyrelsen har beräknat, att de föreslagna skattehöjningarna komma att medföra en minskning av försäljningen under 1951 med 2 miljoner volymliter spritdrycker. Spritcentralen har vid beräkning av inleveransen utgått från den av kontrollstyrelsen sålunda angivna siffran. Enligt föreliggande upplysningar torde under innevarande kampanj tillsvidare komma att framställas 20 miljoner liter 50 % potatissprit, varvid möjligheten att senare öka denna kvantitet lämnats öppen.

De här anförda synpunkterna på skattehöjningens inverkan torde, såvitt Spritcentralen kan bedöma, medföra en nedgång i bolagets vinst för budgetåret 1951/52 av ca 1 miljon kronor. Därtill kommer, att bolaget även har att räkna med ökade kostnader för löner m. m. Inleveransen från Spritcentralen under nästa budgetår beräknas av bolaget preliminärt till ca 18 miljoner kronor.

Det belopp, som av bolaget innehållits för täckande av annuiteterna på de nya sulfitspritfabrikernas anläggningsskapital, uppgår för 1950 till ca 28 000 kronor. Detta belopp har numera erlagts, varigenom statslånet slutamorterats.»

Riksräkenskapsverket föreslår, att inkomstiteln rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag för budgetåret 1951/52 upptages till 18 000 000 kronor.

Rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag.

Beträffande rusdrycksförsäljningsmedlen av detaljhandelsbolag har kontrollstyrelsen i förenämnda skrivelse till riksräkenskapsverket i fråga om beräkningen för budgetåren 1950/51 och 1951/52 anfört följande:

»Dessa medel äro i riksstaten för budgetåret 1950/51 upptagna med 30 miljoner kronor.

Enligt från systembolagen inhämtade uppgifter kan nettovinsten på 1950 års rörelse efter avdrag för skatter väntas uppgå till 31,7 miljoner kronor. Efter avskrivningar å fastigheter och inventarier skulle 31,4 miljoner kronor kunna inlevereras till statsverket. I händelse av skattehöjning på spritdrycker den 1 december 1950 tillkommer vinst på ineliggande lager med närmare 5 miljoner kronor, vilket efter avdrag för härå belöpande skatter innebär en ökning av nettovinsten med 2,5 miljoner kronor. Å andra sidan torde man få räkna med att under december månad utbetalas visst avlöningstillägg som kompensation för de höjda levnadskostnaderna med sammanlagt 0,3 miljon kronor. Vinstinleveransen för budgetåret 1950/51 kan därför beräknas till 33,5 miljoner kronor.

För 1951 års rörelse torde man få räkna med en viss minskning av rörelsevinsten dels till följd av minskad omsättning av spritdrycker i anledning av skattehöjning den 1 december 1950, dels till följd av väntade löne-

stegringar från 1951 års ingång. Å andra sidan kan en viss ökning av vinförsäljningen förutses, varjämte eventuellt någon jämkning av vinstpåläggen vid försäljningen av spritdrycker kan komma att företagas. Slutligen beräknas den successiva nedskärningen av restaurangernas vinstkvantiteter öka systembolagens vinst på utskänkingen. Såvitt nu kan bedömas, torde därför vinstinleveransen för budgetåret 1951/52 kunna beräknas till 30 miljoner kronor.»

I enlighet med vad kontrollstyrelsen anfört har riksräkenskapsverket beräknat rusdrycksförsäljningsmedlen av detaljhandelsbolagen för budgetåret 1950/51 till 33 500 000 kronor och för budgetåret 1951/52 till 30 000 000 kronor.

Omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker.

Denna inkomstittel är i riksstaten för budgetåret 1950/51 upptagen till 480 miljoner kronor. De beräknade och behållna inkomsterna av omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker under de fem senast förflutna budgetåren framgå av följande sammanställning.

	Omsättningskatt å spritdrycker	Utskänkningskatt	Summa nettoinkomst	Beräknad inkomst
	M i l j o n e r k r o n o r			
Budgetåret 1945/46	294·73	27·11	321·84	290·00
» 1946/47	320·65	30·98	351·63	320·00
» 1947/48	374·87	32·15	407·02	370·00
» 1948/49	440·16	31·16	471·32	450·00
» 1949/50	444·16	31·10	475·26	450·00

För att i rådande krisläge tillföra statskassan ökade inkomster beslöt 1939 års urtima riksdag en avsevärd höjning av den skatt, som från och med den 1 juli 1920 upptagits för omsättning och utskänkning av spritdrycker. Den höjda beskattning, som enligt riksdagens beslut från och med den 1 november 1939 pålades spritkonsumtionen, innebar i fråga om *omsättningskatten*, att dennas grundavgift höjdes med 3 kronor för liter, eller från förutvarande 2 kronor till 5 kronor, under det att den procentuella delen av omsättningskatten bibehölls oförändrad. Från och med den 16 mars 1942 höjdes grundavgiften till 6 kronor för liter, från och med den 1 juni 1943 till 7 kronor för liter och från och med den 1 februari 1948 till 9 kronor för liter. Genom förordning den 17 november 1950, nr 570, har grundavgiften från och med den 1 december 1950 höjts till 11 kronor för liter. Samtidigt har den procentuella delen av omsättningskatten höjts från förutvarande 60 procent till 80 procent av det belopp, som, skatten oberäknad, betingas vid inköp av dryckerna i buteljerat skick. I fråga om sprit för tekniska, industriella med flera ändamål innebar den år 1939 vidtagna skärpningen av omsättningskatten, att grundavgiften för sprit avsedd för tillverkning av essenser och extrakter för beredning av alkoholhaltiga drycker höjdes från 1 krona 40 öre till 10 kronor för liter; denna höjning bortföll vid varuskattens införande. Omsättningskatt å vin, som tidigare

tillgodoförts denna titel, redovisas från och med budgetåret 1939/40 å en särskild inkomsttitel, numera benämnd omsättnings- och utskänkningsskatt å vin. Beträffande *utskänkningsskatten* å spritdrycker vidtog vid 1939 års urtima riksdag ingen ändring i tidigare gällande skattesatser, utan denna skatt utgick intill den 1 juni 1943 med 2 kronor för liter egentligt brännvin och 4 kronor för liter av andra spritdrycker; renat egentligt brännvin av högst 40 procent alkoholhalt var fritt från utskänkningsskatt. Från och med nyss angivna dag belades emellertid sistnämnda slag av brännvin med utskänkningsskatt av 4 kronor för liter och höjdes skattesatsen för övriga spritdrycker med 4 kronor för liter till respektive 6 kronor och 8 kronor för liter.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 13 november 1950 har kontrollstyrelsen i fråga om beräkningen av omsättnings- och utskänkningsskatten å spritdrycker för budgetåren 1950/51 och 1951/52 anfört följande:

»Inleveransen under juli—oktober månader 1950 avseende försäljningen under juni—september månader, har utgjort 161 miljoner kronor. Behållningen från denna fyramånadersperiod plägar normalt motsvara omkring en tredjedel av skatteintäkten för hela budgetåret. Inkomsten på ifrågavarande skatttitel skulle därför med bibehållna skattesatser och med oförändrad pris- och inkomstutveckling kunna beräknas uppgå till minst 485 miljoner kronor. För den händelse riksdagen bifaller det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget till ökad omsättningsskatt på spritdrycker, kan i enlighet med till prop. 1950: 255 fogade beräkningar den slutliga behållningen av ifrågavarande skatt budgetåret 1950/51 väntas stiga till 525 miljoner kronor, varav 40 miljoner kronor hänföra sig till väntad skattehöjning den 1 december 1950.

För budgetåret 1951/52 kan skattebehållningen enligt samma beräkningar väntas uppgå till 560 miljoner kronor, varav 65 å 70 miljoner kronor hänföra sig till de väntade skattehöjningarna den 1 december 1950.»

I enlighet med kontrollstyrelsens beräkning upptar riksräkenskapsverket inkomsterna å förevarande titel till 525 000 000 kronor för budgetåret 1950/51 samt föreslår, att titeln för budgetåret 1951/52 beräknas till 560 000 000 kronor.

Omsättnings- och utskänkningsskatt å vin.

Inkomsttiteln omsättningsskatt å vin uppfördes första gången å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1939/40 och omfattade avkastningen av dels den gamla omsättningsskatten å inhemskt vin — som utgick för mousserande viner eller viner med en alkoholhalt överstigande 14 volymprocent med 70 öre för liter och för andra viner med 35 öre för liter — dels en av 1939 års urtima riksdag beslutad, från och med den 22 oktober 1939 tillämpad, särskild omsättningsskatt å alla slag av viner utgående med 50 procent av det belopp, som — denna skatt oberäknad — betingades vid systembolagens inköp av viner i buteljerat skick. För vin med en alkoholhalt över 14 volymprocent utgick den särskilda omsättningsskatten dock med lägst 2 kronor för helbutelj och 1 krona för halvbutelj samt i fall då vinet tillhandahölls på andra buteljstorlekar med 3 kronor för liter räknat.

Genom beslut vid 1943 års riksdag skärptes vinbeskattningen genom införande av en utskänkningsskatt å vin, normerad i förhållande till priset å den beskattade varan med en viss minimibesättning i fråga om starkvin. Härvid fastställdes samma skattesatser som för den särskilda omsättningsskatten, d. v. s. 50 procent av inköpspriset (med inräknande för svenskt vin av omsättningsskatten men oberäknat den särskilda omsättningsskatten), för starkvin dock lägst 3 kronor för liter, 2 kronor för helbutelj och 1 krona för halvbutelj. Bestämmelserna om vinbeskattningen blevo i samband med denna skattesärpning sammanförda i en den 28 maj 1943 utfärdad förordning (nr 259) angående omsättnings- och utskänkningsskatt å vin. Genom förordning den 30 januari 1948, nr 19, ha sedan skattesatserna för omsättningsskatten höjts från och med den 1 februari 1948, så att procentavgiften numera utgör 60 procent av inköpspriset, för starkvin dock lägst 4 kronor 50 öre för liter, 3 kronor för helbutelj och 1 krona 50 öre för halvbutelj.

Nettoinkomsten av omsättnings- och utskänkningsskatten å vin uppgick för budgetåret 1945/46 till 24,²⁹ miljoner kronor, för budgetåret 1946/47 till 30,³⁴ miljoner kronor, för budgetåret 1947/48 till 34,⁷³ miljoner kronor och för budgetåret 1948/49 till 37,⁷⁶ miljoner kronor. Uti omsättnings- och utskänkningsskatt å vin har under budgetåret 1949/50 influtit ett belopp av 36,⁵² miljoner kronor, varav 32,³³ miljoner kronor omsättningsskatt och 4,¹⁹ miljoner kronor utskänkningsskatt.

I riksstaten för budgetåret 1950/51 har omsättnings- och utskänkningsskatten å vin beräknats till 36 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 13 november 1950 har kontrollstyrelsen i fråga om beräkningen av inkomsterna av omsättnings- och utskänkningsskatten å vin för budgetåren 1950/51 och 1951/52 anfört följande:

»Skatteinleveransen för juli—oktober månader 1950, avseende försäljningen under juni—september månader, har utgjort 10,⁷⁵ miljoner kronor. Då behållningen från nämnda 4 månader normalt motsvarar cirka 30 procent av skatteintäkten för helt budgetår, kan inkomsten för hela budgetåret vid oförändrad pris- och inkomstutveckling antagas uppgå till beräknade 36 miljoner kronor. Med hänsyn till att en icke oväsentlig ökning av flertalet löntagares penninginkomster kan väntas efter den 1 januari 1951 synes beloppet kunna höjas till 37 miljoner kronor. I händelse av skattehöjning på spritdrycker den 1 december 1950 kan vidare en mindre förskjutning i efterfrågan väntas inträffa från spritdrycker till vin. Inkomsten för budgetåret 1950/51 torde därför kunna uppskattas till 38 miljoner kronor, varav 1 miljon kronor hänför sig till nyssnämnda förskjutning i efterfrågan med anledning av skattehöjning på spritdrycker den 1 december 1950.

Då de förhållanden, som föranlett en uppräknning av skattebehållningen för innevarande budgetår, måste förutsättas gälla även under senare delen av år 1951 och början av år 1952, synes inkomsten på förevarande skattetitel för budgetåret 1951/52 kunna beräknas till ett något större belopp än för innevarande budgetår, förslagsvis till 40 miljoner kronor.»

I överensstämmelse med kontrollstyrelsens kalkyler beräknar riksräkenskapsverket inkomsterna av omsättnings- och utskänkningskatten å vin till 38 000 000 kronor för budgetåret 1950/51 samt föreslår, att ifrågavarande inkomstittel i riksstaten för budgetåret 1951/52 uppföres med ett belopp av 40 000 000 kronor.

Maltdrycksskatt.

Enligt beslut av 1939 års urtima riksdag har från och med den 1 januari 1940 den tidigare utgående maltskatten ersatts av en maltdrycksskatt. Allt efter alkoholstyrkan och stamvörtstyrkan indelas maltdryckerna i tre klasser. Första klassen omfattar svagdricka och maltdricka, som ej innehåller mer än 1,8 viktprocent alkohol. Andra klassen omfattar sådana till första klassen icke hänförliga maltdrycker, som ej innehålla mer än 3,2 viktprocent alkohol, och tredje klassen omfattar alkoholstarkare maltdrycker. Gällande skattesatser finnas angivna i förordningen den 15 december 1939, nr 887. Skattesatserna utgjorde från början 30 öre för liter för maltdrycker av andra klassen och 54 öre för liter för maltdrycker av tredje klassen. Genom förordning den 30 januari 1948, nr 20, höjdes dessa skattesatser från och med den 1 februari 1948 till 39 respektive 72 öre för liter. Genom förordning den 17 november 1950, nr 571, som trätt i kraft den 1 december 1950, ha skattesatserna ytterligare höjts till 42 respektive 78 öre för liter. Undantagna från maltdrycksskatt voro från början hemtillverkade maltdrycker samt maltdrycker av första klassen. Genom förordning den 30 januari 1948, nr 21, infördes emellertid från och med den 1 februari 1948 tillfällig skatt för lagrat svagdricka, som är hänförligt till maltdryck av första klassen, med 9 öre för liter. Denna skattesats har genom förordning den 17 november 1950, nr 572, höjts till 12 öre för liter.

I riksstaten för budgetåret 1950/51 är inkomsten av maltdrycksskatten upptagen med 67 miljoner kronor.

Den försålda kvantiteten skattepliktiga maltdrycker av andra och tredje klasserna har enligt av kontrollstyrelsen lämnade uppgifter under nedan angivna tillverkningsår (1 oktober—30 september) utgjort

1945/46.....	147 milj. liter	1948/49.....	170 milj. liter
1946/47.....	163 » »	1949/50.....	173 » »
1947/48.....	165 » »		

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 13 november 1950 har kontrollstyrelsen i fråga om beräkningen av inkomsten av maltdrycksskatten för budgetåren 1950/51 och 1951/52 anfört följande:

»Såsom framgår av ovanstående sammanställning har försäljningen av nämnda slag av maltdrycker under tillverkningsåret 1949/50 ökat med 1,8 procent jämfört med försäljningen under närmast föregående tillverkningsår. Såvitt kontrollstyrelsen kan bedöma, torde försäljningen av skattepliktiga maltdrycker under innevarande tillverkningsår bli minst lika stor som under det närmast föregående tillverkningsåret.

Under den gångna delen av budgetåret 1950/51 har skatt på maltdrycker av andra och tredje klasserna erlagts med sammanlagt 26,6 miljoner kronor. Den skattepliktiga utlämningen av maltdrycker under tiden 1 oktober 1949—31 maj 1950 uppgick till 104 miljoner liter, motsvarande en skatteinkomst av i runt tal 41 miljoner kronor. På grund av vad ovan anförts skulle utlämningen under motsvarande del av budgetåret 1950/51 kunna angivas till minst samma kvantitet. Maltdrycksskatten för hela budgetåret 1950/51 skulle enligt denna beräkning uppgå till $(26,6 + 41 =)$ 67,6 miljoner kronor motsvarande en skattepliktig utlämning av 173 miljoner liter.

Vad beträffar den tillfälliga skatten på lagrat svagdricka har densamma hittills under innevarande budgetår influerat med 0,4 miljon kronor. Under återstående del av budgetåret skulle under i övrigt lika förhållanden intäkten av denna skatt kunna uppgå till 0,5 miljon kronor och sålunda tillhoppa för hela budgetåret till 0,9 miljon kronor.

Därest såsom i Kungl. Maj:ts proposition nr 255 till 1950 års riksdag förordas, skattesatserna för maltdrycker från och med den 1 december 1950 höjas beträffande maltdrycker av andra klassen från 39 till 42 öre och av tredje klassen från 72 till 78 öre för liter och beträffande lagrat svagdricka från 9 till 12 öre för liter, synes inkomsten av maltdrycksskatten under tiden 1 november 1950—30 juni 1951 kunna beräknas på följande sätt.

Den skattepliktiga utlämningen av maltdrycker av andra och tredje klasserna under oktober och november månader 1949 uppgick till 24 miljoner liter, motsvarande en skatteinkomst av i runt tal 9,5 miljoner kronor. Vid oförändrad maltdryckskonsumtion under motsvarande del av innevarande budgetår torde ifrågavarande skatteintäkt, som skall erläggas under november och december månader 1950, komma att uppgå till samma belopp eller 9,5 miljoner kronor. Den skattepliktiga utlämningen av maltdrycker under tiden 1 december 1949—31 maj 1950 uppgick till 80 miljoner liter. Då den genom skattesatsernas höjning minskade efterfrågan på maltdrycker skulle kunna antagas medföra en utlämningsnedgång med omkring 1 procent, torde utlämningen under motsvarande del av budgetåret 1950/51 bli 79 miljoner liter, varå skatteintäkten, räknad efter de högre skattesatserna, skulle uppgå till 33,2 miljoner kronor. Maltdrycksskatten för hela budgetåret 1950/51, avseende skatt på maltdrycker av andra och tredje klasserna, skulle därför kunna angivas till $(26,6 + 9,5 + 33,2 =)$ 69,3 miljoner kronor.

Vad beträffar skatten på lagrat svagdricka torde, med hänsyn till såväl ovannämnda utlämningsnedgång som den högre skattesatsen, under återstående del av budgetåret — tiden 1 november 1950—30 juni 1951 — kunna beräknas en intäkt av 0,6 miljon kronor eller tillhoppa för hela budgetåret 1 miljon kronor.

Intäkten av maltdrycksskatten i dess helhet kan på grund av vad ovan anförts för budgetåret 1950/51 angivas till $(69,3 + 1,0 =)$ 70,3 miljoner kronor eller avrundat 70 miljoner kronor.

Inkomsten av maltdrycksskatten under budgetåret 1951/52, synes, under antagande av en konsumtionsnedgång på 1 procent, böra upptagas till 73 miljoner kronor.»

I efterföljande sammanställning har upptagits den månadsvis influerna uppörden av maltdrycksskatt under såväl budgetåren 1945/46—1949/50 som under det nu löpande budgetårets första månader.

Maltdrycksskatt.

Miljoner kronor.

	1945/46	1946/47	1947/48	1948/49	1949/50	1950/51
Juli	4·37	4·44	5·29	6·71	6·66	7·18
Augusti	4·63	5·41	5·73	7·45	7·57	7·04
September	4·35	4·57	5·60	6·39	6·42	7·27
Oktober	3·38	3·60	4·44	5·26	5·91	5·56
November	3·13	3·42	3·83	4·89	5·05	
December	2·82	3·14	3·20	4·49	4·64	
Januari	3·93	4·36	4·72	6·47	6·27	
Februari	2·59	2·84	3·20	4·13	4·07	
Mars	2·41	2·47	3·56	4·15	4·06	
April	2·87	3·11	5·12	4·81	5·13	
Maj	3·82	3·69	5·40	5·65	5·50	
Juni	3·83	4·91	5·70	6·21	6·51	
Summa	42·13	45·96	55·79	66·61	67·79	

I enlighet med kontrollstyrelsens förslag beräknar riksräkenskapsverket inkomsterna av maltdrycksskatt till 70 000 000 kronor för budgetåret 1950/51 och till 73 000 000 kronor för budgetåret 1951/52.

Skatt å läskedrycker.

Skatten å läskedrycker, som införts genom beslut av 1939 års urtima riksdag, utgår jämlikt förordning den 22 december 1939, nr 919, vilken trädde i kraft den 1 februari 1940. Skattesatsen utgjorde från början 10 öre för liter, dock lägst 50 kronor för månad för varje tillverkare. Genom förordning den 25 maj 1941, nr 253, höjdes skatten till 12 öre för liter och genom förordning den 30 januari 1948, nr 22, vilken trädde i kraft den 1 februari 1948, till 18 öre för liter. Genom förordning den 17 november 1950, nr 573, har skatten från och med den 1 december 1950 ytterligare höjts till 21 öre för liter.

Nettoinkomsten av skatten å läskedrycker har under nedannämnda budgetår uppgått till härefter angivna belopp:

Budgetår	Milj. kr.	Budgetår	Milj. kr.
1945/46	14·03	1948/49	29·34
1946/47	15·49	1949/50	30·39
1947/48	23·25		

I riksstaten för budgetåret 1950/51 har ifrågavarande skatt upptagits till 30 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 13 november 1950 har kontrollstyrelsen rörande beräkningen av statsverkets inkomster av skatt å läskedrycker för budgetåren 1950/51 och 1951/52 anfört följande:

»Under den gångna delen av budgetåret har kontrollstyrelsens uppbörd av läskedrycksskatt, avseende tillverkarnas utlämning under månaderna juni—september 1950 uppgått till 12,1 miljoner kronor. Skatteintäkten för samma tid föregående budgetår utgjorde vid samma skattesats, 18 öre för liter, ävenledes 12,1 miljoner kronor. Försäljningen av läskedrycker har sålunda

varit oförändrad. Enär läskedrycksskatten av tillverkare erlägges månadsvis inom 15 dagar efter varje månads utgång, är inkomsten under återstående del av budgetåret hänförlig till tillverkarnas utlämning av läskedrycker under tiden 1 oktober 1950—31 maj 1951. Anledning finnes till antagande, att utlämningen under sagda tid blir minst lika stor som under samma tid föregående år eller 102 miljoner liter. På grund härav skulle inkomsten av läskedrycksskatten under återstående del av budgetåret kunna angivas till 18,4 miljoner kronor. Inkomsten av läskedrycksskatten under hela budgetåret 1950/51 skulle enligt denna beräkning kunna angivas till $(12,1 + 18,4 =) 30,5$ miljoner kronor.

Därest i Kungl. Maj:ts proposition nr 255 till 1950 års riksdag förordad höjning av skattesatsen för läskedrycker från 18 till 21 öre för liter genomföres från och med den 1 december 1950, torde statsverkets inkomst för budgetåren 1950/51 och 1951/52 kunna beräknas på följande sätt.

Utlämningen av läskedrycker under oktober och november 1949 uppgick till 21 miljoner liter, motsvarande en skatteinkomst av 3,8 miljoner kronor. Vid oförändrad läskedryckskonsumtion under motsvarande del av innevarande budgetår torde ifrågavarande skatteintäkt, som skall erläggas under november och december 1950, komma att uppgå till samma belopp eller 3,8 miljoner kronor. Utlämningen av läskedrycker under tiden 1 december 1949—31 maj 1950 uppgick till 81 miljoner liter. Då den genom skattesatsens höjning minskade efterfrågan på läskedrycker skulle kunna medföra en utlämningsnedgång med omkring 5 procent, torde utlämningen under motsvarande del av budgetåret 1950/51 bli omkring 77 miljoner liter, varå skatteintäkten, räknad efter den högre skattesatsen, skulle uppgå till 16,2 miljoner kronor. Inkomsten av läskedrycksskatten för hela budgetåret 1950/51 skulle därför kunna angivas till $(12,1 + 3,8 + 16,2 =) 32,1$ miljoner kronor eller avrundat 32 miljoner kronor.

Inkomsten av läskedrycksskatten under budgetåret 1951/52 torde såvitt nu kan bedömas böra angivas till 35 miljoner kronor.»

I enlighet med kontrollstyrelsens förslag beräknar riksräkenskapsverket inkomsterna av läskedrycksskatten till 32 000 000 kronor för budgetåret 1950/51 och till 35 000 000 kronor för budgetåret 1951/52.

Statlig nöjesskatt.

Den statliga nöjesskatten är en genom förordning den 22 december 1939, nr 931, jämlikt beslut av 1939 års urtima riksdag från och med den 1 januari 1940 införd skatteform. Denna skatt uttogs ursprungligen i anslutning till den kommunala nöjesskatten samt utgick härvid med visst belopp för varje biljett. Sedan genomfördes genom förordning den 14 juni 1940, nr 478, den ändringen, att för nöjestillställning, till vilken allmänheten har tillträde mot avgift, kommun, inom vars område nöjestillställningen äger rum, skall uttaga en särskild avgift att fördelas mellan staten och kommunen. Vidare har genom förordning den 26 november 1943, nr 786, förordnats om uttagande i vissa fall av nöjesskatt å den s. k. restaurangdansen.

Enligt förordningen om nöjesskatt den 21 december 1945 (nr 823) med däri genom förordning den 30 januari 1948, nr 24, från och med den 2 februari 1948 genomförda ändringar beträffande nöjesskatten för biografföreställningar gäller i fråga om skattesatser, att nöjesskatten utgår med 15

procent å bruttopriset för varje biljett, inberäknat skatten, dock att för biografföreställning nöjesskatten utgår med 30 procent, om biljettpriset icke överstiger en krona, och eljest med 30 procent av en krona och 45 procent av återstoden av biljettpriset. Motsvarande skattesatser för biografföreställning utgjorde före den år 1948 vidtagna ändringen 15 och 30 procent. Å den s. k. restaurangdansen utgår skatt efter tre olika taxor beroende på om ifrågakommande utskänkning avser spritdrycker eller vin eller endast pilsnerdricka och alkoholfria drycker. Före den år 1948 vidtagna ändringen gällde, att nöjesskatten genomgående skulle fördelas med hälften till staten och med hälften till vederbörande kommun. Nämnada ändring innebär, att nöjesskatten för biografföreställning i stället skall fördelas med tre fjärdedelar till staten och en fjärdedel till kommunen.

I riksstaten för innevarande budgetår är ifrågavarande skatt upptagen till 45 miljoner kronor. Den till statsverket inlevererade skatten för varje kvartal från och med budgetåret 1945/46 framgår av efterföljande sammanställning.

	1945/46	1946/47	1947/48	1948/49	1949/50	1950/51
	M i l j o n e r k r o n o r					
Juli—september	4·43	3·29	3·93	7·32	7·85	7·30
Oktober—december	5·32	4·80	5·24	12·86	13·48	
Januari—mars	4·15	4·29	6·89	12·36	12·74	
April—juni	4·16	4·32	10·67	11·11	11·03	
Summa	18·06	16·70	26·73	43·65	45·10	

Enligt från överståthållarämbetet och länsstyrelserna inhämtade uppgifter beräknas inkomsten å titeln statlig nöjesskatt komma att uppgå till 42,⁸⁸ miljoner kronor under budgetåret 1950/51 och till 42,⁸¹ miljoner kronor under budgetåret 1951/52.

Det torde här även böra erinras om att chefen för finansdepartementet jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 28 april 1950 tillkallat särskilda sakkunniga för utredning av frågan om statligt stöd åt svensk filmproduktion, vilken frågas lösning kan tänkas komma att i olika avseenden påverka inkomsterna av nöjesskatten.

Riksräkenskapsverket, som utgår ifrån att de behållna totala inkomsterna av den statliga nöjesskatten för biografföreställningar icke skola under någotdera av budgetåren 1950/51 och 1951/52 komma att i mera nämnvärd grad understiga motsvarande inkomster under budgetåret 1949/50, beräknar uppbörden av nöjesskatt för innevarande budgetår till 45 000 000 kronor samt föreslår, att inkomstiteln nöjesskatt för budgetåret 1951/52 upptages till likaledes 45 000 000 kronor.

II. Uppbörd i statens verksamhet.

De under rubriken »Uppbörd i statens verksamhet» upptagna inkomstittlarna voro i riksstaten för budgetåret 1949/50 beräknade till ett belopp av 74,⁹⁸ miljoner kronor och gävo enligt budgetredovisningen en sammanlagd

nettoinkomst av 83,44 miljoner kronor. Överskottet utgjorde alltså 8,46 miljoner kronor. De största merinkomsterna föll på titlarna avgifter för registrering av motorfordon, fyr- och båkmedel, inkomster vid statens sjuksjukhus samt inkomster vid karolinska sjukhuset. Dessa titlar redovisade en merinkomst av sammanlagt 6,06 miljoner kronor.

Riksstaten för budgetåret 1950/51 upptager under rubriken »Uppbörd i statens verksamhet» en sammanlagd inkomstsumma av 79,24 miljoner kronor. Beträffande samtliga de under denna rubrik upptagna inkomstitlarna, utom vattendomstolsavgifter, har riksräkenskapsverket hos vederbörande myndigheter anhållit om uppgifter å de belopp, med vilka inkomsterna å titlarna i fråga kunde beräknas inflyta under vart och ett av budgetåren 1950/51 och 1951/52. Med stöd av de utav myndigheterna i anledning av denna anhållan lämnade uppgifterna har riksräkenskapsverket, såsom framgår av bilaga C, beräknat utfallet av inkomstsumman under »Uppbörd i statens verksamhet» under budgetåret 1950/51 till 84,26 miljoner kronor eller alltså 5,02 miljoner kronor mera än som beräknats i riksstaten.

För budgetåret 1951/52 har riksräkenskapsverket under denna rubrik beräknat ett sammanlagt belopp av 87,26 miljoner kronor. På detaljerna i denna beräkning torde riksräkenskapsverket här ej behöva ingå. I fråga om titlarna inkomster vid statens provningsanstalt och inkomster vid flygtekniska försöksanstalten må dock framhållas, att dessa inkomstitlar här preliminärt uppförts med de belopp, som upptagits i provningsanstaltens respektive flygtekniska försöksanstaltens anslagsäskanden för budgetåret 1951/52. I övrigt har riksräkenskapsverket funnit anledning göra särskilda uttalanden allenast beträffande följande inkomstitlar.

Inkomst av myntning och justering. Å denna inkomstitel ha under de senast förflutna fem budgetåren influtit härefter angivna belopp:

Budgetår	Milj. kr.	Budgetår	Milj. kr.
1945/46	12·96	1948/49	11·16
1946/47	16·95	1949/50	8·90
1947/48	11·06		

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 11 oktober 1950 har mynt- och justeringsverket uppskattat inkomsterna å ifrågakvarande titel under budgetåret 1950/51 till 7 500 000 kronor mot 7 000 000 kronor i riksstaten samt föreslagit, att titeln skall beräknas till 7 000 000 kronor i riksstaten för budgetåret 1951/52. Mynt- och justeringsverket har härvid anfört följande:

»Vid en prägling av 11—12 miljoner kronor med ungefärligen samma fördelning som under år 1949 beräknas vinsten av myntningen uppgå till 6 500 000 kronor. Beräknad vinst av medaljpräglning och medaljtillbehör samt probering, stanstillverkning m. m. uppgår till 130 000 kronor. Med ledning av inkomsterna under budgetåret 1949/50 kunna inkomsterna av justering beräknas till 1 000 000 kronor. Inkomst av myntning och justering under budgetåret 1950/51 kan sålunda beräknas till 7 630 000 kronor eller avrundat 7 500 000 kronor.

För budgetåret 1951/52 synas böra beräknas något lägre siffror för inkomst av myntning och justering än under innevarande budgetår på grund av övergång till bronsmyntning i stället för järnmyntning samt på grund av visst inkomstbortfall i anledning av då inträdande avgiftsfri omjustering av allmänna mättnings- och vägningsredskap. Under titeln Inkomst av myntning och justering beräknas i anledning härav 7 000 000 kronor — — —.»

Riksräkenskapsverket har i anslutning till mynt- och justeringsverkets beräkning upptagit inkomst av myntning och justering för budgetåret 1951/52 till 7 000 000 kronor.

Fyr- och båkmedel. Generaltullstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 7 november 1950 beträffande beräkning av fyr- och båkmedel anfört följande:

»Uppbördens av fyr- och båkmedel, vilken till följd av grunderna för avgiftens uttagande icke är jämnt fördelad på årets olika kvartal, har under de tolv månaderna november 1949—oktober 1950 utgjort i det närmaste 4,5 miljoner kronor. Då enligt de allmänna grunder, från vilka styrelsen utgått vid sina ovan gjorda beräkningar, någon nedgång i sjöfarten icke kan anses sannolik för den närmaste tiden, har styrelsen uppskattat bruttouppbörden av fyr- och båkmedel för vardera av budgetåren 1950/51 och 1951/52 till 4,5 miljoner kronor, vilket belopp syns kunna här angivas även såsom nettouppbörd.»

Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse med generaltullstyrelsens förslag upptagit inkomster av fyr- och båkmedel för budgetåret 1951/52 till 4 500 000 kronor.

Lotspenningar. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 13 oktober 1950 har lotsstyrelsen angående beräkning av inkomsten av lotspenningar anfört följande:

»I riksstaten för budgetåret 1950/51 är inkomsten å titeln Lotspenningar beräknad till 4 500 000 kronor. Lotspenninginkomsten under budgetåret 1949/50 uppgick till i runt tal 4 774 800 kronor. Lotspenninginkomsten under månaderna juli—september 1950 överstiger motsvarande inkomst för samma månader 1949 med cirka 47 000 kronor. Då det för närvarande är omöjligt avgöra om under månaderna oktober 1950—juni 1951 lotspenninginkomsten skall visa ökning, eventuellt minskning, i förhållande till föregående budgetår, anser styrelsen att nämnda inkomst för innevarande budgetår icke bör beräknas på annat sätt än som skett i riksstaten. Vad beträffar budgetåret 1951/52 finner styrelsen försiktigheten bjuda att icke räkna med högre lotsningsfrekvens än som motsvarar en lotspenninginkomst av 4 500 000 kronor.»

Med hänsyn till inkomstillflödet under budgetåret 1949/50 samt första kvartalet av nu löpande budgetår beräknar riksräkenskapsverket inkomsten av lotspenningar för sistnämnda budgetår till 5 000 000 kronor samt föreslår, att inkomsten av lotspenningar i riksstaten för budgetåret 1951/52 upptages till samma belopp, 5 000 000 kronor.

Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter. Å denna titel influtna inkomster ha utgjort 3 940 000 kronor under budgetåret 1948/49 och 3 953 000 kronor under budgetåret 1949/50. Under tiden 1 juli—30 september 1950 ha inkomsterna å titeln uppgått till 873 000 kronor mot 841 000 kronor under motsvarande tid år 1949. Under erinran härom har patent- och registreringsverket i skrivelse den 2 oktober 1950 beträffande uppskattningen av ifrågavarande inkomster för budgetåren 1950/51 och 1951/52 anfört följande:

»De anförda siffrorna tyda på att inkomsterna under budgetåret 1950/51 kunna förmodas komma att uppgå till ungefär samma belopp som de båda närmast föregående budgetåren. Verket anser därför, att inkomsterna för löpande budgetår skäligen kunna upptagas till 3 900 000 kronor.

Vad sedan gäller inkomsterna under budgetåret 1951/52, synes det ämbetsverket för närvarande mest sannolikt, att även dessa komma att uppgå till omkring 3 900 000 kronor, om avgiftssatserna förbli oförändrade. Emellertid har verket i underdånig skrivelse den 20 september 1950 föreslagit vissa avgiftshöjningar, vilka avsetts träda i kraft den 1 juli 1951 och beräknats medföra en inkomststegring av ungefär 800 000 kronor årligen. Under förutsättning att nämnda avgiftshöjningar komma att genomföras, böra inkomsterna under budgetåret 1951/52 därför kunna uppskattas till 4 700 000 kronor.»

Riksräkenskapsverket, som utgår ifrån att de av patent- och registreringsverket föreslagna avgiftshöjningarna komma att genomföras, uppskattar ifrågavarande inkomster till 4 000 000 kronor för budgetåret 1950/51 och till 4 700 000 kronor för budgetåret 1951/52.

III. Folkpensionsavgifter.

Folkpensionsavgifterna utgå enligt lagen den 29 juni 1946 (nr 431) om folkpensionering. Beloppet av den pensionsavgift, som skall av avgiftspliktig årligen erläggas, utgör en procent av hans enligt förordningen om statlig inkomstskatt för året taxerade belopp, dock att avgiften skall erläggas med lägst sex och högst 100 kronor.

Enligt uppbördsförordningens bestämmelser skall preliminär skatt erläggas med avseende å pensionsavgifter samt pensionsavgifterna därefter debiteras i samband med annan slutlig eller tillkommande skatt än fastighetsskatt och skogsvårdsavgifter. Uppbördsförordningens bestämmelser innebära vidare, att vid redovisning av inflytande belopp någon uppdelning av beloppen på olika skatter och avgifter icke skall ske vare sig i fråga om preliminär skatt eller beträffande kvarstående slutlig skatt eller tillkommande skatt. På grund härav har, när i riksstaten vid sidan av inkomsttiteln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. uppförts en särskild inkomsttitel för pensionsavgifter, förutsatts, att inflytande pensionsavgifter i länsstyrelsernas räkenskaper skola, i den mån fråga ej är om influtna belopp av kvarstående restantier från år 1946 eller tidigare år, tillgodoföras den förstnämnda inkomsttiteln samt att sedan vid varje budgetårs utgång

från denna titel till titeln för pensionsavgifter skola överföras till den senare titeln hänförliga medel. Vid denna omföring, som verkställes i samband med budgetredovisningens upprättande av riksräkenskapsverket, tillgodoföres inkomstiteln folkpensionsavgifter ett belopp motsvarande summan av debiterade pensionsavgifter efter avdrag av verkställda avkortningar av pensionsavgifter, som debiterats enligt uppbördsförordningen. Däremot tages ej hänsyn till restitutioner, eftersom dessa liksom inflytande belopp av kvarstående restantier från år 1946 eller tidigare år redovisas direkt å inkomstiteln folkpensionsavgifter. Omföringen baseras på de belopp, som i budgetredovisningen för samma budgetår upptagas för debiterade respektive avkortade pensionsavgifter. Det belopp, varmed saldot av de angivna beloppen sedan visar sig under- eller överstiga saldot mellan motsvarande belopp i budgetredovisningen för det nästkommande budgetåret, gottskrives respektive belastas inkomstiteln folkpensionsavgifter genom omföring från titeln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. i statsräkenskaperna för sistnämnda budgetår.

Folkpensionsavgifterna ha i riksstaten för budgetåret 1950/51 beräknats till 145 miljoner kronor. Enligt uppgift från statistiska centralbyrån uppgår beloppet av under år 1950 påförda avgifter till i runt tal 138 miljoner kronor eller till ett belopp, som med omkring 4 miljoner kronor överstiger de i budgetredovisningen för budgetåret 1949/50 upptagna debiterade pensionsavgifterna, sedan avkortade pensionsavgifter frändragits. Det belopp, som under budgetåret 1950/51 skall omföras från titeln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. till inkomstiteln folkpensionsavgifter, kan sålunda beräknas till 142 miljoner kronor. Härjämte får hänsyn tagas till å ena sidan direkt å inkomstiteln folkpensionsavgifter inflytande restantier från år 1946 och tidigare år samt å andra sidan från titeln utgående restitutioner.

På grund av det anförda har riksräkenskapsverket, som med hänsyn till tidigare lämnade uppgifter rörande inkomstutvecklingen räknar med någon ökning av beloppet av påförda avgifter från år 1950 till år 1951, uppskattat inkomsterna av folkpensionsavgifter för budgetåret 1950/51 till 142 000 000 kronor och för budgetåret 1951/52 till 145 000 000 kronor.

IV. Diverse inkomster.

Bötesmedel. Under budgetåret 1948/49 utgjorde uppbörden å denna titel 5,⁸⁹ miljoner kronor och under budgetåret 1949/50 6,⁶⁹ miljoner kronor. Under de tre första månaderna av innevarande budgetår är uppbörden å titeln 3,3 procent högre än för motsvarande tid under föregående budgetår. Enligt av riksräkenskapsverket från överståthållarämbetet och länsstyrelserna infordrade uppgifter beräknas inkomsten av bötesmedel för budgetåren 1950/51 och 1951/52 till respektive 6,²⁹ och 6,²⁶ miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket beräknar bötesmedlen för vart och ett av budgetåren 1950/51 och 1951/52 till 7 000 000 kronor.

Totalisatormedel. Inkomsterna av totalisatormedel uppgingo under budgetåren 1946/47—1949/50 till respektive 6,⁷⁸, 8,⁹⁶, 8,⁶⁷ och 7,⁴⁶ miljoner kronor. Inkomstillflödet under budgetåren 1947/48 och 1948/49 har påverkats av den av 1948 års riksdag beslutade ökningen från och med den 1 april 1948 av statsverkets andel av totalisatormedlen, vilken ökning dock genom beslut av 1949 års riksdag borttagits utom i fråga om kombinerad vadhållning.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 16 oktober 1950 har lantbruksstyrelsen uppskattat inkomsten av totalisatormedel till 7,⁵⁰ miljoner kronor för vardera budgetåret 1950/51 och 1951/52.

I enlighet med lantbruksstyrelsens förslag beräknar riksräkenskapsverket uppbörden å inkomstiteln totalisatormedel för vart och ett av budgetåren 1950/51 och 1951/52 till 7 500 000 kronor.

Tipsmedel. Inkomsterna av tipsmedel utgjorde under budgetåren 1947/48—1949/50 respektive 17,⁰⁵, 49,⁹⁷ och 35,⁷⁰ miljoner kronor. Genom övergången under budgetåret 1948/49 till en ordning med successiv inleverans till statsverket av inkomsterna av tipsmedel kom titeln tipsmedel under detta budgetår att tillföras två års överskott från aktiebolaget Tipstjänst, nämligen dels överskottet under räkenskapsåret 1 juli 1947—30 juni 1948, vilket uppgick till 19,⁶² miljoner kronor, dels ock överskottet under räkenskapsåret 1 juli 1948—30 juni 1949. Inkomstillflödet påverkas vidare från och med budgetåret 1948/49 av den vid 1948 års riksdag beslutade avgiftshöjningen.

Aktiebolaget Tipstjänst har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 30 oktober 1950 beräknat bolagets nettovinst till 35,⁷⁰ miljoner kronor för dess räkenskapsår 1 juli 1950—30 juni 1951 och till samma belopp för räkenskapsåret 1 juli 1951—30 juni 1952. Enligt vad riksräkenskapsverket under hand inhämtat är bolagets beräkning att anse såsom försiktig.

Riksräkenskapsverket beräknar i anslutning härtill inkomsterna å titeln tipsmedel till 40 000 000 kronor för vart och ett av budgetåren 1950/51 och 1951/52.

Lotterimedel. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 20 oktober 1950 har Svenska penninglotteriet aktiebolag meddelat, att bolaget — under antagande att lottförsäljningen må kunna under hela budgetåret 1950/51 fortgå i ungefär samma omfattning som efter den 1 juli i år — beräknar kunna under budgetåret 1950/51 inleverera ett belopp av i runt tal 76 miljoner kronor att tillgodoföras inkomstiteln lotterimedel. Vad beträffar budgetåret 1951/52 anför bolaget, att inkomstiteln då skulle tillföras i stort sett enahanda belopp under förutsättning att ett oförändrat antal lotter kunde säljas. Då man emellertid hade anledning räkna med att en så hög avsättningssiffra icke kunde hållas annat än under sådana speciella förhållanden, som nu rådde, har bolaget förslagsvis beräknat kunna under budgetåret 1951/52 inleverera omkring 72,5 miljoner kronor att tillgodoföras inkomstiteln lotterimedel.

Vid den av bolaget för budgetåret 1950/51 verkställda beräkningen ha inleveranserna av statsverket tillkommande belopp av avgifter för försålda lotter uppskattats till 71,⁸¹ miljoner kronor, medan i form av vinst å bolagets verksamhet beräknats komma att å förevarande titel inflyta 4,¹⁹ miljoner kronor mot 4,³⁸ miljoner kronor under budgetåret 1949/50. Inleveransen under första hälften av budgetåret 1950/51 av statsverket tillkommande belopp av avgifter för försålda lotter avser dragningarna under månaderna juni—november 1950 och kan därför redan nu exakt angivas. Den uppgår till 36,¹¹ miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket finner bolagets beräkning av inkomsten av lotteri-medel för innevarande budgetår 76 000 000 kronor kunna godtagas. För nästa budgetår anser ämbetsverket, att inkomstiteln bör i riksstaten upptagas till likaledes 76 000 000 kronor.

Övriga diverse inkomster. Denna inkomstitel har i riksstaten för budgetåret 1950/51 uppförts med ett belopp av 3 miljoner kronor. Titeln tillgodoföres från och med budgetåret 1948/49 inflytande krigskonjunkturskatt och från och med innevarande budgetår inflytande pappersskatt samt belastas med restitutioner av dessa skatter.

De å förevarande inkomstitel under budgetåret 1949/50 redovisade inkomsterna uppgå till netto 5,⁰¹ miljoner kronor. Bland inkomsterna ingår krigskonjunkturskatt med 1,⁹⁷ miljon kronor, medan restitutioner av sådana skatt belastat titeln med 9,⁸¹ miljoner kronor.

Under nu löpande budgetårs tre första månader har i krigskonjunkturskatt influtit ett belopp av 0,⁴⁷ miljon kronor. Enligt från länsstyrelserna införskaffade uppgifter kunna av de vid september månads utgång utestående debiterade medlen av krigskonjunkturskatt, 3,⁶⁶ miljoner kronor, beräknas inflyta omkring 0,⁸ miljon kronor under budgetåret 1950/51 och 0,² miljon kronor under budgetåret 1951/52. Restitutioner av krigskonjunkturskatt beräknas av länsstyrelserna till drygt 5 miljoner kronor för budgetåret 1950/51 och över 3 miljoner kronor för budgetåret 1951/52. För vartdera av dessa två budgetår uppskattar riksräkenskapsverket å förevarande inkomstitel mera regelmässigt inflytande inkomster till omkring 7 miljoner kronor. Kvarstående uppbörd av pappersskatt beräknas tillföra titeln drygt 1 miljon kronor under det löpande budgetåret. Vidare beräknas titeln detta budgetår komma att från fonden för premielån till egnahemslåntagare samt fonden för krislån till jordbrukare tillgodoföras 8,⁵ miljoner kronor respektive 0,⁵ miljon kronor.

På grund av vad nu anförts beräknar riksräkenskapsverket den behållna uppbörden å inkomstiteln övriga diverse inkomster för budgetåret 1950/51 till 13 000 000 kronor samt föreslår, att inkomstiteln i riksstaten för budgetåret 1951/52 uppföres med ett belopp av 4 000 000 kronor.

B. Inkomster av statens kapitalfonder.

I. Statens affärsverksfonder.

Postverket.

De till statsverket inlevererade samt i räkenskaperna och i rikshuvudboken redovisade överskotten för postverket för de senast förflutna fem budgetåren framgå av efterföljande uppställning, i vilken även medtagits de i riksstaten beräknade överskotten (miljoner kronor).

Budgetår	Den egentliga poströrelsen			Postsparbanken och postgirot: vinst	Summa	Inlevererat till statsverket	Beräknat i riksstaten
	Inkomster	Driftkostnader	Överskott				
1945/46	188·43	156·38	32·05	6·00	38·05	43·97	42·00
1946/47	197·08	173·73	23·35	12·00	35·35	39·09	29·00
1947/48	214·17	211·47	2·70	6·00	8·70	12·35	30·00
1948/49	238·86	218·84	20·02	6·00	26·02	24·70	15·00
1949/50	242·81	222·72	20·09	6·00	26·09	27·01	17·00

I riksstaten för innevarande budgetår har såsom inkomst av postverket upptagits ett belopp av 15 miljoner kronor.

Inkomsttitel	Verkliga inkomster budgetåret 1949/50	Beräknade inkomster budgetåren	
		1950/51	1951/52
Frankoteckensuppörd	147 988 831	152 000 000	156 000 000
Inkomster för befordran av tjänsteförsändelser	30 265 810	27 700 000	27 800 000
ransoneringsförsändelser	482 116	300 000	200 000
Inkomster av tidningsrörelsen	16 710 480	17 300 000	17 600 000
Ersättning för postgirorörelsen	18 252 875	21 100 000	20 500 000
Vinst av postgirorörelsen	4 000 000	4 000 000	4 000 000
Ersättning från postsparbanken	12 519 554	12 200 000	12 500 000
Vinst från postsparbanken	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Övriga inkomster av inrikes rörelsen och extra ordinarie uppörd	1 115 512	1 085 000	1 110 000
Ersättning för bestyret med skatteuppörden	8 809 711	8 800 000	8 850 000
försäljning av statsstämplar	260 000	260 000	270 000
centralupphandlingen av papper m. m. för övriga statsmyndigheter	556 164	600 000	600 000
utbetalning av folkpensioner	2 309 163	2 365 000	2 175 000
barnbidrag	1 146 768	1 165 000	1 180 000
försäljning av radiolicenser	556 527	565 000	575 000
obligationer	543	—	—
bestyret med valförsändelser	89 506	70 000	—
Inkomst av utrikes rörelsen	1 746 618	2 500 000	1 500 000
Summa	248 810 178	254 010 000	256 860 000
Driftkostnader	222 710 551	232 000 000	236 700 000
Överskott	26 099 627	22 010 000	20 160 000

Generalpoststyrelsen har i skrivelse den 27 oktober 1950 med förslag till beräkning av det inkomstöverskott av postverkets rörelse, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1951/52, anfört följande:

»De beräknade inkomsterna ha sammanförts i vidstående tabell (s. 64), vari för jämförelse upptagits inkomsterna jämväl för budgetåret 1949/50.

Beträffande de beräknade *inkomsterna* må anföras följande.

Frankoteckensuppbörden utvisade under budgetåret 1949/50 en icke betydlig ökning i förhållande till uppbörden för budgetåret 1948/49. Sistnämnda budgetår uppgick uppbörden till 144 171 960 kronor mot 147 988 831 kronor budgetåret 1949/50, motsvarande en ökning av ca 2,6 procent. För tiden juli—september 1950 har frankoteckensuppbörden ökat med ca 5,5 procent i förhållande till uppbörden för samma tid 1949. Till en del torde emellertid denna ökning vara beroende på den stegring av posttrafiken, som förorsakades av årets kommunalval.

Vid beräkningen av frankoteckensuppbörden för budgetåren 1950/51 och 1951/52 har styrelsen utgått från de porton, som f. n. gälla för olika försändelseslag. Då frankoteckensuppbörden under det sistförflutna budgetåret samt under de tre första månaderna av innevarande budgetår såsom ovan sagts utvisat en viss ökning, har styrelsen ansett sig kunna räkna med en inkomst av 152 miljoner kronor för budgetåret 1950/51 motsvarande en ökning av ca 2,7 procent i förhållande till uppbörden för budgetåret 1949/50. Efter vad nu kan bedömas, har styrelsen ansett sig kunna räkna med någon ökning av trafikvolymen jämväl under budgetåret 1951/52. Frankoteckensuppbörden för detta budgetår har därför uppskattats till 156 miljoner kronor, motsvarande en ökning av ca 2,6 procent i förhållande till den nu beräknade uppbörden för budgetåret 1950/51.

Ersättningen till postverket för befordran av tjänsteförsändelser utgår jämlikt 2 § tjänstebrevsförordningen med viss procent av frankoteckensuppbörden. Storleken av denna procent bestämmes beträffande samtliga tjänstebrevsberättigade myndigheter med undantag av telegrafverket, statens järnvägar, statens vattenfallsverk, domänverket, försvarets fabriksverk samt riksbanken av generalpoststyrelsen och statskontoret gemensamt. För tiden den 1 januari 1948—den 30 juni 1950 har ersättningen efter överenskommelse med statskontoret fastställts att utgå med 16 procent av uppbörden. Någon överenskommelse med statskontoret rörande med vilken procent av frankoteckensuppbörden ersättningen till postverket för befordran av tjänsteförsändelser skall utgå för tiden fr. o. m. den 1 juli innevarande år har ännu icke kunnat träffas. Så vitt nu kan bedömas synes emellertid ersättningen till postverket för befordran av tjänsteförsändelser för innevarande budgetår kunna beräknas till 27,7 miljoner kronor samt för nästkommande budgetår till 27,8 miljoner kronor.

Av inkomsterna under titeln Inkomster av tidningsrörelsen utgöras något mer än hälften av postavgifter vid postabonnemang å tidningar samt återstoden av avgifter för utgivarkorsband och tidningsbilagor. Om man bortser från den uppbördsökning, som föranletts av de fr. o. m. den 1 januari 1949 höjda postavgifterna, ha inkomsterna av avgifterna för postabonnemang å tidningar för budgetåret 1949/50 något minskat i förhållande till inkomsterna för budgetåret 1948/49. Inkomstminskningen stannade emellertid vid ca 0,3 procent. Då postavgifterna vid postabonnemang å tidning beräknas bl. a. på tidningens sammanlagda vikt under nästföregående helårsperiod, räknat fr. o. m. den 1 oktober t. o. m. den 30 september, torde man, sedan den särskilda papperskatten och papperstransoneringen avskaf-

fats, kunna räkna med en viss ökning av inkomsterna bl. a. på grund av ökning av tidningarnas vikt.

Inkomsterna av avgifterna för utgivarkorsband och tidningsbilagor för budgetåret 1949/50 ökade avsevärt i förhållande till inkomsterna för budgetåret 1948/49. Med bortseende från den uppbördsökning, som föranletts av de fr. o. m. den 1 januari 1949 höjda postavgifterna, uppgick inkomstökningen till ej mindre än ca 17,8 procent.

Inkomsterna för budgetåret 1951/52 under titeln Inkomster av tidningsrörelsen torde sålunda nu kunna beräknas till sammanlagt 17,6 miljoner kronor eller omkring 0,9 miljoner kronor mer än inkomsterna för budgetåret 1949/50 och 0,3 miljoner kronor mer än de beräknade inkomsterna för innevarande budgetår.

Postverkets inkomster av postgirorörelsen bestå dels av portoinkomster dels ock av ersättning för kostnaderna för girogöromålens handläggning vid generalpoststyrelsens bankavdelning och postanstalterna. Såsom framgår av tabellen har ersättningen för postgirorörelsen för budgetåret 1950/51 beräknats till ca 2,8 miljoner kronor mer än ersättningen under budgetåret 1949/50. För budgetåret 1951/52 ha inkomsterna kalkylerats till 20,5 miljoner kronor eller 0,6 miljoner kronor mindre än de beräknade inkomsterna för innevarande budgetår.

Inkomsterna å övriga inkomstitlar beräknas icke undergå större förändringar vare sig under innevarande eller nästkommande budgetår i förhållande till inkomsterna för budgetåret 1949/50, varför någon närmare motivering rörande beräkningen av inkomsterna å dessa titlar icke ansetts erforderlig.

Beräkningen av *utgifterna* har i enlighet med riksräkenskapsverkets direktiv i ovan åberopade skrivelse av den 25 sistlidne september verkställt under antagande, att den procentuella förhöjningen å avlöningarna kommer att utgå med 12 procent under hela budgetåret 1950/51 samt under budgetåret 1951/52. Vidare har hänsyn icke kunnat tagas till de avsevärda förändringar i nuvarande prisnivå, som torde vara att förvänta vid årsskiftet 1950/51. Under dessa förutsättningar beräknas postverkets utgifter under budgetåret 1950/51 komma att uppgå till ca 232,0 miljoner kronor, vilket belopp med omkring 1,4 miljoner kronor överstiger det belopp, som upptagits i den av Kungl. Maj:t för nyssnämnda budgetår fastställda driftkostnadsstaten. För budgetåret 1951/52 ha utgifterna beräknats till 236,7 miljoner kronor.

Enligt styrelsens beräkningar skulle alltså överskottet av postverkets rörelse komma att uppgå till, i avrundade tal, för budgetåret 1950/51 (254,0 — 232,0) 22,0 miljoner kronor och för budgetåret 1951/52 (256,8 — 236,7) 20,1 miljoner kronor.

Under åberopande av det anförda får generalpoststyrelsen föreslå, att inkomstöverskottet av postverkets rörelse i riksstaten för budgetåret 1951/52 enligt ovan angivna beräkningar upptages med ett belopp av 20 miljoner kronor.

Kostnaderna för budgetåret 1950/51 för en retroaktiv höjning av det rörliga tillägget i enlighet med de riktlinjer som uppdragits vid förhandlingar under sistlidne september månad mellan regeringen och statstjänstemännens huvudorganisationer, beräknas till ca 2,7 miljoner kronor. Vidare beräknas utgiftsökningen för sagda budgetår för en höjning fr. o. m. den 1 januari 1951 av det rörliga tillägget med 3 procent till ca 1,9 miljoner kronor. För nästkommande budgetår beräknas sistnämnda utgiftsökning uppgå till ca 4,7 miljoner kronor.»

I avbidan på statsmakternas prövning av frågan om storleken av det rörliga tillägget för tiden efter innevarande års utgång torde beräkningen av inkomsterna av affärsverken här få ske med utgångspunkt från nu gällande grunder för det rörliga tillägget, dock att hänsyn torde böra tagas till den redan beslutade retroaktiva förhöjningen av tillägget. Vidare måste riksräkenskapsverkets beräkning, vad angår inkomsterna av post- och telegrafverken samt statens järnvägar, baseras på nuvarande taxor.

I enlighet med det nu anförda har riksräkenskapsverket med ledning av generalpoststyrelsens kalkyler upptagit inkomsterna av postverket för vart och ett av budgetåren 1950/51 och 1951/52 till 20 000 000 kronor.

Telegrafverket.

De till statsverket inlevererade samt i räkenskaperna och i rikshuvudboken redovisade överskotten för telegrafverket för de senast förflutna fem budgetåren framgå av efterföljande uppställning, i vilken även medtagits de i riksstaten beräknade överskotten (miljoner kronor).

Budgetår	Drift- inkomster	Drift- kostnader	Överskott	Inlevererat till statsverket	Beräknat i riksstaten
1945/46	275·56	213·46	62·10	58·67	60·00
1946/47	294·43	240·24	54·19	57·46	45·00
1947/48	316·42	301·19	15·23	20·70	35·00
1948/49	365·07	322·89	42·18	32·23	45·00
1949/50	386·54	338·00	48·54	47·68	35·00

I riksstaten för innevarande budgetår har såsom inkomst av telegrafverket upptagits ett belopp av 45 miljoner kronor.

Med skrivelse till riksräkenskapsverket den 15 november 1950 har telegrafstyrelsen överlämnat avskrift av sitt till Kungl. Maj:t avgivna förslag till beräkning av det inkomstöverskott av telegrafverkets rörelse, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1951/52.

Telegrafstyrelsen beräknar vid tillämpning av oförändrade grunder för avsättningarna till värdeminskningsskonto och vid oförändrat löneläge överskottet å telegrafverkets rörelse till cirka 51 miljoner kronor för vart och ett av budgetåren 1950/51 och 1951/52. I anslutning till ett av styrelsen avgivet yttrande över 1948 års järnvägstaxekommittés förslag angående avskrivningsfrågan vid statens järnvägar har styrelsen emellertid upprepat sin föregående år hos Kungl. Maj:t gjorda framställning om medgivande att få göra extra avsättningar till värdeminskningsskonto med så stort belopp, att den därefter återstående delen av överskottet motsvarar statens ränteutgifter för i telegrafverket investerade lånemedel. Vid bifall till denna framställning skulle överskottet å telegrafverkets rörelse bli cirka 30 miljoner kronor för budgetåret 1950/51 och cirka 32 miljoner kronor för budgetåret 1951/52.

I sin underdåniga skrivelse anför telegrafstyrelsen följande:

»Telegrafverkets redovisade inkomster, driftkostnader och överskott för de fyra sista budgetåren samt motsvarande beräknade belopp — vid nu-

varande avlöningar — för budgetåren 1950/51 och 1951/52 framgå av efterföljande tablå.

Budgetår	Inkomster		Driftkostnader		Överskott	
	milj. kr.	ökning i %	milj. kr.	ökning i %	milj. kr.	i % av i medeltal disponerat kapital
<i>Verkliga belopp</i>						
1946/47	299·9	5·3	245·7	10·8	54·2	9·0
1947/48	322·5	7·6	307·3	25·1	15·2	2·2
1948/49	370·8	15·0	328·6	6·9	42·2	5·5
1949/50	393·6	6·1	345·1	5·0	48·5	5·7
<i>Beräknade belopp vid nuvarande lönenivå</i>						
1950/51	410·8	4·4	360·1	4·3	50·7	5·4
1951/52	430·6	4·8	379·0	5·2	51·6	5·1

För att få fram det verkliga nettoresultatet för statsverkets del av telegrafverkets rörelse skola de i förestående tablå upptagna överskottsbeloppen minskas med riksgäldskontorets ränteutgifter för i telegrafverkets anläggningar investerade lånemedel.

Budgetår	Telegrafverkets överskott milj. kr.	Statens ränteutgifter milj. kr.	Nettovinst för statsverket milj. kr.
<i>Verkliga belopp</i>			
1946/47	54·2	19·4	+ 34·8
1947/48	15·2	22·2	— 7·0
1948/49	42·2	24·6	+ 17·6
1949/50	48·5	27·0	+ 21·5
<i>Beräknade belopp vid nuvarande lönenivå</i>			
1950/51	50·7	29·8	+ 20·9
1951/52	51·6	32·3	+ 19·3

Ränteutgifterna ha beräknats efter den effektiva medelräntefoten å den fonderade statsskulden, varvid för budgetåren 1950/51 och 1951/52 har använts en medelräntefot av 3,2 procent.

I fråga om de för budgetåren 1950/51 och 1951/52 beräknade inkomsterna och driftkostnaderna får telegrafstyrelsen anföra följande.

Inkomsterna för budgetåren 1950/51 och 1951/52 ha beräknats under förutsättning dels att nuvarande inträdesavgifter bibehållas oförändrade, dels att abonnentökningen kommer att omfatta cirka 90 000 apparater per år, dels slutligen att trafiken kommer att utvecklas på i stort sett samma sätt som under den senaste tiden.

Vid bedömandet av siffrorna måste hänsyn tagas till att vissa taxehöjningar blevo genomförda under budgetåret 1947/48 dels i december 1947, dels fr. o. m. den 1 april 1948.

Driftkostnaderna ha för budgetåret 1950/51 upptagits i enlighet med den av Kungl. Maj:t för detta budgetår fastställda driftkostnadsstaten. För budgetåret 1951/52 ha kostnaderna blivit beräknade till 379,0 miljoner kronor. För båda åren har beräkningen avsett driftkostnadernas storlek vid nuvarande lönenivå och vid nuvarande grunder för avsättningar till värdeminskningsskonto.

Den överenskommelse, som har träffats angående utbetalning av ett retroaktivt lönetillägg till tjänstemän och pensionärer för senare halvåret 1950, kommer att öka telegrafverkets driftkostnader för budgetåret 1950/51 med cirka 3,2 miljoner kronor. Vad angår avlöningar och pensioner efter den 1 januari 1951 saknas ännu kännedom om hur pass stor löneökning som kan komma att bli beslutad. Vid sådant förhållande får telegrafstyrelsen inskränka sig till att meddela, att varje ökning av det rörliga tillägget med 3 enheter (från 12 till 15 % osv.) för telegrafverkets del kommer att innebära en utgiftsstegring, som för budgetåret 1950/51 (ett halvt år) kan beräknas till 2,4 miljoner kronor och för budgetåret 1951/52 till cirka 5,0 miljoner kronor. Hänsyn har därvid tagits till löneökningen icke blott för tjänstemän och pensionärer utan även för viss annan personal vid telegrafverket, vars ersättning sannolikt också måste höjas.

Enligt vad som upplysts är avsikten att löneförhöjningarna vid de affärsdrivande verken skola kompenseras genom i motsvarande mån höjda taxor. Intill dess klarhet har vunnits om storleken av de löneförhöjningar, som komma att genomföras fr. o. m. år 1951, samt om storleken av och tidpunkten för genomförandet av de taxehöjningar, som i anledning härav bliva nödvändiga, är det givetvis icke möjligt att företa någon exakt beräkning av överskottet för budgetåret 1951/52. Ej heller kan förutses i vad mån den utredning angående rundradiorörelsens ekonomi, som enligt Kungl. Maj:ts beslut skall utföras av telegrafstyrelsen och aktiebolaget Radiotjänst, kan komma att påverka överskottet. Man torde emellertid tills vidare kunna räkna med att överskottet för detta budgetår i stort sett skall komma att överensstämma med det under förutsättning av oförändrade löner ovan beräknade beloppet av cirka 51 miljoner kronor.

Emellertid vill telegrafstyrelsen i detta sammanhang påminna om det förslag till ökade avsättningar till värdepapperskonto, som styrelsen framlade i skrivelse den 15 november 1949 med beräkning av överskottet för telegrafverkets rörelse under budgetåret 1950/51.

Telegrafstyrelsen vill till detta uttalande foga den upplysningen, att en igångsatt utredning om storleken av de avsättningar till värdepapperskonto, som skulle behöva göras om man utgår från återanskaffningsvärdena, inom den närmaste tiden torde komma att färdigställas.

Telegrafstyrelsen hyser alltjämt den bestämda övertygelsen, att de avskrivningar i form av avsättningar till värdepapperskonto, som för närvarande göras vid telegrafverket, icke kunna anses vara tillräckliga. Styrelsen anser sig därför även i år böra upprepa sitt förra året avgivna förslag att telegrafverket åtminstone bör medgivas rätt att göra extra avsättningar till värdepapperskonto med så stort belopp, att det därefter återstående överskottet icke blir större än vad som svarar mot statsverkets utgifter för förräntning av de i telegrafverket investerade lånemedlen. Ett dylikt bemyndigande skulle ej heller behöva verka prejudicerande i fråga om huruvida avskrivningar för statsens affärsverk över huvud taget skola medges å återanskaffningsvärdena eller ej, eftersom bemyndigandet närmast kan betraktas såsom en parallell till de privata företagens rätt och möjlighet att under tider av gynnsamma ekonomiska konjunktioner göra avskrivningar på de bokförda anläggningens värdena i hastigare takt än anläggningarnas beräknade livstid i och för sig skulle betinga. Bemyndigandet bör enligt telegrafstyrelsens uppfattning helst ges redan för budgetåret 1950/51.

Eftersom enligt det föregående statsverkets ränteutgifter för budgetåret 1951/52 kunna beräknas till cirka 32 miljoner kronor skulle, vid bifall till

vad telegrafstyrelsen sålunda har föreslagit, överskottet i riksstaten för detta budgetår böra upptagas till detta belopp.»

Telegrafverkets inkomster och utgifter (utan saldering) för budgetåren 1947/48, 1948/49 och 1949/50 jämförda med beräknade inkomster och utgifter för budgetåren 1950/51 och 1951/52 framgå av följande sammanställning (miljoner kronor):

<i>Inkomster.</i>					
Telefoninkomster:	1947/48	1948/49	1949/50	1950/51 Beräknat	1951/52 Beräknat
Inträdes- och anläggningsavgifter	18·2	23·4	24·1	24·4	24·7
Abonnemangsavgifter	141·0	174·0	182·6	191·9	202·0
Samtalsavgifter	112·1	122·3	129·8	137·0	144·5
Telegrafinkomster	22·1	21·4	24·3	25·5	26·7
Radioinkomster:					
Radiolicensavgifter	19·7	20·4	21·1	21·6	22·0
Övriga radioinkomster	3·4	3·7	3·4	3·2	3·1
Diverse inkomster	6·0	5·6	8·3	7·2	7·6
Summa inkomster	322·5	370·8	393·6	410·8	430·6
Ökning från närmast föregående år av inkomster:					
absolut	22·6	48·3	22·8	17·2	19·8
i procent	7·5	15·0	6·1	4·4	4·8
<i>Utgifter.</i>					
Avlöningar, pensioner m. m.	150·3	155·3	158·6	162·4	166·6
Avsättning till värdeminskningsskonto	50·7	56·6	63·9	69·4	76·0
Övriga utgifter	106·3	116·7	122·6	128·3	136·4
Summa utgifter	307·3	328·6	345·1	360·1	379·0
Ökning från närmast föregående år av utgifter:					
absolut	61·6	21·3	16·5	15·0	18·9
i procent	25·1	6·9	5·0	4·3	5·2
Överskott	15·2	42·2	48·5	50·7	51·6

Riksräkenskapsverket har vid sin behandling av inkomsterna av postverket angivit förutsättningarna för sin beräkning av inkomsterna från telegrafverket, i vad avser telegrafverkets taxor samt det rörliga tillägget. I enlighet härmed torde inkomsterna av telegrafverket — med utgångspunkt från gällande avskrivningsnormer — böra upptagas till 48 000 000 kronor för budgetåret 1950/51 och till 50 000 000 kronor för budgetåret 1951/52.

Statens järnvägar.

De till statsverket inlevererade samt i räkenskaperna och i rikshuvudboken redovisade överskotten för statens järnvägar för de senast förflutna fem budgetåren framgå av efterföljande uppställning (miljoner kronor).

Budgetår	Drift- inkomster	Drift- kostnader	Överskott	Inlevererat till statsverket	Beräknat i riksstaten
1945/46	610·03	533·50	76·53	76·85	60·00
1946/47	626·56	566·70	59·86	64·50	40·00
1947/48	684·56	664·51	20·05	14·47	30·00
1948/49	811·35	751·82	59·53	59·05	40·00
1949/50	824·54	782·18	42·36	38·53	60·00

I riksstaten för innevarande budgetår har såsom inkomst av statens järnvägar upptagits ett belopp av 35 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 2 december 1950 med förslag till beräkning av den behållna inkomsten av statens järnvägar för budgetåret 1951/52 har järnvägsstyrelsen anfört följande:

»Nedan lämnas en sammanställning utvisande bokförda inkomster, utgifter och överskott, dels under kalenderåren 1938—1946, dels under budgetåren 1946/47—1949/50. (Ändringen av redovisningsperioden beror på räkenskapsårets omläggning från kalender- till budgetår från och med den 1/7 1946).

Å r	I n k o m s t e r a v				Summa in- komster	Summa ut- gifter	Summa över- skott
	Person- trafik	Gods- trafik	Lapp- lands- malm	Post- trafik m. m.			
M i l j o n e r k r o n o r							
1938	87·4	114·1	35·9	13·1	250·5	204·8	45·7
1939	94·7	139·9	34·4	14·2	283·2	211·5	71·7
1940	124·8	195·1	27·5	13·7	361·1	267·5	93·6
1941	153·0	247·4	23·1	13·5	437·0	321·5	115·5
1942	180·0	287·8	20·8	15·8	504·4	380·6	123·8
1943	206·2	298·1	26·7	15·9	546·9	415·2	131·7
1944	218·1	313·3	14·6	16·7	562·7	460·1	102·6
1945	228·2	319·2	5·7	17·0	570·1	492·2	77·9
1946	230·5	350·2	19·3	17·3	617·3	550·8	66·5
1946/47	231·8	346·3	22·4	17·6	618·1	558·2	59·9
1947/48	267·3	352·1	35·2	19·8	674·4	654·4	20·0
1948/49	316·4	400·0	57·9 ¹	24·3	798·6 ¹	739·1	59·5 ¹
1949/50	320·3	401·5	62·3	25·1	809·2	766·9	42·3

Som framgår av de anförda uppgifterna, ha statens järnvägars omslutningstal ökat kraftigt under ifrågavarande tidsperiod. Vad inkomsterna beträffar är ökningen i huvudsak att tillskriva dels statsbaneföretagets tillväxt genom införlivning av enskilda järnvägar och ökad trafik, dels höjda befordringsavgifter. Utgiftsökningarna sammanhånga — förutom med banätets utvidgning och den ökade trafiken — med höjda personallöner och pensioner samt ökade priser på driftsförnödenheter. Under åren efter 1943 ha utgifterna i stort sett vuxit snabbare än inkomsterna, med följd att överskotten successivt reducerats. Det särskilt låga överskottet under budgetåret 1947/48 förklaras främst därav, att personalkostnaderna vid nämnda budgetårs ingång undergingo en betydande stegring i samband med den då

¹ Härav 7 miljoner kronor beroende på omläggning av redovisningen av den s. k. fraktökningen för lapplandsmalm, varigenom övergångsåret tillförts sagda fraktökning för 1½ år.

ikraftträdande löne- och pensionsregleringen, medan den därav motiverade taxeregleringen ej trädde i kraft förrän den 1 januari resp. 1 februari 1948 för gods- resp. persontrafiken. Denna förskjutning hade till konsekvens att överskottet för nämnda budgetår blev så lågt som 20 miljoner kronor. Med undantag för detta extremt låga belopp ha överskotten, trots sin sjunkande tendens, hittills varit tillräckliga för förräntning av statskapitalet. Att så varit förhållandet beror dock till stor del på att avskrivningar verkställt på grundval av de historiska anskaffningskostnaderna och icke enligt de aktuella återanskaffningspriserna. Vid tillämpning av sistnämnda riktigare princip skulle intet eller endast ett mycket obetydligt överskott ha uppkommit under de senaste budgetåren.

För nu löpande budgetår föreligga för närvarande uppgifter om inkomster och utgifter fram till och med oktober, uppgifterna för sistnämnda månad äro dock ännu preliminära. I jämförelse med motsvarande tidsperiod föregående år te sig förhållandena som följer:

	Miljoner kronor	
	Juli—oktober	
	1949	1950
<i>Inkomster.</i>		
Persontrafik	123·2	121·4
Godstrafik	133·5	146·4
Lapplandsmalm (exkl. fraktökn.)	13·4	13·8
Posttrafik m. m.	6·7	6·7
Summa	277·0	288·3
<i>Utgifter (exkl. avskrivn.)</i>	229·4	234·8
<i>Driftöverskott</i>	47·6	53·5
Regleringar:		
fraktökning	6·0	7·5
avskrivning ¹	28·0	39·2
<i>Överskott efter regleringar</i>	25·6	21·8

Vid bedömningen av den utveckling, som indikeras av ovanstående uppgifter, bör beaktas att Trafikförvaltningen Östergötlands smalspåriga järnvägar, med en banlängd av 385 km, den 1 juli 1950 införlivades med statens järnvägar och att denna införlivning torde ha medfört cirka 1 procent ökning av de totala omslutningstalen.

Som synes ha persontrafikinkomsterna utvecklats i ogynnsam riktning. En dylik nedåtgående tendens har icke iakttagits på många år. Huvudanledningen till omslaget torde vara personbilsbeståndets snabba ökning. Även busstrafiken har emellertid expanderat.

Godstrafikinkomsterna uppvisa däremot en gynnsam utveckling, i det att totalinkomsterna under ovanstående fyra månader i år ligga 11,3 miljoner kronor eller 4 procent högre än i fjol. Denna förhållandevis stora godstrafik under och efter kriget har sin förklaring i den rådande högkonjunkturen. Transportbehoven ha ökat så mycket att statens järnvägars trafik, trots den betydande utvecklingen av biltrafiken under efterkrigsåren, i stort sett kunnat kvarbliva vid sin höga nivå. Under år 1949 inträdde en mindre nedgång i godstrafiken. Innevarande år har emellertid en återhämtning skett, vilken troligen står i samband med utrikeshandelns expansion.

Mot inkomstökningen står en ökning av utgifterna (före avskrivningar) med 5,4 miljoner kronor eller 2,4 procent. Som nedan kommer att framhållas

¹ Av det för resp. budgetår fastställda avskrivningsbeloppet påföres varje månad numera viss andel i förhållande till månadens överskott före avskrivning. Skillnaden i avskrivningsbelopp förklaras i huvudsak av att sistnämnda överskott 1950 varit större än föregående år.

kan man dock icke räkna med att den relativt gynnsamma relationen mellan inkomst- och utgiftsutvecklingen skall komma att bestå under budgetårets senare hälft.

Så länge den nuvarande högkonjunkturen blir bestående, torde man icke för statens järnvägars del behöva räkna med några större förändringar i den nu rådande trafiknivån. Konjunkturinstitutet har i sin senaste rapport som det mest sannolika utvecklingsalternativet för år 1951 angivit ett konjunkturläge med goda exportutsikter och fortsatt produktionsstegring inom landet i ungefär samma takt, som kunnat konstateras under de närmast föregående åren, men med betydande inflationsrisker. Under sådana förhållanden synes inkomstgivningen av statens järnvägars trafik under innevarande budgetår kunna beräknas bli något bättre än som tidigare antagits.

För budgetåret 1951/52 måste en prognos med nödvändighet bli osäkrare. Styrelsen anser sig dock i varje fall för närvarande sakna grundad anledning att för sistnämnda budgetår räkna med trafikinkomster av annan storleksordning än som nedan angivits för budgetåret 1950/51, allt under förutsättning av oförändrad taxenivå.

Vad utgiftssidan angår måste en överslagsberäkning i huvudsak baseras på den för budgetåret 1950/51 fastställda kostnadsstaten, vilken slutar på 782 miljoner kronor. Till denna summa är att lägga dels den stegring i personalutgifterna, vars inträdande är ofrånkomlig men vars storlek ännu är en öppen fråga, dels den ökning i de sakliga utgifterna, som kan bli en följd av redan inträdd och förväntad prisstegring beträffande kol, sliprar och andra förbrukningsartiklar. Enbart sistnämnda prisstegringar ha beräknats medföra en höjning av utgifterna för innevarande budgetår till 805 miljoner kronor. För budgetåret 1951/52 torde utgifterna av samma anledning böra uppräknas till i runt tal minst 830 miljoner kronor.

Under ovan antydda, i vad gäller tax- och löneläget orealistiska förutsättningar ha inkomster och utgifter samt överskott under de två aktuella budgetåren uppskattats till följande belopp (miljoner kronor)

<i>Inkomster</i>	1950/51	1951/52
Persontrafik	315	315
Godstrafik utom malm	430	430
Lapplandsmalm.....	70	70
Posttrafik m. m.	25	25
Summa	840	840
<i>Utgifter</i>	805	830
<i>Överskott</i>	35	10

De i denna sammanställning redovisade uppgifterna giva emellertid icke en fullt riktig bild av de motsebara driftresultaten. I ovan angivna utgiftsbelopp ingår nämligen icke det redan beslutade s. k. kompensationsstillägget, vilket föranleder en utgiftsökning om i runt tal 7,5 miljoner kronor. Vidare är att motse ökning av det rörliga tillägget på personallöner och pensioner i och med lönestoppets upphävande vid årsskiftet. En höjning av nämnda tillägg med 3 enheter från och med den 1 januari 1951 — varmed enligt av riksräkenskapsverket i förenämnda skrivelse meddelade direktiv bör räknas i detta sammanhang — och en motsvarande höjning av kollektivavtalslönerna skulle för statens järnvägar innebära en utgiftsökning om cirka 7,5 miljoner kronor under innevarande budgetår och 15 miljoner kronor under det därpå följande.

Styrelsen anser emellertid för sin del, att en större höjning av rörliga till-

lägget än vad riksräkenskapsverket angivit är att motse från och med ingången av år 1951. Med hänsyn härtill har inom styrelsen igångsatts undersökningar av möjligheterna att genom en taxehöjning åstadkomma balans i verkets ekonomi. Så som konkurrensförhållandena på transportmarknaden nu te sig och som de komma att förändras genom bortfallet vid årsskiftet av tilläggs-skattorna på drivmedel måste taxehöjningen nödvändigtvis begränsas utan att dock avkall göres på dess syfte. Det förslag till taxereglering, som för närvarande är under beredning, är bl. a. grundat på den förutsättningen, att vid bedömandet av frågan, huruvida det traditionella avkastningskravet uppfylles, skall tagas i beaktande icke blott det under riksstatistitlens järnvägar redovisade inkomstbeloppet utan också den del av statsverkets inkomster under rubriken trafikskatt, som härrör från statens järnvägars persontrafik. Styrelsen avser i enlighet härmed att i särskild skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om trafikskattens avskaffande från och med taxehöjningens ikraftträdande. I övrigt har styrelsen tänkt sig avgiftsregleringen i princip avpassad så, att den skulle dels möjliggöra avskrivningar efter den som riktig allmänt erkända nuvärdessprincipen dels medföra ett mot räntan å statskapitalet svarande överskott.

Sammanfattningsvis får styrelsen i anslutning till vad ovan anförts föreslå, att som överskott från statens järnvägar för innevarande budgetår räknas med det i riksstaten upptagna beloppet, 35 miljoner kronor, och att för budgetåret 1951/52 likaledes — åtminstone tills vidare — räknas med ett överskott av 35 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket har vid sin behandling av inkomsterna av postverket angivit förutsättningarna för sin beräkning av inkomsterna från statens järnvägar, i vad avser statens järnvägars taxor samt det rörliga tillägget. Vidare har riksräkenskapsverket såsom redan framhållits i det föregående ansett sig böra i sin inkomstberäkning utgå från nu gällande ordning i fråga om uttagande av trafikskatt. I enlighet härmed torde inkomsterna av statens järnvägar — med utgångspunkt från gällande avskrivningsnormer — böra upptagas till 30 000 000 kronor för budgetåret 1950/51 och till 10 000 000 kronor för budgetåret 1951/52.

Statens vattenfallsverk.

De till statsverket inlevererade samt i räkenskaperna och i rikshuvudboken redovisade överskotten för statens vattenfallsverk för de senast förflutna fem budgetåren framgå av efterföljande uppställning, i vilken även medtagits de i riksstaten beräknade överskotten (miljoner kronor).

Budgetår	Drift- inkomster	Drift- kostnader	Överskott	Inlevererat till statsverket	Beräknat i riksstaten
1945/46	109·41	65·83	43·58	41·24	38·00
1946/47	113·95	71·09	42·86	42·98	45·00
1947/48	130·25	111·72	18·53	15·86	40·00
1948/49	130·88	95·96	34·92	20·03	30·00
1949/50	146·71	95·25	51·46	38·42	15·00

I riksstaten för innevarande budgetår har såsom inkomst av statens vattenfallsverk upptagits ett belopp av 30 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 10 november 1950 angående beräkning av det inkomstöverskott å statens vattenfallsverks rörelse, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1951/52, har vattenfallsstyrelsen anfört följande:

»Fortfarande gäller vad som framhållits under de närmast föregående åren beträffande förutberäkning av kraftverkrörelsens överskott, nämligen att detta i hög grad påverkas av oförutsebara förhållanden. Kraftverkens överskott för budgetåret 1949/50, som för ett år sedan uppskattades till 24 200 000 kronor, uppgick sålunda i verkligheten, väsentligen tack vare goda vattenförhållanden, till 51 000 000 kronor. För budgetåret 1950/51 angav styrelsen förra året för alla rörelsegrenarna tillsammans en siffra av minst 25 000 000 möjligen 30 000 000 kronor; det senare beloppet upptogs i riksstaten. Sedan dess ha vattenförhållandena utvecklats sig gynnsamt, varför behovet av bränslealstrad och inköpt tillskottskraft nedgått betydligt. På grund härav anser styrelsen, att överskottet för innevarande budgetår i föreliggande läge bör uppskattas till minst 50 000 000 kronor. Sedvanliga brutto- och detaljsiffror angivas i nedanstående sammanställning.

För budgetåret 1951/52 leda de förutberäkningar, som nu kunna göras, till ett överskott av 45 000 000 kronor. Beräkningarna ha därvid ansetts bära för försiktighets skull baseras på något lägre vattentillgång än normalt. Hänsyn har därjämte tagits till den nu troliga förseningen av det andra maskinaggregatet i Harsprångets kraftstation, varigenom detta kanske icke kommer i drift förrän efter nästa vinters högbelastningstid. Sedvanlig reservation måste göras i fråga om onormala vattenförhållanden, ändringar av bränslepriser, ändrade konjunkturförhållanden och dylikt.

	Inkomster kronor	Driftkostnader kronor	Överskott kronor
Budgetåret 1950/51			
Kraftverk	146 500 000	96 700 000	49 800 000
Kanalverk	2 000 000	2 000 000	—
Fastighetsförvaltning	1 000 000	800 000	200 000
Summa	149 500 000	99 500 000	50 000 000
Budgetåret 1951/52			
Kraftverk	156 500 000	111 900 000	44 600 000
Kanalverk	2 200 000	2 000 000	200 000
Fastighetsförvaltning	1 000 000	800 000	200 000
Summa	159 700 000	114 700 000	45 000 000

Inkomsterna.

Beträffande kraftverkens inkomster för budgetåret 1951/52 har förutberäkning skett i anslutning till såväl den prognos rörande kraftbehovens utveckling, som ligger till grund för styrelsens anslagsäskanden, som den ökning i produktionsresurserna, vilken om intet oförutsett inträffar, inträder i förhållande till innevarande budgetår. Krafttransonering har förutsatts icke bli behöfvig. Icke heller har räknats med någon återverkan av försämrade konjunkturförhållanden på kraftavsättningen.

För kanalverket har räknats med viss trafikökning relativt vad som antogs föregående år, dock att siffrorna för budgetåret 1950/51 äro påverkade av Surteraset. För fastighetsförvaltningens inkomster ha inkomstbeloppen upptagits lägre än för ett år sedan på grund av minskad omfattning av tomtförsäljningarna.

Driftkostnaderna.

Ökningen av driftkostnaderna under budgetåret 1951/52 i förhållande till innevarande budgetår beror delvis på ökning av driftutgifterna för särskilda förvaltningsobjekt, de allmänna omkostnaderna och avsättningarna till värdeminskningsskonto i samband med rörelsens och anläggningarnas vidgade omfattning. I fråga om lönetillägg (rörligt tillägg) har för båda budgetåren räknats med att detta utgår med 12 procent. En ökning av det rörliga tillägget med 3 procent från och med den 1 januari 1951 skulle för budgetåren 1950/51 och 1951/52 förorsaka en merkostnad av 230 000 kronor resp. 475 000 kronor. Kostnaderna för en retroaktiv höjning av det rörliga tillägget i enlighet med de riktlinjer, som uppdragits vid förhandlingar under september månad detta år mellan regeringen och statstjänstemännens huvudorganisationer uppgår till 255 000 kronor.

I övrigt beror driftkostnadernas uppgång på ökning av bränslekostnaderna och kostnaderna för från främmande kraftverk inköpt kraft i anslutning till redan angivna förutsättningar i fråga om kraftavsättningens ökning och vattentillgången. Bränsleprisen ha antagits vara desamma, som de för närvarande föreliggande.

Levererbart överskott.

För budgetåret 1950/51 torde med hänsyn till de ekonomiska resultaten för budgetåren 1949/50 och 1950/51 kunna räknas med en inleverans av 50 000 000 kronor.

För budgetåret 1951/52 föreslås, att motsvarande inkomstbelopp upptages till 45 000 000 kronor.»

Statens vattenfallsverks inkomster och utgifter för budgetåren 1948/49 och 1949/50 jämförda med de för budgetåren 1950/51 och 1951/52 beräknade framgå av följande sammanställning (miljoner kronor).

	1948/49	1949/50	1950/51 Beräknat	1951/52 Beräknat
Inkomster.				
Kraftverk	127·18	143·21	146·50	156·50
Kanalverk	2·06	2·25	2·00	2·20
Fastighetsförvaltning	1·64	1·25	1·00	1·00
Summa	130·88	146·71	149·50	159·70
Utgifter	95·96	95·25	99·50	114·70
Överskott	34·92	51·46	50·00	45·00

Av vattenfallsstyrelsen såsom rörelsemedel kvarhållna överskottsmedel, vilka under budgetåret 1948/49 ökades från 18,5 miljoner kronor till 33,4 miljoner kronor, ha under budgetåret 1949/50 ökats med ytterligare 13 miljoner kronor till 46,4 miljoner kronor. Samtidigt förefanns vid utgången av sistnämnda budgetår ett outnyttjat belopp av den rörliga krediten hos riksgäldskontoret å 20 miljoner kronor samt en kontant behållning å 3,0 miljoner kronor. Det kan enligt riksräkenskapsverkets mening ifrågasättas, huruvida icke vattenfallsstyrelsen skulle under nu löpande budgetår såsom överskott från statens vattenfallsverk kunna utöver av styrelsen beräknade 50 miljoner kronor inleverera ytterligare 15 å 20 miljoner kronor

till statsverket. Enligt vad riksräkenskapsverket under hand inhämtat anser emellertid vattenfallsstyrelsen, att en sådan höjning av inleveransen av överskottsmedel under innevarande budgetår icke i nuvarande läge är möjlig utan en höjning av styrelsens rörliga kredit hos riksgäldskontoret. Riksräkenskapsverket har därför här funnit sig i avbidan på ytterligare överväganden i ämnet böra i förevarande avseende icke räkna med någon inleverans av överskottsmedel utöver vad vattenfallsstyrelsen förutsatt. I enlighet härmed och med utgångspunkt från de förutsättningar, som riksräkenskapsverket vid behandlingen av inkomsterna av postverket angivit för sin beräkning av inkomsterna från affärsverken, i vad avser det rörliga tillägget, beräknar riksräkenskapsverket i anslutning till vattenfallsstyrelsens kalkyler inkomsterna av statens vattenfallsverk till 50 000 000 kronor för budgetåret 1950/51 och till 45 000 000 kronor för budgetåret 1951/52.

Domänverket.

De bokförda inkomsterna och utgifterna för domänverket samt överskotten för de senast förflutna fem kalenderåren (för år 1948 efter vissa salderingar) jämte de i rikshuvudboken redovisade och de till statsverket inlevererade överskotten för motsvarande budgetår framgå av nedanstående uppställning, i vilken även medtagits de i riksstaten beräknade överskotten (miljoner kronor).

Räkenskapsår	Inkomster	Driftkostnader	Överskott	Budgetår	Överskott	Inlevererat till statsverket	Beräknat i riksstaten
1945	121·29	101·19	20·10	1945/46	15·99	20·32	24·00
1946	163·14	130·75	32·39	1946/47	35·53	32·39	20·00
1947	180·80	136·62	44·18	1947/48	37·55	44·18	30·00
1948	124·59	92·16	32·43	1948/49	32·51	32·43	35·00
1949	207·22	186·23	20·99	1949/50	29·03	20·99	30·00

I riksstaten för innevarande budgetår har såsom inkomst av domänverket upptagits ett belopp av 13 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 3 november 1950 har domänstyrelsen rörande beräkningen av ifrågakvarande titel för budgetåren 1950/51 och 1951/52 yttrat följande:

»Inkomsterna på riksstatstiteln Domänverket omfatta dels domänverkets egen rörelse, dels ock avkastningen av domänverkets aktier i Aktiebolaget Statens skogsindustrier.

Överskottet från domänverket för 1949 utgjorde i runt tal 33,5 miljoner kronor. Med anledning av att domänverkets rörelse under räkenskapsåret 1949 även påförts en extra avsättning till domänverkets förnyelsefond för återväxtkostnader med 12,5 miljoner kronor enligt förordnande i kungl. brev den 3 mars 1950 har av det redovisade överskottet endast 21 miljoner kronor inlevererats till statsverket. I överskottet ingick utdelning med 880 000 kronor på aktiekapitalet, 22 miljoner kronor, i Aktiebolaget Statens skogsindustrier.

Överskottet av domänverkets rörelse för budgetåret 1950/51 har i riks-

staten beräknats till 13 miljoner kronor. Svårigheter föreligga alltid att vid denna tidpunkt med större noggrannhet angiva det beräknade resultatet av rörelsen under 1950. Hittills ha innevarande höst inga auktioner hållits på rotstående virke från domänverkets skogar i Norrland utan köparna ha verkställt sina virkesinköp genom anbudsförfarande. Den huvudsakliga delen av dessa försäljningar kan ej avslutas, förrän köparna äga möjlighet taga ställning till vissa med det ekonomiska läget sammanhängande faktorer. På grundval av hittills verkställda eller preliminärt avslutade försäljningar av virke anser sig styrelsen, med reservation, kunna beräkna domänverkets överskott för 1950 till 20 miljoner kronor. Inleverering av överskottet kommer att ske före innevarande budgetårs utgång.

Storleken av det överskott, som kan komma att uppstå på domänverkets rörelse under 1951, ställer sig svårare att nu bedöma. Styrelsen anser sig dock böra räkna med avsevärt ökade inkomster. Med reservation för förändringar i det ekonomiska läget ävensom med hänsyn till pågående avtalsförhandlingar anser sig styrelsen för närvarande böra uppskatta domänverkets överskott för 1951 till 40 miljoner kronor. Häri ingår utdelningen på aktier i Aktiebolaget Statens skogsindustrier.

En retroaktiv höjning av det rörliga tillägget enligt de riktlinjer, som framkommit efter särskilda förhandlingar, kommer att medföra en ökning av administrationskostnaderna för 1950 med 0,3 miljoner kronor. En höjning från och med den 1 januari 1951 av det rörliga tillägget med 3 procent kommer att medföra en ökning av administrationskostnaderna för 1951 med 0,5 miljoner kronor.»

Av domänstyrelsen lämnade uppgifter rörande domänverkets bokförda respektive beräknade inkomster och utgifter (efter vissa salderingar) samt överskott för vart och ett av åren 1949—1951 framgå av efterföljande sammanställning.

	1949 Enligt bokslutet	1950 Beräknat	1951 Beräknat
Inkomster.			
Skogsdomänerna	135·4	121·3	158·9
Jordbruksdomänerna	5·4	4·8	5·0
Aktieutdelning	0·9	0·9	1·1
	Summa 141·7	127·0	165·0
Utgifter.			
Administration	20·2	20·7	21·3
Skogsdomänerna	75·1	67·5	80·9
Jordbruksdomänerna	5·6	4·8	4·8
Avsatt till förnyelsefonden	19·8	14·0	18·0
	Summa 120·7	107·0	125·0
Överskott	21·0	20·0	40·0

Domänstyrelsens förestående beräkning torde böra godtagas, tills säkrare hållpunkter erhållits för ett bedömande av resultatet av innevarande vinters virkesförsäljningar. I enlighet härmed och i överensstämmelse med de förutsättningar, som riksräkenskapsverket vid behandlingen av inkomsterna av postverket angivit för sin beräkning av inkomsterna av affärsverken, i vad avser det rörliga tillägget, upptar riksräkenskapsverket inkomsterna å före-

varande titel under budgetåret 1950/51 till 20 000 000 kronor samt föreslår, att titeln i riksstatsförslaget för budgetåret 1951/52 uppföres med ett belopp av 40 000 000 kronor.

II. Riksbanksfonden.

I en från riksbanken till riksräkenskapsverket den 3 oktober 1950 avlåten skrivelse har förevarande inkomstitel beräknats till 15 miljoner kronor för vart och ett av budgetåren 1950/51 och 1951/52.

Riksräkenskapsverket har i enlighet härmed upptagit inkomsterna från riksbanksfonden för budgetåret 1951/52 till 15 000 000 kronor.

III. Statens allmänna fastighetsfond.

Statens allmänna fastighetsfond omfattar tio delfonder, nämligen slottsbyggnadernas, fångvårdsstyrelsens, beskickningsfastigheternas, byggnadsstyrelsens, generaltullstyrelsens, Uppsala universitets, Lunds universitets, lotsstyrelsens, medicinalstyrelsens och karolinska sjukhusets delfonder. Allmänna fastighetsfonden tillkommande ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler skall i vad avser byggnadsstyrelsens delfond fastställas med ledning av de kalkylerade hyresvärdena för olika fastigheter, varefter överskottet beräknas såsom skillnaden mellan de å delfondens stat upptagna inkomsterna och utgifterna för delfonden. Beträffande övriga delfonder utom slottsbyggnadernas delfond gäller däremot, att ifrågavarande ersättning skall bestämmas så, att ett överskott erhålles motsvarande full förräntning av det å respektive delfonder disponerade statskapitalet. I olikhet mot övriga delfonder under fastighetsfonden avses slottsbyggnadernas delfond icke skola redovisa något överskott.

I skrivelse den 8 december 1950 har riksräkenskapsverket avgivit utlåtan över de av de särskilda förvaltningsmyndigheterna avgivna förslagen till stater för de olika delfonderna av allmänna fastighetsfonden samt därvid framlagt förslag till stat för fonden för budgetåret 1951/52. I enlighet med detta förslag skulle överskotten å de särskilda delfonderna upptagas till de i efterföljande sammanställning angivna beloppen (kronor):

Slottsbyggnadernas delfond	1 000
Fångvårdsstyrelsens delfond	345 000
Beskickningsfastigheternas delfond	445 000
Byggnadsstyrelsens delfond	10 577 000
Generaltullstyrelsens delfond	105 000
Uppsala universitets delfond	190 000
Lunds universitets delfond	310 000
Lotsstyrelsens delfond	55 000
Medicinalstyrelsens delfond	1 925 000
Karolinska sjukhusets delfond	335 000

Summa 14 288 000

Riksräkenskapsverket föreslår sålunda, att överskottet å statens allmänna fastighetsfond i riksstaten för budgetåret 1951/52 upptages till 14 288 000 kronor.

IV. Försvarets fonder.

Försvarets fastighetsfond. I en den 28 januari 1944 dagtecknad proposition, nr 76, har med hänsyn till att medelsanvisningar i fastighetsfonden skett i snabbare takt än som motsvarat den verkliga medelsåtgången, den tidigare använda beräkningsschablonen frångåtts. Enligt denna schablon beräknades överskottet till 4 procent å den kapitalbehållning vid ifrågavarande budgetårs ingång, som skulle föreligga, därest samtliga vid det föregående budgetårets ingång för investering disponibla medel hade förbrukats före förstnämnda tidpunkt. Den ändrade beräkningsmetoden innebar, att uppskattningen av överskotten baserades på en kapitalbehållning, som kunde förutses komma att närmare motsvara den som i verkligheten skulle komma att föreligga.

I skrivelse den 23 november 1950 har riksräkenskapsverket avgivit utlåtande över det av fortifikationsförvaltningen avgivna förslaget till stat för fastighetsfonden för budgetåret 1951/52, och därvid från angivna utgångspunkter beräknat överskottet till 20,35 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket föreslår sålunda, att överskottet å försvarets fastighetsfond för budgetåret 1951/52 upptages till 20 350 000 kronor.

Försvarets fabriksfond. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 23 oktober 1950 har fabriksstyrelsen beräknat överskottet från försvarets fabriksfond till 1 735 000 kronor för budgetåret 1950/51 och till 1 750 000 kronor för budgetåret 1951/52.

Riksräkenskapsverket föreslår, att överskottet från fabriksfonden i riksstaten för budgetåret 1951/52 upptages till 1 750 000 kronor.

V. Statens utlåningsfonder.

I särskilda skrivelser till riksräkenskapsverket ha bostadsstyrelsen, statskontoret, lantbruksstyrelsen, riksbanken och riksgäldskontoret uppskattat inkomsterna från de av dem förvaltade hithörande fonderna för budgetåret 1951/52 till respektive 10 200 951 kronor, 10 186 400 kronor, 1 400 000 kronor, 10 503 400 kronor och 477 600 kronor. Från generaltullstyrelsen och lotsstyrelsen har inhämtats, att avkastningen från av dem förvaltade båtlånefonder för samma budgetår uppskattats till 1 500 kronor respektive 110 000 kronor. Hithörande inkomster ha sålunda av vederbörande fondförvaltande myndigheter uppskattats till sammanlagt 32 879 851 kronor.

Med ledning av de sålunda framlagda beräkningarna har riksräkenskapsverket uppskattat överskotten från statens utlåningsfonder för budgetåret 1951/52 till sammanlagt 32 861 300 kronor. Beträffande överskottens fördelning å de olika fonderna får riksräkenskapsverket hänvisa till tabellbilagan (bilaga D).

VI. Fonden för låneunderstöd.

Enligt inhämtade upplysningar ha bostadsstyrelsen, statskontoret, lantbruksstyrelsen, riksbanken och riksgäldskontoret uppskattat avkastningen av respektive delfonder för budgetåret 1951/52 till härefter angivna belopp:

Bostadsstyrelsens delfond	820 000	kronor
Statskontorets delfond	17 400 000	»
Lantbruksstyrelsens delfond	7 000	»
Riksbankens delfond	585 000	»
Riksgäldskontorets delfond	1 265 000	»

Mot förestående beräkningar har riksräkenskapsverket intet annat att erinra än att beloppet för lantbruksstyrelsens delfond torde böra avjämnas till 5 000 kronor. Riksräkenskapsverket beräknar alltså inkomsterna under fonden för låneunderstöd för budgetåret 1951/52 till 20 075 000 kronor med den fördelning på delfonder, som anges i tabellbilagan (bilaga D).

VII. Fonden för statens aktier.

Å fonden för statens aktier voro vid utgången av budgetåret 1949/50 bokförda av staten ägda aktier i följande aktiebolag, nämligen: Aktiebolaget Aerotransport, Aktiebolaget Transitotrafik, Aktiebolaget Flygintressenter, Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag, Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet, Aktiebolaget Jordbrukarbanken, Aktiebolaget Industrikredit, Sveriges centrala restaurangaktiebolag, Svenska spannmålsaktiebolaget, Aktiebolaget Fjäråssand, Nya svenska stenkolsaktiebolaget Spetsbergen, Svenska penninglotteriet aktiebolag, Norrbottens järnverk aktiebolag, Aktiebolaget Svensk torvförädling, Svenska skifferoljeaktiebolaget, Aktiebolaget Tipstjänst, Aktiebolaget Ceaverken, Ruotivare gruvaktiebolag, Aktiebolaget Atomenergi och Aktiebolaget Statsgruvor.

I fråga om dessa å fonden för statens aktier bokförda aktieinnehav torde någon mera betydande avkastning under budgetåret 1951/52 kunna emotses endast från Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag, Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet, Aktiebolaget Jordbrukarbanken, Sveriges centrala restaurangaktiebolag och Aktiebolaget Statsgruvor. Med stöd av vissa lämnade upplysningar rörande det överskott, som kan tänkas bliva inlevererat till statsverket, beräknar riksräkenskapsverket dessa inkomster under budgetåret 1951/52 till ett belopp av 40 000 000 kronor.

VIII. Statens pensionsfonder.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 oktober 1950 har pensionsstyrelsen beräknat inkomsten av folkpensioneringsfonden för budgetåret 1950/51 till 26,4 miljoner kronor och för budgetåret 1951/52 till 26,0 miljoner kronor.

I särskilda skrivelser till riksräkenskapsverket ha statskontoret, statens pensionsanstalt och riksgäldskontoret beräknat inkomsterna av övriga såsom kapitalfonder redovisade pensionsfonder för budgetåret 1951/52 till respektive 4 130 000 kronor, 5 760 800 kronor och 18 000 kronor.

I anslutning till ovanstående beräkningar uppskattar riksräkenskapsverket inkomsterna från statens pensionsfonder under budgetåret 1951/52 till följande belopp, nämligen från folkpensioneringsfonden 26 000 000 kronor, från civila tjänstepensionsfonden 1 065 000 kronor, från militära tjänstepensionsfonden 140 000 kronor, från allmänna familjepensionsfonden 2 925 000 kronor, från statens pensionsanstalts pensionsfond 5 760 000 kronor samt från pensionsfonden för vissa riksdagens verk 20 000 kronor eller sammanlagt till 35 910 000 kronor.

IX. Diverse kapitalfonder.

Fonden för kreditgivning till utlandet. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 15 oktober 1950 har riksgäldskontoret beräknat avkastningen av denna fond till 18 miljoner kronor för vart och ett av budgetåren 1950/51 och 1951/52. Riksräkenskapsverket beräknar i enlighet härmed inkomsten å förevarande inkomsttitel för nästa budgetår till 18 000 000 kronor.

Övriga diverse kapitalfonder. I skrivelser till riksräkenskapsverket från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, lantbruksstyrelsen, statens reproduktionsanstalt och riksgäldskontoret ha lämnats de uppgifter beträffande avkastningen från övriga diverse kapitalfonder, som framgå av följande sammanställning:

	1950/51 Kronor	1951/52 Kronor
Fonden för förlag till statsverket (riksgäldskontoret)	60 000	50 000
Väg- och vattenbyggnadsverkets förrädsfond (väg- och vattenbyggnadsstyrelsen)	3 977 000	4 640 000
Fonden för Södertälje kanalverk (väg- och vattenbyggnadsstyrelsen)	— 46 000	— 30 000
Arrendeegnehemsfonden (lantbruksstyrelsen)	200 000	200 000
Statens reproduktionsanstalts fond (statens reproduktionsanstalt)	110 000	120 000
Summa	4 301 000	4 980 000

Riksräkenskapsverket har med stöd av förestående uppgifter beräknat inkomsttiteln övriga diverse kapitalfonder för budgetåret 1951/52 till ett avrundat belopp av 5 000 000 kronor.

I anslutning till vad sålunda anförts får riksräkenskapsverket föreslå, att driftbudgetens inkomster i förslaget till riksstat för budgetåret 1951/52 upptagas på sätt framgår av den härvid som bilaga D fogade specifikationen.

Slutresultatet av riksräkenskapsverkets beräkningar rörande driftbudgetens inkomster för budgetåret 1951/52 har i efterföljande tablå sammanställts med de redovisade inkomsterna för budgetåren 1948/49 och 1949/50 samt de av ämbetsverket nu uppskattade inkomstbeloppen för budgetåret 1950/51.

	Utfallet		Beräknat utfall	
	1948/49	1949/50	1950/51	1951/52
	Miljoner kronor			
<i>Egentliga statsinkomster:</i>				
Skatt å inkomst och förmögenhet m. m....	1 940	1 885	2 300	2 600
Övrig skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse	137	150	149	141
Automobilskattemedel	436	444	440	355
Tullar och acciser	1 714	1 640	1 746	1 865
Övriga egentliga statsinkomster.....	399	355	370	367
Säger	4 626	4 474	5 005	5 328
<i>Inkomster av statens kapitalfonder:</i>				
Statens affärsverksfonder.....	169	172	168	165
Övriga kapitalfonder.....	159	193	199	203
Säger	328	365	367	368
Tillsammans	4 954	4 839	5 372	5 696

Budgetåret 1949/50 uppvisar, såsom framgår av sammanställningen, en nedgång i inkomsterna. Det därpå följande budgetåret skulle enligt riksräkenskapsverkets beräkning komma att ge en betydande inkomststegring, vilken förutsattes komma att fortsätta under budgetåret 1951/52.

De inkomster, som hänföra sig till titeln skatt å inkomst och förmögenhet m. m., ha nedgått från 1 940 miljoner kronor under budgetåret 1948/49 till 1 885 miljoner kronor under budgetåret 1949/50 samt beräknas inflyta med 2 300 miljoner kronor under budgetåret 1950/51 och sedan stiga till 2 600 miljoner kronor under budgetåret 1951/52. Vid bedömandet av dessa inkomstsiffror får emellertid hänsyn tagas till att statsmakternas beslut om anstånd med erläggande av kvarstående skatt på grund av 1948 och 1949 års taxeringar medfört, att uppbörden av sådan skatt delvis överflyttats från budgetåret 1948/49 till budgetåret 1949/50 respektive från sistnämnda budgetår till budgetåret 1950/51. Därest sådan överflyttning ej skett, skulle inkomsterna å titeln under budgetåren 1948/49—1950/51 ha utgjort respektive 2 240, 1 825 och 2 060 miljoner kronor. Inkomsterna å titeln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. skulle alltså under denna förutsättning ha nedgått med omkring 400 miljoner kronor under budgetåret 1949/50 för att sedan åter stiga med över 200 miljoner kronor under budgetåret 1950/51 och ytterligare över 500 miljoner kronor under budgetåret 1951/52. Nedgången mellan budgetåren 1948/49 och 1949/50 förklaras främst därav, att den kvarstående skatt, som skulle ha erlagts under budgetåret 1948/49, var väsentligt högre än den kvarstående skatt, som skulle erlagts under budgetåret 1949/50, och att hälften av den i denna högre kvarstående skatt in-

gående kommunalskatten utbetalades till kommunerna först under budgetåret 1949/50. Hänsyn får också tagas till den skatt å inkomstökning, som jämlikt övergångsbestämmelserna till uppbördsförordningen uttagits för inkomståren 1945 och 1946. Det sammanlagda beloppet av påförd sådan skatt utgjorde omkring 140 miljoner kronor, och detta belopp inflöt i stort sett under budgetåret 1948/49, medan närmare hälften av den i beloppet ingående kommunalskatten utbetalades till kommunerna först under budgetåret 1949/50.

Andra inkomster än sådana som äro att hänföra till titeln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. uppgå tillsammansantagna för budgetåret 1948/49 till 3 014 miljoner kronor och för budgetåret 1949/50 till 2 954 miljoner kronor. Ifrågavarande inkomster beräknas av riksräkenskapsverket för budgetåret 1950/51 till 3 072 miljoner kronor och för budgetåret 1951/52 till 3 096 miljoner kronor samt förutsättas således under vart och ett av dessa budgetår inflyta med ej obetydligt högre belopp än under budgetåret 1949/50. Ökningen i inkomstillflödet förklaras främst av de under höstsessionen av 1950 års riksdag beslutade skärpningarna av vissa indirekta skatter samt av ökad uppbörd av tullmedel och tobaksskatt. Nu angivna inkomstökningar motvägas dock delvis av inkomstminskningar genom bortfallet av pappersskatten under slutet av budgetåret 1949/50 samt sänkning av bensinskatten från och med 1951 års ingång.

I handläggningen av detta ärende ha, förutom undertecknade, byråcheferna Ehnбом och Faxelius deltagit.

Stockholm den 8 december 1950.

Underdånigst

BERNT NEVRELL.

TURE WIDSTAM.

Page No. _____

Sl. No.	Name of the Candidate	Grade	Percentage
1	ABHIRAM K	B	75.00
2	ADARSH K	C	65.00
3	ADITHYAN K	A	85.00
4	ADITHYAN P	B	75.00
5	ADITHYAN R	C	65.00
6	ADITHYAN S	A	85.00
7	ADITHYAN T	B	75.00
8	ADITHYAN U	C	65.00
9	ADITHYAN V	A	85.00
10	ADITHYAN W	B	75.00
11	ADITHYAN X	C	65.00
12	ADITHYAN Y	A	85.00
13	ADITHYAN Z	B	75.00
14	ADITHYAN AA	C	65.00
15	ADITHYAN AB	A	85.00
16	ADITHYAN AC	B	75.00
17	ADITHYAN AD	C	65.00
18	ADITHYAN AE	A	85.00
19	ADITHYAN AF	B	75.00
20	ADITHYAN AG	C	65.00
21	ADITHYAN AH	A	85.00
22	ADITHYAN AI	B	75.00
23	ADITHYAN AJ	C	65.00
24	ADITHYAN AK	A	85.00
25	ADITHYAN AL	B	75.00
26	ADITHYAN AM	C	65.00
27	ADITHYAN AN	A	85.00
28	ADITHYAN AO	B	75.00
29	ADITHYAN AP	C	65.00
30	ADITHYAN AQ	A	85.00
31	ADITHYAN AR	B	75.00
32	ADITHYAN AS	C	65.00
33	ADITHYAN AT	A	85.00
34	ADITHYAN AU	B	75.00
35	ADITHYAN AV	C	65.00
36	ADITHYAN AW	A	85.00
37	ADITHYAN AX	B	75.00
38	ADITHYAN AY	C	65.00
39	ADITHYAN AZ	A	85.00
40	ADITHYAN BA	B	75.00
41	ADITHYAN BB	C	65.00
42	ADITHYAN BC	A	85.00
43	ADITHYAN BD	B	75.00
44	ADITHYAN BE	C	65.00
45	ADITHYAN BF	A	85.00
46	ADITHYAN BG	B	75.00
47	ADITHYAN BH	C	65.00
48	ADITHYAN BI	A	85.00
49	ADITHYAN BJ	B	75.00
50	ADITHYAN BK	C	65.00
51	ADITHYAN BL	A	85.00
52	ADITHYAN BM	B	75.00
53	ADITHYAN BN	C	65.00
54	ADITHYAN BO	A	85.00
55	ADITHYAN BP	B	75.00
56	ADITHYAN BQ	C	65.00
57	ADITHYAN BR	A	85.00
58	ADITHYAN BS	B	75.00
59	ADITHYAN BT	C	65.00
60	ADITHYAN BU	A	85.00
61	ADITHYAN BV	B	75.00
62	ADITHYAN BV	C	65.00
63	ADITHYAN BV	A	85.00
64	ADITHYAN BV	B	75.00
65	ADITHYAN BV	C	65.00
66	ADITHYAN BV	A	85.00
67	ADITHYAN BV	B	75.00
68	ADITHYAN BV	C	65.00
69	ADITHYAN BV	A	85.00
70	ADITHYAN BV	B	75.00
71	ADITHYAN BV	C	65.00
72	ADITHYAN BV	A	85.00
73	ADITHYAN BV	B	75.00
74	ADITHYAN BV	C	65.00
75	ADITHYAN BV	A	85.00
76	ADITHYAN BV	B	75.00
77	ADITHYAN BV	C	65.00
78	ADITHYAN BV	A	85.00
79	ADITHYAN BV	B	75.00
80	ADITHYAN BV	C	65.00
81	ADITHYAN BV	A	85.00
82	ADITHYAN BV	B	75.00
83	ADITHYAN BV	C	65.00
84	ADITHYAN BV	A	85.00
85	ADITHYAN BV	B	75.00
86	ADITHYAN BV	C	65.00
87	ADITHYAN BV	A	85.00
88	ADITHYAN BV	B	75.00
89	ADITHYAN BV	C	65.00
90	ADITHYAN BV	A	85.00
91	ADITHYAN BV	B	75.00
92	ADITHYAN BV	C	65.00
93	ADITHYAN BV	A	85.00
94	ADITHYAN BV	B	75.00
95	ADITHYAN BV	C	65.00
96	ADITHYAN BV	A	85.00
97	ADITHYAN BV	B	75.00
98	ADITHYAN BV	C	65.00
99	ADITHYAN BV	A	85.00
100	ADITHYAN BV	B	75.00

BILAGOR

ADITHYAN BV

ADITHYAN BV

ADITHYAN BV

ADITHYAN BV

ADITHYAN BV

Utfallet av driftbudgeten

Miljoner

	Beräk- nade belopp	Redo- visade belopp	Netto- mer- inkomst	Netto- brist
Allmänna budgeten.				
A. Egentliga statsinkomster:				
I. Skatter	3 974·85	3 674·50	—	300·35
II. Uppbörd i statens verksamhet	74·15	82·64	8·49	—
III. Folkpensionsavgifter	140·00	140·84	0·84	—
IV. Diverse inkomster	120·00	130·85	10·85	—
Säger för egentliga statsinkomster	4 309·00	4 028·83	20·18	300·35
B. Inkomster av statens kapitalfonder:				
I. Statens affärsverksfonder	157·00	172·64	15·64	—
II. Riksbanksfonden	—	10·00	10·00	—
III. Statens allmänna fastighetsfond	14·18	13·93	—	0·25
IV. Försvarets fonder	20·59	21·09	0·50	—
V. Statens utlåningsfonder	29·65	29·76	0·11	—
VI. Fonden för låneunderstöd	23·70	19·45	—	4·25
VII. Fonden för statens aktier	30·00	44·44	14·44	—
VIII. Statens pensionsfonder	31·69	30·93	—	0·76
IX. Diverse kapitalfonder	22·30	23·28	0·98	—
Säger för inkomster av statens kapitalfonder	329·11	365·52	41·67	5·26
Säger för allmänna budgeten	4 638·11	4 394·35	—	243·76
<i>Minskning av reservationer</i>	—	272·64		
Summa	4 638·11	4 666·99		
Specialbudgeterna.				
1. Automobilskattemedel	435·00	443·95	8·95	—
2. Bidrag till bank- och fondinspektionen	0·20	0·23	0·03	—
3. Bidrag till sparbanksinspektionen	0·18	0·18	—	—
4. Bidrag till försäkringsinspektionen	0·45	0·39	—	0·06
Säger för specialbudgeterna	435·83	444·75	8·92	
<i>Minskning av reservationer (automobilskattemedel)</i>	—	52·72		
Summa	435·83	497·47		
Sammanlagda driftbudgeten.				
Inkomster	5 073·94	4 839·10	—	234·84
<i>Minskning av reservationer</i>	—	325·36		
Tillsammans	5 073·94	5 164·46		

Bilaga A.

för budgetåret 1949/50.

kronor.

	Beräk- nade belopp	Redo- visade belopp	Netto- bespa- ring	Netto- merut- gift
Allmänna budgeten.				
A. <i>Egentliga statsutgifter:</i>				
I. Kungl. hov- och slottsstaterna	2·61	2·61	—	—
II. Justitiedepartementet	39·05	40·87	—	1·82
III. Utrikesdepartementet	25·43	30·57	—	5·14
IV. Försvarsdepartementet	796·53	953·51	—	156·98
V. Socialdepartementet	1 395·73	1 450·70	—	54·97
VI. Kommunikationsdepartementet.....	57·27	66·00	—	8·73
VII. Finansdepartementet	92·53	133·93	—	41·40
VIII. Ecklesiastikdepartementet.....	519·06	535·40	—	16·34
IX. Jordbruksdepartementet	390·59	401·05	—	10·46
X. Handelsdepartementet	56·32	62·69	—	6·37
XI. Inrikesdepartementet	286·86	295·86	—	9·00
XII. Folkhushållningsdepartementet	210·84	153·57	57·07	—
XIII. Pensionsväsendet	164·46	161·27	3·19	—
XIV. Oförutsedda utgifter	1·00	0·92	0·08	—
XV. Riksdagen och dess verk m. m.	10·65	9·89	0·76	—
Säger för egentliga statsutgifter	4 048·73	4 298·84	61·10	311·21
B. <i>Utgifter för statens kapitalfonder:</i>				
I. Luftfartsfonden	6·70	5·80	0·90	—
II. Riksgäldsfonden	313·00	315·27	—	2·27
III. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar..	47·43	93·20	—	45·77
IV. Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsför- luster	15·00	15·00	—	—
Säger för utgifter för statens kapitalfonder	382·13	429·27	0·90	48·04
Säger för allmänna budgeten	4 430·86	4 728·11	—	297·25
Överskott att tillföras statens budgetutjämningsfond	207·25	—61·12		
Summa	4 638·11	4 666·99		
Specialbudgeterna.				
1. Utgifter för vägväsendet m. m. att avräknas mot automobilskattemedlen.....	219·95	272·81	—	52·86
2. Avsättning till bankinspektionens, fondinspektionens och jordbrukskassetillsynens fonder.....	0·20	0·23	—	0·03
3. Avsättning till sparbanksinspektionens fond.....	0·18	0·18	—	—
4. Avsättning till försäkringsinspektionens fond	0·45	0·39	0·06	—
Säger för specialbudgeterna	220·78	273·61	—	52·83
Överskott å automobilskattemedlens specialbudget att till- föras statens budgetutjämningsfond	215·05	223·86		
Summa	435·83	497·47		
Sammanlagda driftbudgeten.				
Utgifter	4 651·64	5 001·72	—	350·08
Överskott att tillföras statens budgetutjämningsfond	422·30	162·74		
Tillsammans	5 073·94	5 164·46		

Inkomster å driftbudgeten budgetåren 1945/46—1949/50.

Tusental kronor.

	1945/46	1946/47	1947/48	1948/49	1949/50
Egentliga statsinkomster.					
<i>Skatter:</i>					
Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse:					
Preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m.	—	434 142·8	1 866 282·1	1 940 330·2	1 885 227·2
Inkomst- och förmögenhetsskatt ...	682 698·2	413 173·8	—	—	—
Värnskatt	530 372·0	30 632·8	—	—	—
Särskild skatt å förmögenhet	33 126·2	18 518·1	—	—	—
Krigskonjunkturskatt.....	50 210·6	139 581·2	19 966·8	—	—
Kupongskatt	—	—	6 481·2	5 092·1	3 334·9
Utskiftningsskatt och ersättningsskatt	1 350·2	5 635·9	3 069·3	— 575·4	3 202·7
Skogsvårdsavgifter.....	—	4 163·5	5 086·0	4 642·2	4 561·6
Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.....	127·3	151·4	198·1	194·3	211·3
Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt ¹	—	—	—	54 296·3	66 766·7
Arvsskatt och gåvoskatt ¹	—	—	70 293·5	—	—
Lotterivinstskatt ¹	—	—	26 249·0	27 152·4	27 992·4
Omsättnings- och expeditionsstämplor m. m. ¹	—	—	58 013·6	45 691·6	43 725·9
Stämpelmedel ¹	110 129·1	132 095·0	—	—	—
Säger för skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse	1 408 013·6	1 178 094·5	2 055 639·1	2 076 823·7	2 035 022·7
Automobilskattemedel:					
Fordonsskatt.....	54 851·9	70 846·3	77 975·7	84 293·2	92 019·5
Bensinskatt	28 352·1	131 977·3	185 403·6	351 700·7	351 926·3
Säger för automobilskattemedel	83 204·0	202 823·6	263 379·3	435 993·9	443 945·8
Tullar och acciser:					
Tullmedel.....	127 864·5	271 281·4	314 234·0	230 306·4	235 737·4
Allmän omsättningsskatt ²	357 677·1	292 221·4	—	—	—
Varuskatt ²	77 976·6	92 527·0	156 642·3	172 344·3	150 423·3
Pappersskatt	—	—	—	40 925·7	43 684·2
Trafikskatt	28 887·0	28 063·5	30 750·8	35 201·2	35 188·3
Tilläggs-skatter å bensin.....	12 791·7	—	—	—	—
Accis å silke.....	4 914·2	4 024·4	3 760·0	4 067·3	5 023·7
Accis å margarin och vissa andra fettvaror.....	11 112·6	8 099·1	18 042·8	21 377·8	7 804·4
Skatt å kaffe	23 624·5	24 560·2	15 082·1	12 373·5	4 892·5
Tobaksskatt	318 675·7	354 122·9	397 097·7	442 452·6	424 217·4
Brännvinstillverknings-skatt	23 013·8	18 876·8	20 804·9	34 162·8	20 391·3
Rusdrycksförsäljningsmedel av parti-handelsbolag	35 176·9	34 323·7	33 876·8	38 756·5	26 745·2
Rusdrycksförsäljningsmedel av detalj-handelsbolag	30 115·1	54 135·8	40 828·5	33 611·5	30 318·1
Omsättnings- och utskänknings-skatt å spritdrycker	321 842·9	351 629·4	407 024·9	471 315·1	475 262·6
Omsättnings- och utskänknings-skatt å vin	24 293·3	30 338·8	34 726·1	37 759·0	36 515·4
Maltdrycksskatt	42 130·8	45 964·2	55 786·2	66 606·4	67 794·3
Skatt å läskedrycker	14 027·6	15 490·2	23 246·3	29 336·5	30 385·6
Statlig nöjesskatt.....	18 061·6	16 703·7	26 731·4	43 652·1	45 097·5
Säger för tullar och acciser	1 472 185·9	1 642 362·5	1 578 634·8	1 714 243·7	1 639 481·2
Säger för skatter	2 963 403·5	3 023 280·6	3 897 653·2	4 227 066·3	4 118 449·7

¹ Titlarna arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt, lotterivinstskatt samt omsättnings- och expeditionsstämplor m. m. motsvaras i riksstaten för budgetåret 1946/47 och tidigare av titeln stämpelmedel. I riksstaten för budgetåret 1947/48 motsvaras titeln arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt av titeln arvsskatt och gåvoskatt.

² Allmän omsättningsskatt redovisas budgetåret 1947/48 under titeln varuskatt.

	1945/46	1946/47	1947/48	1948/49	1949/50
<i>Uppbörd i statens verksamhet:</i>					
Vattendomstolsavgifter	37·2	107·0	113·1	69·1	76·7
Inkomster vid fångvården	983·2	601·6	1 499·2	830·3	1 125·5
Inkomster vid statens uppfostrings- anstalt å Bona	69·2	95·3	61·1	—	—
Inkomster vid sjökarteverket	245·9	250·4	266·3	247·3	288·6
Inkomster vid garnisonssjukhusen	1 901·2	2 415·3	2 264·2	—	—
Inkomster vid militärapoteket	1 025·3	1 183·5	—	—	—
Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet	2 298·0	2 393·7	3 218·2	3 844·8	4 464·3
Bidrag till pensionsstyrelsen	41·9	34·6	39·0	42·4	115·5
Inkomster vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården ¹	—	312·3	262·8	220·4	219·8
Inkomster vid statens skyddshem ¹	404·5	—	—	—	—
Inkomster vid statens geotekniska in- stitut	326·6	288·1	338·2	449·6	351·6
Förrättningsavgifter vid statens bilin- spektion	—	—	—	1 164·5	1 336·6
Inkomster vid väg- och vattenbyggnads- verket	—	—	—	736·8	840·8
Avgifter för besiktning av motorfordon	2 830·8	3 588·4	2 708·5	—	—
Avgifter för registrering av motorfordon	1 167·8	1 513·3	1 493·0	1 502·1	1 998·2
Inkomster vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	302·0	326·6	1 227·2	1 591·3	1 621·8
Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet	18·3	18·3	18·3	22·6	24·4
Inkomster vid länsarkitektorganisatio- nen	768·4	780·4	891·1	789·5	829·9
Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m.	41·0	41·0	41·0	41·0	41·0
Inkomst av myntning och justering ..	12 959·8	16 951·9	11 055·9	11 159·3	8 900·4
Kontrollstämpelmedel	718·5	977·1	851·3	704·4	705·1
Bidrag till bank- och fondinspektionen	166·8	188·2	193·6	191·6	231·4
Bidrag till sparbanksinspektionen	137·5	150·6	162·8	171·0	180·1
Bidrag för tillsyn över sparbankerna ..	231·0	245·9	249·1	257·5	262·6
Inkomster vid tandläkarhögskolorna ..	362·5	380·7	130·1	74·4	54·5
Avgifter vid läroverken m. m.	1 811·4	1 648·5	—	—	—
Avgifter för granskning av biografbilder	257·3	273·6	280·4	278·5	265·2
Inkomster vid lantbruksnämnderna ..	—	—	—	163·1	2 1 037·0
Inkomster vid lantbruksingenjörsgorga- nisationen ³	191·3	353·2	439·3	457·8	—
Inkomster vid statens veterinärmedi- cinska anstalt	295·2	339·3	431·2	453·9	552·7
Inkomster vid statens centrala frö- kontrollanstalt	691·1	776·3	722·0	761·8	1 032·8
Inkomster vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt	157·2	122·3	117·0	173·9	163·5
Inkomster vid lantmäteriets distrikts- organisation	—	—	575·3	2 838·4	3 532·9
Inkomster vid rikets allmänna kartverk	153·5	209·6	291·3	354·3	456·4
Avgifter för statskontroll å krigsmate- rieltillverkningen	15·0	14·0	18·1	17·7	18·5
Inkomster vid statens provningsanstalt	612·2	681·8	916·0	1 007·8	1 133·7
Inkomster vid flygtekniska försöksan- stalten	214·5	273·0	382·9	564·4	854·6
Fyr- och båkmedel	2 560·8	2 837·5	4 138·2	3 609·6	4 334·3
Lotspenningar	5 333·4	4 098·4	5 117·0	4 750·2	4 774·9
Inkomster vid statens skeppsprovnings- anstalt	245·0	273·0	335·0	302·5	346·6

¹ Titeln inkomster vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården motsvaras i riksstaten för budgetåret 1945/46 av titeln inkomster vid statens skyddshem.

² Jfr not 3.

³ Redovisas från och med budgetåret 1949/50 under titeln inkomster vid lantbruksnämnderna.

	1945/46	1946/47	1947/48	1948/49	1949/50
Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	3 221·3	3 547·8	4 027·6	3 939·5	3 952·8
Avgifter för registrering i föreningsm. fl. register	338·1	334·9	290·7	268·3	266·9
Bidrag till försäkringsinspektionen...	289·9	325·1	362·1	446·1	392·4
Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter	206·1	276·4	299·5	266·1	348·1
Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium	1 249·6	995·4	1 002·4	1 269·1	1 358·3
Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	75·9	88·6	110·5	153·6	182·1
Inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium	52·6	86·5	52·2	65·8	65·0
Inkomster vid statens sinnessjukhus ..	17 105·0	17 334·9	19 075·5	21 424·3	21 985·5
Inkomster vid statens skol- och yrkeshem på Salbohed och i Vänersborg ¹	—	—	—	—	83·4
Inkomster vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa ¹	103·6	92·8	88·0	85·2	—
Inkomster vid statens anstalt för fallandesjuka	254·4	261·6	229·1	283·7	251·8
Inkomster vid statens institut för folkhälsan	224·0	259·6	275·3	273·8	290·4
Inkomster vid karolinska sjukhuset ..	5 401·7	5 417·4	5 959·2	7 666·5	8 446·1
Inkomster vid serafimerlasarettet	2 584·2	2 798·8	3 269·0	3 287·2	3 645·0
Vissa licensavgifter m. m.	2 497·0	393·0	277·2	229·9	—
<i>Säger för uppbörd i statens verksamhet</i>	73 178·7	76 957·5	76 168·0	79 502·9	83 439·7
<i>Folkpensionsavgifter</i>	66 737·6	67 017·5	100 000·0	168 900·7	140 840·5
<i>Diverse inkomster:</i>					
Bötesmedel	5 654·2	6 089·4	6 178·5	5 891·2	6 693·8
Totalisatormedel	5 895·7	6 776·1	8 960·8	8 669·9	7 460·9
Tipsmedel	10 864·0	16 027·0	17 046·9	49 969·9	35 702·1
Lotterimedel	39 350·4	45 265·2	50 070·5	74 400·4	75 983·1
Övriga diverse inkomster	8 308·5	—4 345·3	22 522·4	11 890·2	5 014·6
<i>Säger för diverse inkomster</i>	70 072·8	69 812·4	104 779·1	150 821·6	130 854·5
<i>Säger för egentliga statsinkomster</i>	3 173 392·6	3 237 068·0	4 178 598·3	4 626 291·5	4 473 584·4
Inkomster av statens kapitalfonder.					
<i>Statens affärsverksfonder:</i>					
Postverket	43 970·0	39 088·4	12 350·4	24 701·2	27 013·3
Telegrafverket	58 668·9	57 455·3	20 695·8	32 228·6	47 683·4
Statens järnvägar	76 852·0	64 500·1	14 466·1	59 046·2	38 531·8
Statens vattenfallsverk	41 235·8	42 977·3	15 856·1	20 028·6	38 422·4
Domänverket	20 321·4	32 392·4	44 177·2	32 435·0	20 991·9
<i>Säger för statens affärsverksfonder</i>	241 048·1	236 413·5	107 545·6	168 439·6	172 642·8
<i>Riksbanksfonden</i>	7 000·0	—	—	—	10 000·0
<i>Statens allmänna fastighetsfond</i>	12 774·6	11 821·4	12 268·3	12 758·2	13 930·9
<i>Försvarets fonder:</i>					
Försvarets fastighetsfond	15 167·3	16 776·5	17 678·6	18 485·9	19 044·0
Försvarets bostadsanskaffningsfond ..	217·4	211·7	220·6	164·3	104·7
Försvarets fabriksfond	1 757·6	2 227·1	1 925·7	2 015·3	1 936·8
<i>Säger för försvarets fonder</i>	17 142·3	19 215·3	19 824·9	20 665·5	21 085·5

¹ Titeln inkomster vid statens skol- och yrkeshem på Salbohed och i Vänersborg motsvaras i riksstaten för budgetåret 1948/49 och tidigare av titeln inkomster vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa.

	1945/46	1946/47	1947/48	1948/49	1949/50
<i>Statens utlåningsfonder:</i>					
Värnpliktslånefonden	—	—	—	—	—
Statens bostadslånefond	209·3	147·1	115·6	90·9	73·2
Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	30·0	25·1	19·8	17·1	14·7
Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer	4 105·6	5 759·6	7 343·7	8 895·5	9 454·5
Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen	402·0	342·0	288·8	260·9	235·6
Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden	659·9	756·3	911·1	1 086·2	1 175·3
Lånefonden för bostadsbyggande	—	—	92·1	754·0	2 522·8
Lånefonden för lantarbetarbostäder ..	3·0	1·9	1·6	1·4	1·2
Statens bosättningslånefond	1 361·3	1 434·1	1 570·2	1 662·0	1 701·0
Lånefonden för anskaffning av motorvagnar m. m. åt enskilda järnvägar ..	16·7	19·5	11·7	21·8	2·0
Vattenkraftslånefonden	183·5	165·9	186·3	164·0	157·9
Luftfartslånefonden	85·1	126·1	382·7	395·2	1 790·8
Tullverkets båtlånefond	10·3	9·8	10·0	2·5	2·5
Statens lånefond för universitetsstudier ..	0·9	2·0	4·8	9·0	14·6
Allmänna studielånefonden	54·6	53·0	52·0	53·8	57·7
Lånefonden för inköp av avelshingstar av ardenneras	0·1	—	—	—	—
Lånefonden för inköp av avelsston av nordsvensk ras	0·3	0·2	—	—	—
Statens lånefond för hästavelsns befrämjande	—	—	—	1·1	0·7
Statens kaninavelslånefond	—	—	—	—	—
Statens fjäderfållånefond	0·4	0·2	0·1	—	—
Gödselvärdslånefonden	23·4	18·7	23·5	14·9	15·2
Statens kalkbrukslånefond	7·8	7·2	6·6	6·1	5·5
Statens fruktodlingslånefond	0·1	0·1	0·1	0·1	0·1
Frukt- och potatislagerhusfonden	0·1	0·1	16·9	43·6	59·8
Statens mejerilånefond	43·8	24·4	8·3	4·5	4·2
Jordbrukets maskinlånefond	193·2	262·2	403·6	555·7	666·0
Spannmålslagerhusfonden	136·2	131·7	157·1	129·7	165·4
Spannmålskreditfonden	1·1	1·4	—	—	—
Statens sekundärlånefond för jordbrukare	620·0	594·9	570·5	551·7	510·0
Statens slakterilånefond	5·1	4·9	4·6	4·3	4·0
Kraftledningslånefonden	170·7	109·2	122·6	133·6	131·0
Elektrifieringslånefonden	2·2	1·7	1·3	0·9	0·5
Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift	54·5	13·7	1·6	0·7	0·1
Egnahemslånefonden	9 608·4	9 352·0	9 382·5	9 021·2	8 887·8
Arrendelånefonden	1·2	1·1	1·0	3·9	1·2
Arbetarsmåbrukslånefonden	1·2	0·7	1·0	0·2	1·9
Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostadsförbättringslånefond ..	4·4	10·0	3·6	9·1	3·0
Kolonisternas kreaturs- och redskapslånefond	0·9	0·2	0·1	—	0·2
Kronotorparnas inventarielånefond ..	—	—	—	—	—
Statens avdiktningsslånefond	1 510·6	1 517·7	1 535·7	1 401·0	1 403·7
Täckdikningslånefonden	146·0	134·7	141·8	98·3	105·0
Bevattningsslånefonden	2·8	4·2	4·3	4·4	4·4
Allmänna nyodlingsfonden	0·3	0·1	0·2	0·2	0·4
Norrländska nyodlingsfonden	0·1	—	0·1	—	—
Fiskerilånefonden	89·1	91·7	77·0	85·8	95·7
Statens fiskredskapslånefond	—	—	—	—	—
Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för fiskebåtar	—	—	—	—	—
Kommunskogslånefonden	1·0	1·0	1·0	1·0	1·0
Virkesmätningsslånefonden	—	—	—	—	—

	1945/46	1946/47	1947/48	1948/49	1949/50
Skogsväglånefonden.....	1·2	1·2	1·2	1·2	1·2
Statens skogslånefond.....	—	—	—	—	—
Hemslöjdslånefonden	5·7	11·0	24·5	127·8	228·9
Industrilånefonden	65·7	42·8	171·1	22·8	21·1
Statens hantverkslånefond.....	21·0	25·1	31·1	41·1	45·6
Fonden för hantverks- och småindustri- kredit	1·3	4·4	9·3	12·1	11·9
Rederilånefonden	—	—	—	—	—
Statens lånefond för den mindre skepps- farten	10·7	11·5	8·3	7·1	15·3
Statens sekundärlånefond för rederi- näringen	69·6	67·4	96·8	95·9	94·4
Statens lånefond för anskaffande av gasgeneratorer för vissa fartyg	0·9	0·5	0·1	—	—
Lotsverkets båtlånefond.....	46·7	47·4	49·7	55·4	70·0
<i>Säger för statens utlåningsfonder</i>	19 970·0	21 337·7	23 847·6	25 849·7	29 759·0
<i>Fonden för låneunderstöd .....</i>	9 101·6	13 642·2	17 947·5	17 193·5	19 449·0
<i>Fonden för statens aktier:</i>					
Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag..	1 348·5	10 188·8	19 115·7	} 28 071·6	} 44 442·0
Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet	1 595·0	1 595·0	1 595·0		
Aktiebolaget Jordbrukarbanken	995·5	1 194·6	1 194·6		
Övriga aktiebolag	6·2	377·5	763·3		
<i>Säger för fonden för statens aktier</i>	3 945·2	13 355·9	22 668·6	28 071·6	44 442·0
<i>Statens pensionsfonder:</i>					
Folkpensioneringsfonden	28 832·0	28 585·9	28 093·2	27 304·0	26 476·8
Civila tjänstepensionsfonden.....	1 189·5	1 170·8	1 178·1	1 151·9	1 120·0
Militära tjänstepensionsfonden.....	155·9	142·6	146·6	146·6	145·2
Allmänna familjepensionsfonden	3 576·3	3 381·8	3 333·6	3 242·9	3 166·2
Pensionsfonden för vissa riksdagens verk.....	22·3	21·0	6·1	20·3	19·7
<i>Säger för statens pensionsfonder</i>	33 776·0	33 302·1	32 757·6	31 865·7	30 927·9
<i>Diverse kapitalfonder .....</i>	10 038·5	19 680·1	22 339·6	22 821·4	23 283·1
<i>Säger för inkomster av statens kapitalfonder</i>	354 796·3	368 768·2	259 199·7	327 665·2	365 520·2
Summa	3 528 188·9	3 605 836·2	4 437 798·0	4 953 956·7	4 889 104·6

**Beräkning rörande utfallet av driftbudgetens inkomstsida för
budgetåret 1950/51.**

	I riksstaten beräknat belopp	Beräknat utfall	Brist att ersättas av budgetut- jämnings- fonden	Merin- komst att tillföras budgetut- jämnings- fonden
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
A. Egentliga statsinkomster.				
I. Skatter:				
1. Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse:				
a. Skatt å inkomst och förmögenhet m. m., <i>bevillning</i>	2 200 000 000	2 300 000 000	—	100 000 000
b. Kupongskatt, <i>bevillning</i>	5 000 000	3 500 000	1 500 000	—
c. Utskiftningsskatt och ersättnings-skatt, <i>bevillning</i>	1 000 000	7 300 000	—	6 300 000
d. Skogsvårdsavgifter, <i>bevillning</i> ..	4 600 000	4 600 000	—	—
e. Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, <i>be- villning</i>	200 000	200 000	—	—
f. Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt, <i>bevillning</i>	55 000 000	57 000 000	—	2 000 000
g. Lotterivinstskatt, <i>bevillning</i>	28 000 000	29 000 000	—	1 000 000
h. Omsättnings- och expediti- stämplor m. m., <i>bevillning</i>	43 000 000	48 000 000	—	5 000 000
2. Automobilskattemedel:				
a. Fordonsskatt, <i>bevillning</i>	100 000 000	100 000 000	—	—
b. Bensinskatt, <i>bevillning</i>	300 000 000	340 000 000	—	—
3. Tullar och acciser:				
a. Tullmedel, <i>bevillning</i>	220 000 000	290 000 000	—	70 000 000
b. Varuskatt, <i>bevillning</i>	150 000 000	170 000 000	—	20 000 000
c. Trafikskatt, <i>bevillning</i>	35 000 000	35 000 000	—	—
d. Accis å margarin och vissa andra fettvaror, <i>bevillning</i>	3 500 000	3 500 000	—	—
e. Skatt å kaffe, <i>bevillning</i>	10 000 000	14 000 000	—	4 000 000
f. Tobaksskatt, <i>bevillning</i>	430 000 000	450 000 000	—	20 000 000
g. Brännvinstillverkningskatt, <i>be- villning</i>	20 000 000	19 000 000	1 000 000	—
h. Rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag, <i>bevillning</i> ..	20 000 000	21 000 000	—	1 000 000
i. Rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag, <i>bevillning</i> .	30 000 000	33 500 000	—	3 500 000
j. Omsättnings- och utskänknings- skatt å spritdrycker, <i>bevillning</i>	480 000 000	525 000 000	—	45 000 000
k. Omsättnings- och utskänknings- skatt å vin, <i>bevillning</i>	36 000 000	38 000 000	—	2 000 000
l. Maltdrycks-skatt, <i>bevillning</i>	67 000 000	70 000 000	—	3 000 000
m. Skatt å läskedrycker, <i>bevillning</i>	30 000 000	32 000 000	—	2 000 000
n. Statlig nöjesskatt, <i>bevillning</i>	45 000 000	45 000 000	—	—
Säger för skatter	4 313 300 000	4 635 600 000	2 500 000	284 800 000

	I riksstaten beräknat belopp	Beräknat utfall	Brist att ersättas av budgetut- jämnings- fonden	Merin- komst att tillföras budgetut- jämnings- fonden
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
II. Uppbörd i statens verksamhet:				
1. Vattendomstolsavgifter	50 000	50 000	—	—
2. Inkomster vid fångvården	1 000 000	1 000 000	—	—
3. Inkomster vid sjökarteverket	200 000	200 000	—	—
4. Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet	4 600 000	5 100 000	—	500 000
5. Bidrag till pensionsstyrelsen	45 000	125 000	—	80 000
6. Inkomster vid statens skolor tillhö- rande barna- och ungdomsvården	325 000	325 000	—	—
7. Inkomster vid statens geotekniska institut	300 000	325 000	—	25 000
8. Förrättningsavgifter vid statens bil- inspektion	1 200 000	1 500 000	—	300 000
9. Inkomster vid väg- och vatten- byggnadsverket	500 000	500 000	—	—
10. Avgifter för registrering av motor- fordon	1 500 000	2 300 000	—	800 000
11. Inkomster vid Sveriges meteorolo- giska och hydrologiska institut.	1 500 000	1 600 000	—	100 000
12. Bidrag till statens bränslekontrol- lerande verksamhet	23 000	25 000	—	2 000
13. Inkomster vid länsarkitektsorgani- sationen	850 000	850 000	—	—
14. Avgifter för kontroll å handeln med skattefria sprit m. m.	41 000	41 000	—	—
15. Inkomst av myntning och justering	7 000 000	7 500 000	—	500 000
16. Kontrollstämpelmedel	600 000	650 000	—	50 000
17. Bidrag till bank- och fondinspek- tionen	185 000	230 000	—	—
18. Bidrag till sparbanksinspektionen .	190 000	190 000	—	—
19. Bidrag för tillsyn över sparbankerna	270 000	270 000	—	—
20. Inkomster vid tandläkarhögskolorna	20 000	20 000	—	—
21. Avgifter för granskning av biograf- bilder	270 000	270 000	—	—
22. Inkomster vid lantbruksnämnderna	950 000	1 000 000	—	50 000
23. Inkomster vid statens veterinär- medicinska anstalt	450 000	525 000	—	75 000
24. Inkomster vid statens centrala frö- kontrollanstalt	900 000	900 000	—	—
25. Inkomster vid statens lantbruks- kemiska kontrollanstalt	175 000	175 000	—	—
26. Inkomster vid lantmåteriets dis- triktsorganisation	4 200 000	4 200 000	—	—
27. Inkomster vid rikets allmänna kart- verk	400 000	400 000	—	—
28. Avgifter för statskontroll å krigs- materieltillverkningen	20 000	20 000	—	—

	I riksstaten beräknat belopp	Beräknat utfall	Brist att ersättas av budgetut- jämnings- fonden	Merin- komst att tillföras budgetut- jämnings- fonden
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
29. Inkomster vid statens provnings- anstalt	1 100 000	1 100 000	—	—
30. Inkomster vid flygtekniska försöks- anstalten	700 000	1 025 000	—	325 000
31. Fyr- och båkmedel	3 500 000	4 500 000	—	1 000 000
32. Lotspenningar	4 500 000	5 000 000	—	500 000
33. Inkomster vid statens skeppsprov- ningsanstalt.....	300 000	325 000	—	25 000
34. Patent- och varumärkes- samt re- gistreringsavgifter	3 700 000	4 000 000	—	300 000
35. Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register	275 000	275 000	—	—
36. Bidrag till försäkringsinspektio- nen	400 000	420 000	—	—
37. Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter.....	280 000	310 000	—	30 000
38. Inkomster vid statens bakteriolo- giska laboratorium	1 200 000	1 375 000	—	175 000
39. Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium.....	170 000	185 000	—	15 000
40. Inkomster vid statens farmacev- tiska laboratorium.....	90 000	70 000	20 000	—
41. Inkomster vid statens sinnessjukhus	23 000 000	22 500 000	500 000	—
42. Inkomster vid statens skol- och yrkeshem på Salbohed och i Vänersborg	90 000	85 000	5 000	—
43. Inkomster vid statens anstalt för fallandesjuka.....	270 000	270 000	—	—
44. Inkomster vid statens institut för folkhälsan.....	300 000	275 000	25 000	—
45. Inkomster vid karolinska sjukhuset	8 000 000	8 600 000	—	600 000
46. Inkomster vid serafimerlasarettet	3 600 000	3 650 000	—	50 000
Säger för uppbörd i statens verksamhet	79 239 000	84 256 000	550 000	5 502 000
III. Folkpensionsavgifter	145 000 000	142 000 000	3 000 000	—
IV. Diverse inkomster:				
1. Bötesmedel	6 000 000	7 000 000	—	1 000 000
2. Totalisatormedel	7 500 000	7 500 000	—	—
3. Tipsmedel	33 000 000	40 000 000	—	7 000 000
4. Lotterimedel.....	75 000 000	76 000 000	—	1 000 000
5. Övriga diverse inkomster.....	3 000 000	13 000 000	—	10 000 000
Säger för diverse inkomster	124 500 000	143 500 000	—	19 000 000
Säger för egentliga statsinkomster	4 662 039 000	5 005 356 000	6 050 000	309 302 000

	I riksstaten beräknat belopp	Beräknat utfall	Brist att ersättas av budgetut- jämnings- fonden	Merin- komst att tillföras budgetut- jämnings- fonden
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
B. Inkomster av statens kapitalfonder.				
I. Statens affärsverksfonder:				
1. Postverket, <i>bevillning</i>	15 000 000	20 000 000	—	5 000 000
2. Telegrafverket	45 000 000	48 000 000	—	3 000 000
3. Statens järnvägar	35 000 000	30 000 000	5 000 000	—
4. Statens vattenfallsverk	30 000 000	50 000 000	—	20 000 000
5. Domänverket	13 000 000	20 000 000	—	7 000 000
Säger för statens affärsverksfonder	138 000 000	168 000 000	5 000 000	35 000 000
II. Riksbanksfonden	15 000 000	15 000 000	—	—
III. Statens allmänna fastighetsfond	13 944 000	13 944 000	—	—
IV. Försvarets fonder:				
1. Försvarets fastighetsfond	19 400 000	19 400 000	—	—
2. Försvarets fabriksfond	1 850 000	1 735 000	115 000	—
Säger för försvarets fonder	21 250 000	21 135 000	115 000	—
V. Statens utlåningsfonder	31 934 300	30 187 600	1 746 700	—
VI. Fonden för låneunderstöd	19 680 000	19 993 500	—	313 500
VII. Fonden för statens aktier	30 000 000	40 000 000	—	10 000 000
VIII. Statens pensionsfonder:				
1. Folkpensioneringsfonden	26 300 000	26 400 000	—	100 000
2. Civila tjänstepensionsfonden	1 070 000	1 066 000	4 000	—
3. Militära tjänstepensionsfonden	140 000	142 000	—	2 000
4. Allmänna familjepensionsfonden	3 000 000	2 930 000	70 000	—
5. Statens pensionsanstalts pensionsfond	5 800 000	5 785 600	14 400	—
6. Pensionsfonden för vissa riksdagens verk	20 000	18 000	2 000	—
Säger för statens pensionsfonder	36 330 000	36 341 600	90 400	102 000
IX. Diverse kapitalfonder:				
1. Fonden för kreditgivning till utlandet	26 000 000	18 000 000	8 000 000	—
2. Övriga diverse kapitalfonder	3 900 000	4 301 000	—	401 000
Säger för diverse kapitalfonder	29 900 000	22 301 000	8 000 000	401 000
Säger för inkomster av statens kapitalfonder	336 038 300	366 902 700	14 952 100	45 816 500
Tillsammans	4 998 077 300	5 372 258 700	21 002 100	355 118 500

Bilaga D.

Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten för budgetåret 1951/52.

	Kronor	Kronor
A. Egentliga statsinkomster.		
I. Skatter:		
1. Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse:		
a. Skatt å inkomst och förmögenhet m. m., <i>bevillning</i>	2 600 000 000	
b. Kupongskatt, <i>bevillning</i>	3 500 000	
c. Utskiftningsskatt och ersättningsskatt, <i>bevillning</i>	1 000 000	
d. Skogsvårdsavgifter, <i>bevillning</i>	4 600 000	
e. Bevillningsavgifter för särskilda för- måner och rättigheter, <i>bevillning</i>	200 000	
f. Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlä- tenskapsskatt, <i>bevillning</i>	55 000 000	
g. Lotterivinstskatt, <i>bevillning</i>	29 000 000	
h. Omsättnings- och expeditiönsstämplat m. m., <i>bevillning</i>	48 000 000	2 741 300 000
2. Automobilskattemedel:		
a. Fordonsskatt, <i>bevillning</i>	105 000 000	
b. Bensinskatt, <i>bevillning</i>	250 000 000	355 000 000
3. Tullar och acciser:		
a. Tullmedel, <i>bevillning</i>	300 000 000	
b. Varuskatt, <i>bevillning</i>	190 000 000	
c. Trafikskatt, <i>bevillning</i>	35 000 000	
d. Accis å margarin och vissa andra fett- varor, <i>bevillning</i>	3 500 000	
e. Skatt å kaffe, <i>bevillning</i>	15 000 000	
f. Tobaksskatt, <i>bevillning</i>	500 000 000	
g. Brännvinstillverkningskatt, <i>bevillning</i>	20 000 000	
h. Rusdrycksförsäljningsmedel av parti- handelsbolag, <i>bevillning</i>	18 000 000	
i. Rusdrycksförsäljningsmedel av detalj- handelsbolag, <i>bevillning</i>	30 000 000	
j. Omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker, <i>bevillning</i>	560 000 000	
k. Omsättnings- och utskänkningskatt å vin, <i>bevillning</i>	40 000 000	
l. Maltdrycksskatt, <i>bevillning</i>	73 000 000	
m. Skatt å läskedrycker, <i>bevillning</i>	35 000 000	
n. Statlig nöjesskatt, <i>bevillning</i>	45 000 000	1 864 500 000
		4 960 800 000
II. Uppbörd i statens verksamhet:		
1. Vattendomstolsavgifter	50 000	
2. Inkomster vid fångvärderna	1 100 000	
3. Inkomster vid sjökartverket	200 000	

	Kronor	Kronor
4. Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet	5 200 000	
5. Bidrag till pensionsstyrelsen	125 000	
6. Inkomster vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården	325 000	
7. Inkomster vid statens geotekniska institut	325 000	
8. Förrättningsavgifter vid statens bilinspektion	1 500 000	
9. Inkomster vid väg- och vattenbyggnadsverket	500 000	
10. Avgifter för registrering av motorfordon	2 300 000	
11. Inkomster vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	1 600 000	
12. Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet	25 000	
13. Inkomster vid länsarkitektorganisationen	850 000	
14. Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m.	41 000	
15. Inkomst av myntning och justering	7 000 000	
16. Kontrollstämpelmedel	650 000	
17. Bidrag till bank- och fondinspektionen	250 000	
18. Bidrag till sparbanksinspektionen	200 000	
19. Bidrag för tillsyn över sparbankerna	275 000	
20. Inkomster vid tandläkarhögskolorna	20 000	
21. Avgifter för granskning av biografbilder	270 000	
22. Inkomster vid lantbruksnämnderna	1 000 000	
23. Inkomster vid statens veterinärmedicinska anstalt	525 000	
24. Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt	900 000	
25. Inkomster vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt	175 000	
26. Inkomster vid lantmäteriets distriktsorganisation	4 600 000	
27. Inkomster vid rikets allmänna kartverk	460 000	
28. Avgifter för statskontroll å krigsmaterieltillverkningen	20 000	
29. Inkomster vid statens provningsanstalt	1 300 000	
30. Inkomster vid flygtekniska försöksanstalten	1 350 000	
31. Fyr- och båkmedel	4 500 000	
32. Lotspenningar	5 000 000	
33. Inkomster vid statens skeppsprovninganstalt	325 000	
34. Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	4 700 000	
35. Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register	275 000	
36. Bidrag till försäkringsinspektionen	425 000	
37. Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter	315 000	
38. Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium	1 375 000	
39. Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	200 000	
40. Inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium	70 000	
41. Inkomster vid statens sinnessjukhus	23 000 000	
42. Inkomster vid statens skol- och yrkeshem på Salbohed och i Vänersborg	90 000	
43. Inkomster vid statens anstalt för fallandesjuka	275 000	
44. Inkomster vid statens institut för folkhälsan	275 000	
45. Inkomster vid karolinska sjukhuset	9 500 000	
46. Inkomster vid serafimerlasarettet	3 800 000	
III. <i>Folkpensionsavgifter</i>		87 261 000
		145 000 000

	Kronor	Kronor
IV. Diverse inkomster:		
1. Bötesmedel	7 000 000	
2. Totalisatormedel	7 500 000	
3. Tipsmedel	40 000 000	
4. Lotterimedel	76 000 000	
5. Övriga diverse inkomster	4 000 000	134 500 000
		5 327 561 000
B. Inkomster av statens kapitalfonder.		
I. Statens affärsverksfonder:		
1. Postverket, bevilning	20 000 000	
2. Telegrafverket.....	50 000 000	
3. Statens järnvägar	10 000 000	
4. Statens vattenfallsverk	45 000 000	
5. Domänverket	40 000 000	165 000 000
II. Riksbanksfonden		15 000 000
III. Statens allmänna fastighetsfond:		
1. Slottsbyggnadernas delfond.....	1 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	345 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	445 000	
4. Byggnadsstyrelsens »	10 577 000	
5. Generaltullstyrelsens »	105 000	
6. Uppsala universitets »	190 000	
7. Lunds universitets »	310 000	
8. Lotsstyrelsens »	55 000	
9. Medicinalstyrelsens »	1 925 000	
10. Karolinska sjukhusets »	335 000	14 288 000
IV. Försvarets fonder:		
1. Försvarets fastighetsfond	20 350 000	
2. Försvarets fabriksfond.....	1 750 000	22 100 000
V. Statens utlåningsfonder:		
1. Värnpliktslånefonden	100	
2. Statens bostadslånefond	45 000	
3. Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby..	10 000	
4. Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre be- medlade, barnrika familjer.....	7 700 000	
5. Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stads- liknande samhällen	175 000	
6. Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden	1 100 000	
7. Lånefonden för bostadsbyggande	10 200 000	
8. Lånefonden för lantarbetarbostäder	1 000	
9. Statens bosättningslånefond	1 800 000	
10. Lånefonden för anskaffning av motorvagnar m. m. åt enskilda järnvägar	1 000	
11. Vattenkraftslånefonden	140 000	
12. Luftfartslånefonden	500 000	
13. Tullverkets båtlånefond	1 500	
14. Statens lånefond för universitetsstudier.....	25 000	

	Kronor	Kronor
15. Allmänna studielånefonden	65 000	
16. Statens lånefond för hästavelns befrämjande	100	
17. Statens kaninavelslånefond.....	100	
18. Gödselvärdslånefonden	10 000	
19. Statens kalkbrukslånefond	5 000	
20. Statens fruktodlingslånefond	100	
21. Jordbrukets lagerhusfond	230 000	
22. Statens mejerilånefond	5 000	
23. Jordbrukets maskinlånefond	800 000	
24. Spannmålskreditfonden	100	
25. Statens sekundärlånefond för jordbrukare	400 000	
26. Statens slakterilånefond	3 000	
27. Kraftledningslånefonden	120 000	
28. Elektrifieringslånefonden.....	100	
29. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motor- drift	100	
30. Egnahemslånefonden	7 500 000	
31. Arrendelånefonden	100	
32. Arbetarsmåbrukslånefonden	100	
33. Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bo- stadsförbättringslånefond.....	1 000	
34. Kolonisternas kreaturs- och redskapslånefond	100	
35. Kronotorparnas inventarielånefond	100	
36. Statens avdikningslånefond	1 400 000	
37. Täckdikningslånefonden	80 000	
38. Bevattningslånefonden	5 000	
39. Allmänna nyodlingsfonden.....	100	
40. Fiskerilånefonden	145 000	
41. Statens fiskredskapslånefond	100	
42. Kommunskogslånefonden.....	1 000	
43. Virkesmätningslånefonden	100	
44. Skogsväglånefonden	1 000	
45. Statens skogslånefond	100	
46. Lånefonden för insamling av skogsfrö	100	
47. Hemslöjdslånefonden	120 000	
48. Industrilånefonden	15 000	
49. Statens hantverkslånefond	50 000	
50. Fonden för hantverks- och småindustrikredit	15 000	
51. Rederilånefonden	100	
52. Statens lånefond för den mindre skeppsarten.....	20 000	
53. Statens sekundärlånefond för rederinäringen	60 000	
54. Statens lånefond för anskaffande av gasgeneratorer för vissa fartyg	100	
55. Lotsverkets båtlånefond.....	110 000	
		32 861 300
VI. Fonden för låneunderstöd :		
1. Bostadsstyrelsens delfond	820 000	
2. Statskontorets »	17 400 000	
3. Lantbruksstyrelsens »	5 000	
4. Riksbankens »	585 000	
5. Riksgäldskontorets »	1 265 000	
		20 075 000

	Kronor	Kronor
VII. <i>Fonden för statens aktier</i>		40 000 000
VIII. <i>Statens pensionsfonder:</i>		
1. Folkpensioneringsfonden	26 000 000	
2. Civila tjänstepensionsfonden	1 065 000	
3. Militära tjänstepensionsfonden	140 000	
4. Allmänna familjepensionsfonden	2 925 000	
5. Statens pensionsanstalts pensionsfond.....	5 760 000	
6. Pensionsfonden för vissa riksdagens verk	20 000	35 910 000
IX. <i>Diverse kapitalfonder:</i>		
1. Fonden för kreditgivning till utlandet	18 000 000	
2. Övriga diverse kapitalfonder	5 000 000	23 000 000
		368 234 300
Summa		5 695 795 300

Bihang 2.

Översikt över det ekonomiska läget 1951.

(Nationalbudget för år 1951.)

I. Inledning.

Den nationalbudget för år 1951, som härmed framlägges, måste betraktas mot bakgrunden av det världspolitiska läget. Hur detta utbildas under det framförliggande året och vilka konsekvenser i militärt och ekonomiskt hänseende som därav dragas i de enskilda länderna, kommer att få ett avgörande inflytande på den internationella konjunkturen. Som ytterlighetsfall härutinnan avtecknar sig å ena sidan en allmän krigssituation och å andra sidan en varaktig politisk avspänning. Mellan dessa ytterligheter ligger en rad tänkbara alterantiv, vart och ett med skiftande inverkan på det ekonomiska tillståndet i världen. Så nära förbunden med världshushållet som den svenska ekonomien är, måste det förutsättas, att det ekonomiska livet i Sverige, förutom av försvarsberedskapens krav, i avgörande mån kommer att påverkas av växlingarna i det internationella konjunkturläget. Återverkningarna komma icke att begränsa sig till utrikeshandeln och prisbildningen på de varuområden som direkt beröras av importen och exporten. De komma även att sträcka sig till prissituationen i allmänhet och den totala konjunkturbilden, därigenom att omkastningarna i läget utomlands skapa förväntningar om en motsvarande utveckling här hemma och i och med detta frammana krafter som driva utvecklingen i sådan riktning.

En särskild anledning till oro i samband med det aktuella världsläget hänför sig till försörjningen med råvaror, bränsle och drivmedel, halvfabrikat samt övriga produktionsförnödenheter. Redan den hittillsvarande utvecklingen har lett till svårigheter beträffande tillförseln utifrån av dylika varor. Dessa svårigheter komma först under året att framträda med full styrka. Riskerna för att den fortsatta utvecklingen leder till en skärpning av den nuvarande knapphetssituationen på världsmarknaden, äro dessutom betydande, även i det fall att den politiska spänningen icke förvärras. Av detta skäl har en viss försiktighet iakttagits vid produktionsuppskattningarna för nationalbudgeten. Trots detta måste kalkylerna på denna punkt anses behäftade med en avsevärd ovisshet, eftersom möjligheterna att bedöma graden av försörjningssvårigheterna under det framförliggande året äro mycket begränsade. Detta gäller i synnerhet, innan

förhandlingarna om handelsavtal för år 1951 med de olika länderna hunnit avslutas.

Vid sidan av det osäkerhetsmoment, som tillförts nationalbudgetkalkylerna genom det tillspetsade världspolitiska läget och dettas konsekvenser i olika avseenden, finnas också interna orsaker till att sikten för närvarande är skymd. I främsta rummet har man härvid att beakta den preliminära karaktär som nationalbudgetkalkylerna med nödvändighet ha, så länge uppgörelser icke träffats rörande lönerna inom landet för år 1951. Övergången till fria lönerörelser efter en period av tre år med oförändrade kollektivavtal, samtidigt som betydande prisstegringar förutses såsom följd av den omfattande avvecklingen av subventionerna och de våldsamma prisstegringarna på utlandsmarknaderna, gör bilden synnerligen svåröverskådlig.

Mot bakgrunden av oklarheten beträffande pris- och löneutvecklingen ligger det nära till hands att ifrågasätta, om det för närvarande kan vara någon mening att uppgöra en nationalbudget. Emellertid är den yttersta avsikten med en nationalbudget icke att ge en passiv prognos för den allmänna konjunkturutvecklingen. Den väsentliga innebörden av en nationalbudget är en avvägning av hur ett lands produktiva resurser med stöd av den ekonomiska politiken skola disponeras, hur de skola fördelas på investering och konsumtion, på offentliga och privata sektorer, huruvida ökningen av samhällets tillgångar skall ske i form av uppbyggnad av valutareserven eller utvidgning av produktionsapparaten inom landet, etc.

Det är givet, att man vid lösningen av avvägningsproblemen måste taga hänsyn till konjunkturläget och den samhällsekonomiska balansen. I detta sammanhang kommer man in på frågan om existensen av ett efterfrågeöverskott eller ett efterfrågeunderskott. Man får dock icke sätta kalkyler beträffande efterfrågeöverskott eller -underskott i centrum för intresset. Sammanställningar av faktorer som tendera att rubba den samhällsekonomiska balansen i den ena eller andra riktningen kunna ge vissa antydningar om stabiliteten i det ekonomiska livet under den betraktade perioden och om möjligheten av att spänningar av olika slag skola taga sig uttryck i prisförändringar och andra förskjutningar i det ekonomiska systemet. Det måste dock varnas för överdrivna slutsatser utifrån kalkyler av ifrågasvarande typ. Utslagsgivande betydelse kan icke tillmätas differenser på 50 eller 100 miljoner mellan efterfrågesidan och tillgångssidan, när det, som i det förevarande fallet, är fråga om marginella förändringar i totalbelopp av storleksklassen miljarder och tiotals miljarder kronor. En betydelselös skiftning i det ekonomiska läget kan lätt omkasta resultatet av en sådan marginalkalkyl som beräkningarna av efterfrågeöverskottet eller -underskottet utgöra. Om det sålunda icke finnes plats för ett millimeterresonemang i efterfrågeöverskottsberäkningarna, kunna de dock skänka en viss vägledning, såvida man utnyttjar dem med försiktighet och blott fäster avseende vid tydliga utslag i endera riktningen. Särskilt om man studerar flera alternativa efterfrågeöverskottskalkyler av viss sannolikhetsgrad, böra

beräkningarna vara av värde vid de avvägningssproblem, som måste lösas, innan en nationalbudget i egentlig bemärkelse kan uppställas.

Även om således de i efterfrågeöverskottskalkylens form redovisade beräkningarna av den samhällsekonomiska balansens gestaltning äro av största betydelse, får man göra en åtskillnad mellan dessa beräkningar och prognosinslaget över huvud, å ena sidan, och nationalbudgeten i trängre mening, å andra sidan. Nationalbudgeten fattas då såsom ett schema för de ekonomiskt-politiska åtgärdernas inordning i ett rationellt sammanhang med syfte att på önskat sätt tillgodose de existerande behoven i samhället inom den ram som bildas av den totala tillgången på varor och tjänster. Det gäller härvid blott att ständigt hålla klart, att nationalbudgeten vilar på vissa antaganden. Medför utvecklingen, att något eller några av dess antaganden icke längre äro giltiga, får budgeten och därmed sammanhängande planer revideras. För året avse de fundamentala antagandena närmast det internationella politiska och ekonomiska läget. Den framlagda nationalbudgeten bygger i detta avseende på förutsättningen, att det allmänna tillståndet ute i världen i stort sett icke kommer att avvika från utvecklingen under senare hälften av förra året. Skulle konfliktsituationen ytterligare tillspetsas, och i samband härmed rustningarna än mer påskyndas och inflationstendenserna förstärkas, få följaktligen de nu gjorda nationalbudgetkalkylerna justeras. Detsamma gäller, därest lugnare förhållanden skulle inträda, och detta skulle åtföljas av tendenser till konjunkturavmattning.

Möjligheten att en revidering av nationalbudgeten kommer att påkallas under årets lopp, framstår såsom större än föregående år även av det skälet, att den svenska ekonomien numera är i avsevärt mindre grad dirigerad än för några år sedan. Prognoselementen i årets budget ha med andra ord vuxit på bekostnad av planeringselementen. Bortsett från prisregleringen, som icke påverkar nationalbudgetens poster, finnas för närvarande i huvudsak blott tre sektorer som statsmakterna ha direkt kontroll över, nämligen statsbudgeten, byggnads- och anläggningsverksamheten samt utrikeshandeln. Beträffande alla dessa tre kontrollerade områden ha planeringselementen försvagats i jämförelse med förra året. Sålunda får statsbudgeten, trots strävandena att tillvarata dess möjligheter som balansfaktor, under rådande omständigheter anses vara förhållandevis bunden på kortare sikt. På utrikeshandeln område har importregleringen på grund av den successiva liberaliseringen och uppmjukningen av restriktionerna i övrigt allt mera avtagit i betydelse såsom en styrande faktor. I fråga om byggnadsregleringen gäller slutligen, att den faktiska byggnadsverksamheten i avgörande utsträckning bestämmas av den tillståndsgivning som ägt rum närmast föregående år, varför även på detta område möjligheterna att på kortare sikt påverka utvecklingen från statsmakternas sida äro begränsade. Utvecklingen mot en försvagning av de direkta kontrollerna i form av detaljregleringar har i viss mån uppvägs av den ökade användningen av generella metoder, vilka via marknadsmekanismen indirekt påverka utvecklingen. I huvudsak har detta inneburit en aktivisering av

penningpolitiken med syfte att på olika vägar minska marknadens likviditet och därigenom bankernas underlag för kreditgivningen.

Som redan anförts, måste den förskjutning mot fri marknadshushållning, som här berörts, leda till ett ökat behov av att från tid till annan revidera nationalbudgeten. I varje fall är det önskvärt, att en översyn av nationalbudgeten kommer till stånd några månader in på det nya året. Det bör då vara lättare att bilda sig en klarare föreställning om framtidsutsikterna. Bland annat böra då avtalsförhandlingarna vara slutförda och det nya löneläget ha utkristalliserats. Dessutom har i slutet av första kvartalet den löpande statistiken hunnit föras fram så långt, att den täcker hela det gångna året, varigenom ett säkrare underlag erhålles för en bedömning av utgångsläget för år 1951. De nationalbudgetkalkyler, som nu uppgöras, måste i många stycken baseras på synnerligen preliminära uppskattningar rörande utvecklingen under år 1950.

Flera skäl tala alltså för en ny kartläggning av det ekonomiska läget, sedan ett kvartal av året förflutit. Med hänsyn härtill har det uppgjorts, att konjunkturinstitutet skall utarbета en vårrapport så snart tillräckligt statistiskt material föreligger. I anslutning härtill blir det tillfälle att företaga en revidering av nationalbudgeten och därav betingade justeringar av de åtgärder, som äro avsedda att påverka den samhällsekonomiska balansen.

Under hänvisning till den förutskickade revideringen av kalkylerna under vårens lopp, får den i det följande framlagda nationalbudgeten för år 1951 betecknas som preliminär. Någon härav betingad ändring av budgetens uppläggning har dock icke ansetts erforderlig. Genom att tidsschemat för konjunkturinstitutets vårrapport nödvändiggjort publicering av institutets höst-rapport för föregående år redan under oktober 1950, vilket jämväl stått i samklang med önskemålet att på ett tidigt stadium framlägga en ekonomisk översikt som kunde vara till nytta vid höstens avtalsförhandlingar och övriga ekonomiskt-politiska avgöranden, redovisas de inom konjunkturinstitutet utförda beräkningarna av utfallet av 1950 års budget i anslutning till redogörelsen för innevarande års budget. Ifrågavarande redovisning inflyter som kapitel II. Beträffande årets nationalbudgetberäkningar följes i övrigt huvudsakligen dispositionen från föregående år. Sålunda analyseras först posterna på tillgångssidan, d. v. s. arbetskraften, produktionen och importen. Av dispositionsskäl skärskådas i samband med importen även utvecklingen beträffande exporten och betalningsbalansen. Därefter har efterfrågesidan behandlats — investeringsverksamheten och konsumtionen. Genom att slutligen förändringarna i posterna på respektive sidor ställts mot varandra, har förhållandet mellan de tillgängliga resurserna och anspråken på dessa blivit kvantitativt preciserat. Efter en diskussion på grundval härav har nationalbudgetdelegationen uppställt en nationalbudget för år 1951.

I enlighet med denna disposition redogöres först i kapitel III för arbetskraften, vilken i den situation, som för närvarande råder, får anses vara

den fundamentala bestämningsgrunden för landets produktionskapacitet. Framställningen i detta kapitel bygger på utredningar inom arbetsmarknadsstyrelsen.

Utvecklingen av den inhemska produktionen analyseras i kapitel IV. Härvid gives en konkret belysning av försörjningen på viktigare varuområden i syfte att bland annat utröna förekomsten av trånga sektioner i produktionen, vilken fråga genom den senaste utvecklingen fått förnyad aktualitet.

I kapitel V behandlas *u t r i k e s h a n d e l n*, *dels* med hänsyn till dennas betydelse för varutillgången inom landet, *dels* med avseende på betalningsbalansens gestaltning under året. På grund av den fortskridande avvecklingen av importregleringen har det icke ansetts motiverat att fastställa en importplan för den totala handeln med utlandet. I stället har handels- och industrikommissionen för nationalbudgetdelegationens räkning verkställt uppskattningar av utrikeshandelns volym och värde m. m. under det kommande året.

Den från produktion och import härrörande tillgången på varor och tjänster skall fördelas på i huvudsak investeringsverksamhet (inkl. lageruppbyggnad), konsumtion och export.

Anspråken på de tillgängliga resurserna för exportändamål behandlas i det nyssnämnda kapitlet om utrikeshandeln.

För *i n v e s t e r i n g s v e r k s a m h e t e n* redogöres i kapitel VI. Beträffande den del av investeringsverksamheten, som är föremål för direkt kontroll genom byggnadstillståndsgivningen, har en investeringsbudget upprättats. På grundval av den däri ingående tillståndsbudgeten göres en uppskattning av den faktiska investeringsverksamhetens omfattning under år 1951 på området för byggnader och anläggningar. Även för övriga investeringsområden förebringas uppskattningar. Dessa vila bland annat på handels- och industrikommissionens prognos för importen under år 1951 samt på uppgifter rörande de i statsbudgeten upptagna kapitalinvesteringarna, ävensom på särskilda undersökningar rörande *dels* de kommunala utgifterna för investeringsändamål, *dels* industriens investeringsplaner.

K o n s u m t i o n e n behandlas i kapitel VII. Därvid skiljes mellan offentlig konsumtion, d. v. s. statens och kommunernas utgifter för konsumtionsändamål, och privat konsumtion. Vad den offentliga konsumtionen angår begagnas såsom källor *dels* statsbudgeten och *dels* vissa beräkningar angående de kommunala utgifterna. Beträffande dessa senare har en specialenkät företagits, vars resultat bearbetats under medverkan av statistiska centralbyrån. Tillgången på varor och tjänster för den privata konsumtionen erhålles indirekt såsom en restpost, efter det att de beräknade anspråken på tillgången av varor och tjänster för investeringar (inkl. lagerförändringar), offentlig konsumtion och export frändragits. Vissa direkta uppgifter om tillgången på konsumtionsvaror stå också till buds. När på dessa sätt tillgången för den privata konsumtionssektorn bestämts, jäm-

föres tillgången med den uppskattade konsumtionsefterfrågan. Den senare uppskattningen grundas på en prognos för inkomstutvecklingen, varefter en korrektion göres för köpkraftsbortfall genom beskattning och sparande m. m.

De olika posterna sammanställas slutligen i kapitel VIII. I anslutning härtill uppställs en nationalbudget för år 1951. Mot bakgrunden av denna analyseras den samhällsekonomiska balansen, varvid in-
nebörden av de på olika punkter i beräkningarna gjorda antagandena be-
lyses. Avslutningsvis diskuteras de ekonomiskt-politiska medlen för att
förverkliga den fastställda nationalbudgeten.

II. Försörjningsbalansen och utfallet av nationalbudgeten för år 1950.

Inledning.

I konjunkturinstitutets rapport om det ekonomiska läget hösten 1950 konstateras, att det inträdde en radikal förändring av det ekonomiska klimatet i Sverige under år 1950.¹ Denna förändring hängde intimt samman med Koreakrigets utbrott, som både direkt och indirekt bidrog till att skärpa inflationstendenserna på världsmarknaden. De verkningar, som konjunkturförändringen haft på den svenska ekonomien, kunde emellertid icke ännu genom statistisk registrering fastställas vid den tidpunkt, då ovan nämnda rapport färdigställdes för publicering. Icke heller förelåg tillräckligt statistiskt material för att för år 1950 utföra sedvanliga beräkningar över värdet av total tillgång av varor och tjänster med dess fördelning på olika användningsområden, såsom konsumtion och investering.

Föreliggande kapitel avser att som komplettering till rapporten om det ekonomiska läget hösten 1950 och som grundval för nationalbudgetkalkylen för år 1951 presentera nu färdigställda preliminära beräkningar över tillgång och efterfrågan i form av en försörjningsbalans för åren 1946—1950. De statistiska uppgifter, som ingå i försörjningsbalansen, gälla emellertid i princip blott hela år och få sålunda betraktas som genomsnitt, vilka kunna dölja stora variationer under året.

Genomsnitt äro särskilt förrädiska för år, då konjunkturvändningar eller starka engångsbetonade förändringar i inflations- eller deflationstryck inträffa. De säga därför exempelvis mycket litet om verkningarna av den förut nämnda klimatförändringen under år 1950. För ekonomisk analys i försörjningsbalansens termer av år med oenhetlig konjunkturbild skulle behövas åtminstone kvartalssiffror. Av statistiska skäl kan en användbar kvartalsstatistik av denna typ dock icke sammanställas för Sverige. Vi få därför nöja oss med att med hjälp av försörjningsbalansen försöka giva en bild av de ekonomiska genomsnittsresultaten för året 1950 jämfört med året 1949 och i någon mån även med tidigare år. Uppgiften är att söka visa, vad försörjningsbalansen säger om ekonomien. Det är därmed icke sagt, att dess siffror säkert ger den rätta bilden, åtminstone icke på alla punkter.

Det finns andra svagheter i den kring försörjningsbalansen uppvuxna framställningstekniken, som inledningsvis förtjäna ett omnämmande. Siffrorna som presenteras för år 1950 äro av naturliga skäl preliminära. Snabbstatistik för de tre första kvartalen eller i gynnsammare fall de tio första månaderna bildar grundvalen för beräkningarna. Mycket kan emellertid hända på de sista månaderna, som i sig innesluta så viktiga ekonomiska data som exempelvis julhandeln. Därtill kommer i år det labila läget mot

¹ Se *Meddelanden från konjunkturinstitutet, Serie A: 18.*

slutet av året med hänsyn till förväntningar beträffande löne- och prisrörelser under nästa års början.

Det kan här vara på sin plats att med ett exempel belysa, vilka olägenheter en preliminär karaktär hos siffrorna kan medföra för den ekonomiska analysen. I nationalbudgeten för år 1948 uppskattades produktionsökningen, d. v. s. ökningen i bruttonationalprodukten (mätt i fasta priser) över 1947 års nivå, till 300 miljoner kronor. Det preliminära budgetutfallet gav vid handen en ökning på 450 miljoner, en differens som icke var påfallande, särskilt som det — med eller utan rätt — ofta anses som en dygd att vara försiktig även i ekonomiska prognoser. När de definitiva siffrorna för år 1948 färdigställdes ett år senare, visade de en ökning på drygt 1 000 miljoner kronor över 1947 års nivå. Detta skulle kunna berättiga en förmodan att försiktigheten gått alltför långt och att de preliminära beräkningarna gjorts alltför tidigt.

Sådana brister kunna i viss mån avhjälpas på längre sikt genom förnyad och förbättrad statistik och genom förbättrade beräkningstekniska metoder. Det finns emellertid ingen anledning att avstå från att presentera all preliminär statistik, tills den blir säkare. Behovet av ekonomisk statistik är ju i hög grad institutionellt bundet. Det behövs statistik för planläggning av den ekonomiska politiken och för den allmänna ekonomiska debatten. För dessa ändamål kan man knappast invänta den definitiva statistikens färdigställande. Den ekonomiska utvecklingen väntar icke och om den på något sätt skall styras eller kommer att påverkas av politiska beslut, kan varje aktuell saklig information vara av intresse. Så länge den preliminära statistiken kan ge bättre information än rena gissningar, bör den ha en viktig mission att fylla, även om den sammanställes på ett ur säkerhetssynpunkt kanske alltför tidigt stadium. Mycket beror på det sätt varpå den användes. Det måste dock givetvis finnas gränser. Hur osäker statistik som helst bör icke presenteras preliminärt i den mera fixerade och anspråksfulla form, som försörjningsbalansen representerar. Dessa gränser äro i viss mån variabla med tycke och smak. För närvarande presentera vi icke i Sverige vid årets slut fullständiga nationalräkenskaper över det gångna året med exempelvis olika kategorier sparande särredovisade. Man gör det i många andra länder. Som exempel kan också nämnas, att en kalkyl som enligt konjunkturinstitutets uppfattning i föreliggande fall kan anses ligga på gränsen till det tillåtna är försörjningsbalansen i 1949 års priser.

Den här inledningsvis givna bruksanvisningen för den fortsatta framställningen behöver kompletteras på ytterligare en punkt beträffande statistiken. Siffrorna i tabellerna givas, såsom blivit vanligt, med all reservation för brister i det statistiska materialet och beräkningsmetoderna. Beräkningarnas egen synpunkt på siffrornas halt ges till ledning för läsaren i tillförlitlighetstal. Dessa äro av samma typ som vid motsvarande beräkningar föregående år¹ och omfatta sålunda följande skala:²

¹ Se *Meddelanden från konjunkturinstitutet, Serie A: 17*, kap. III.

² Innebörden av dessa tal över tillförlitligheten framgår av en beskrivning i bilaga 2.

Säker	1
Ganska säker	2
Ganska osäker	3
Osäker	4
Otillförlitlig	5

För övrigt kan påpekas, att sifferuppgifter gällande andra år än 1950 i tillämpliga delar ersätta preliminära beräkningar utförda på ett tidigare stadium för respektive år.

I fortsättningen behandlas först försörjningsbalansen och dess viktigaste post nationalprodukten, dels i löpande, dels i fasta priser. Efter ett avsnitt om utrikeshandeln tages därefter försörjningsbalansens efterfrågesida upp till diskussion. Detta sker först mera allmänt, varefter privata och offentliga uppgifter behandlas var för sig. Kapitlet avslutas med en diskussion av ut-fallet av nationalbudgeten för år 1950.

Försörjningsbalans och nationalprodukt.

Löpande priser.

I tabell 1 redovisas försörjningsbalansen för åren 1938/39 och 1946—1950 i löpande priser. Försörjningsbalansen har här givits det utseende, som blivit sedvanligt de senaste åren. Detta innebär en redovisning dels av de totala bruttotillgångarna av varor och tjänster, dels av fördelningen av dessa tillgångar för att tillfredsställa olika viktiga typer av efterfrågan. Typindelningen baserar sig främst på de båda distinktionerna privat respektive offentlig samt konsumtion respektive investering. Därjämte redovisas utrikeshandeln brutto. Någon detaljerad bild av de ekonomiska resultaten under år 1950 kan icke givas med hjälp av den här presenterade försörjningsbalansen. Diskussionen kommer därför i det följande på vissa punkter att kompletteras med något mer detaljerat material beträffande försörjningsbalansens olika poster.

Den största posten i försörjningsbalansen är bruttonationalprodukten (post 1). Den utgör värdet av alla de varor och tjänster som inom landet producerats under respektive år. Värdet har här uppskattats till produktionskostnad, d. v. s. med priser exklusive indirekta skatter men inklusive subventioner. Vill man i stället få fram värdet av bruttonationalprodukten till marknadspris, får tillägg ske för indirekta skatter (post 1 a) och avdrag ske för subventioner (post 1 b).¹

Vid behandling av bruttonationalprodukten förutsättes tills vidare, att den obestämnda faktorn x i lagerförändringen (post 6) är lika med noll.² Brutto-

¹ Begreppet subvention fattas här något vidare än som vanligen torde vara fallet i dagligt tal. Här ingår sålunda diverse — oftast smärre — statsutgifter av bidragskaraktär som avse att underlätta viss produktion, såsom fraktlindring för kalk, bidrag till byggande av enskilda skogsvägar m. m.

² Se därom mera på s. 14.

Tabell 1. Försörjningsbalans 1938/39 och 1946—1950 i löpande priser.

Miljoner kronor.

	1938/39	1946	1947	1948	1949	1950	Tillförlitlighetstal (se s. 9)
<i>Tillgång</i>							
1. Bruttonationalprodukt till produktionskostnad ...	12 240	22 110	24 060	26 730	28 030	29 720 ± x ¹	1·5
1a. Plus indirekta skatter ..	710	1 910	1 810	2 170	2 240	2 250	2·0
1b. Minus subventioner	70	290	350	340	360	520	2·5
2. Import av varor cif	2 270	3 390	5 220	4 940	4 330	6 100	1·0
Summa tillgång (brutto)	15 150	27 120	30 740	33 500	34 240	37 550 ± x	1·2
<i>Realiserad efterfrågan</i>							
4. Privat inhemsk bruttoinvestering	2 280	4 380	5 390	5 240	5 180	5 610	2·1
5. Offentlig inhemsk bruttoinvestering	830	1 770	2 000	2 470	2 720	3 000	2·3
6. Lagerförändringar	(250?)	(100?)	500?	400?	150?	- 100 ± x ²	5·0
7. Export av varor fob och av nettot av tjänster....	2 220	3 300	3 780	4 540	4 820	6 090	1·3
8. Privat konsumtion.....	8 460	15 180	16 430	17 910	18 250	19 580	1·3
9. Offentlig konsumtion....	1 110	2 390	2 640	2 940	3 120	3 370	2·0
10. Summa realiserad efterfrågan	15 150	27 120	30 740	33 500	34 240	37 550 ± x	1·2

Anm. Vissa uppgifter beträffande tabellens konstruktion, innebörd m. m. återfinnas i bilaga 2.

nationalprodukten till produktionskostnad kan, såsom framgår av tabell 1, år 1950 med reservation för lagren uppskattas ligga ca 140 % över 1938/39 års nivå, medan ökningen mellan 1949 och 1950 synes vara ca 6 %. En avstämning av dessa procenttal mot den vid deklaration uppskattade inkomstens procentuella utveckling kan ha sitt intresse för att i någon mån bedöma rimligheten i nationalproduktsberäkningarna.

För den vid deklaration uppskattade totala nettoinkomsten kan beräknas en ökning mellan 1938/39 och 1949 på drygt 140 %.² Bruttonationalproduktens (= bruttonationalinkomstens) ökning beräknas till ca 130 % för samma period. Den deklarerade inkomstens ökning bör emellertid överstiga nationalproduktens av två skäl. För det första ha inkomsttagare med inkomster, som lågo under skattestrecket år 1938/39, år 1949 kommit över detta i avsevärd utsträckning. För det andra ingå de efter kriget starkt ökade folkpensionerna i den deklarerade inkomsten men ej i nationalinkomsten. Om de deklarerade inkomsterna korrigeras för dessa två faktorer, erhålles sannolikt något starkare ökning av nationalprodukten än av deklarerad inkomst, dock inom godtagbara gränser.

¹ Faktorn x motiveras närmare på s. 14.

² Angående vissa beräkningstekniska svårigheter för denna kalkyl, se *Meddelanden från konjunkturinstitutet, Serie A: 15*, s. 150, not 4.

En hopkedjning av konjunkturinstitutets beräkningar över bruttonationalprodukten till produktionskostnad senaste år ger följande resultat (index 1938/39 = 100):

1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950
150	156	163	181	197	218	229	243 ± kx ¹

Bruttonationalprodukten är, såsom den här fattas, till sitt värde lika stor som bruttonationalinkomsten. Fördelningen av bruttonationalinkomsten på olika grupper inkomsttagare kan icke beräknas med nuvarande statistik. Däremot finnas siffror över fördelningen av de vid taxering uppskattade nettoinkomsterna. Dessa ges för inkomståret 1949 i följande tablå, varvid folkpensionerna ha dragits från inkomst av tjänst,² eftersom de icke ingå i nationalinkomsten:

	%
Fysiska personer	
av jordbruksfastighet	7,1
av annan fastighet	1,5
av rörelse	7,9
av tjänst	73,1
av kapital	2,5
underskott av förvärvskälla	— 0,6
Aktiebolag	7,9
Övriga	0,6
Total uppskattad nettoinkomst	100,0

Nationalinkomsten är dock betydligt större än de vid taxering uppskattade nettoinkomsterna. Nettonationalinkomsten kan sålunda uppskattas till 23 å 24,5 miljarder kronor år 1949 mot 19,3 miljarder kronor för den vid taxering uppskattade nettoinkomsten minus folkpensioner. Denna skillnad beror dels på diverse olikheter i definition av inkomstbegreppet, dels på fel i nationalinkomststatistiken, dels på undandragande av inkomster från deklaration. Fördelningen av differensen på dessa tre faktorer kan icke klart fastställas och än mindre kan man genom korrekationer av fördelningen för deklarerad inkomst få fram nationalinkomstens fördelning på olika inkomstgrupper.

Ett inkomstfördelningsproblem är speciellt aktuellt med hänsyn till att en inkomststabiliseringsperiod i och med 1950 års utgång går till ända. Stabiliseringen har givetvis icke inneburit, att nationalinkomsten stabiliserats på en viss nivå. Hur har ökningen av bruttonationalinkomsten fördelats på olika grupper inkomsttagare under senaste år?

Inom konjunkturinstitutet har gjorts ett försök att fördela nationalinkomstens ökning 1946—1950 på olika grupper inkomsttagare. Tyvärr är

¹ Konstanten k är lika med $\frac{100}{12240}$.

² I den mån alla folkpensioner icke deklarerats har för stort avdrag gjorts.

dock statistiken på detta område så bristfällig, att det inte ansetts lämpligt att presentera fixerade siffror i ett så brännbart ämne, då felmarginalerna kunna vara stora. Några ord om resultatet skola dock nämnas. För tiden 1946—1950 erhålles en nominell bruttonationalinkomstökning år från år på 1 950, 2 670, 1 300 respektive 1 690 miljoner kronor (om den osäkra lagerfaktorn x sättes = 0). En del av denna ökning utgöres av ökning i avskrivningar inklusive motvärdet för reparationer och underhåll. Storleken av denna post kan icke fastställas, men den torde ligga åtminstone mellan 200 och 300 miljoner kronor per år.

Den efter korrektion för avskrivningar kvarstående ökningen i nationalinkomsten har kombinerats med sådan officiell statistik, som finns tillgänglig över inkomstsummors ökning.¹ Dessa data ge vid handen, att under perioden 1946—1948 de allra största relativa inkomstökningarna kommo löntagarna i alla näringsgrenar till del, medan olika typer av rörelseinkomster (inklusive jordbrukares inkomster och bolagsvinster) icke synas ha ökat lika mycket. För perioden 1948—1950 åter är det icke osannolikt, att inkomstutvecklingen varit den omvända, d. v. s. något gynnsammare för rörelseidkare av olika slag, inklusive jordbrukare,² än för löntagare. Detta gäller speciellt utvecklingen 1949—1950. Denna slutsats vilar emellertid på förutsättningen, att nationalinkomstens utveckling varit den här registrerade — en synnerligen viktig förutsättning.

Intresset för inkomstfördelningen är givetvis främst ett intresse att få veta i vilken mån olika inkomstgrupper kunna tillgodogöra sig årets produktion för konsumtion och sparande (respektive investering). Egentligen är det därför de efter skatt disponibla inkomsternas fördelning, som är betydelsefull. Någon korrigerig för skatter rymmes icke i ovanstående enkla slutsatser. Ihåggkommas bör blott i detta sammanhang, att genom progressiviteten i inkomstskatten och de fasta avdragen vid fastställande av beskattningsbar inkomst stat och beträffande avdragen även kommun erhållit en stigande andel av inkomstökningarna,³ i den mån progressiviteten icke uppväges av fortgående inkomstutjämnig. Särskilt påtaglig bör denna inkomststegring bli, då priser och löner m. m. över större delen av näringslivet lyftes upp på en högre nivå, såsom mellan 1947 och 1948 och som torde komma att ske mellan 1950 och 1951.⁴

¹ Genom att man drager ökningstalen för statistiskt registrerade inkomstsummor för löntagare och jordbrukare från ökningen av den kvarstående nationalinkomsten, erhålles en restpost. Denna skulle i princip svara mot rörelseinkomster vid sidan av jordbruket.

² Speciellt stor inkomstökning registreras för jordbrukare. Jordbrukskalkylen ger material för en kalkyl resulterande i en 25—30 % inkomstökning mellan 1948 och 1950 mot 11 % för hela nationalinkomsten.

³ Reservation måste dock göras med hänsyn till ändrade skattesatser, däribland främst för statskatten den $\frac{1}{4}$ 1948.

⁴ En ökning med 10 % av alla inkomster för fysiska personer enligt 1949 års inkomststruktur, skulle sålunda ge staten ca 20 % ökning av den direkta skatten från dessa inkomstagare. Det är inte bara progressiviteten i skatteskalen utan även avdragens konstruktion som medför detta resultat.

Fasta priser.

Tabell 2 innehåller den sedvanliga kalkylen över försörjningsbalansens poster i fasta priser. Årets beräkning har utförts i 1949 års priser och omspänner perioden 1947—1950.¹ Den har som främsta ändamål att ligga till grund för den undersökning av utfallet av nationalbudgeten för år 1950 som följer längre fram.

Sammanställas siffrorna över bruttonationalprodukten i fasta priser med motsvarande tal i löpande priser, erhållas följande indexserier:

	1947	1948	1949	1950
Bruttonationalprodukt till produktionskostnad	100	111	116	123
Bruttonationalprodukt till marknadspris	100	112	117	124
Bruttonationalprodukt i 1949 års marknadspriser	100	104	109	115
Prisindex för bruttonationalprodukt ²	100	107	107	107

Siffrorna i denna tablå visa en relativt sett stark stegring i totala produktionen under senare år. Genomsnittligt uppgår denna stegring till drygt 4,7

**Tabell 2. Försörjningsbalansen 1947—1950 i 1949 års priser.
Approximativ kalkyl i miljoner kronor.**

	1947	1948	1949	1950
<i>Tillgång</i>				
1. Bruttonationalprodukt till marknadspris	27 330	28 480	29 910	31 420 ± x
2. Import av varor cif	5 530	4 980	4 330	5 330
3. Summa tillgång (brutto)	32 860	33 460	34 240	36 750 ± x
<i>Realiserad efterfrågan</i>				
4. Privat inhemsk bruttoinvestering	5 860	5 350	5 180	5 450
5. Offentlig inhemsk bruttoinvestering	2 140	2 520	2 720	2 930
6. Lagerförändringar	540?	400?	150?	— 100 ± x
7. Export av varor fob och nettot av tjänster	3 800	4 210	4 820	5 760
8. Privat konsumtion	17 670	18 030	18 250	19 380
9. Offentlig konsumtion	2 850	2 950	3 120	3 330
10. Summa realiserad efterfrågan	32 860	33 460	34 240	36 750 ± x

Anmärkningar till tabellen återfinnes i bilaga 2.

¹ Beträffande metoderna för beräkningen i fasta priser hänvisas till *Meddelanden från konjunkturinstitutet, Serie B: 9, s. 7 f.*

² Bytesbalansens poster ingå som delposter vid vägningep. De prisindexserier, som kunna framräknas ur försörjningsbalansens delposter genom division av värdeserier med volymserier, äro följande:

»Prisindex» för	1947	1948	1949	1950
Import	100	105	106	121
Privat investering	100	107	109	112
Offentlig investering	100	105	107	109
Export av varor och tjänster	100	108	101	106
Privat konsumtion	100	107	108	109
Offentlig konsumtion	100	107	108	109

procent per år under perioden 1947—1950. Om hänsyn toges till en total ökning i sysselsättningens volym mellan år 1947 och 1950 på cirka en procent erhålles som resultat för de senaste åren en årlig ökning i »produktiviteten»¹ på i genomsnitt knappa 4,5 procent. Ökningstalen äro dock mycket känsliga för felmarginaler i det grundläggande siffermaterialet.

Det har under senaste år ansetts rimligt att i allmänna ekonomiska resonemang tala om ca en miljard kronor i årlig produktionsökning för hela det svenska näringslivet. Mot bakgrund härav kan den ovan redovisade produktionsökningen för perioden 1947—1950 förefalla chockerande stor. Det är därför nödvändigt att på denna punkt söka fastställa, huruvida de siffror som givits i försörjningsbalansen verkligen kunna anses rimliga. Det gäller med andra ord att avgöra, huruvida vår uppfattning om verkligheten kan anpassas till försörjningsbalansens material, eller om detta förutsätter, att statistiken måste förses med så stora felmarginaler, att den icke kan accepteras.

Denna undersökning återfinnes i bilaga 1 till nationalbudgeten. De argument, som där framföras, skulle kunna vara tillräckliga för att förklara de registrerade produktionsökningarnas storlek under perioden 1947—1950. Att direkt precisera de olika faktorernas verkningar i siffror är emellertid omöjligt utan ingående undersökningar. Den registrerade produktionsökningen mellan 1947 och 1950 förefaller emellertid kunna godtagas som en arbetshypotes.

Det är dock på sin plats att säga ytterligare några ord om lagren främst år 1950. Lagren äro den vita fläcken framför andra i vår försörjningsbalans och en mycket betydelsefull fläck.

Lagerutvecklingen 1950 har utöver »minus 100» markerats med en faktor $\pm x$, som i resonemanget hittills ansetts vara noll. Beträffande de 100 miljonerna kan nämnas följande. Handels- och industrikommissionen samt jordbruksnämnden uppskatta lagerförändringar inom av dem registrerade varuområden till ca + 50 miljoner kronor i oförändrade priser.² Lagerutvecklingen för bränslen och skogsprodukter är däremot ännu statistiskt sett höljd i dunkel. Det förefaller inte otroligt, att lagervolymen av skogsprodukter under årets kraftiga exportexpansion nedgått väsentligt. Men det är inte heller uteslutet, att vissa lager, som icke statistiskt registrerats inom andra områden, skulle ökat. Här ha lagren av skogsprodukter med en hypotetisk nedgång fått väga relativt tungt. Marginalen för tilläggs- eller avdragsposten x blir dock betydande. Varken ett x på minus 200 eller på plus 100 är en verklighetsfrämmande hypotes.

De siffror för lagerökning som ingå i beräkningarna, äro emellertid även otillräckliga i sin omfattning för alla i försörjningsbalansen medtagna åren.

¹ Produktivetsbegreppet får här helt definieras med hjälp av den metod, som använts för dess siffermässiga precisering.

² Dessa lageruppgifter ha i tillämpliga delar via produktionen och utrikeshandeln avstämts mot förbrukningen, som ingår i konsumtionskalkylen. Är konsumtionen underskattad är lagerökningen överskattad och vice versa.

Det bakomliggande primärmaterialet täcker icke alla typer av lagerförändringar. Ett ofullständigt registrerat område är exempelvis produkter under arbete. Det kan ur denna synpunkt hävdas, att lagerökningarna under den expansiva efterkrigsutvecklingen underskattats. Detta skulle innebära, att ökningstalen för den totala bruttoproduktionsvolymen får anses ligga i underkant. Detta gäller emellertid även de jämförelsetal för 30-talet, som brukar komma till användning i olika sammanhang.

Behandlingen av bruttonationalprodukten i fasta priser skall avslutas med ett speciellt påpekande. En ökning av landets produktionsvolym utgör icke i sig utan vidare ett mått på ökad standard i fråga om varor och tjänster. Denna beror även på utvecklingen av bytesförhållandet gentemot utlandet, d. v. s. förhållandet mellan export- och importpriser. Om detta förbättrats får landet ett tillskott till mängden varor och tjänster utöver en eventuell produktivitetstegring inom landet. Försämras det däremot, går en del av landets eventuellt ökade tillgångar förlorade till utlandet.

Under senaste år har det inträffat vissa förskjutningar i bytesförhållandet med ovan angivna verkningar. Korrigeras bruttonationalprodukten för detta, erhålles följande indexserie för den genomsnittliga »materiella standardutvecklingen»: ¹

1947	1948	1949	1950
100	105	108	112

Under perioden 1947 till 1950 skulle drygt 2 procent av nationalprodukten ha gått förlorad till utlandet motsvarande en årlig produktivitetsoökning på ca 0,8 %.

Utrikeshandeln.

Även den andra posten på försörjningsbalansens tillgångssida, importen, är värd ett närmare studium. Det synes därvid lämpligt att samtidigt behandla exporten, som ingår på balansens efterfrågesida, och sålunda se på hela utrikeshandeln i ett sammanhang.

Utrikeshandeln har spelat en uppmärksammas roll i den svenska ekonomiska efterkrigsutvecklingen. Exporten kan sedan 1945 sägas ha successivt ökat år från år för att år 1949 volymmässigt äntligen nå upp till förkrignivån och år 1950 väsentligt överskrida densamma. Importen har i stället visat ett betydligt oroligare förlopp. Från en låg nivå 1945 nådde den år 1947 en topp, sjönk igen under inverkan av importregleringen till en tillfällig bottenivå år 1949 för att åter stiga 1950, då liberaliseringen av handeln och den genom exporten intjänta valutan åter gav den ett större spelrum. Hur detta förlopp gestaltat sig värdemässigt framgår av diagrammet, där varje punkt (månadsuppgift) anger det sammanlagda värdet under de senast förflutna tolv månaderna.²

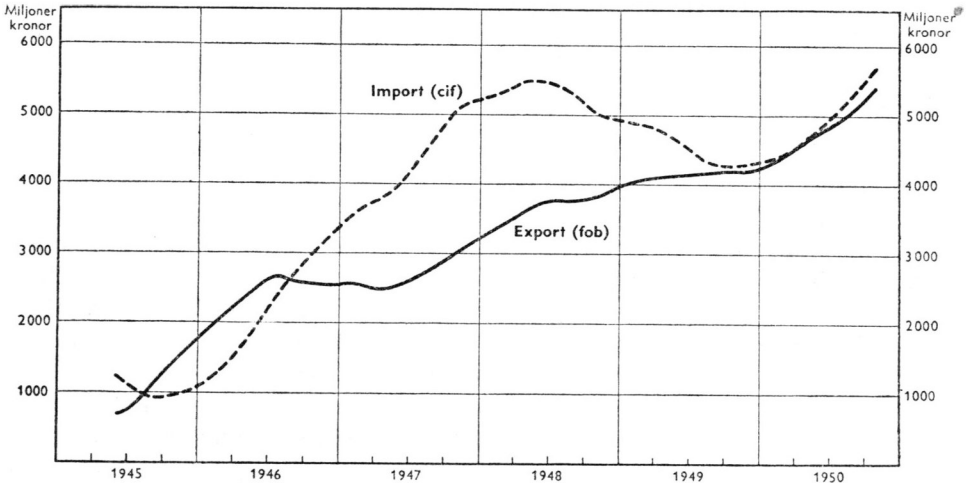
En stadigt ökande export och en kraftigt varierande import har förorsakat starka förändringar i bytesbalansens saldo. Detta framgår av tabell 3,

¹ I vissa länder användes indexserier av denna typ som mått på den »reala» nationalinkomsten.

² Decembersiffrorna bli på så sätt lika med den totala exporten respektive importen under det gångna året.

som återger de viktigare posterna i bytesbalansen. Balansens siffror för år 1950 äro uppskattade med hjälp av material för de tio första månaderna.

Export och import de senast förflutna 12 månaderna.

Såsom framgår av tabell 3, har man anledning räkna med ungefärlig jämvikt i bytesbalansen under 1950. Detta blir resultatet av en stark ökning i såväl export som import i förhållande till föregående år. År 1950 blir det

Tabell 3. Bytesbalansen 1936/38 och 1945—50.

Miljoner kronor.

	1936/38	1945	1946	1947	1948	1949	1950 ¹ preliminärt	Tillförlitlighetstal se s. 9
	Löpande priser							
Import av varor	1 950	1 090	3 390	5 220	4 940	4 330	6 100	1·0
Export av varor	1 790	1 760	2 550	3 240	3 980	4 250	5 600	1·0
Handelsbalansens saldo	- 160	+ 670	- 840	- 1 980	- 960	- 80	- 500	
Sjöfartsnetto	190	300	620	600	640	590	560	3·0
Övriga tjänster m.m. netto	100	320	130	- 60	- 80	- 20	- 70	3·0
Bytesbalansens saldo	+ 130	+ 1 290	- 90	- 1 440	- 400	+ 490	- 10	
	1949 års priser							
Import av varor				5 530	4 980	4 330	5 330	2·0
Export av varor				3 360	3 690	4 250	5 230	2·0
Handelsbalansens saldo				- 2 170	- 1 290	- 80	- 100	
Sjöfartsnetto				500	600	590	590	3·5
Övriga tjänster m.m. netto				- 60	- 80	- 20	- 60	3·5
Bytesbalansens saldo				- 1 730	- 770	+ 490	+ 430	

¹ Sedan siffrorna för november månads utrikeshandel färdigställt och visat fortsatt expansion för denna skulle anledning finnas att höja siffrorna för export och import år 1950 med ca 50 miljoner kronor vardera. Denna ändring som icke påverkar bytesbalansens saldo, har av redaktionella skäl icke kunnat införas.

första efterkrigsåret, då såväl export som import expanderat någorlunda parallellt. Detta torde ha haft gynnsamma verkningar på svensk ekonomi.¹

I handelsbalansen räknas importen cif och exporten fob, varför det är rätt naturligt, att den får ett negativt saldo. Detta uppväges emellertid i bytesbalansen mer eller mindre fullständigt av sjöfartsinkomster. Dessa synas icke ha undergått större förändringar under efterkrigsåren — åtminstone inte mätt i varuhandels standard — utan ha stabiliserats kring 600 miljoner kronor. En nedåtgående tendens de sista åren synes dock påtaglig. En helt annan — och ur vissa synpunkter riktigare — bild av bytesbalansens uppbyggnad erhöles, om även importen räknades fob. Det bleve då helt andra sjöfartsposter.

Bakom siffrorna över exportens och importens värdemässiga förändringar ligga dels förändringar i volymen, dels förändringar i priserna. Volym- och prisindex få ses som genomsnitt av en hel rad noteringar för skilda varuslag. Olika sätt att beräkna genomsnitten giva därför olika resultat. De beräkningsmetoder för vägningen, som ligga till grund för talen i tabell 4 och 5, finnas beskrivna i en tidigare konjunkturrapport.²

Tabell 4. Volym- och prisindex för export och import 1947—1950.

Index: 1948 = 100.

	1947	1948	1949	1950 preliminärt	Prisindex		
					1947	1948	1949
Exportvolymindex:							
inkl. maskiner m. m.	91	100	115	³ 142	90	100	93
exkl. » »	94	100	115	.	89	100	90
Importvolymindex:							
inkl. maskiner m. m.	111	100	87	³ 107	95	100	101
exkl. » »	114	100	91	.	93	100	100

Tabell 5. Volym- och prisindex för export och import kvartalsvis 1950.

Index: kvartalsgenomsnitt 1948 = 100.

	1950			Prisindex 1950		
	1 kv.	2 kv.	3 kv.	1 kv.	2 kv.	3 kv.
Exportvolymindex:						
inkl. maskiner m. m.	127	142	145	94	95	98
exkl. » »	123	143	147	89	93	98
Importvolymindex:						
inkl. maskiner m. m.	93	105	110	111	113	114
exkl. » »	95	103	108	109	112	112

¹ Jfr bilaga 1 om produktivitetsutvecklingen.

² Se *Meddelanden från konjunkturinstitutet, Serie A: 17*, s. 60. ff.

³ Novembersiffrorna för utrikeshandeln ge anledning att höja export- och importvolymtalen för 1950 till 143 respektive 108. Jfr not 1, s. 16.

Tabell 6 visar den procentuella fördelningen av de inhemska utgifterna på viktigare huvudtyper av efterfrågan. I denna tabell ingå emellertid icke lagerförändringar. De lageruppgifter, som finnas tillgängliga äro, såsom förut framhållits, ofullständiga och otillförlitliga. Det har därför synts lämpligare att basera en kort redogörelse av de inhemska utgifternas struktur på material, vari posten lagerförändringar uteslutits. Den brist som därigenom kommer att vidlåda resonemanget, kan i detta fall lokaliseras bättre än den brist som uppstår, om otillförlitliga lagersiffror medtagas i detsamma. Strukturen av den inhemska efterfrågan, sådan den realiserats i efterhand och framställts i tabell 6, har genomgått vissa förändringar. Den offentliga sektorns andel i bruttoutgifterna synes ha ökat något efter kriget i jämförelse med 1938/39. Denna ökning har fortgått successivt under flera efterkrigsår och särskilt påtaglig är de offentliga investeringarnas allt mer ökade betydelse. Det är närmast den privata konsumtionen som fått släppa till utrymme åt offentliga utgifter. Dess andel har sjunkit från närmare 67 till 62 procent.

Tabell 7. Inhemska bruttoutgifter för olika ändamål (exkl. lager) 1946—1949.

	Löpande priser					1949 års priser		
	1946	Ökning				Ökning		
		1946 —47	1947 —48	1948 —49	1949 —50	1947 —48	1948 —49	1949 —50
<i>Miljoner kronor</i>								
1. Privat bruttoinvestering..	4 380	1 010	—150	— 60	430	—510	—170	270
2. Privat konsumtion	15 180	1 250	1 480	340	1 330	360	220	1 130
3. Summa privata utgifter ..	19 560	2 260	1 330	280	1 760	—150	50	1 400
4. Offentlig bruttoinvestering	1 770	230	470	250	280	380	200	220
5. Offentlig konsumtion	2 390	250	300	180	250	100	170	210
6. Summa offentliga utgifter	4 160	480	770	430	530	480	370	430
7. Totalsumma	23 720	2 740	2 100	710	2 290	330	420	1 830
	Fördelning i procent 1946	Löpande priser				1949 års priser		
		Ökning				Ökning		
		1946 —47	1947 —48	1948 —49	1949 —50	1947 —48	1948 —49	1949 —50
<i>Procenttal.</i>								
1. Privat bruttoinvestering..	18·5	23	—3	—1	8	—9	—3	5
2. Privat konsumtion	64·0	8	9	2	7	2	1	6
3. Summa privata utgifter ..	82·5	12	6	1	8	—1	0	6
4. Offentlig bruttoinvestering	7·5	13	24	10	10	18	8	8
5. Offentlig konsumtion	10·0	10	11	6	8	4	6	7
6. Summa offentliga utgifter	17·5	12	17	8	9	10	7	7
7. Totalsumma	100·0	12	8	2	8	1	1	6

Ann. Tabellens uppgifter bygga helt på siffrorna i tabell 1 och 3.

Ser man på förändringen i tiden av de olika posterna, finnas drag, som äro värda uppmärksamhet och som icke framgå klart av strukturtalen i tabell 6. För detta ändamål presenterar tabell 7 ökningstal för olika inhemska bruttoutgifter. Även där kan man avläsa, hur utvecklingen 1947—1949 präglades av en viss expansion av offentliga utgifter. De privata förblevo däremot oförändrade, om de mätas i fasta priser och voro värdemässigt betydligt långsammare i sin utveckling än de offentliga. Därom vittna exempelvis procenttalen 6 och 1 för de privata utgifternas ökning 1947—1948 och 1948—1949 mot 17 respektive 8 för de offentliga.

Utvecklingen kan därför karakteriseras på följande sätt. År 1947 förelåg en tillfälligt uppskruvad tillgång på varor och tjänster för inhemskt bruk, vilket återspeglas i ett stort importöverskott, som innebar en förtäring av valutareserven. Den balans i utrikeshandeln, som sedermera skulle åstadkommas, fick bäras av de privata utgifterna, som därför icke fingo konstant del i den ökade produktionen. Nedgången i de privata utgifternas andel från 1947 till 1949 kan främst hänföras till de privata investeringarna.

Mellan 1949 och 1950 återupptogo de privata utgifterna sin ökning från närmaste efterkrigstiden, sedan de under ett par år hållit sig relativt sett konstanta. Mellan 1949 och 1950 ha de privata utgifterna sålunda hållit ganska jämna steg med de offentliga: 8 procents ökning värdemässigt och 6 procent i fasta priser mot 9 procent respektive 7 procent för de offentliga.

Privata bruttoutgifter.

Investering.

Den skillnad i utvecklingen mellan privata bruttoutgifter och offentliga bruttoutgifter, som påtalades i föregående avsnitt, gäller i än högre grad beträffande delposterna privata bruttoinvesteringar och offentliga bruttoinvesteringar. Från 1947 till 1949 beräknades den privata bruttoinvesteringen, såsom framgår av tabell 7, ha sjunkit med ca 4 procent i löpande värde och närmare 12 procent mätt i fasta priser. Mot detta står en ökning i den offentliga investeringsverksamheten under samma period på ca 35 procent i löpande värde och ca 25 procent mätt i fasta priser.¹

Av tabell 8, som visar den totala investeringsverksamheten med uppdelning på vissa viktiga områden, framgår, att utvecklingen icke varit fullt enhetlig för olika delar av privat investeringsverksamhet. Än tydligare framgår detta av nedanstående tablå med indextal över utvecklingen för delområden i löpande priser:

	1947	Index 1946 = 100		
		1948	1949	1950
Bostäder	112	83	85	94
Industri (inkl. kraft- och belysningsverk)	135	145	150	152
Jordbruk (ekonomibyggnader och maskiner) ..	118	144	148	163
Transportmedel	124	130	97	129
Övrigt	125	133	134	145
Summa privat	123	119	118	128

¹ En viktig roll för denna uppgång i offentlig investering kan tillskrivas kommunalt bostadsbyggande. Jfr s. 28.

Tabell 8. Investeringsverksamheten 1938/39 och 1946—1950.

Miljoner kronor.

	Löpande priser						Tillförlitlighetstal se s. 9	1949 års priser			
	1938/39	1946	1947	1948	1949	1950		1947	1948	1949	1950
Privata bruttoinvesteringar.....	2 280	4 380	5 395	5 238	5 177	5 615	2·1	5 860	5 348	5 177	5 446
Bostäder.....	922	1 654	1 858	1 376	1 411	1 562	2·6	1 981	1 392	1 411	1 536
Industri.....	702	1 488	2 020	2 159	2 213	2 257	2·6	2 209	2 207	2 213	2 198
Kraft- och belysningsverk.....	39	128	162	192	218	199	3·5	177	195	218	194
Jordbruk (ekonomibyggn. och maskiner)	234	433	513	626	640	703	2·8	555	641	640	670
Transportmedel.....	292	567	705	739	548	734	3·4	788	765	548	691
Övrigt.....	91	110	137	146	147	160	3·0	150	148	147	157
Offentliga bruttoinvesteringar.....	830	1 766	1 995	2 465	2 716	3 003	2·3	2 144	2 516	2 716	2 935
Statliga.....	527	1 179	1 344	1 455	1 593	1 786	2·1	1 346	1 494	1 593	1 740
Därav: affärsverk och aktiebolag....	258	564	676	782	817	880	1·5	782	807	817	858
militära.....	92	451	356	380	452	544	3·0	383	392	452	524
Kommunala (inkl. kommunala bolag och stiftelser).....	303	587	751	1 010	1 123	1 217	2·9	798	1 022	1 123	1 195
Summa bruttoinvesteringar.....	3 110	6 146	7 390	7 703	7 893	8 618	2·0	8 004	7 864	7 893	8 331
Därav offentliga o. privata bostäder..	935	1 759	2 021	1 626	1 710	1 883	2·5	2 156	1 645	1 710	1 851

Anm. Beräkningarna äro i stort sett gjorda efter samma metoder som tidigare år. En väsentlig förändring är dock att underhållskostnaderna för jordbrukets maskiner ingå i här presenterade beräkningar.

Mellan 1947 och 1948 var det tydligen de i den privata investeringsverksamheten tungt vägande bostäderna som svarade för hela nedgången, varvid de samtidigt värdemässigt motvägde en ökning för investering i industri, jordbruk och transportmedel. Mellan 1948 och 1949 åter var det främst transportmedlen som svarade för nedgången, medan övriga områden värdemässigt visade någon ökning och volymmässigt voro ungefär oförändrade.

Nedgången i investeringen i transportmedel mellan 1948 och 1949 kan till största delen tillskrivas handelsflottan, som icke längre fick lika stora tillskott som förut. Även mellan 1949 och 1950 beräknas en minskning i tillskottet till handelsflottan, men den uppväges inom posten transportmedel mer än väl av investering i bilar för produktivt ändamål.

Av nu tillgänglig statistik att döma synes investeringsutvecklingen mellan 1949 och 1950 icke längre ha följt tendensen mellan 1947 och 1949. Under inverkan av liberalare byggnadstillståndsgivning och dito importreglering har synbarligen den privata investeringsverksamheten åter kunnat öka såväl i värde som volym. De statistiskt registrerbara talen mellan 1949 och 1950 äro 8 respektive 5 procent. En stor ökning noteras bl. a. för posten bostäder som värdemässigt uppskattas ligga 11 procent och volymmässigt 9 procent över 1949 års nivå. Men även för övriga i tabell 8 redovisade investeringsområden registreras ökningsar.

Beträffande de privata investeringarna hänvisas för övrigt till kapitlet om investeringarna för år 1950.

Privat konsumtion.

På olika punkter i framställningen har redan visats, hur den privata konsumtionen totalt sett utvecklats under senare år. I detta avsnitt skola vi dröja något mera vid detaljerna i denna stora post på försörjningsbalansens efterfrågesida. För detta ändamål presenteras i tabell 9 och 10 siffror över den privata konsumtionens utveckling i löpande priser respektive i 1949 års priser. Av dessa tabeller framgår, hur det totala värdet av den privata konsumtionen ökat med ca 20 procent mellan 1947 och 1950, medan konsumtionen mätt i 1949 års priser endast stigit med knappa 10 procent under samma period. Av den senare ökningen faller allra största delen på det sista året, d. v. s. på utvecklingen från 1949 till 1950. Den 6-procentiga ökningen, som registreras för detta sista år, har mycket påtaglig struktur, vilket framgår vid ett närmare studium av tabell 10.

Det är framför allt två tungt vägande typer av konsumtion som ha ökat under senaste år, nämligen konsumtion av livsmedel och av inventarier. Men ökningen faller icke jämnt över alla typer livsmedel eller alla typer inventarier. Den är tvärtom till relativt stor del koncentrerad till ett par delposter.

Livsmedelskonsumtionens ökning i fasta priser kan i hög grad föras tillbaka på posten »potatis, rotfrukter, grönsaker, frukt och bär». Studera vi denna närmare, vilket kan ske med hjälp av tabell 11, som utförligt preciserar konsumtionen av födo- och njutningsämnen, finna vi, att »sydfrukter,

Tabell 9. Privat konsumtion i löpande priser.

Miljoner kronor.

	1938/ 39	1946	1947	1948	1949	1950	Tillför- förlitlig- hetstal (se s. 9)
	1. Livsmedel	3 410	6 400	6 850	7 390	7 600	8 040
1a. Därav: mjöl, gryn och bröd	360	580	640	760	760	720	.
1b. potatis, rotfrukter, grönsaker, frukt och bär	390	950	910	790	860	1 100	.
1c. mjölk, smör, margarin och ost	730	1 100	1 240	1 370	1 450	1 470	.
1d. kött och fläsk	580	890	910	970	1 110	1 140	.
1e. drycker och tobak	630	1 310	1 440	1 640	1 650	1 660	.
2. Bostad	950	1 320	1 390	1 470	1 530	1 600	2·0
3. Bränsle och lyse	390	670	700	730	730	820	2·1
4. Beklädnad	1 150	2 470	2 660	2 960	2 880	3 010	2·8
4a. Därav: skor	190	290	340	350	350	370	2·0
5. Inventarier m. m.	940	1 520	1 760	1 940	1 940	2 410	2·1
6. Diverse	1 670	2 910	3 180	3 540	3 700	3 830	1·8
6a. Därav: resor	390	680	750	900	950	970	2·1
Summa privat konsumtion	8 510	15 290	16 540	18 030	18 380	19 710	1·3
Index	46	83	90	98	100	107	
		100	108	118	120	129	

Anmärkningar till tabell 9 återfinnas i bilaga 2.

Tabell 10. Privat konsumtion i 1949 års priser.

Miljoner kronor.

	1949 års priser			
	1947	1948	1949	1950
1. Livsmedel	7 420	7 350	7 600	8 020
1a. Därav: mjöl, gryn och bröd	720	730	760	730
1b. potatis, rotfrukter, grönsaker, frukt och bär	870	760	860	1 060
1c. mjölk, smör, margarin och ost	1 320	1 370	1 450	1 540
1d. kött och fläsk	1 040	1 030	1 110	1 170
1e. drycker och tobak	1 620	1 630	1 650	1 660
2. Bostad	1 470	1 500	1 530	1 560
3. Bränsle och lyse	740	740	730	810
4. Beklädnad	2 790	3 020	2 880	2 930
4a. Därav: skor	340	350	350	370
5. Inventarier m. m.	1 830	1 960	1 940	2 390
6. Diverse	3 550	3 580	3 700	3 800
6a. Därav: resor	850	890	950	970
Summa privat konsumtion	17 800	18 150	18 380	19 510
Index	97	99	100	106

Anmärkningar till tabell 10 återfinnas i bilaga 2.

Tabell 11. Konsumtionen av födo- och njutningsämnen åren 1939 samt 1947—1950.

(Beräkningar utförda inom statens jordbruksnämnd.)

Varuslag	1939		1947		1948		1949 ²		1950 ³		Tillförlitlighetstal (se s. 9)
	Kvant. milj. kg.	Värde milj. kr	Kvant. milj. kg.	Värde milj. kr	Kvant. milj. kg.	Värde milj. kr	Kvant. milj. kg.	Värde milj. kr	Kvant. milj. kg.	Värde milj. kr	
1. Mjöl, gryn o. bröd m. m. ¹	612·1	369·8	591·1	639·0	599·6	760·0	619·9	756·7	598·1	720·2	2·2
2. Mjöl av vete och råg till direkt konsumtion	348·8	128·6	243·4	119·5	235·0	134·3	264·3	152·9	239·2	141·2	.
3. Havregryn o. -mjöl	30·9	13·7	27·8	17·2	32·7	22·9	26·2	19·1	22·5	14·8	.
4. Korngryn o. -mjöl	26·9	7·6	27·3	11·3	27·1	12·2	25·8	11·1	25·0	11·2	.
5. Risgryn o. -mjöl	11·2	5·4	—	—	0·7	1·2	4·2	6·6	16·0	21·0	.
6. Makaroner	4·4	2·9	6·2	5·3	6·0	6·1	5·3	5·5	4·9	5·1	.
7. Hårt rågbröd	46·6	35·4	50·5	53·5	52·0	60·3	47·1	56·5	46·7	56·0	.
8. Mjukt bröd	150·0	111·9	255·0	247·1	270·0	279·2	275·0	289·0	275·0	289·6	.
9. Finare bakverk	17·8	53·4	30·7	169·5	37·0	222·0	33·5	196·0	28·5	163·9	.
10. Kex och wafers	6·8	10·9	7·2	15·6	7·8	21·8	6·9	20·0	6·0	17·4	.
11. <i>Polatis</i>	738·0	83·0	915·0	201·4	905·0	186·4	870·0	169·6	840·0	203·9	3·0
12. <i>Rotfrukter, grönsaker, frukt och bär</i>	.	304·5	.	709·5	.	606·0	.	693·4	.	899·2	3·0
13. Rotfrukter	75·0	20·2	85·0	32·3	106·0	40·3	85·0	26·4	83·0	33·2	.
14. Torkade örter och bönor.....	9·4	5·1	11·0	7·6	11·0	9·9	12·0	12·4	11·0	10·9	.
15. Färska grönsaker	57·0	39·3	64·0	89·6	84·0	114·2	75·0	93·8	79·0	102·7	.
16. Inhemska frukter o. bär	153·2	106·4	161·1	254·1	173·2	284·4	222·9	345·2	244·0	371·4	.
17. Sydfrukter, färska	91·6	85·2	126·7	214·1	81·9	126·5	96·2	157·6	143·3	251·0	.
18. Torkad frukt, nötter, mandel m.m.	26·4	48·3	32·7	111·8	9·5	30·7	16·7	58·0	42·0	130·0	.
19. <i>Specier</i>	.	423·7	.	792·2	.	855·5	.	827·2	.	998·9	2·0
20. Socker	290·0	125·9	213·0	159·8	225·0	186·8	248·0	205·8	282·0	236·9	.
21. Sirap	9·0	4·1	2·6	2·1	4·7	4·1	5·4	4·8	5·5	5·0	.
22. Chokladvaror, karameller m. m. .	48·4	135·8	52·5	376·8	48·7	420·8	48·9	395·5	50·5	415·0	.
23. Kakaopulver	2·26	7·5	1·68	6·6	3·22	16·1	2·40	10·9	3·50	19·1	.
24. Te	0·44	4·9	0·60	8·4	1·47	24·8	0·77	13·1	1·44	25·0	.
25. Kaffe	40·0	134·0	38·6	208·8	29·3	169·1	29·1	164·1	30·7	253·8	.
26. Kaffesurrogat	0·2	0·3	0·4	1·0	0·9	2·1	0·5	1·2	0·9	11·2	.
27. Kryddor	2·0	11·2	3·0	28·7	3·1	31·7	3·1	31·8	3·2	32·9	.
28. <i>Kons. mjölk o. grädde</i>	.	389·3	.	620·2	.	649·2	.	658·0	.	672·0	2·0
29. Konsumtionsmjölk ⁴	1 227·0	308·0	1 617·5	527·3	1 619·6	544·2	1 597·9	536·9	1 564·8	525·8	.
30. Grädde, tjock	23·5	67·0	—	—	—	—	5·0	25·8	14·5	74·7	.
31. » tunn	10·0	14·3	46·9	92·9	48·4	105·0	43·3	95·3	32·5	71·5	.

torkad frukt, nötter och mandel» spela en viktig roll i ökningen. Det är med andra ord den ökade importen som till stor del skapat den varubas, som möjliggjort konsumtionsökningen.

Utrikeshandeln har också varit en väsentlig källa för den andra stora ökningen av den privata konsumtionen, den som kan hänföras till inventarieposten. Dess ökning kan till största delen föras tillbaka på ökad bilförsäljning, baserad på ökad bilimport. Det är inte små belopp det rör sig om i detta fall. För år 1950 beräknas ett inköp av 60 000 personbilar mot knappt 14 000 föregående år. Av dessa ha 36 000 år 1950 och 5 000 år 1949 förts till privat konsumtion, medan resten ansetts tjäna produktionen.¹ Mätt i 1949 års priser innebära bilarna en ökning av inventarieposten med 250 miljoner kronor.

Ser man på importen och dess fördelning på olika typer av varor under året finner man, att under tiden januari till oktober i år jämfört med föregående år samma tid importen av konsumtionsvaror ökade med ca 575 miljoner kronor, varav en del givetvis kan tillskrivas prisökningar. Lägges därtill en ökad import av bränslen och drivmedel, som delvis går till att driva det ökade antalet privata bilar, kan man säga, att redan färdigvarorna i utrikeshandeln möjliggjort största delen av den under året registrerade konsumtionsökningen.

För övrigt kan konstateras, att konsumtionen av tjock grädde i viss utsträckning bidragit till volymökningen av livsmedelskonsumtionen under 1950. I 1949 års priser är ökningen närmare 50 miljoner kronor, en ökning som delvis motväges av en lägre konsumtion av mjölk och tunn grädde. En mindre ökning av textilkonsumtionen föreligger också. Däri kan möjligen ses ett tecken på ökade inköp under hösten inför förväntningar om höjda priser i början av år 1951. Ökningen är emellertid i så fall påfallande liten. Det är därför möjligt, att definitivare siffror för år 1950 komma att visa ytterligare någon ökning av textilkonsumtionen. Detta kommer då att i försörjningsbalansen motsvaras av en lagerminskning, eftersom konsumtion och lagerförändring för textilvaror i beräkningarna variera omvänt mot varandra.

Den starkt ökade konsumtionen under 1950 kan knappast helt ha finansierats ur löpande inkomster. Speciellt, när det gäller bilarna, kan man tvärtom vänta sig en viss förbrukning av sparmedel eller upptagande av konsumtionslån. Det kan vara av intresse att — liksom gjordes föregående år — söka någorlunda fastställa sambandet mellan enskilda personers inkomster och deras huvudanvändningsområden: konsumtion, sparande och skatter.

I tabell 12 ha de data sammanfattats, som bruka användas vid mer allmänna resonemang om sparandets utveckling. Dessa data äro uppgifter om inkomster, konsumtionsutgifter och direkta skatter. Men dessutom har gjorts ett försök att räkna fram det sparade, som kan kombineras med dessa tre serier. Detta har skett på samma sätt som i föregående års rapport.² Först

¹ Denna uppdelning är inom vissa gränser godtycklig. En nedjustering av bilar för privat konsumtion skulle emellertid få motsvaras av en ökning av bilar i investeringsposten.

² Se *Meddelanden från konjunkturinstitutet, Serie A: 17, s. 40.*

Tabell 12. Konsumenternas utgifter och sparande 1946—1950.

	1946	1947	1948	1949	1950
<i>A. Miljarder kronor.</i>					
1. Konsumtionsutgifter	15·2	16·4	17·9	18·3	19·6
1a. Därav indirekta skatter minus subventioner...	1·6	1·5	1·8	1·9	1·7
2. Direkta skatter	1·8	2·7	2·6	2·8	2·9
3. Totala löpande utgifter.....	17·0	19·1	20·5	21·1	22·5
4. Sparande					
{ all. a	-0·5	-0·7	+0·1	+0·2	-0·2
{ all. b.	+0·3	+0·2	+1·1	+1·2	+0·8
{ all. c.	+1·0	+0·9	+1·9	+2·1	+1·7
5. Totala utgifter = totala inkomster					
{ a	16·5	18·4	20·6	21·3	(22·3)
{ b	17·3	19·3	21·6	22·3	(23·3)
{ c	18·0	20·1	22·4	23·2	(24·2)
<i>B. Procenttal.</i>					
1. Konsumtionsutgifter	89	86	87	87	87
1a. Därav indirekta skatter minus subventioner ...	9	8	9	9	8
2. Direkta skatter ..	11	14	13	13	13
3. Totala löpande utgifter = totala inkomster .	100	100	100	100	100

Anmärkningar till tabell 12 återfinnas i bilaga 2.

adderas utgifter för konsumtion (post 1) och skatter (post 2), varigenom löpande utgifter (post 3) erhållas. År 1946 göras tre alternativa hypotetiska antaganden om sparandets höjd (1:a kolumnen, post 4). Dessa adderas i tur och ordning med löpande utgifter, varigenom tre alternativ totala utgifter (post 5) erhållas. De totala utgifterna äro till sin storlek lika med totala inkomster. Denna totalpost har sedan kunnat beräknas för perioden 1946—1950 genom framskrivning med indextal för de vid taxering uppskattade inkomsterna för fysiska personer.¹ Genom avdrag av löpande utgifter från totala utgifter erhållas så tre alternativa serier för sparandet åren 1947—1950.

Dessa tre alternativ visa en nedgång i sparandet av måttlig omfattning mellan 1946 och 1947. Därefter följer en period av sparandeökning mellan 1947 och 1949, medan en kraftig nedgång i sparandet år 1950 med stöd av de preliminära siffrorna ej förefaller osannolik.

De privata konsumenternas konfrontering med den ekonomiska verkligheten kan under perioden 1946 till 1950 med utgångspunkt från tabell 12 tolkas ungefär på följande sätt.

Mellan 1946 och 1947 stego inkomsterna ganska kraftigt, med 11 %. Fastän konsumtionsutgifterna stego mindre eller med 8 %, fordrades dock en viss nedgång i sparandet för att finansiera denna konsumtionsökning. Skattek tekniska skäl i samband med övergång till källskatt medförde nämligen under samma tid en kraftig ökning i konsumenternas skatter, vilket höll

¹ Siffran för år 1950 är grovt uppskattad med hjälp av inkomstutveckling för löntagare inom jordbruk, industri och offentlig verksamhet samt för jordbrukare.

nere de disponibla inkomsternas ökning något under konsumtionsökningens nivå.

Perioden från 1947 till 1949, då den svenska ekonomien allt mer närmade sig ekonomisk balans, kännetecknas av ökat sparande. Detta får för utvecklingen 1947—48 ses i kombination med fortsatta kraftiga ökningar i inkomster och konsumtionsutgifter, men med något lägre totala skatteutgifter på grund av de genomsnittliga direkta skattesatsernas sänkning. Någon större ökning i konsumtionsvolym fick dock icke konsumenterna ut av året 1948 i jämförelse med 1947. Prisstegringen åt upp största delen av inkomstökningen.

Mellan 1948 och 1949 hejdas inkomstutvecklingen betydligt i sin förutvarande snabba expansion. Konsumtionsutgifterna öka måttligt, men skatteinbetalningarna stiga. År 1949 är det första kvarskatteåret. Sparandet stiger alltjämt.

Så kommer till slut utvecklingen 1949—1950, år 1950 med sitt förändrade ekonomiska klimat. Att den kraftiga konsumtionsökningen icke kunnat underbyggas med lika stor inkomstökning under 1950 är givet. Trots siffrornas osäkerhet för detta år måste man kalkylera med en relativt stark nedgång i sparandet.

Någon inneboende större motsättning i det statistiska materialets olika delar för perioden 1946 till 1950 har knappast kunnat skönjas. Ihågkommas bör dock, att vi hela tiden laborerat med en restpost, sparandet. Funnes statistik över denna, skulle överensstämelsen mellan serierna kanske icke framstå i lika god dager. Trots att den ekonomiska analysen lider av brist på ekonomisk statistik, har den i vissa hänseenden en bra mycket lättare uppgift, då stora och tämligen okända restposter kunna användas att »meningsfyllt» foga ihop givna statistiska serier. Däröfver bär icke minst detta kapitel vittnesbörd. Förekomsten av restposter manar givetvis till största försiktighet vid användningen av materialet.

Offentliga bruttoutgifter.

De offentliga bruttoinvesteringarnas värdemässiga förlopp åskådliggöres i nedanstående tablå, som är sammanställd av materialet i tabell 8:

	1947	Index 1946 = 100		
		1948	1949	1950
Statliga	106	123	135	151
Därav: affärsverk och aktiebolag	120	139	145	156
militära	79	84	100	121
Kommunala (inkl. kommunala bolag)	128	172	191	207

Den markanta skillnaden mellan statliga och kommunala investeringar med de senares påfallande snabba utvecklingstakt, kan bl. a. härledas ur det starkt stegrade kommunala bostadsbyggandet. Uteslutes detta ur beräkningarna erhållas ca 85 procent ökning av de kommunala investeringarna mellan 1946 och 1950.

Det är investeringarna, som spela huvudrollen i de offentliga utgifternas ökning under senare år, såsom bl. a. konstaterades i samband med tabell 7. Men även de offentliga konsumtionsutgifterna ha successivt ökat under perioden 1946—1950. Läger man ihop de årliga ökningarna, kan ett resultat på 41 procent ökning i offentlig konsumtion under hela perioden konstateras. Mätt i fasta priser, vilket är ett mycket diffust begrepp för offentlig konsumtion, blir ökningen betydligt mindre, men överstiger sannolikt 20 procent-strecket.

Även beträffande offentlig konsumtion förekomma emellertid två parter i målet: statliga respektive kommunala myndigheter. Det gäller för konsumtion, som det gällde för investering, att kommunala myndigheter varit mest expansiva. Med en 20-procentig ökning deltar den statliga sektorn i de offentliga konsumtionsutgifternas ökning mellan 1946 och 1950, medan kommunala myndigheter bidraga med drygt 60 procents ökning. Vi skola här sätta in de offentliga konsumtionsutgifterna i sitt finansiella sammanhang och börja därvid med staten.

Tabell 13 visar en realekonomisk gruppering av de statliga inkomsterna och utgifterna på driftbudgeten.¹ Beträffande detaljer i denna gruppering hänvisas till föregående års beskrivning.² Icke heller beträffande utvecklingen av de olika posterna finns mycket att orda utöver vad som där sades. De stora förändringarna i statsbudgetens utgiftsstruktur inträffade i och med införande av folkpensioner och barnbidrag, varom det i år tillagda nya året icke har något mera djupgående nytt att förtälja.

Den kommunala finansstatistiken tar längre tid att primärt sammanställa än den statliga. De uppgifter, som presenteras i tabell 14, måste därför byggas på preliminära resultat. År 1950 har icke ansetts böra redovisas i tabellen, eftersom beräkningarna äro ytterst schematiska beträffande fördelningen på olika poster.

Jämför man de olika realekonomiska posterna i den kommunala finansstatistiken före och efter kriget, är den inbördes relationen ganska oförändrad. Vill man riktigt söka efter några signifikativa förändringar, återfinnes möjligen en sådan på vardera inkomst- och utgiftssidan. Skatternas andel har ökat något på bekostnad av statsbidragens; konsumtionens andel har ökat något på de »direkta transfereringarnas» bekostnad. Ihåggkommas bör, att de kommunala affärsverkens finanser blott ingå med sitt saldo (post IV) efter investering. Synbarligen har affärsverken under 1948 och 1949 icke kunnat täcka sina investeringar helt med egna löpande inkomster.

Med över 70 procent ha de kommunala inkomsterna vid sidan av affärsinkomster stigit mellan 1946 och 1949. Det är ökade skatter, grundade på ett starkt ökat skatteunderlag som står för denna utveckling. Källskattens tekniska utformning medför f. ö. vissa säregna konsekvenser för de kommunala finanserna. Kommunernas skatteintäkter insamlas via sta-

¹ Den realekonomiska grupperingen av den statliga budgeten har även i år utförts av riksräkenskapsverket.

² Se *Meddelanden från konjunkturinstitutet, Serie A: 17*, s. 41.

Tabell 13. Realekonomisk fördelning av den statliga driftbudgetens inkomster och utgifter budgetåren 1946/47—1950/51.

	1946/47		1947/48		1948/49		1949/50		1950/51	
	Milj. kr.	Relativ fördelning	Milj. kr.	Relativ fördelning	Milj. kr.	Relativ fördelning	Milj. kr.	Relativ fördelning	Milj. kr.	Relativ fördelning
I. Inkomster å driftbudgeten.										
1. Direkta skatter	1 245	34.5	2 156	48.6	2 251	45.4	2 168	44.8	2 478	49.6
a) från fysiska personer	.	.	1 671	37.7	1 711	34.8	1 613	33.3	.	.
b) från svenska aktiebolag	.	.	453	10.2	509	10.3	521	10.8	.	.
c) från övriga skattskyldiga	.	.	32	0.7	31	0.6	34	0.7	.	.
2. Indirekta skatter	1 900	52.7	1 918	43.2	2 283	46.1	2 203	45.5	2 092	41.9
3. Inkomster av kapital och rörelse	369	10.2	259	5.8	328	6.6	365	7.5	336	6.7
a) vinst från affärsverk	237	6.6	107	2.4	169	3.4	172	3.5	138	2.8
b) övriga	132	3.6	152	3.4	159	3.2	193	4.0	198	3.9
4. Avgifter och bidrag	83	2.3	83	1.9	85	1.7	90	1.9	85	1.7
5. Övriga inkomster	9	0.3	22	0.5	7	0.2	13	0.3	7	0.1
Summa	3 606	100.0	4 438	100.0	4 954	100.0	4 839	100.0	4 998	100.0
II. Utgifter å driftbudgeten.										
1. Löner	675	21.4	992	25.0	984	21.2	1 004	20.4	1 086	21.7
a) för konsumtion	675	.	888	22.4	900	19.4	915	18.3	978	19.5
b) för bruttoinvestering	1.	.	104	2.6	84	1.8	89	1.8	108	2.2
2. Omkostnader	758	24.0	663	16.7	840	18.1	970	19.4	921	18.4
a) för konsumtion	336	10.6	303	7.6	311	6.7	377	7.5	350	7.0
b) för bruttoinvestering	1 422	43.4	360	9.1	529	11.4	593	11.9	571	11.4
3. Hyror och arrenden	60	1.9	65	1.6	72	1.5	79	1.6	80	1.6
4. Bidrag till internationell verksamhet	79	2.5	15	0.4	20	0.4	10	0.2	20	0.4
5. Direkta transfereringar	1 230	39.0	1 709	43.0	2 297	49.5	2 343	46.8	2 374	47.5
a) till enskilda personer	564	17.9	896	22.6	1 327	28.6	1 341	26.8	1 372	27.4
b) till privata organisationer för intressegemenskap			54	1.4	122	2.6	131	2.6	142	2.8
c) till kommunala myndigheter för investering	342	10.8	52	1.3	67	1.4	75	1.5	100	2.0
d) till kommunala myndigheter för andra ändamål			366	9.2	484	9.4	417	8.5	424	8.5
e) till statliga fonder och diversemedel	13	0.4	22	0.5	17	0.4	18	0.4	18	0.4
f) till statliga bolag och affärsverk	—	—	9	0.2	9	0.2	46	0.9	3	0.1
g) statskuldränta	311	9.9	810	7.8	321	6.9	315	6.3	315	6.3
6. Indirekta transfereringar	281	8.9	404	10.2	305	6.6	487	9.7	452	9.0
a) för konsumtion	264	8.4	372	9.4	289	6.2	451	9.0	427	8.5
b) för investering	17	0.5	32	0.8	16	0.4	36	0.7	25	0.5
7. Avskrivningar	72	2.3	123	3.1	125	2.7	109	2.2	70	1.4
Summa	3 155	100.0	3 971	100.0	4 643	100.0	5 002	100.0	5 003	100.0
III. Utfallet av driftbudgeten.	+ 451		+ 467		+ 311		- 163		- 5	
(Förändringar i beloppet av uteställda reservationer)	(+428)		(+3)		(-155)		(-325)			

¹ I omkostnader för bruttoinvestering ingå även löner.

Tabell 14. Realekonomisk fördelning av kommunala inkomster och utgifter 1938/39 och 1946—1949.

(Exklusive kommunala affärsföretag)

	1938/39		1946		1947		1948		1949
	Miljo- ner kro- nor	Pro- cen- tuell för- del- ning	Miljo- ner kro- nor	Pro- cen- tuell för- del- ning	Miljo- ner kro- nor	Pro- cen- tuell för- del- ning	Miljo- ner kro- nor	Pro- cen- tuell för- del- ning	Miljo- ner kro- nor
I. Inkomster (exkl. särskilda inkomster för kommunala affärsföretag)	970	100°	1 783	100°	2 059	100°	2 442		3 059
Därav:									
1. Skatter	540	55·7	1 039	58·3	1 225	59·3			
2. Statsbidrag	232	23·9	334	18·7	391	19·0			
3. Övriga inkomster.....	198	20·4	410	23·0	443	21·3			
II. Utgifter	1 041	100°	1 897	100°	2 243	100°	2 589	100°	2 830
Därav:									
1. Offentlig konsumtion									
a) löner och pensioner ..	379	36·4	735	38·7	909	40·3	1 030	39·8	1 095
b) inköp av varor och tjänster från företag..	205	19·7	415	21·9	462	20·6	550	21·2	606
2. Direkta transfereringar..	157	15·1	221	11·6	242	10·8	266	10·3	305
3. Indirekta transfereringar (bidrag till social verksamhet)	38	3·7	53	2·8	59	2·6	73	2·8	83
4. Bruttoinvesteringar och fastighetsköp	259	24·9	447	23·6	553	24·7	650	25·1	717
5. Aktieteckning och utlåning	3	0·2	26	1·4	18	0·8	20	0·8	24
III. Saldo av kommunala inkomster och utgifter (I minus II).....	-71		-114		-184		-147		+229
IV. Inkomstöverskott för kommunala affärsföretag	38		42		21		-43		-31
V. Totalt saldo (III + IV)...	-33		-72		-163		-190		+198

Anmärkningar till tabell 14 återfinnas i bilaga 2.

ten och det belopp, som under ett år utbetalas till kommunerna, beräknas på skatteunderlaget två år tidigare. Källskatten till staten gäller däremot i princip årets skatteunderlag. Vid den slutliga skattens fastställande och reglering kan sålunda kommunerna få ett slags »kvarskatt» från staten eller behöva göra »restitutioner». Under tider med kastningar i inkomstutvecklingen kan detta vara av en viss betydelse. 1949 års inkomster för kommu-

nerna ha ökat bl. a. på grund av sådan betalning av kvars katt från staten till kommunerna. Även staten får sitt kvars katteproblem.¹

Utfallet av nationalbudgeten för år 1950.

Det återstår att göra en jämförelse mellan den bild, som hjälpligt kunnat framkallas statistiskt för det nu tilländalupna året, med de föreställningar om detta, som fingo sitt statistiska uttryck i nationalbudgeten för år 1950. Det blir en preliminär granskning av utfallet. Siffrorna äro ju ingalunda på alla punkter klara.

När nationalbudgeten för år 1950 uppgjordes, kunde givetvis icke Korea-kriget och de ekonomiska följdverkningarna därav förutses. I den mån den inledningsvis i detta kapitel påtalade konjunkturförändringen hunnit nämnvärt påverka det ekonomiska skeende, som avspglas i försörjningsbalansens delposter, skulle man sålunda av detta skäl kunna förvänta avvikelser mellan budget och verklighet. Skulle i ett sådant fall budgetutfallet visa mycket god överensstämmelse med verkligheten kan detta knappast tagas som indicium på en lyckad budget, snarare på en lyckosam. Det blir därför ytterst svårt, för att inte säga omöjligt, att bedöma nationalbudgetutfallet realistiskt utöver de rent formella genomsnittsjämförelserna.

Vi skola först se på den kalkyl av försörjningsbalansen som inom nationalbudgetdelegationen uppgjordes för år 1950 i 1949 års priser. Budget och utfall avrundade i 50-tal miljoner kronor återfinnas i tabell 15. Siffrorna som lågo

Tabell 15. Utfallet av nationalbudgeten för år 1950 i 1949 års priser.

Miljoner kronor.

	1949	Förändring 1949—1950	
		Budget	Utfall
Bruttonationalprodukt till marknadspris...	29 910	+ 650	+ 1 500 ± x
Import	4 330	+ 500	+ 1 000
Summa tillgång	34 240	1 150	+ 2 500 ± x
Bruttoinvestering.....	7 900	+ 350	+ 500
Lagerförändringar	150	+ 200	- 250 ± x
Export av varor och tjänster	4 820	+ 250	+ 950
Privat konsumtion	18 250	+ 250	+ 1 100
Offentlig konsumtion.....	3 120	+ 100	+ 200
Summa realiserad efterfrågan	34 240	+ 1 150	+ 2 500 ± x

¹ Skulle t. ex. ytterst förenklat sett en allmän inkomstökning av engångsartad natur på 10 % inträffa och inkomstsumman är 20 miljarder, skulle först kommunalskatteökningen på 200 miljoner inflyta till statskassan för att utbetalas till kommunerna två år senare. Innan kommunerna får inkomstökningen i skatten måste de bekosta ökade löner med 10 %. En skatteökning kan då bli nödvändig, om icke en viss utjämning av intäkterna mellan åren kan ske genom fonderingar el. d. När sedan skatten inflyter, får man synbarligen ökat »utrymme» på de kommunala budgeterna. Källskattesystemet kan på så sätt under vissa ogynnsamma omständigheter giva incitament till en kommunal utgifts-inkomstspiral. Något liknande gäller staten.

till grund för prognosen, 1949 års siffror, ha undergått — på vissa punkter väsentliga — korrekationer. De korrigerade värdena ha införts för 1949, varefter budget samt utfall registrerats i ökning eller minskning i jämförelse med dessa.

Det visar sig, att utrikeshandeln som vanligt varit ett sorgebarn ur budgetsynpunkt (men annars ett önskebarn). Prognoser rörande denna måste naturligtvis i de världspolitiskt svåra tider vi leva i, vara ytterst svåra att få att stämma. Både import och export ha volymmässigt stigit betydligt mer än väntat: 1 000 respektive 950 miljoner kronor, mot väntade 500 respektive 250. Mätt i 1949 års priser försämrades bytesbalansens saldo sålunda bara med drygt 50 miljoner och gav ett volymmässigt överskott på drygt 400 miljoner kronor. Detta betyder dock icke, att vi kunde öka våra fordringar på utlandet med detta belopp. Bytesförhållandet försämrades nämligen så pass mycket, att ca 400 miljoner kronor gingo förlorade för landet.¹ Detta tog sig i löpande priser uttryck i att bytesbalansens saldo blev ungefärligen lika med noll mot ett överskott i fasta priser. Den preliminärt beräknade förlusten för landet av prisutvecklingen på utrikeshandelns område stämmer ganska bra med prognosen i nationalbudgeten.

En post som hittills syntts vara alltför försiktigt uppskattad är den totala produktionens ökning. Nationalbudgeten för år 1950 synes i detta fall ha varit traditionsbunden.

»Även om man således icke helt får bortse från möjligheten av att de senaste årens speciellt gynnsamma utveckling fortsätter, bjuder dock försiktigheten, att man i en prognos avsedd att bilda underlag för en nationalbudget icke kalkylerar med en fortsättning på en sådan utveckling eller i varje fall icke med en lika stark förbättring i detta avseende.»²

Mot uppskattade 650 miljoner kronor står utfallets $1\,500 \pm x$ kronor. Även om x skulle ges ett ganska högt negativt värde inom rimlighetens gräns, framstår 1950 års budget liksom sina föregångare på denna punkt som mycket blygsam.

Av övriga poster ha investeringar och offentlig konsumtion ökat något mer än beräknat. Överskjutande belopp äro dock av mindre betydelse i balansens summaförändringar. Beträffande lagren kan på nuvarande stadium icke mycket sägas. Utfallet av lagerförändring och av produktion äro emellertid omvänt proportionella mot varandra i gynnsamhet i nationalbudgetteknisk mening. Stora negativa lagerförändringssiffror ge bättre produktionsutfall men sämre lagerutfall och vice versa.

Återstår den privata konsumtionen. Utfallet måste i detta fall ur budgetteknisk synpunkt betraktas som ogynnsamt. Liksom i fråga om utrikeshandeln och produktionen har verkligheten på ett ur många synpunkter tillfredsställande sätt överträffat beräkningarna. Nationalbudgetens siffra på

¹ Bytesförhållandet fattas här vidare än i avsnittet om utrikeshandeln. Exportpriserna få nämligen här inkludera sjöfartsfraktsatser o. d. Det är f. ö. icke bara förändring i bytesförhållande som orsaka »förluster» för landet av här behandlad typ. Även parallella prishöjningar för export och import vid ett föreliggande importöverskott medför liknande resultat.

² Se *Meddelanden från konjunkturinstitutet, Serie B: 11*, s. 15.

250 miljoner kronor blir i verkligheten preliminära 1 100 miljoner. De bakomliggande faktorerna skola behandlas längre fram.

I anslutning till tabell 15 kan utvecklingen under år 1950 sammanfattas på följande sätt. En kraftig ökning i produktionen och möjligen en nedskärning av lagren eller av deras stegringstakt ha möjliggjort en betydande ökning av konsumtionen och investeringarna samt kompenserat försämrade bytesförhållanden med utlandet.

I nationalbudgeten räknades även med ett efterfrågeöverskott på 150 miljoner kronor, som dock enligt budgeten »måste anses falla inom felmarginalen». Det har icke här något större intresse och är knappast möjligt att undersöka utfallet av detta, då flertalet poster i förhållande till budgeten varierat mer än dessa 150 miljoner. Vissa poster i efterfrågekalkylen böra dock omnämnas, då de ha ett visst samband med den konstaterade konsumtionsökningen.

Den förutsatta inkomstökningen för år 1950 hänger intimt samman med uppskattningen av produktionsökningen och uppskattningen blev nog därför även den något för låg. Den största felkällan synes i inkomst-konsumtionskalkylen emellertid ha varit sparandet. Det förutsatta »marginalsparandet» blev icke positivt utan negativt. Även denna post måste betraktas som svåråtkomlig, då tiderna ur ekonomisk synpunkt icke äro stabila.

Liksom förra året¹ skola vi i »utfallsdiskussionen» söka komponera en korrigerad efterfrågeöverskottskalkyl nu då vi veta mera om utvecklingen av prognosposter. Förutsätt för detta ändamål, att man förutspått produktionsökningen 1 500 miljoner kronor och i anslutning därtill även inkomsternas ökning för konsumenter. Man hade då med i övrigt oförändrade antaganden fått ett efterfrågeunderskott på ca 800 miljoner kronor.² Den verkliga utvecklingen, sådan den nu kan bedömas, skulle då ha tolkats på följande sätt. Spänningen mellan tillgång och för liten efterfrågan har utjämnats vid full sysselsättning genom att en radikal förändring av sparviljan kommit till stånd och har dessutom tagit sig uttryck i mindre ianspråktagande av fordringarna på utlandet än planerat och allt detta på ett sådant sätt att lagren icke kunnat få »planerad» påfyllning. Ändringen av sparviljan kan bero på ändrat ekonomiskt klimat inom landet och på rikligare tillgång på importvaror att tillfredsställa ett latent behov (frukt och bilar).

Det totala sparandet inom landet synes relativt sett ha nedgått något under 1950 i jämförelse med 1949 (post 6 i tabell 16). Denna nedgång motsvaras ungefär av nedgången i bytesbalansens saldo. Vid växande investeringsutgifter och avtagande sparande från enskilda inkomsttagares sida bör en större del av investeringarna ha finansierats genom sparandet hos företag under 1950, vilket indiceras i förut berörda kalkyl över inkomstökningens fördelning.³

¹ Se *Meddelanden från konjunkturinstitutet, Serie A: 17*, s. 47.

² Förutsattes, att Koreakriget och därav följande förändring i sparbenägenhet förutsetts, skulle resultatet av kalkylen givetvis blivit ett annat.

³ Se s. 12.

Tabell 16. Sparande-investering 1938/39 och 1946—1950. Procent av bruttonationalprodukten till marknadspris.

	1938/39	1946	1947	1948	1949	1950
1. Privat inhemsk bruttoinvestering	17.7	18.5	21.1	18.8	17.8	17.8
2. Offentlig inhemsk bruttoinvestering.....	6.4	7.5	7.8	8.7	9.1	9.5
3. Lagerförändring.....	1.9	0.4	2.0	1.4	0.5	-0.3?
4. Summa inhemsk bruttoinvestering....	26.0	26.4	30.9	28.4	26.9	27.0
5. Bytesbalansens saldo.....	-0.4	-0.4	5.6	-1.4	1.6	—
6. Summa inhemskt bruttosparande.....	25.6	26.0	25.3	27.0	28.5	27.0

Vi ha nu slutfört undersökningen av år 1950 med försörjningsbalansen som bevismaterial. Måhända ha siffrorna pressats alltför hårt på sitt innehåll. Än en gång bör emellertid påpekas, att kapitlet har varit ett försök att anpassa verkligheten till den befintliga statistik som kan sammanställas till en försörjningsbalans. Var och en har full rätt och kanske skäl att hävda, att denna statistik är för otillförlitlig för här aktuellt ändamål. De många revideringarna av materialet för föregående år kunna utan tvekan anföras som skäl för en sådan inställning. Att liknande statistiskt material — stundom kanske sämre — användes i en mängd andra länder (för att inte nämna de internationella organisationernas utredningsavdelningar) för kanske än djärvare hypoteser är givetvis icke något försvar. Så småningom förbättras dock sannolikt både statistiskt material och beräkningsmetoder. Det är i sista hand framför allt kring en post den statistiska bristfälligheten koncentreras: lagerposten. Man har på denna punkt bara att understryka förra nationalbudgetens ord:

»Det statistiska materialet beträffande lagerutvecklingen inom landet är mycket bräckligt. Den lucka i kartläggningen av vår ekonomi, som bristen på statistik beträffande lagerområdet utgör, är desto allvarligare som lagerförändringarna spela en strategisk roll när det gäller den samhällsekonomiska balansens gestaltning. Så länge hållpunkter saknas för en rimlig uppskattning av lagerförändringarna, komma nationalbudgetkalkylerna att behäftas av så stor osäkerhet, att en bred felmarginal måste reserveras för dem.»¹

¹ Se *Meddelanden från konjunkturinstitutet, Serie B: 11, s. 52.*

III. Arbetskraften.

Inledning.

Läget på arbetsmarknaden, som under 1949 visade en avmattning och något ökad arbetslöshet, har under 1950 kännetecknats av en ökad spänning mellan utbud och efterfrågan på arbetskraft. Tendenserna ha emellertid icke varit enhetliga. Skärpningen i arbetsmarknadsläget har huvudsakligen hänfört sig till den manliga arbetskraften, medan efterfrågan på kvinnlig arbetskraft i allmänhet företett en avmattning i förhållande till utbudet. Förändringarna i förhållande till 1949 synas främst ha påverkats av exportkonjunkturen och den ökade byggnadsverksamheten på tätorterna. Läget på bostadsmarknaden har därjämte försvårat en interlokal omflyttning av arbetskraften, vilket torde ha bidragit till skärpningen i arbetsmarknadsläget särskilt på de större industriorterna, samtidigt som utrymmet för sysselsättningsökningar härigenom kan antagas ha begränsats.

Antalet arbetsanmälda utlänningar har även under 1950 visat en mindre ökning — cirka 4 000 — huvudsakligen beroende på tillströmning av finsk arbetskraft. Största ökningen kommer på den manliga arbetskraften.

I det följande lämnas en översikt av utvecklingen på arbetsmarknaden inom olika näringsområden samt ett försök till beräkning av sysselsättningsförändringarnas storlek under 1950 och 1951. Det måste i det senare fallet bli frågan om approximationer med mycket vida felmarginaler. Särskilda svårigheter möter i nuvarande läge en bedömning av utvecklingen under 1951, bland annat med hänsyn till ovissheten om konsumtionsutvecklingen. Siffrorna torde emellertid någorlunda belysa den relativa styrkan hos de olika utvecklingstendenserna, såsom dessa för närvarande kunna bedömas.

En sammanfattande översikt av förändringarna i tillgång och efterfrågan på arbetskraft inom vissa större näringsområden under de senaste åren redovisas i tab. 17.

Läget i olika arbetsmarknadssektorer.

Jord- och skogsbruk. Den hos arbetsförmedlingsorganen anmälda efterfrågan på arbetskraft till jordbruket har under de senaste åren visat en fortgående minskning, samtidigt som antalet tillsatta platser på 100 lediga stigit. Under 1948 och 1949 framträdde ett väsentligt lättare arbetsmarknadsläge i förhållande till tidigare år. En något ökad arbetslöshet i de egentliga jordbruksbygderna kunde också konstateras. Förändringen i arbetsmarknadsläget på landsbygden och speciellt för jordbrukets del synes tyda på att avflyttningen från den egentliga landsbygden under de senaste åren varit mindre än som motsvarats av sysselsättningsminskningen inom landsbygdsnäringarna och tillväxten av befolkningen i de produktiva åldrarna. Det är sannolikt, att läget på bostadsmarknaden verkar återhållande på flyttning-

Tab. 17. Hos den offentliga arbetsförmedlingen tillsatta platser på 100 lediga (nyanmälda) januari—oktober åren 1946—1950.

Indextal 1946 = 100.

	1947	1948	1949	1950		1947	1948	1949	1950
<i>Jordbruk</i>					<i>Handel^b</i>				
Tillf. jordbruksarbetare	105	108	109	106	Manlig personal	96	96	99	94
Övrig personal ¹	108	129	138	125	Kvinnlig personal ..	100	102	108	110
<i>Industri och hantverk²</i>					<i>Husligt arbete</i>				
Manliga arbetare . . .	95	95	99	93	Hembiträden	98	95	103	108
Kvinnliga arbetare . .	90	82	90	93	Övriga	97	100	105	122
<i>Byggnadsverksamhet</i>					<i>Hamn- och stuveriarbetare . . . . .</i>				
Manliga arbetare . . .	97	99	100	49		91	100	101	92

arna och därigenom förstorat skillnaderna i arbetsmarknadsläget mellan den egentliga landsbygden och tätorterna.

Under 1950 har efterfrågan på stadigvarande anställd arbetskraft visat fortsatt minskning. Däremot har förekommit en mindre ökning av efterfrågan på tillfällig arbetskraft. Orsaken härtill synes ha varit utökningen av betarealen och ogynnsamma väderleksförhållanden under betupptagningen. En något ökad spänning mellan utbud och efterfrågan på arbetskraft till jordbruket har kunnat förmärkas. Förändringarna synas dock ha varit små och i allmänhet har efterfrågan på arbetskraft kunnat tillgodoses även under högsäsongen.

Även inom skogsbruket synes man på grund av de minskade avverkningarna ha anledning räkna med att en relativt kraftig minskning i sysselsättningen ägt rum under de senaste åren. En väsentlig avmattning i arbetsmarknadsläget inom detta område kunde förmärkas under avverkningssäsongen 1949/50, då en relativt stor arbetslöshet förekom i skogsbygderna, särskilt i övre Norrland. Under avverkningssäsongen 1950/51 synes man kunna räkna med större avverkningar och en ökad sysselsättning särskilt på bondskogarna, där avverkningarna under föregående säsong torde ha varit relativt små.

Några direkta uppgifter om sysselsättningsförändringarnas storlek inom jord- och skogsbruk under 1950 finnas icke. Man synes dock utifrån tillgängliga uppgifter om bland annat arbetsförbrukningen inom jordbruket samt omflyttningen inom olika kommungrupper ha anledning att för närvarande räkna med en genomsnittlig årlig minskning av antalet sysselsatta inom detta område med ca 2 procent om året. Med ledning av uppgifterna om antalet förvärvsarbetande inom gruppen jordbruk med binäringar (inkl. husligt arbete) vid 1945 års folkräkning skulle man i så fall komma fram till en minskning av antalet sysselsatta med omkring 13 000 under 1950. På

¹ Endast manliga. Uppgifterna om övrig kvinnlig personal¹ äro på grund av omläggning av redovisningen icke jämförbara mellan de olika åren. Hela antalet lediga platser för kvinnlig personal inom denna grupp uppgick år 1949 till 560 mot 20 700 för manlig personal.

² Exkl. byggnadsverksamhet och torvindustri.

³ Lagerarbetare och lagerbiträden samt affärsbiträden.